

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

59. aastakäik

21. september 2016

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2015-2016

27.–30. aprilli 2015. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 206, 9.6.2016.

29. aprillil 2015. aastal vastu võetud tekstid, mis käsitlevad 2013. aasta eelarvele heakskiidu andmist, on avaldatud ELTs L 255, 30.9.2015.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 28. aprill 2015

2016/C 346/01	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon Bologna protsessi rakendamise järelmeetmete kohta (2015/2039(INI))	2
2016/C 346/02	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon Euroopa filminduse kohta digitaalajastul (2014/2148(INI))	10
2016/C 346/03	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon teemal „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks” (2014/2223(INI))	17

Kolmapäev, 29. aprill 2015

2016/C 346/04	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))	27
---------------	--	----

2016/C 346/05	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon alkoholistrateegia kohta (2015/2543(RSP))	32
2016/C 346/06	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon Rana Plaza hoone varingu teise aastapäeva ja Bangladeshis jätkusuutlikkuse kokkuleppe seniste tulemuste kohta (2015/2589(RSP))	39
2016/C 346/07	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon Vahemerel hiljuti asetleidnud traagiliste sündmuste ning ELi rände- ja varjupaigapoliitika kohta (2015/2660(RSP))	47
Neljapäev, 30. aprill 2015		
2016/C 346/08	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon kristlaste tagakiusamise kohta kogu maailmas seoses üliõpilaste tapmisega Keenias terroristirühmituse Al-Shabaab poolt (2015/2661(RSP))	51
2016/C 346/09	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon kultuurimälestiste hävitamise kohta ISiSe/Da'eshi poolt (2015/2649(RSP))	55
2016/C 346/10	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Maldividel (2015/2662(RSP))	60
2016/C 346/11	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Albaania 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2951(RSP))	63
2016/C 346/12	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Bosnia ja Hertsegoviina 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2952(RSP))	69
2016/C 346/13	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanka 2013. aasta aruande kohta (2014/2156(INI))	77
2016/C 346/14	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Milanos 2015. aastal toimuva maailmanäituse „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine” kohta (2015/2574(RSP))	88
2016/C 346/15	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Nigeerias (2015/2520(RSP))	95
2016/C 346/16	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Nadija Savtšenko juhtumi kohta (2015/2663(RSP))	101
2016/C 346/17	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Yarmouki pagulaslaagris Süürias (2015/2664(RSP))	103
2016/C 346/18	Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon töötajate õiguste eest võitlejate ja inimõiguste kaitsjate vangistamise kohta Alžeerias (2015/2665(RSP))	106

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Teisipäev, 28. aprill 2015

2016/C 346/19	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta otsus volinikukandidaadi majanduslike huvide deklaratsiooni kontrollimise kohta (kodukorra XVI lisa lõike 1 punkti a tõlgendamine) (2015/2047(REG))	110
---------------	--	-----

III Ettevalmistavad aktid

EUROOPA PARLAMENT

Teisipäev, 28. aprill 2015

2016/C 346/20	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse liikmesriikidele luba saada Euroopa Liidu huvides Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kalalaevade laevapere liikmete väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelise konventsiooni osaliseks (15528/2014 – C8-0295/2014 – 2013/0285(NLE))	111
2016/C 346/21	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2015. aasta paranduseelarve projekti nr 2/2015 kohta, III jagu – Komisjon (07660/2015 – C8-0098/2015 – 2015/2013(BUD))	112
2016/C 346/22	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb hädaabinumbri 112 teenusel põhineva sõidukisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmisega seotud tüübikinnituse nõudeid ning millega muudetakse direktiivi 2007/46/EÜ (05130/3/2015 – C8-0063/2015 – 2013/0165(COD))	114
2016/C 346/23	P8_TA(2015)0100 Kütusekvaliteedi direktiiv ja taastuenergia direktiiv ***II Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (10710/2/2014 – C8-0004/2015 – 2012/0288(COD)) P8_TC2-COD(2012)0228 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 28. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/..., millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta	115

2016/C 346/24	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 94/62/EÜ seoses õhukeste plastkandekottide tarbimise vähendamisega (05094/1/2015 – C8-0064/2015 – 2013/0371(COD))	116
2016/C 346/25	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse meretranspordist pärit süsinikdioksiidiheite seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (17086/1/2014 – C8-0072/2015 – 2013/0224(COD))	118
2016/C 346/26	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (05161/2/2015 – C8-0073/2015 – 2012/0084(COD))	119
2016/C 346/27	Euroopa Parlamendi 28. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007 (COM(2014)0614 – C8-0174/2014 – 2014/0285(COD))	120
2016/C 346/28	<p>P8_TA(2015)0105</p> <p>Lossimiskohustus ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse seoses lossimiskohustusega nõukogu määrusi (EÜ) nr 850/98, (EÜ) nr 2187/2005, (EÜ) nr 1967/2006, (EÜ) nr 1098/2007, nr 254/2002, (EÜ) nr 2347/2002 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1434/98 (COM(2013)0889 – C7-0465/2013 – 2013/0436(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2013)0436</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 28. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 850/98, (EÜ) nr 2187/2005, (EÜ) nr 1967/2006, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 254/2002, (EÜ) nr 2347/2002 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1379/2013 ja (EL) nr 1380/2013 seoses lossimiskohustusega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1434/98</p>	142
2016/C 346/29	Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu partnerlus- ja koostöölepingu (millega sõlmitakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel) protokollil sõlmimise kohta Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga (11878/2014 – C8-0006/2015 – 2014/0052(NLE))	143

Kolmapäev, 29. aprill 2015

2016/C 346/30

P8_TA(2015)0110

Noorte tööhõive algatuse raames toetust saavatele rakenduskavadele makstavad eelmaksed ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi, et suurendada noorte tööhõive algatuse raames toetust saavatele rakenduskavadele makstavate esialgsete eelmaksete summat (COM(2015)0046 – C8-0036/2015 – 2015/0026(COD))

P8_TC1-COD(2015)0026

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 1304/2013, et suurendada noorte tööhõive algatuse raames toetust saavatele rakenduskavadele makstava täiendava esialgse eelmakse summat 144

2016/C 346/31

P8_TA(2015)0111

Teatavate tekstiiltoodete kolmandatest riikidest impordimise ühiseeskirju käsitleva määruse (EMÜ) nr 3030/93 kehtetuks tunnistamine ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 3030/93 teatavate tekstiiltoodete kolmandatest riikidest impordimise ühiseeskirjade kohta (COM(2014)0707 – C8-0271/2014 – 2014/0334(COD))

P8_TC1-COD(2014)0334

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 3030/93 teatavate tekstiiltoodete kolmandatest riikidest impordimise ühiseeskirjade kohta . 145

2016/C 346/32

P8_TA(2015)0112

Norraga sõlmitud lepingus ettenähtud kaitsemeetmed ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelises lepingus ettenähtud kaitsemeetmete kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0304 – C8-0010/2014 – 2014/0159(COD))

P8_TC1-COD(2014)0159

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelises lepingus ettenähtud kaitsemeetmete kohta (kodifitseeritud tekst) 146

2016/C 346/33

P8_TA(2015)0113

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Albaaniaga ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Albaania Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0375 – C8-0034/2014 – 2014/0191(COD))

P8_TC1-COD(2014)0191

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Albaania Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) 147

2016/C 346/34

P8_TA(2015)0114

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping ning kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlev vaheleping Bosnia ja Hertsegoviinaga ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitleva vahelepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0443 – C8-0087/2014 – 2014/0206(COD))

P8_TC1-COD(2014)0206

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitleva vahelepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) 148

2016/C 346/35

P8_TA(2015)0115

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0394 – C8-0041/2014 – 2014/0199(COD))

P8_TC1-COD(2014)0199

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud) 149

2016/C 346/36

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0377 – C8-0139/2014 – 2014/0192(NLE)) 150

2016/C 346/37	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0534 – C8-0212/2014 – 2014/0246(NLE))	151
2016/C 346/38	Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahaturufondide kohta (COM(2013)0615 – C7-0263/2013 – 2013/0306(COD))	152
2016/C 346/39	P8_TA(2015)0171 Tekstiiltoodete importimine teatavatest liidu impordi erieeskirjadega hõlmamata kolmandatest riikidest ***I Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus teatavatest kahepoolsete lepingute, protokollide või muude kokkulepetega ja liidu impordi erieeskirjadega hõlmamata kolmandatest riikidest pärit tekstiiltoodete importimise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2014)0345 – C8-0023/2014 – 2014/0177(COD)) P8_TC1-COD(2014)0177 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... teatavatest kahepoolsete lepingute, protokollide või muude kokkulepetega ja liidu impordi erieeskirjadega hõlmamata kolmandatest riikidest pärit tekstiiltoodete impordi ühiste eeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)	186
2016/C 346/40	Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi 2016. aasta tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2015/2012(BUD))	188
Neljapäev, 30. aprill 2015		
2016/C 346/41	Euroopa Parlamendi 30. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes ning peatatakse selle kohaldamine Bosnia ja Hertsegoviina suhtes (COM(2014)0386 – C8-0039/2014 – 2014/0197(COD))	194

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2015-2016

27.–30. aprilli 2015. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 206, 9.6.2016.

29. aprillil 2015. aastal vastu võetud tekstid, mis käsitlevad 2013. aasta eelarvele heakskiidu andmist, on avaldatud ELTs L 255, 30.9.2015.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 28. aprill 2015

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0107

Bologna protsessi rakendamine

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon Bologna protsessi rakendamise järelmeetmete kohta (2015/2039(INI))

(2016/C 346/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „Eli toimimise leping“) artiklit 165,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, eriti selle artiklit 26,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 14,
- võttes arvesse Sorbonne'i ühisdeklaratsiooni Euroopa kõrgharidussüsteemi struktuuri ühtlustamise kohta (Sorbonne'i deklaratsioon)⁽¹⁾, millele kirjutasid 25. mail 1998. aastal Pariisis alla Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Ühendkuningriigi haridusministrid,
- võttes arvesse 19. juunil 1999. aastal Bolognas 29 Euroopa riigi haridusministrite poolt allkirjastatud ühisdeklaratsiooni (Bologna deklaratsioon)⁽²⁾,
- võttes arvesse 28. ja 29. aprillil 2009. aastal Leuvenis ja Louvain-la-Neuve'is kõrghariduse eest vastutavate Euroopa ministrite konverentsil avaldatud kommünikeed⁽³⁾,
- võttes arvesse 12. märtsil 2010. aastal 47 riigi haridusministrite poolt vastu võetud Budapesti-Viini deklaratsiooni⁽⁴⁾, millega ametlikult loodi Euroopa kõrgharidusruum (EHEA),
- võttes arvesse 26. ja 27. aprillil 2012. aastal Bukarestis toimunud ministrite konverentsil ja kolmandal Bologna protsessi poliitilisel foorumil avaldatud kommünikeed⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa kõrgharidusruumi (EHEA) liikuvuse strateegiat 2020⁽⁶⁾, mis võeti vastu 26. ja 27. aprillil 2012. aastal Bukarestis toimunud Euroopa kõrgharidusruumi ministrite konverentsil,

⁽¹⁾ http://www.ehea.info/Uploads/Declarations/SORBONNE_DECLARATION1.pdf

⁽²⁾ http://www.ehea.info/Uploads/Declarations/BOLOGNA_DECLARATION1.pdf

⁽³⁾ http://www.ehea.info/Uploads/Declarations/Leuven_Louvain-la-Neuve_Communique%C3%A9_April_2009.pdf

⁽⁴⁾ http://www.ehea.info/Uploads/Declarations/Budapest-Vienna_Declaration.pdf

⁽⁵⁾ [http://www.ehea.info/Uploads/\(1\)/Bucharest%20Communique%202012\(1\).pdf](http://www.ehea.info/Uploads/(1)/Bucharest%20Communique%202012(1).pdf)

⁽⁶⁾ <http://www.ehea.info/Uploads/%281%29/2012%20EHEA%20Mobility%20Strategy.pdf>

Teisipäev, 28. aprill 2015

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiivi 2013/55/EL, millega muudetakse direktiivi 2005/36/EÜ kutse kvalifikatsioonide tunnustamise kohta ning määrust (EL) nr 1024/2012 siseturu infosüsteemi kaudu tehtava halduskoostöö kohta (IMI määrus) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta soovitus liikmesriikide poolt ühtsete lühiajaliste viisade andmise hõlbustamise kohta kolmandate riikide teadlastele, kes reisivad ühenduses teadusliku uurimistegevuse eesmärgil ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta soovitus edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020“) ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus 26. novembril 2009. aastal kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldusi hariduse rolli arendamise kohta täielikult toimivas teadmiste kolmnurgas ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 11. mai 2010. aasta järeldusi kõrghariduse rahvusvahelistumise kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2011. aasta soovitus varakult haridussüsteemist lahkumise vähendamise poliitika kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2011. aasta soovitus, mis käsitleb juhtalgatust „Noorte liikuvus“ – õppega seotud liikuvuse edendamine noorte seas ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 10. mai 2006. aasta teatist „Ülikoolide uuendamiskava täitmine: haridus, teadus ja innovatsioon“ (COM(2006)0208),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia“ (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2010. aasta teatist „Euroopa digitaalne tegevuskava“ (COM(2010)0245),
- võttes arvesse komisjoni 20. septembri 2011. aasta teatist „Majanduskasvu ja tööhõive toetamine – Euroopa kõrgharidussüsteemide ajakohastamise tegevuskava“ (COM(2011)0567),
- võttes arvesse aruannet „Kõrgharidus Euroopas 2009: Bologna protsessi areng“ ⁽¹⁰⁾ (Eurydice, Euroopa Komisjon, 2009),
- võttes arvesse aruannet „Kõrgharidus Euroopas 2010: Bologna protsessi mõju“ ⁽¹¹⁾ (Eurydice, Euroopa Komisjon, 2010),

⁽¹⁾ ELT L 354, 28.12.2013, lk 132.

⁽²⁾ ELT L 289, 3.11.2005, lk 23.

⁽³⁾ ELT L 64, 4.3.2006, lk 60.

⁽⁴⁾ ELT C 111, 6.5.2008, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.

⁽⁶⁾ ELT C 302, 12.12.2009, lk 3.

⁽⁷⁾ ELT C 135, 26.5.2010, lk 12.

⁽⁸⁾ ELT C 191, 1.7.2011, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT C 199, 7.7.2011, lk 1.

⁽¹⁰⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/099EN.pdf

⁽¹¹⁾ http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/122EN.pdf

Teisipäev, 28. aprill 2015

- võttes arvesse aruannet „Euroopa kõrgharidusruum 2012: Bologna protsessi rakendusaruanne”⁽¹⁾ (Eurydice, Euroopa Komisjon, 2012),
- võttes arvesse 2007. aastal õppejõudude hulgas korraldatud Eurobaromeetri uuringut kõrgharidusreformi kohta⁽²⁾,
- võttes arvesse 2009. aastal üliõpilaste hulgas korraldatud Eurobaromeetri uuringut kõrgharidusreformi kohta⁽³⁾,
- võttes arvesse Eurostati 16. aprilli 2009. aasta väljaannet „Bologna protsess Euroopa kõrghariduses. Sotsiaalse mõõtme ja liikuvuse peamised näitajad”⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Armeenias Jerevanis 8.–9. septembril 2011. aastal toimunud kõrghariduse rahastamise teemalise rahvusvahelise konverentsi lõpparuannet⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni Bologna protsessi ja üliõpilaste liikuvuse kohta⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 20. mai 2010. aasta resolutsiooni ülikoolide ja ettevõtjate dialoogi kui uue partnerluse kohta Euroopa ülikoolide moderniseerimiseks⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2012. aasta resolutsiooni Euroopa institutsioonide panuse kohta Bologna protsessi tugevdamisse ja arengusse⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI)⁽⁹⁾,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A8-0121/2015),

A. arvestades, et Bologna protsessi tähtsus praeguses majanduslikus olukorras peaks seisnema haridusele laialdase juurdepääsu ja selle pideva ajakohastamise abil kodanike jaoks teadmiste ja innovatsiooni võimalikult kõrge taseme arendamise eesmärkide poole püüdluses, ning arvestades, et see peaks kajastuma strateegia „Euroopa 2020” läbivaatamises ning Junckeri Euroopa investeerimiskava rakendamises;

B. arvestades, et analüüsid näitavad, et peaaegu igal kolmandal ELi tööandjal on probleeme nõuetekohaselt kvalifitseeritud töötajate leidmisel; arvestades, et Bologna reform ei ole seni olnud kuigi edukas niisuguse eesmärgi seisukohast, mis seisneb ELis oskuste nõudlusele mittevastavuse (üksikisiku tööalaste oskuste ja tööturu nõudluste lahknemine) vähendamises; arvestades, et oskuste nõudlusele mittevastavusest on saanud Euroopa jaoks keskne probleem, mis mõjutab kõiki ühiskonna valdkondi, alates ettevõtjate tootlikkusest ja tõhususest kuni noorte praeguse ja edaspidise heaoluni;

C. arvestades, et noorte töötuse probleem ei ole alates 2008. aastal alanud kriisist oluliselt paranenud; arvestades, et 2014. aasta lõpus oli ELis umbes 5 miljonit alla 25 aasta vanust töötut noort;

D. arvestades, et ühe filosoofi sõnul „peaks ülikoole iseloomustama tõe ja ilu otsimine” lisaks nende kohustusele õpetada uusi spetsialiste, teadlasi, insenere, õpetajaid, arste, poliitikuid ja kodanikke;

E. arvestades, et oluline on pidada ülikoole Bologna protsessi tegelikeks põhiosalisteks lisaks piirkondlike ja riiklike institutsioonide koordineerimis-, reguleerimis- ja ressursidealasele toetavale rollile;

⁽¹⁾ [http://www.ehea.info/Uploads/\(1\)/Bologna%20Process%20Implementation%20Report.pdf](http://www.ehea.info/Uploads/(1)/Bologna%20Process%20Implementation%20Report.pdf)

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl198_en.pdf

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_260_en.pdf

⁽⁴⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5713011/KS-78-09-653-EN.PDF/3eb9f4ec-dc39-4e51-a18b-b61eb7c2518b?version=1.0>

⁽⁵⁾ <http://www.ehea.info/news-details.aspx?ArticleId=253>

⁽⁶⁾ ELT C 8 E, 14.1.2010, lk 18.

⁽⁷⁾ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 95.

⁽⁸⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 24.

⁽⁹⁾ Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1291/2013 ja (EL) nr 1316/2013 (COM(2015)0010).

Teisipäev, 28. aprill 2015

- F. arvestades, et koostöös akadeemiliste ringkondadega elluviidava kõnealuse valitsustevahelise algatuse raames on tehtud jõupingutusi selleks, et leida ühine Euroopa lahendus tõsistele probleemidele paljudes riikides, kuid et need ei ole olnud piisavad;
- G. arvestades, et Bologna protsessi tegelik eesmärk on toetada liikuvust ja rahvusvahelistumist ning tagada eri kõrgharidussüsteemide standardite ja kvaliteedi kooskõla ja võrreldavus, austades samal ajal ülikoolide autonoomsust ning aidates sel viisil kaasa niisuguse tõeliselt demokraatliku Euroopa ruumi loomisele, mis pakub kodanikele võrdseid võimalusi;
- H. arvestades, et viimase 15 aasta jooksul toimunud arengut tuleb hinnata ning et hindamisel tuleb võtta arvesse nii tehtud edusamme piirkonnasiseses koostöös kui ka esile kerkinud lahendamata probleeme ja seatud eesmärkide saavutamise ebahühtlast ulatust;
- I. arvestades, et Bologna protsessi, mis on küll enamikus riikides haridusreformi suunanud ja ajendanud, võidakse mõnes riigis pidada vääritimõistmise ja selle tõelise visiooni mittemõistmise tõttu bürokraatlikuks koormaks;
- J. arvestades, et oluline on tunnustada Bologna protsessi üleeuroopalist olemust, samuti selle kõigi osaliste kaasamist, k. a üliõpilased, õppejõud, teadlased ja õpetamisega mitteseotud personal;
- K. arvestades, et otsustava tähtsusega on hariduse, koolituse, sealhulgas kutseõppe, teadmiste ja teadusuuringute pidev ja ulatuslikum rahaline toetamine, eelkõige praegusel majanduskriisi perioodil;
- L. arvestades, et praegustes pidevalt muutuvates tingimustes tuleb kinnitada veel kord Bologna protsessi aluseks olevat poliitilist pühendumust ning Euroopa institutsioonide, riikide valitsuste ja kõikide muude asjaomaste sidusrühmade kaasatust kõnealuse protsessi elluviimisele;

Bologna protsessi roll

1. märgib, et haridus ja teadusuuringud moodustavad meie ühiskonna ühe peamise samba oskuste arendamise, kasvu ja töökohtade loomise edendamise puhul; rõhutab, et suuremad investeeringud haridusse on otsustava tähtsusega selleks, et võidelda tulemuslikult vaesuse, sotsiaalse ebavõrdsuse ja töötuse, eelkõige noorte töötuse vastu ning edendada sotsiaalset kaasatust;
2. märgib, et Bologna protsess võib aidata vähendada ELis oskuste nõudlusele mittevastavust, kui see võimaldaks üliõpilastel omandada ja arendada tööturul vajavaid pädevusi, ning et sel moel võib see saavutada olulise eesmärgi, milleks on kõrgkooli lõpetanute tööalase konkurentsivõime suurendamine;
3. on teadlik rollist, mida Bologna protsess täidab teadmiste Euroopa loomises; toonitab, et teadmiste, hariduse ja teadustegevuse levitamine moodustab strateegia „Euroopa 2020” põhiosa ja aitab edendada Euroopa kodakondsust; rõhutab siiski ka vajadust kõrghariduskogukonnas (õpetajad, üliõpilased ja õpetamisega mitteseotud töötajad) toimuva konsulteerimise järele, et mõista Bologna protsessiga seotud reformide suhtes avaldatud vastuseisu, samuti vajadust tagada tasuta, kõigile kättesaadav ja ühiskonna vajadustele vastav riiklik haridus;
4. märgib, et Bologna reformide tulemusel käivitati Euroopa kõrgharidusruum (EHEA) ning need on võimaldanud viimasel 15 aastal olulisi saavutusi kõrgharidusstruktuuride võrreldavamaks muutmise, liikuvuse suurendamise, kvaliteedi tagamise süsteemide kehtestamise ning diplomite tunnustamise alal, parandades haridussüsteemide kvaliteeti ning kõrghariduse atraktiivsust Euroopas;
5. märgib, et Bologna protsessis on jätkuvalt vaja teha palju tööd valdkonnas, mis on seotud haridussüsteemide tööturu vajadustele kohandamisega ning üldise tööalase konkurentsivõime ja muu konkurentsivõime ning kõrghariduse atraktiivsuse suurendamisega Euroopas; märgib, et Euroopa kõrgharidusasutused peaksid suutma reageerida kiiresti majanduslikele, kultuurilistele, teadusalastele ja tehnoloogilistele muutustele nüüdisaegses ühiskonnas, et kasutada täielikult ära oma kasvu, tööalase konkurentsivõime ja sotsiaalse ühtekuuluvuse soodustamise alast potentsiaali;

Teisipäev, 28. aprill 2015

6. võtab teadmiseks tulevaste aastate eesmärgid ning riiklikud prioriteetidid 2015. aastaks võetavate meetmete puhul, mis kavandati 2012. aastal Bukarestis toimunud Euroopa kõrgharidusruumi ministrite konverentsil, samuti konverentsi soovitud Euroopa kõrgharidusruumi 2020. aasta liikuvuse strateegia kohta, soovitades luua uued vaatluskeskused, uued lähenemisviisid Euroopa eri ülikooliringkondade suhtes ja uued süsteemid niisuguste ülikooliringkondade liikmete integreerimiseks kõnealuse tegevuskava reformiprotsessi;

Prioriteetid ja probleemid

7. palub Euroopa kõrgharidusruumi riikidel viia ellu ühised kokkulepitud reformid, mille eesmärk on kiirendada Bologna protsessi sihtide saavutamist, samuti tugevdada Euroopa kõrgharidusruumi usaldusväärset; julgustab toetama riike, kus esineb kõnealuste reformide rakendamisel raskusi; toetab sellega seoses laialdaste partnerluste loomist riikide, piirkondade ja asjaomaste sidusrühmade vahel;

8. palub liikmesriikidel veelgi parandada ja ajakohastada kõrgharidusasutuste hindamist, võttes aluseks standardid, mis on eelnevalt seatud haridussüsteemide poolt rahvusvahelisel tasandil, ning tunnustades tippaset teadmiste, teadusuuringute ja teaduse edendamist silmas pidades;

9. toonitab, kui oluline on säilitada õpetamise mitmekesisus, sealhulgas keelte mitmekesisus; nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid stipendiume ja tagaksid, et need oleksid kergesti kättesaadavad;

10. juhib tähelepanu vajadusele teha edasisi jõupingutusi Euroopa kõrgharidusruumi arendamiseks ning tugineda edusammudele, mida on tehtud selle eesmärkide poole püüdlisel ja koostöös Euroopa haridus- ja koolitusruumiga, Euroopa elukestva õppe piirkonnaga ning Euroopa teadusruumiga;

11. kutsub kõiki Bologna protsessi rakendamise seotud sidusrühmi üles tugevdama kvaliteedi tagamist, et saavutada Euroopa kõrgharidusruum, mis suurendab oma atraktiivsust akadeemilise tippaseme etalonina kogu maailmas;

12. kutsub liikmesriike, Euroopa kõrgharidusruumi riike ja ELi tervikuna üles edendama üldsuse arusaama Bologna protsessist ja sellele antavat toetust, hõlmates ka rohujuure tasandi meetmeid, et saavutada tulemuslikum ja dünaamilisem osalemine protsessi eesmärkide saavutamises;

13. juhib tähelepanu asjaolule, et komisjonil on Bologna protsessi liikmena oluline roll Euroopa kõrgharidusruumi arendamisel, ning palub komisjonil tugevdada oma rolli protsessile uue elu andmises ning niisuguste jõupingutuste kiirendamises, mida tehakse väljakuulutatud eesmärkide saavutamiseks;

14. juhib tähelepanu vajadusele lisada tertsiaarsektori hariduse ja teadusuuringute kvaliteet sedastatud eesmärkide hulka; on seisukohal, et üheks nende eesmärkide täitmise näitajaks oleks kõrgkooli lõpetanute tööalase konkurentsivõime suurendamine, mis on ka strateegia „Euroopa 2020” eesmärk;

15. nõuab, et valitsused, kõrgharidusasutused ja uurimisinstituudid peaksid dialoogi kättesaadavate vahendite suunamiseks, maksimeerimiseks ja tõhusamaks kasutamiseks ning uute ja mitmekesiste rahastamismudelite otsimiseks, et täiendada riiklikest vahenditest rahastamist; rõhutab ühtlasi programmi „Horisont 2020” olulisust teadusalaste koostööprojektide edendamisel Euroopa kõrgharidusasutustes ning tunneb muret jätkuvate püüdluste pärast kärpida selle rahastamist, samas kui eelarve muid valdkondi ei puudutata;

16. kutsub valitsusi üles tõhustama riiklike vahendite kasutamist hariduses ja järgima ELi peamist eesmärki investeerida 2020. aastaks 3 % liidu SKPst teadus- ja arendustegevusse; rõhutab, et hariduse ja teadusuuringute ulatuslik rahastamine on vajalik, sest need kujutavad endast üht peamist vahendit, millega tagada kõigile kvaliteetse hariduse kättesaadavus ning võidelda majanduskriisi ja töötuse vastu;

17. märgib potentsiaalseid rahastamisvõimalusi, mida Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) peaks pakkuma kõrghariduse, kutsehariduse ja koolitustegevuse valdkonnas; väljendab sügavat muret EFSI kasuks kavandatavate kärpete pärast programmi „Horisont 2020” rahalistes vahendites, mis on otseselt seotud teadusuuringute ja haridusega;

Teisipäev, 28. aprill 2015

18. hoiatab, et mis tahes kärped programmis „Horisont 2020” mõjutaksid kahtlemata Bologna protsessi täielikku rakendamist, ja nõuab seepärast tungival, et komisjon võtaks mis tahes niisuguse ettepaneku tagasi;
19. ergutab nii ülevalt allapoole kui ka alt ülespoole lähenemisviise, millesse on kaasatud kogu akadeemiline kogukond ja sotsiaalpartnerid, ning nõuab Euroopa kõrgharidusruumi ministrite poliitilist osalemist ja koostööd Bologna reformide saavutamiseks vajaliku ühisstrateegia väljatöötamises;
20. nõuab, et edasi arendataks selgelt määratletud eesmärkidega õppeprogramme, mis pakuksid teadmisi ja oskuste kombinatsioone (nii üldisi kui ka kutsealaseid), mis on vajalikud nii kõrgkooli lõpetanute ettevalmistamiseks vastama tööturu nõuetele ja nende elukestvas õppes osalemise suutlikkuse suurendamiseks kui ka otsustavalt kodanike integreerimiseks; toetab kutse kvalifikatsioonide tõendamise Euroopa raamistiku täielikku rakendamist;
21. rõhutab loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkondade rolli ning nende tähtsust ühiskonna, majanduse ja kõrgkooli lõpetanute tööalase konkurentsivõime jaoks;
22. nõuab, et Euroopa kõrgharidusruumis rakendataks nõuetekohaselt Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) ja diplomilisa, mis on peamised üliõpilaste õppekoormuse ja õpiväljunditega seotud vahendid, et hõlbustada liikuvust ja aidata üliõpilastel koguda akadeemilisi ja õppetööväliseid saavutusi;
23. rõhutab, kui oluline on tagada akadeemiliste kraadide vastastikune tunnustamine ja kokkusobivus selleks, et tugevdada kvaliteedi tagamise süsteemi Euroopa tasandil ja kõikides Euroopa kõrgharidusruumiga liitunud riikides kooskõlas Euroopa kõrgharidusruumis kvaliteedi tagamise Euroopa standardite ja suuniste (ESG) läbivaadatud versiooniga; kutsub kõiki Euroopa kõrgharidusruumi riike ja nende vastavaid kvaliteedi tagamise asutusi üles ühinema Euroopa kvaliteedi tagamise võrgustikega (ENQA ja EQAR);
24. julgustab Bologna protsessi partnereid ja eelkõige komisjoni mõõtma korrapäraselt pädevuste ja oskuste nõudlusele mittevastavust hetkel, mil kõrgkooli lõpetanud astuvad tööellu;
25. rõhutab, kui oluline on strateegia „Euroopa 2020” eesmärk, mille kohaselt peaks 40 % 30–34 aasta vanustest inimestest olema omandanud kolmanda taseme hariduse ning on omandanud asjakohased oskused ja pädevused, et leida rahuldustpakkuv töö;
26. rõhutab kvalifikatsiooniraamistike väärtust läbipaistvuse parandamiseks ning kutsub kõiki Bologna riike üles viima oma riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud kooskõlla Euroopa kõrgharidusruumi ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistikega;
27. rõhutab, et paljudes liikmesriikides tuleb riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud alles kohandada nii Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga kui ka Euroopa standardite ja suunistega; märgib, et suur osa riiklike kvalifikatsiooniraamistikke on endiselt kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa registrisse (EQAR) kandmata;
28. märgib, et üliõpilaste, õppejõudude, teadlaste ja õpetamisega mitteseotud personali liikuvus on üks Bologna protsessi põhiprioriteet; kutsub liikmesriike üles suurendama liikuvusvõimalusi ja liikuvuse kvaliteeti ning toonitab vajadust tugevdada Euroopa kõrgharidusruumi liikuvuse strateegia 2020 elluviimist ning saavutada ka 2020. aastaks üliõpilaste liikuvuse 20-protsendiline kvantitatiivne eesmärk; rõhutab sellega seoses programmide „Erasmus+” ja „Horisont 2020” murrangulist rolli ning nende sujuva ja tõhusa rakendamise ja edendamise tagamise olulisust; rõhutab, et programmiga „Erasmus+” seotud stipendiumid tuleks vabastada maksustamisest ja sotsiaalmaksudest;
29. nõuab üliõpilaste liikuvuse järkjärgulist inkorporeerimist ülikoolide ametlikesse õppekavadesse;
30. rõhutab vajadust kaasata ELi liikuvusprogrammidesse asjakohasel arvul kunsti- ja muusikavaldkonna üliõpilasi ja õppejõudusid;
31. palub, et komisjon ja liikmesriigid lisaksid Euroopa ja rahvusvahelise partnerluse ja liikuvusega seotud korralduse ülikoolide ja kõrgkoolide paremusjärjestuse koostamise kriteeriumide hulka;

Teisipäev, 28. aprill 2015

32. märgib kõrgharidusasutuste kesksel rollil liikuvuse edendamisel ning selliste kõrgkooli lõpetanute ja teadlaste ettevalmistamisel, kellel on teadmised ja oskused, mis võimaldavad neil saavutada tööalase konkurentsivõime abil ülemaailmses majanduses edu;

33. kutsub liikmesriike, ELi ja Euroopa kõrgharidusruumi üles tugevdama liikuvust, edendades keeleõpet, kõrvaldades haldustakistused, luues piisava rahalise toetuse mehhanismi ning tagades toetuste, stipendiumite ja ainepunktide ülekantavuse; märgib, et vähem jõuka taustaga üliõpilaste jaoks on liikuvus endiselt vähem kättesaadav;

34. toonitab nii programmide kujundamist kui ka elluviimist silmas pidades haridusparadigma nihet niisuguse üliõpilaskesksema lähenemisviisi suunas, mis hõlmab üliõpilaste isiklikku arengut; rõhutab, kui oluline on üliõpilaste osalemine kõrghariduse juhtimises;

35. toonitab, et õppeprogrammide keskmes peaks olema pikaajaline turunõudlus; rõhutab ühtlasi, et tööalane konkurentsivõime tähendab seda, et üliõpilastel peaksid olema väga mitmesugused pädevused, mis valmistavad nad ette tööturuks ja elukestvaks õppeks; ergutab sellega seoses ülikoolide ja ettevõtjate vahelist aktiivset dialoogi ning siseriiklikku ja piiriülest koostööd, mida tehakse programmide ja praktikate valdkonnas ning mis võivad aidata võidelda majanduskriisiga, ergutada majanduskasvu ning aidata kaasa teadmistepõhisele ühiskonnale ja pakkuda seega võimalusi laiemas ühiskondlikus mõttes; ergutab kõrgharidusasutusi olema avatud transdistsiplinaarsetele õpingutele, ülikooli uurimisinstituutide loomisele ja koostööle mitmesuguste partneritega;

36. rõhutab vajadust pakkuda laialdasi võimalusi elukestvaks õppeks ning õpet täiendavateks vormideks, nagu mitteformaalseks hariduseks ja kogemusõppeks, mis on pehmete oskuste arendamiseks hädavajalikud;

37. nõuab jõupingutuste tegemist, et tugevdada kõrghariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni vahelist sidet, k. a teaduspõhise hariduse edendamise abil, ning tõstab esile programmi „Horisont 2020” kui teadusuuringute soodustamise peamist rahastamismehhanismi; nõuab paremat kooskõla Bologna protsessi toetavate meetmete vahel, nagu programmid „Horisont 2020” ja „Erasmus+”;

38. nõuab paindlikumaid õppimisvõimalusi, mis hõlmavad ühiseid kraadiõppeprogramme ja interdistsiplinaarseid õpinguid ning mis toetavad innovatsiooni, loovust, kutseharidust ja -koolitust, duaalset haridust ning ettevõtlust kõrghariduses, ning nõuab, et kasutataks ära uute tehnoloogiate, digiteerimise ja IKT pakutav potentsiaal, et rikastada õppimist ja õpetamist ning arendada edasi väga mitmesuguseid oskusi ning uusi õppimis-, õpetamis- ja hindamismudeleid;

39. palub kõrgharidusasutustel, avalikel haldusasutustel, sotsiaalpartneritel ja ettevõtjatel pidada jätkuvat dialoogi, mis hõlbustaks ja tõhustaks tööalast konkurentsivõimet; rõhutab sellega seoses vajadust seada arutelu keskmesse kõrghariduse kasutamata potentsiaal kasvu ja tööhõive ergutamisel; kutsub Euroopa kõrgharidusruumi riike ja kõrgharidusasutusi üles tõhustama koostööd, et tagada kvaliteetne praktika ja õpipoisiõpe ning tugevdada liikuvust selles kontekstis; rõhutab, et sidusrühmad peaksid tegema paremini koostööd, et tõsta esialgseid kvalifikatsioone ja uuendada kvalifitseeritud tööjõudu ning parandada karjääri- ja tööhõivealase nõustamise pakkumist, kättesaadavust ja kvaliteeti; on lisaks seisukohal, et õppeprogrammidesse lisatud praktikat ja tööõppimist tuleks veelgi edendada;

40. rõhutab vajadust anda pagulaseks tunnustatud isikutele juurdepääs kõikidele Euroopa kõrgharidusruumi asutustele, mis võimaldaks neil ehitada hariduse abil üles iseseisev elu; rõhutab lisaks, et kvalifitseeritud erialast tegevust otsivate kõrgkooli lõpetanute elamislubasid tuleks veelgi liberaliseerida; rõhutab, et tunnustatud pagulaste vastastikuseks tunnustamiseks tuleks teha suuremaid pingutusi, eelkõige seoses niisuguste üliõpilaste liikuvuse aspektiga;

41. rõhutab, et liikmesriigid ja kõik Euroopa kõrgharidusruumiga ühinenud kõrgharidusasutused vastutavad niisuguse kvaliteetse hariduse pakkumise eest, mis vastab ühiskondlikele ja majanduslikele väljakutsetele, ning rõhutab, et Bologna protsessi raames seatud eesmärkide saavutamiseks on vaja nende tihedat koostööd;

Teisipäev, 28. aprill 2015

42. märgib, et ainult mõnes liikmesriigis on loodud terviklik strateegia, mille eesmärk on kaasata kõrgharidusse vähem soodsa sotsiaal-majandusliku taustaga üliõpilasi ja astuda sel viisil vastu nn sotsiaalse filtri probleemile;
43. nõuab keskkooliõpetajate ulatuslikumat kaasamist Bologna protsessi, pidades silmas õpetajakoolituse kvaliteedi ja kutsealase liikuvuse edendamist, et vastata teadmusühiskonna uutele haridus- ja koolitusnõuetele ning aidata kaasa õpilaste tulemuste parandamisele;
44. rõhutab hariduse, selle kvaliteedi ja õpetamississiooni rolli tulevaste põlvkondade kujundamisel ning ulatuslikumale sotsiaalsele ja majanduslikule ühtekuuluvusele ning töökohtade loomisele, suuremale konkurentsivõimele ja kasvupotentsiaalile kaasaaitamisel; nõuab sellega seoses õpetaja elukutse paremat tunnustamist;
45. nõuab majanduslike ja sotsiaalsete jõupingutuste tegemist, et parandada sotsiaalset kaasatust, andes kõigile õiglase ja avatud juurdepääsu kvaliteetsele haridusele, hõlbustades akadeemiliste ja kutse kvalifikatsioonide tunnustamist ning välismaal läbitud õppeperioodide ja varasemate õpingute, pehmete oskuste programmide ning mitteformaalse ja kogemusõppe arvestamist ning pakkudes mitmekesisele üliõpilaskonnale asjakohast haridust elukestva õppe abil;
46. rõhutab Bologna protsessi sotsiaalset mõõdet; nõuab, et võetaks meetmeid, mis oleksid suunatud alaesindatud ja ebasoodsas olukorras olevate rühmade osaluse suurendamisele, muu hulgas rahvusvaheliste liikuvusprogrammide abil;
47. rõhutab haridusalase liikuvuse rolli kultuuridevahelises õppimises ning seda, et Bologna protsessi raames tuleks võtta aktiivseid meetmeid, et edendada üliõpilaste kultuuridevahelisi teadmisi ja kultuuridevahelist austust;
48. nõuab jõupingutuste tegemist Euroopa kõrgharidusruumi välismõõtme strateegia edasiarendamiseks koostöös maailma muude piirkondadega, et suurendada selle konkurentsivõimet ja atraktiivust ülemaailmsel tasandil, parandada Euroopa kõrgharidusruumi käsitleva teabe pakkumist, tugevdada partnerlusel põhinevat koostööd, süvendada valdkonnapoliitika dialoogi ja tunnustada kvalifikatsioone suuremas ulatuses;
49. rõhutab, et Bologna protsessi probleemide paremaks kindlakstegemiseks ja lahendamiseks tuleb Euroopa kõrgharidusruumi riikides tõhustada andmete kogumist;
50. rõhutab, kui oluline on järgmine, 2015. aasta mais Jerevanis toimuv Euroopa kõrgharidusruumi ministrite konverents ajavahemikuks 2012–2015 seatud prioriteetide saavutamisel tehtud edusammude ja kogetud tagasilöökkide objektiivse ja kriitilise läbivaatamise seisukohast, et edendada ja veelgi tugevdada Euroopa kõrgharidusruumi liidu täielikul toetusel;
- o
- o o
51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0108

Euroopa filmindus digitaalajastul

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon Euroopa filminduse kohta digitaalajastul (2014/2148(INI))

(2016/C 346/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 167,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsiooni (UNESCO) 20. oktoobri 2005. aasta kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiivi 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa” (2014–2020) ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1718/2006/EÜ, nr 1855/2006/EÜ ja nr 1041/2009/EÜ ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2014. aasta järeldusi Euroopa audiovisuaalpoliitika kohta digitaalajastul ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 26. augusti 2010. aasta teatist „Euroopa digitaalne tegevuskava” (COM(2010)0245),
- võttes arvesse komisjoni 4. mai 2012. aasta esimest aruannet audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi 2010/13/EL kohaldamise ning audiovisuaalmeedia teenuste ja nutiseadmete mineviku ja tulevikuväljavaadete kohta (COM(2012) 0203),
- võttes arvesse komisjoni 24. septembri 2012. aasta esimest aruannet direktiivi 2010/13/EL artiklite 13, 16 ja 17 kohaldamise kohta aastatel 2009–2010 ning Euroopa päritolu teoste edendamise kohta ELi kavakohastes ja tellitavates audiovisuaalmeedia teenustes (COM(2012)0522),
- võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2012. aasta kolmandat aruannet Euroopa filmipärandi väljakutsete kohta analoog- ja digiajastul (SWD(2012)0431) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2005. aasta soovitusel 2005/865/EÜ (filmipärandi ja sellega seotud tööstustegevuse konkurentsivõime kohta) rakendamist liikmesriikides,
- võttes arvesse komisjoni 18. detsembri 2012. aasta teatist infosisu kohta digitaalsel ühtsel turul (COM(2012)0789),

⁽¹⁾ ELT L 95, 15.4.2010, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 167, 22.6.2001, lk 10.

⁽³⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 221.

⁽⁴⁾ ELT C 433, 3.12.2014, lk 2.

Teisipäev, 28. aprill 2015

- võttes arvesse komisjoni 24. aprilli 2013. aasta rohelist raamatut „Valmistumine audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks: kasv, looming ja väärtused” (COM(2013)0231),
 - võttes arvesse komisjoni 15. novembri 2013. aasta teatist filmidele ja muudele audiovisuaalteoste antava riigiabi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 15. mai 2014. aasta teatist „Euroopa filmindus digitaalajastul. Kultuurilise mitmekesisuse ja konkurentsivõime sildamine” (COM(2014)0272),
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 4. detsembri 2014. aasta arvamust teemal „Euroopa film digiajastul”,
 - võttes arvesse oma 16. novembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa kino kohta digiajastul ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 11. septembri 2012. aasta resolutsiooni audiovisuaalteoste levitamise kohta interneti kaudu Euroopa Liidus ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma 22. mai 2013. aasta resolutsiooni audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi kohaldamise kohta ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks valmistumise kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A8-0123/2015),
- A. arvestades, et filmid on ühtaegu nii majandusliku kui ka kultuurilise olemusega kaubad ning annavad majanduskasvu ja tööhõive kaudu suure panuse Euroopa majandusse, aidates samal ajal kujundada Euroopa identiteete kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kajastamise kaudu, edendades Euroopa riikide kultuure välismaal ning hõlbustades kultuurivahetust ja vastastikust mõistmist kodanike vahel, aidates lisaks kaasa kriitilise mõtlemise kujunemisele ja arenemisele;
- B. arvestades, et Euroopa kultuuri- ja loomeseptori ning eriti Euroopa filmitööstuse võimalusi ei kasutata veel täielikult ära Euroopa kultuurilise mitmekesisuse ja kultuuripärandi edendamiseks ning jätkusuutliku majanduskasvu ja töökohtade loomiseks, kuigi see võiks omakorda kasulik olla majanduse muudele sektoritele ja luua Euroopale konkurentsieelise üleilmsel tasandil;
- C. arvestades, et Euroopa filmitööstus on üks maailma suurimaid tootjaid ning et 2014. aastal esilinastus 1 500 filmi, kuid seda iseloomustab nii rahastamise kui ka tootmisviisi seisukohast heterogeenne struktuur;
- D. arvestades, et Euroopa filmid paistavad silma kvaliteedi, originaalsuse ja mitmekesisuse poolest, kuid kannatavad vähese tutvustamise ja levitamise tõttu liidus, mida tõestab suhteliselt väike vaatajate arv, samal ajal tuleb toime tulla tiheda rahvusvahelise konkurentsiga ja turustamisraskustega nii Euroopas kui ka väljaspool Euroopat;
- E. arvestades, et teistest riikidest pärit Euroopa filmide ringlus on väike, vaatamata sellele, et igal aastal toodetakse hulgaliselt filme, samal ajal kui väljaspool Euroopat toodetud filme levitatakse ELis laialdaselt;
- F. arvestades, et Euroopa filmide mitmekesisus, mis peegeldab Euroopa kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse rikkust ja tugevust, tähendab seda, et Euroopa filmiturule on omane killustatus;
- G. arvestades, et kvaliteetsete filmide tootmise edendamine on eriti tähtis väiksemate ELi liikmesriikide jaoks, mille keele kõnelejaid on vähe;

⁽¹⁾ ELT C 332, 15.11.2013, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 153 E, 31.5.2013, lk 102.

⁽³⁾ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 64.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0215.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0232.

Teisipäev, 28. aprill 2015

- H. arvestades, et programmi „Loov Euroopa” allprogramm MEDIA pakub uusi rahastamisallikaid ja võimalusi teistest riikidest pärit Euroopa filmide levitamiseks ja ringluseks ning vaatajaskonna arendamiseks ja meediaoskuse toetamiseks;
- I. arvestades, et digitaalse ühtse turu üks põhieesmärke peaks olema usalduse ja usaldusväarsuse loomine internetis ja seaduslikule audiovisuaalsele sisule juurdepääsu suurendamine, aidates seeläbi kaasa Euroopa filmidesse investeerimisele;
- J. arvestades, et filmide näitamine kinos (mis on nende esmane levitamisviis) moodustab jätkuvalt olulise osa filmitulust ning on seetõttu äärmiselt oluline Euroopa filmitoodangu rahastamiseks ja levitamiseks, avaldades ühtlasi märkimisväärset mõju filmide populaarsusele järgnevates levitamisviisides;
- K. arvestades siiski, et paindlikumad linastamisstrateegiad ja varasem kättesaadavus tellitava videoteenuse kaudu oleks kasulik järjest suuremale arvule väikese tootmis- ja reklaamieelarvega Euroopa filmidele;
- L. arvestades, et levivõimaluste parem korraldus tagaks võimalikult suure publiku, vähendades samas filmide loata tarbimise atraktiivsust;
- M. arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 13 lõikega 1 kohustatakse liikmesriike tagama, et tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad edendavad Euroopa päritolu teoseid; arvestades, et seda sätet on rakendatud eri viisil ja eri rangusastmega õigusnõuetega ning seetõttu on teenuste osutajad registreerinud end madalaimate nõuetega liikmesriikides;
- N. arvestades, et suurem osa Euroopa filmitööstuse avaliku sektori rahastamisvahenditest, mis on pärit nii riikide kui liidu allikatest, kulub filmide tootmiseks;
- O. arvestades, et määruse (EL) nr 1295/2013, millega luuakse programm „Loov Euroopa”, artiklis 14 sätestatakse, et komisjon loob kultuuri- ja loomesektori jaoks tagatisvahendi, et soodustada kultuuri- ja loomesektori VKEde juurdepääsu rahastamisele ja parandada osalevate finantsvahendajate suutlikkust hinnata laene ja rahastamist taotlevate VKEde projektidega seotud riske;
- P. arvestades, et komisjon rõhutas oma 7. detsembri 2012. aasta kolmandas aruandes Euroopa filmipärandi väljakutsete kohta analoog- ja digiajastul, et Euroopa filmipärandist on digiteeritud ainult 1,5 %; arvestades, et see osakaal on püsinud tänaseni muutumatuna, hoolimata sellest, et kaua aega on toonitatud selle pärandi suure osa lõplikult kadumamineku ja tulevastele põlvkondadele mitte edasiandmise ohtu, näitlikustades seda tummfilmidega, millest on säilitatud kõigest 10 %;
- Q. arvestades, et digiteerimine ja meedia ühtesulandumine loob uusi võimalusi Euroopa filmide piiriüleseks levitamiseks ja tutvustamiseks ning annab ühtlasi ulatuslikumad väljavaated innovatsiooniks ja paindlikkuseks, muutes samal ajal märkimisväärselt vaatajate käitumismustreid ja ootusi;
- R. arvestades, et hädavajalik on tagada rahalised vahendid filmipärandi ja seotud materjalide digiteerimiseks, säilitamiseks ja internetis kättesaadavaks tegemiseks ning kehtestada digitaalfilmide säilitamise Euroopa standardid;
- S. arvestades, et meedia ja eelkõige filmikultuuriline pädevus võivad arendada kodanike kriitilist mõtlemisoskust ja mõistmist ning arendada nende loovust ja väljendusoskust;
- T. arvestades, et autoriõigus digitaalajastul peaks jätkuvalt ergutama investeerimist filmitootmisse ja loomingsusse ning tagama õiguste omajatele asjakohase tasu, soodustades samal ajal kodanike jaoks uute teenuste arendamist ja piiriülest juurdepääsu ning võimaldades kultuuri- ja loomemajandusel aidata jätkuvalt edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist;

Teisipäev, 28. aprill 2015

U. arvestades, et oluline on tõhusalt rakendada direktiivi 2012/28/EL orbeoste teatavate lubatud kasutusviiside kohta ja teha avalikkusele kättesaadavaks orbeostena määratletud filmid;

Tutvustamine, piiriülene levitamine ja kättesaadavus

1. ergutab Euroopa filmitööstust jätkama innovatiivsete teenuste ning uute ärimudelite väljatöötamist ja levikanalite loomist, et parandada Euroopa filmide piiriülest kättesaadavust ELis ja väljaspool ELi, nii et vaatajaskonnal kogu liidus oleks juurdepääs veelgi rohkematele filmidele üha arvukamatel platvormidel; soovib sellega seoses, et Euroopa filmitööstus võtaks õppust parimatest äritavadest väljaspool ELi;
2. tunnustab seda, millist mõju avaldab loomingulise töö ebaseaduslik kasutamine loometsüklile ja loomeinimeste õigustele; rõhutab kvaliteetsete seaduslike pakkumiste hulga suurendamise ja teadlikkuse tõstmise vajadust noorte hulgas;
3. teeb ettepaneku, et uurida tuleks audiovisuaalteenuste piiriülest ülekantavust, võttes arvesse tellitavate videoteenuste (VOD) ja e-tehingute kiiret kasvu kogu liidus, sest see teeks filmid vaatajatele nende asukohast olenemata kättesaadavaks;
4. rõhutab, kui tähtis on Euroopa vaatajaskonna kultuurilisi eripärasid arvesse võttev suunatud turustamine liidu ulatuses, et tagada Euroopa filmide parem ja tulemuslikum tutvustamine;
5. nõuab seega subtiitritega varustatud filmide kättesaadavamaks tegemist, et hoogustada Euroopa filmide piiriülest ringlust, suurendada vaatajaskonna hulgas teadlikkust Euroopa kultuurilisest ja keelelisest mitmekesisusest ning parandada vastastikust mõistmist;
6. tõstab esile eelkõige programmi MEDIA rolli subtiitritega varustamise ja dubleerimise toetamisel, et parandada eelkõige Euroopa filmide subtiitritega originaalversioonide kättesaadavust, mis aitab hõlbustada nende levitamist ning parandada Euroopa riikide kultuuride ja keelte alaseid teadmisi ja nende mõistmist;
7. rõhutab, kui tähtis on hiljuti vastu võetud ettevalmistav meede „Ühine subtiitritega varustamine Euroopa teoste levitamise parandamiseks” ja töö, mis tuleb komisjonil teha selle meetme rakendamisel;
8. toetab lisaks selliseid algatusi nagu komisjoni katseprojekt „Euroopa integratsiooni edendamine kultuuri kaudu”, mille eesmärk on subtiitritega varustatud Euroopa filmide pakkumise tõhustamine, tehes kättesaadavaks uusi subtiitritega versioone valitud teleprogrammidest kogu Euroopas;
9. kordab, et äärmiselt oluline on jätkuvalt parandada filmide kättesaadavust puuetega inimeste jaoks, sealhulgas kirjeldustõlke ja subtiitritega varustamise abil;
10. rõhutab Euroopa erasektori ja avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide tähtsust filmitootmises nii telefilmide kui ka ühistöös valminud kinofilmide jaoks ning rõhutab nende olulist rolli selles, et kindlustada paljude filmitootmisettevõtete, eeskätt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tulevik ELis;
11. tuletab meelde aastate jooksul üha suurema tuntuse saavutanud Euroopa Parlamendi filmiauhinna LUX rolli Euroopa filmide tutvustamisel, kuna võidufilmi subtiitrid tõlgitakse liidu 24 ametlikku keelde, millega tagatakse Euroopa filmide jaoks suurem nähtavus, neist teadlikkus ja kättesaadavus; kutsub liikmesriikide parlamente üles tutvustama liikmesriikides laiemalt filmiauhinda LUX koostöös Euroopa Parlamendi infobüroodega;
12. viitab vajadusele edendada ja toetada Euroopa koostootmist ning on arvamusel, et sellise tootmise kasv võib tuua kaasa Euroopa filmide laiemale levikule kogu Euroopas;
13. rõhutab lisaks kvaliteetsete Euroopa teleseriaalide kasvavat edu ning asjaolu, et strateegiliselt tähtis on julgustada jätkuvalt selliste seriaalide tootmist, levitamist ja tutvustamist Euroopa ja üleilmsetel turgudel;

Teisipäev, 28. aprill 2015

14. kutsub liikmesriike üles toetama ja edendama erisündmusi, sealhulgas filmifestivale ja kinoalgatuste ringreise, et ergutada ja toetada Euroopa filmide levitamist ja ringlust oma territooriumil;

15. soovib tugevdada juba olemasolevaid meetmeid, mis võimaldavad kinopiletite hindu paremini optimeerida ning arendada välja uuenduslikke soodus- ja liitumispakkumisi, mis aitaksid tagada kõigi kinosaalide atraktiivsuse ja neile juurdepääsu;

Vaatajaskonna arendamine

16. ergutab levitajaid ja filmide näitajaid suurendama teistest Euroopa riikidest pärit filmide nähtavust ja kättesaadavust, et need jõuaksid laiemale vaatajaskonnani;

17. tunnistab, et kinod on filmide näitamiseks ja tutvustamiseks jätkuvalt kõige olulisemad kohad ja samuti olulise sotsiaalse mõõtmega paigad, kus inimesed kohtuvad ja vahetavad arvamusi, ning rõhutab, et väikeste ja iseseisvate kinode kadumine, eriti väikestes linnades ja vähemarenenud piirkondades, piirab juurdepääsu kultuurivaradele ja -pärandile ning dialoogile; selles kontekstis kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kõikide ekraanide varustamist digitaalsete projitseerimisvahendite ja helitehnoloogiaga, et hoida sellised kinod alles;

18. rõhutab, et oluline on tutvustada filme tootmise varases etapis, et parandada ringlust ja suurendada teadlikkust potentsiaalse vaatajaskonna seas kogu Euroopas;

19. rõhutab programmi MEDIA olulisust vaatajaskonna arendamise seisukohast innovaatiliste lähenemisviiside katsetamisel, eelkõige festivalide, filmikultuurilise pädevuse algatuste ja vaatajaskonna arendamise meetmete toetamise abil;

Võrdsed tingimused

20. tuletab meelde, et audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi artikli 13 lõikega 1 kohustatakse liikmesriike tagama, et tellitavate audiovisuaalmeedia teenuste osutajad edendavad Euroopa päritolu teoseid; rõhutab, et seda sätet on rakendatud ebaühtlaselt ja eri rangusastmega õigusnõuetega, mistõttu võib juhtuda, et teenuste osutajad registreerivad end madalaimate nõuetega liikmesriikides;

21. on seisukohal, et Euroopa filmide loomist peaksid rahastama kõik, kes saavad tänu otsepakkumisele, turustamisele või vahendamisele, sealhulgas linkide või tellitava videoteenuse kaudu Euroopa filmidest kasvõi kaudset majanduslikku kasu; kutsub komisjoni üles sellest põhimõttest lähtuma, isegi kui konkurentsi seisukohast on vaatluse all liikmesriikides rakendatav filmide rahastamissüsteem;

22. palub komisjonil eelkäsitletut kehtiva õigusraamistiku läbivaatamise ettepanekut tehes arvesse võtta, et tagada Euroopa audiovisuaalturul võrdsed võimalused, mis tähendab õiglasi ja võrdsed tingimusi kõigile teenuseosutajatele;

23. palub tellitavate videoteenuste (VOD) ja liikmemaksuga tellitavate videoteenuste (SVOD) platvormidel teha avalikult kättesaadavaks andmed iga nende kataloogis oleva filmi tarbimise kohta, et nende mõju oleks võimalik õigesti hinnata;

Rahastamine

24. on seisukohal, et Euroopa filmide ringluse parandamiseks nii Euroopa kui ka rahvusvahelisel turul tuleb filmide tootmise ja levitamise rahastamist avaliku sektori vahenditest paremini tasakaalustada, suurendades toetust filmide arendamisetapile, tutvustamisele ja rahvusvahelisele levitamisele;

25. on seisukohal, et vaja on reaalset suurendada filmide levitamise, tutvustamise ja turustamise rahastamist, ilma et see kahjustaks filmide tootmise rahastamist;

26. kutsub liikmesriike üles suurendama eeskätt avaliku sektori rahastamist, et varases etapis toetada nii kodumaiste kui ka välismaiste Euroopa filmide levitamist ja tutvustamist välismaal;

Teisipäev, 28. aprill 2015

27. kutsub liikmesriike üles tõhustama algatusi, mis hõlbustaksid Euroopa filmide tootmist, levitamist, kättesaadavust ja atraktiivsust; on seisukohal, et interneti teel ja internetiväliselt müüdavatele kultuurilistele audiovisuaaltoestele vähendatud käibemaksumäärade kohaldamine parandab uute teenuste ja platvormide kasvu;

28. rõhutab programmi „Loov Euroopa” kultuuri- ja loomesektori tagatisvahendi rolli, mis peaks hõlbustama juurdepääsu rahastamisele kultuuri- ja loomesektoris tegutsevate VKEde jaoks ning ergutama finantsvahendusasutusi suurematele investeeringutele, parandades seeläbi filmitööstuse rahastamisvõimalusi;

29. teeb ettepaneku hinnata ELi ja riikide filminduse rahastamissüsteemide tõhusust ja tulemuslikkust, pöörates erilist tähelepanu filmide kvaliteedile ja levialale, ning võtta arvesse ka seda, milliseid rahastamisvahendeid saab kasutada turustamiseks ja vaatajaskonna arendamiseks ning kui tõhusad need on; kutsub komisjoni üles teavitama selle hindamise tulemuste headest tavadest ka teisi ELi liikmesriike;

30. tuletab meelde, et filmitootmine ja koostootmine nõuavad suuri rahalisi investeeringuid ja et kehtiva õigusraamistikuga ei takistata piiriülest litsentsimist, ning rõhutab seetõttu, et mitmekesiseid tootmis- ja levitamisskeeme tuleb kohaldada ka edaspidi, et ergutada investeerimist Euroopa filmidesse, vastata keeleliselt ja kultuuriliselt mitmekesisele Euroopa turule ning tagada ja edendada kultuurilist mitmekesisust;

31. rõhutab, et Euroopa filme rahastatakse mitmest ELi, riiklikust ja piirkondlikust fondist, mille kasutamisel tuleks püüda saavutada paremat vastastikust täiendavust, et suurendada nende tõhusust;

Euroopa filmifoorum

32. kiidab heaks komisjoni algatuse luua Euroopa filmifoorum, et edendada struktureeritud dialoogi audiovisuaalsektori kõigi sidusrühmadega digitaalajastu probleemküsimuste üle eesmärgiga parandada koostööd, teabe kogumist ja heade tavade vahetamist;

33. kutsub sellega seoses kõiki asjaomaseid institutsioone, eriti Euroopa Parlamenti, üles põhjalikult osalema platvormi loomises ja tegema selle nimel koostööd;

Meediaoskus

34. kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi meediaoskuse ja eriti filmikultuurilise pädevuse parandamiseks koolide õppekavades ja kultuurhariduslikes institutsioonides ning töötama riigi, piirkondlikul või kohalikul tasandil välja algatusi, mis hõlmavad kõiki kooli- ja kogemusõppe, vabahariduse ning koolituse tasandeid;

35. tunnistab kino kui põlvkondadeülese meediaoskuse ja filmikultuurilise pädevuse õppimise koha tähtsust ja väljendab heameelt meetmete üle, millega kinode sedalaadi tegevust teadlikult suurendatakse;

36. rõhutab vajadust tõhustada noortele mõeldud hariduslikke filme ja toetab võistlusi, milles julgustatakse noori looma audiovisuaalsed vorme; rõhutab programmi MEDIA pakutavaid võimalusi filmikultuurilise pädevuse alaste projektide toetamiseks;

Innovatsioon

37. toetab selliseid innovaatilisi projekte ja tavasid nagu komisjoni ettevalmistav meede Euroopa filmide levitamiseks digitaalajastul, mille eesmärk on katsetada filmide paindlikumat linastamist eri meediavahendite kaudu mitmes liikmesriigis, ja väljendab heameelt selle meetme lisamise üle programmi „Loov Euroopa”;

Teisipäev, 28. aprill 2015

38. on seisukohal, et sellised algatused, mis muudavad levitamisiisid paindlikumaks, võivad teatavat liiki Euroopa filmidele kasuks tulla, muutes need nähtavamaks ja vaatajaskonnale kättesaadavamaks, aidates teenida suuremat tulu ja hoida kokku kulusid, ning palub komisjonil ja liikmesriikidel neid algatusi põhjalikumalt kaaluda;

Digiteerimine ja arhiveerimine

39. kutsub liikmesriike üles tagama kinematograafiateoste digiteerimise ja kehtestama digitaalsetele vormingutele kohustuslikud talletamismehhanismid või kohandama praeguseid mehhanisme sellistele vormingutele, ning nõudma digitaalsete filmide puhul rahvusvahelise standardse digitaaloriginaali talletamist;

40. rõhutab, kui tähtsad on audiovisuaalsed arhiivid, eriti filmipärandi asutuste ja avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide arhiivid, ja et nõuab tungival, et liikmesriigid tagaksid piisava rahastamise ja õiguste saamise raamistiku, et aidata neil täita nende avalikust huvist lähtuvaid ülesandeid, mille hulka kuuluvad teoste säilitamine, digiteerimine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine;

41. rõhutab Euroopa digitaalse raamatukogu EUROPEANA tähtsat osa digitaalraamatukoguna Euroopa audiovisuaalse pärandi (nii filmi kui ka televisiooni) jaoks;

o

o o

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0109

ELi uus metsastrateegia**Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon teemal „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks” (2014/2223(INI))**

(2016/C 346/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide komiteele pealkirjaga „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks” (COM(2013)0659),
 - võttes arvesse sellele teatisele lisatud komisjoni talituste töödokumente SWD(2013)0342 ja SWD(2013)0343,
 - võttes arvesse 19. mail 2014. aastal kokku tulnud põllumajanduse ja kalanduse nõukogu järeldusi uue ELi metsastrateegia kohta,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 30. jaanuari 2014. aasta arvamust pealkirjaga „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks”,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. juuli 2014. aasta arvamust Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide komiteele saadetud komisjoni teatise „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks” kohta,
 - võttes arvesse oma 16. veebruari 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu metsastrateegia rakendamise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsust nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnavalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires”,
 - võttes arvesse strateegiat „Euroopa 2020”, sealhulgas juhtalgatusi „Innovaatiline liit” ja „Ressursitõhus Euroopa”,
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide komiteele pealkirjaga „Kliimamuutustega kohanemist käsitlev ELi strateegia” (COM(2013)0216),
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide komiteele pealkirjaga „Meie elukindlustus, meie looduskapital: ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020” (COM(2011)0244),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamusi (A8-0126/2015),
- A. arvestades, et ühise metsapoliitika väljatöötamine ei kuulu Euroopa Liidu pädevusse, kuid mõningad liidu tegevuspoliitikad võivad mõjutada liikmesriikide metsapoliitikat, ehkki liikmesriigid otsustavad ise oma metsade ja metsanduse poliitilise käsituse üle;

⁽¹⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 413.

Teisipäev, 28. aprill 2015

- B. arvestades, et liikmesriikide selgest pädevusest hoolimata saab metsal põhinev ettevõtetus kahtlemata kasu paremast ja aktiivsemast kooskõlastamisest ning suurema tähtsuse omistamisest sellele tähtsale majandusvaldkonnale, mis annab Euroopas ja eriti maapiirkondades tööd, kaitseb ökosüsteeme ning toob keskkonna seisukohalt kõigile kasu, ilma et see piiraks liikmesriikide vastutust;
- C. arvestades, et puit on taastuv ja Euroopas sageli liiga vähe kasutatud loodusvara ning et tuleb tagada selle säästev ja arukas kasutamine, sh oskusteabe edasiarendamise ja vahetamise abil;
- D. arvestades, et metsad on kordumatu looma-, taime- ja seeneriigi allikad;
- E. arvestades, et metsade suurus ja omadused on väga erinevad ning et mõne liikmesriigi pindalast on üle poole metsaga kaetud; arvestades, et säästvalt majandatud metsad on üliolulised kohaliku, piirkondliku, Euroopa ja rahvusvahelise tasandi lisaväärtuse loomisel, annavad maapiirkondades tööd, toetavad biomajandusel põhinevat ühiskonda ja parandavad inimeste tervist, eriti struktuurselt vähem soodsates piirkondades, ning neist on palju kasu keskkonna, kliima ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsel;
- F. arvestades, et metsa biomass on väga tähtis taastuvenergia allikas; arvestades, et praegu neelavad ja ladestavad Euroopa metsad umbes 10 % ELi süsinikuheitest ning aitavad sellega kliimamuutusi oluliselt leevendada;
- G. arvestades, et meie ühiskonna linnastumise tõttu on ELi kodanikel vähem kokkupuuteid metsaga ning vähe teadmisi metsandusest ja selle soodsast mõjust jõukusele, tööhõivele, kliimale, keskkonnale, inimeste tervisele ja kogu väärtusahelale, sealhulgas selle seostest ökosüsteemidega laiemas mõttes;
- H. arvestades, et üha enamates ELi poliitikavaldkondades esitatakse metsadele järjest suuremaid nõudmisi; arvestades, et need nõudmised peavad olema hoolikalt tasakaalustatud ning puidunõudlus selle uute kasutusviiside jaoks biomajanduses ja bioenergeetikas tuleb ühitada ressursitõhususe, uute tehnoloogiate kasutamise ja jätkusuutlike varude piiride tunnetamisega;
- I. arvestades, et Euroopa metsandust iseloomustab säästev majandamine ja pikaajaline planeerimine ning et töökohtade loomiseks, elurikkuse kaitsmiseks, kliimamuutuste leevendamiseks ja kõrbestumise peatamiseks tuleks kõigil tasanditel, kohalikust kuni ülemaailmseni, säästvuse põhimõtet veelgi enam rõhutada;
- J. arvestades, et tuleb juhtida tähelepanu metsade majanduslikule, sotsiaalsele ja ökoloogilisele tähtsusele, ka seoses kultuuri- ja looduspärandi kaitse ja edendamise ning säästva (öko-)turismi edendamisega;
- K. arvestades, et maailma rahvastiku kasvu tõttu kasvab energianõudlus ning sellepärast peaks edaspidi suurenema metsade tähtsus ELi energiaallikate struktuuris;

Üldpõhimõtted – metsade, metsanduse ja metsapõhise sektori tähtsus majanduse ja ühiskonna jaoks

1. tervitab komisjoni teatist uue ELi metsastrateegia kohta ja sellele lisatud töödokumente ning toonitab, et ELi metsastrateegia peab keskenduma metsade säästvale majandamisele ja nende erinevatele majanduslikele, sotsiaalsetele ja ökoloogilistele funktsioonidele ning tagama metsaga kaudselt või vahetult seotud ühenduse tegevuspoliitikate kooskõlastamise ja teabevahetuse; sellega seoses märgib, et üha enamad ELi poliitikaalgatused sellistes valdkondades nagu majandus- ja tööhõivepoliitika, energiapoliitika ning keskkonna- ja kliimapoliitika vajavad suuremat toetust metsandussektorilt;
2. rõhutab vajadust määrata süstemaatilisemalt kindlaks metsa ökosüsteemi teenuste väärtus ning võtta seda arvesse avaliku ja erasektori otsuste tegemisel;

Teisipäev, 28. aprill 2015

3. märgib, et üksnes terved ja stabiilsed mägimetsad suudavad täiel määral kaitsta inimesi ja loodust laviinide ja mudavoolude eest ning olla looduslikuks kaitsevalliks üleujutuste vastu; sellega seoses rõhutab erilisel riikidevahelise teabevahetuse mõödapääsmatust;
4. rõhutab siinkohal, et igasugune katse metsandust liidu pädevusse üle viia tuleks tõkestada ning et tuleb tunnustada metsanduse kohalikku ja piirkondlikku lähtealust ja liikmesriikide pädevust antud valdkonnas, kuid ühtlasi püüda saavutada ELi ja liikmesriikide pädevuste vahelist sidusust;
5. toonitab, et ELi metsad on väga mitmekesised nii omandivormi, suuruse, iseloomu kui ka nendega seotud probleemide poolest;
6. rõhutab, et ELi metsastrateegias tuleb arvestada, et metsad katavad enam kui poole mõnede liikmesriikide territooriumist ning et säästvalt majandatavad metsad on üliolulised kohaliku ja piirkondliku lisaväärtuse loomiseks ja töökohtade kindlustamiseks maapiirkondades ning toetavad ka olulisel määral keskkonnakaitset;
7. rõhutab püsikindlate, kohapealsete tingimustega sobivaid kohalikke puuliike sisaldavate segametsade erilist tähtsust ning nende olulisust ökosüsteemides ja elurikkuse kaitsel;
8. kutsub liikmesriike üles toetama metsaomanike tegevust piirkonnale tüüpiliste kohalike segametsade kaitsmisel ja rajamisel;
9. väljendab pettumust selle pärast, et kavandatav strateegia ei sisalda võrdlusalusena metsatööstuste töötingimusi ning nõuab komisjonilt aruka töökorralduse, kõrgetasemelise tehnoloogia ja kvaliteetse tööhõive arvessevõtmist;
10. märgib, et praegu töötab metsasektoris üle kolme miljoni Euroopa kodaniku ning rõhutab, et pikemas perspektiivis tagab ainult väljaõppinud tööjõud konkurentsivõime;
11. on seisukohal, et ELi metsastrateegia peaks looma tingimused, tänu millele ELil oleksid asjakohased koolitusvõimalused ja tööjõud, kes on täielikult teadlik nii metsasektori praegustest ülesannetest ja ohtudest kui ka metsamajandustööde ohutuseeskirjadest;
12. rõhutab põhjaliku ja tervikliku ühise strateegia vajalikkust ning tunneb heameelt sellest, et tunnustatakse ELi metsade ja metsapõhiste sektorite majanduslikku, ökoloogilist ja sotsiaalset tähtsust;
13. on veendunud, et selline tunnustamine loob tugeva aluse ELi metsandussektori toetamiseks, muu hulgas metsa tabavate õnnetuste vältimisel ja haldamisel, ressursitõhususe, tööhõive ja konkurentsivõime tõstmisel, metsapõhiste tööstusharude tugevdamisel ja metsa ökoloogiliste funktsioonide säilitamisel;
14. rõhutab biomajanduse olulist rolli komisjoni uute majanduskasvu, tööhõive ja investeerimisprioriteetide saavutamisel;
15. tunnistab, et ELi roll on toetada liikmesriikide meetmeid aktiivse, mitmeotstarbelise ja säästva metsamajanduse saavutamiseks, mis hõlmab eri metsatüüpide majandamist, ning tugevdada koostööd selliste piiriüleste ohtude tõrjumisel nagu metsatulekahjud, kliimamuutused ja loodusõnnetused või võõrliikide invasioon;
16. on seisukohal, et strateegias tuleb rohkem arvesse võtta puuhaiguste probleemi, mille hulka kuulub tammesurm, mis laastab korgitammede istandusi Portugalis, Prantsusmaal ja Hispaanias ning mõjutab ka erikaitsealasid ja biosfäärikaitsealasid;
17. rõhutab, et prognoositav puidunõudluse kasv kujutab endast metsade ja kõigi metsapõhiste sektorite jaoks nii võimalust kui ka väljakutset, eriti kuna kliimamuutuste tõttu kahjustavad põuad, tulekahjud, tormid ja kahjurid metsi eeldatavasti senisest sagedamini ja rängemini; toonitab sellega seoses vajadust kaitsta metsi selliste kasvavate ohtude eest ning ühitada nende tootmis- ja kaitsefunktsioonid;

Teisipäev, 28. aprill 2015

18. tervitab meetmeid metsaalade laiendamiseks, eriti kohalike puuliikidega ja aladel, mis ei sobi toiduainete tootmiseks, ning eeskätt linnade vahetus läheduses, et leevendada kuumuse kahjulikku mõju, piirata saastet ja tugevdada inimeste sidemeid metsaga;
19. toetab täielikult komisjoni tegevust metsaga seotud tööhõive edendamiseks ja Euroopas säästval moel jõukuse loomiseks;
20. rõhutab puidu ja muude metsasaaduste, näiteks korgi, ja puidust saadavate toodete, sealhulgas tekstiilkiudude säästva tootmise tähtsust säästvate majandusmudelite edasiarendamisel ja roheliste töökohtade loomisel;
21. palub komisjonil analüüsida väärtusahela lõppjärgus tekkinud raskusi seoses kolmandate riikide kasvanud nõudlusega, eriti ümarpuidu järele, ja seda sektorit abistada;
22. kutsub komisjoni ja liikmesriike looma stiimuleid, et õhutada üha arvukamaid naissoost metsaomanikke otsima erinõustamist ja abi oma metsade aktiivseks ja säästvaks majandamiseks;
23. rõhutab, et umbes 60 % ELi metsadest on erametsad ja siin on ligikaudu 16 miljonit erametsaomanikku, toonitab sellega seoses omandi ja omandiõiguse tähtsust ning toetab kõiki meetmeid, mis võimaldavad sidusrühmadel osaleda arutusel metsade säästva majandamise ja selle tugevdamise üle ning parandada teabevahetust;
24. märgib metsaomanike tähtsust maapiirkondades ja on sellega seoses rahul metsanduse ja agrometsanduse tähtsuse tunnustamisega ÜPP maaelu arengu programmis aastateks 2014–2020;
25. on seisukohal, et ELi metsastrateegiat tugevdaks toetus tänu asjakohasele kooskõlastamisele kättesaadava, sealhulgas EAFRD kaudu saadava ELi rahastamisega;
26. rõhutab, et liikmesriigid ja piirkonnad saavad olemasolevat rahastamist kasutada oma maaelu arengu programmide raames ning seeläbi toetada metsade säästvat majandamist, ergutada agrometsandust ja pakkuda selliseid avalikke keskkonnahüvesid nagu hapniku tootmine, süsiniku ladestamine ja põllukultuuride kaitsmine kliimamõjude eest, samuti stimuleerida kohalikku majandust ja luua rohelisti töökohti;
27. mõönab, et metsade majandamiseks ja metsamaterjali väljaveoks on vaja paremat transporti ja logistikat; kutsub seetõttu liikmesriike üles välja töötama kliimat vähem kahjustavaid säästvaid logistika- ja raiesüsteeme, sealhulgas kasutama säästval biokütusel töötavaid veokeid ja laevu ning rohkem kasutama raudteid; soovitab nende eesmärkide täitmiseks kasutada ELi struktuurifonde ja maaelu arengu programme;
28. tunnistab metsade tähtsust kodanike vaimse ja füüsilise tervise jaoks ning metsadest saadavate ühiskondlike hüvede suurt ökoloogilist ja puhkemajanduslikku väärtust, lisaks parandavad metsad elukvaliteeti, eriti tänu hapniku tootmisele, süsiniku sidumisele, õhu puhastamisele, veevarude säilitamisele ja puhastamisele, erosioonitõrjele, laviinide tõkestamisele ja looduses viibimise võimaluste pakkumisele;
29. õhutab rajama linnade ja metsade vahelisi ühistransporditühendusi, et hõlbustada juurdepääsu metsadele ja metsamaadele;
30. juhhib tähelepanu muudele metsaga seotud tegevustele, näiteks mittepuiduliste metsasaaduste (seente ja marjade) korjamisele, loomade karjatamisele ja mesindusele;
31. kutsub komisjoni üles edendama majandustegevust, mis võib toota toorainet farmaatsia-, kosmeetika- ja toiduainetööstusele ning pakkuda alternatiivseid võimalusi tööpuuduse ja maapiirkondade tühjenemise leevendamiseks, samuti propageerima sellise tegevuse saaduste tervislikkust;

Teisipäev, 28. aprill 2015

Ressursitõhusus: puit kui säästev tooraine (metsade säästev majandamine)

32. rõhutab, et nii puidu ja muude metsasaaduste kui taastuva kliimasõbraliku tooraine kasutamisel kui ka metsade säästval majandamisel on tähtis osa ELi selliste sotsiaalmajanduslike eesmärkide täitmisel nagu energeetika ümberkujundamine, kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine, samuti strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide ja elurikkuse eesmärkide täitmisel; märgib, et metsade aktiivsest majandamisest loobumine töötaks neile eesmärkidele vastu;
33. rõhutab, et majandatavatel metsadel on puutumatu metsadega võrreldes suurem CO₂ absorbeerimise võime, ning rõhutab säästva metsamajanduse tähtsust ELi metsade süsiniku ladestamise võime maksimeerimisel;
34. on veendunud, et metsi ei tuleks pidada üksnes süsiniku sidujateks;
35. rõhutab vajadust tagada metsaresursside ja puitmaterjalide korduv ja tõhus kasutamine, mis ühest küljest aitaks kärpida ELi kaubandusbilansi puudujääki, suurendaks ELi võimet ennast ise puiduga varustada ja selle metsandussektori konkurentsivõimet, aitaks piirata mittesäästvat metsade majandamist, kaitsta keskkonda ja vähendada metsaraadamist kolmandates riikides;
36. toetab igati puidu kui taastuva, mitmeotstarbelise ja piiratud mahuga tooraine ressursitõhusat kasutamist ega poolda õiguslikult siduvat eelisjärjekorda puidukasutuses, sest see piirab energiaturgu ning uute ja innovaatiliste biomassi kasutusviiside väljatöötamist ning ei ole ka taristuprobleemide tõttu paljudes äärepoolsemates ja maapiirkondades rakendatav;
37. toetab avatud, turukesket lähenemist ja kõigi turuosaliste vabadust, mille juures tähtsustatakse kohapeal hangitud puitu, et vähendada kaugvedudest tingitud süsinikujalajälge, ning ergutatakse säästvat kohalikku tootmist;
38. kuna osa liidu suurimatest biomassiresurssidest asub kõige hõredamalt asustatud ja kaugetes piirkondades, peab möödapääsmatuks, et strateegias võetaks täiel määral arvesse ka selliste piirkondade eripärasid;
39. tunnistab puidu energeetilist väärtust, mis aitab võidelda kütteostuvõimetusega, täita 2030. aasta kliima- ja energiarahvastiku taastuvenergia alaseid eesmärke ning avada uusi äri võimalusi;
40. on seisukohal, et metsavarude parema kasutamise tagamiseks peab uus metsastrateegia võimaldama paremat koostööd puidutööstuse struktureerimisel ja ettevõtjate ümberpaigutamisel;
41. on seisukohal, et säästev metsamajandus peab tuginema üldtunnustatud ja -aktsepteeritud põhimõtetele ja vahenditele, näiteks säästva metsamajanduse kriteeriumitele ja näitajatele, mida tuleb kohaldada kogu sektori suhtes tervikuna ja sõltumata puidu lõppkasutusest;
42. toetab komisjoni kavatsust töötada koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega välja kaugeleulatuvad, objektiivsed ja tõendatavad kriteeriumid ja näitajad metsade säästvaks majandamiseks, ning rõhutab, et need kriteeriumid peavad vastama Euroopa metsade kaitset käsitleva ministrite konverentsi „Forest Europe”⁽¹⁾ nõuetele, mis on üleeuroopaliselt aluseks ühtsele säästva metsamajanduse alasele aruandlusele ja säästvuse sertifitseerimisele, ning võtma arvesse Euroopa metsatüüpide mitmekesisust;
43. tunnistab, et kasvav nõudlus metsast saadud materjalide järele, mis tuleneb peamiselt biomassipõhise taastuvenergia uutest kasutusviisidest, nõuab metsade säästva majandamise tagamiseks uusi puidu kättesaadavuse suurendamise viise;

⁽¹⁾ Forest Europe – Euroopa metsade kaitset käsitlev ministrite konverents, riikidevaheline läbirääkimiskomitee eesmärgiga sõlmida õiguslikult siduv kokkulepe Euroopa metsade kohta: <http://www.foresteurope.org/>

Teisipäev, 28. aprill 2015

44. võtab teadmiseks olulise edasimineku Forest Europe'i raames toimuvatel läbirääkimistel Euroopa metsakonventsiooni sõlmimiseks ⁽¹⁾, millest peab saama siduv raamistik metsa säästvaks majandamiseks ja metsapoliitikas esindatud huvide paremaks tasakaalustamiseks, ning kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tegema kõik, mis vaja nende läbirääkimiste jätkamiseks ja edukaks lõpuleviimiseks;
45. on seisukohal, et metsamajanduskavad või samaväärsed dokumendid võivad olla olulised strateegilised abivahendid konkreetsete meetmete rakendamiseks üksikettevõtte tasandil, pikaajaliseks planeerimiseks ning Euroopa metsade säästvaks majandamiseks; rõhutab aga, et majanduskavades sisalduvate konkreetsete meetmete kohapealne rakendamine peab toimuma riiklike õigusaktide kohaselt;
46. kutsub liikmesriike üles vastavalt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõttele jälgima ja edendama metsamajandamiskavade rakendamist nii, et see ei tekitaks asjatut halduskoormust;
47. kiidab heaks selge vahetegemise metsamajanduskavade ja võrgustiku Natura 2000 majandamiskavade vahel;
48. juhib tähelepanu asjaolule, et metsamajanduskavad on ELi maaelu arengu toetuse saamise eelduseks vaid teatud ülempiirist suuremate majapidamiste puhul ning et sellest väiksematele metsapindadele toetust ei anta; märgib, et on võimalik heaks kiita ka muid samaväärsed abivahendeid;
49. kutsub liikmesriike üles sellist lubatud paindlikkust õigusaktide rakendamisel maksimaalselt ära kasutama, eriti väiksemate ettevõtjate huvides;
50. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma stiimuleid ja toetama uusi ärimudeleid, näiteks tootmisühistuid, mis püüavad ohutada väikseid erametsaomanikke oma metsi aktiivselt ja säästvalt majandama;
51. väidab, et strateegia nõuetekohaseks rakendamiseks on oluline konkreetne pikaajaline tegevuskava, milles rõhutatakse seda, kui oluline on metsast saadava puidu kasutuselevõtt ja säästev kasutamine eesmärgiga luua lisaväärtust ja töökohti ning ühtlasi pakkuda võimalusi metsandusvaldkonna eraettevõtete tugevdamiseks ja organiseeritud metsaomanike ühenduste toetamiseks;
52. toonitab, et tõhus ressursikasutus peaks hõlmama programme, millest toetatakse põllumajanduseks kõlbatute maade metsastamist ja kaitsevööndite rajamist;

Teadus- ja arendustegevus, haridus ja koolitus

53. on seisukohal, et esmatähtis peaks olema teadussaavutuste praktikasse juurutamine, kuna uutest ideedest võib kasu saada kogu sektor ja metsapõhistel valdkondadel on suur kasvupotentsiaal; leiab ka, et täiendavad investeeringud valdkonnas toimuvasse uuendustegevusse võivad tekitada uusi tootmisnišše ja tõhusamaid protsesse, mis tagaksid olemasolevate ressursside parema kasutamise ja võiksid minimeerida metsaresurssidele avalduvat negatiivset mõju;
54. palub, et komisjon hindaks metsanduse ja puidutöötlemise prioriteetide seisukohast Euroopa teadus- ja arendustegevuse programme (Horisont 2020) ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime programmi COSME, vajadusel töötaks metsapõhiste sektorite jaoks välja uusi abivahendeid ning edendaks sihtuuringuid uute ja uuenduslike puidutoodete jaoks kulutõhusate lahenduste leidmiseks, et edendada puidul põhineva säästva biomajanduse arengut;
55. tunneb heameelt metsaalaste teadmiste ja parimate tavade liikmesriikide vahel jagamisest saadavast kasust ning palub liikmesriikidel ja komisjonil toetada tööstuse, teadlaste ja tootjate vahelist teabevahetust;
56. rõhutab, kui tähtis on toetada ELi teadusuuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni raamprogramme selleks, et saavutada arukas jätkusuutlik majanduskasv, suurema lisaväärtusega tooted, puhtam tehnoloogia ja tehnoloogia kiire areng, eelkõige puitu kasutatavate biokütuste ja tööstusehituse osas, aga ka auto- ja tekstiilitööstuses;

⁽¹⁾ Vaata <http://www.forestnegotiations.org/>.

Teisipäev, 28. aprill 2015

57. tuletab meelde, et komisjoni andmetel oli 2009. aastal biomajanduse turu maht üle kahe triljoni euro, see andis 20 miljonit töökohta ning moodustas 9 % ELi tööhõivest;
58. märgib, et iga raamprogrammi Horisont 2020 raames biomajanduse teadus- ja uuendustegevusse investeeritud euro loob umbes 10 eurot lisaväärtust; rõhutab, et metsadel on biomajanduses nüüd ja tulevikus oluline osa;
59. leiab, et tuleks julgustada naftapõhise või soojusmahuka toorme asendamist puidu ja raietoodetega kooskõlas teaduse ja tehnika arenguga, ning et see võimaldaks veelgi enam kliimamuutusi leevendada ja töökohti luua;
60. rõhutab vajadust viia läbi kõigi metsapõhiste valdkondade väärtusahelaid mõjutavate ELi õigusaktide kulude hindamine, et kaotada igasugune tarbetu ja koormav bürokraatia ning luua toetusraamistik tööstuse pikaajalise konkurentsivõime jätkusuutlikuks töstmiseks, samuti toetada põhimõtet, et metsandussektorit ja metsapõhiste valdkondade väärtusahelaid mõjutavaid seadusandlikke ettepanekuid tuleks põhjalikult hinnata mõjuhinnangu abil;
61. on seisukohal, et metsaalase teadmusbaasi laiendamine on teadusuuringute jaoks väga oluline ning et usaldusväärne teave on metsastrategia rakendamiseks hädavajalik;
62. viitab Copernicuse programmi ja teiste Euroopa tasandi kosmosealgatuste seireressursside ja teabe kättesaadavusele ning soovib neid ressursse ja vahendeid rohkem kasutada;
63. märgib, et riiklik metsakorraldus võimaldab põhjalikult hinnata metsade tagavara, võtta arvesse piirkondlikke kaalutlusi ning arvestada bürokraatia ja kulude vähendamise nõuet;
64. on rahul komisjoni püüdlustega rajada liikmesriikide andmete ning uute ja seniste andmete võrreldavuse parandamise algatuste baasil Euroopa metsateabesüsteem ning sellega seoses loodab, et täiustatakse metsa- ja puidutööstuse majanduslike ja tööhõive andmete analüüsimist;
65. soovib, et eelkõige peaks olema rohkem pikaajalisi andmekogusid, mis aitaksid mõista metsanduses valitsevaid suundumusi ja valdkonna kohanemist kliimamuutustega;
66. on seisukohal, et säästva metsamajanduse edukaks rakendamiseks on keskse tähtsusega oskuslik ja hästi koolitatud tööjõud, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja meetmeid ja võimaluse korral kasutama selliseid olemasolevaid ELi vahendeid nagu Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD), Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF), Euroopa Sotsiaalfond (ESF) ja Euroopa koolitusprogrammid (ET 2020), et toetada põlvkondade vaheldumist ja leevendada metsanduses oskustööjõu puudust;
67. palub, et komisjon aitaks ette valmistada metsanduse teabekampaaniaid, mille eesmärk on tõsta teadlikkust siin leiduvatest võimalustest tööpuuduse ja rahvastikukao leevendamiseks ning muuta metsandus noorte jaoks kõitvamaks;
68. peab vajalikuks koostada koolitusprogramme, eriti uute turule sisenejate ja noorte metsandustöötajate, samuti ehitusvaldkonna töötajate jaoks, et tõsta nende teadlikkust võimalustest, mida annab puidu kasutamine, nii et oleks tagatud säästva metsamajanduse ja väärtusahela järgnevate etappide jaoks vajalike teadmiste edasiandmine;
69. tunnistab, et säästev majandamine metsatoodete kogu olelusringi vältel võib oluliselt aidata täita roheline majanduse eesmärgid ja eelkõige neid eesmärgid, mis on seotud kliimamuutuste leevendamise poliitika ja tõhusa ressursikasutusega;
70. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid edendama metsatoodete säästvat kasutamist ehituses, sealhulgas säästvalt hangitud materjalist ehitatud odavamate majade püstitamisel;

Teisipäev, 28. aprill 2015

71. juhib tähelepanu traditsioonilistele kõrge väärtusega kasutusviisidele, näiteks puidu kasutamisele ehituses ja pakendamisel, mille on endiselt väga suur kasvupotentsiaal;
72. märgib, et praegune tehnika areng võimaldab rajada suuri elamukomplekse peamiselt puidust, millega piiratakse märkimisväärselt ehitussektori CO₂ heitkoguseid;
73. juhib tähelepanu asjaolule, et eeskirjad, mis käsitlevad puidu kasutamist ehituses, on liikmesriigiti erinevad; nõuab seetõttu, et kohustutaks võtma vastu ELi eeskirjad, millega edendatakse puidu ulatuslikumat kasutamist hoonetes;
74. kutsub liikmesriike üles välja töötama teadmus- ja tehnosiirde toetamise algatusi ning kasutama täiel määral ära praegusi ELi programme, mille kaudu toetatakse teadus- ja uuendustegevust metsanduses ja metsapõhistes sektorites;
75. märgib, et metsanduse kliimamuutustega kohandamist käsitlevas teaduslikus ja tehnilises uurimistöös esineb suuri lünki, sealhulgas Euroopa metsi ja metsapõhiseid sektoreid tõsiselt ohustava haiguste ja kahjurite ulatuslikuma leviku mõju uurimisel;
76. soovib liikmesriikidel ja komisjonil tegutseda, et tõsta teadlikkust Euroopa metsade ja metsanduse majanduslikust, ökoloogilisest ja sotsiaalsest tähtsusest ning säästva metsapõhise biomajanduse ja puidu kui ELi ühe olulise taastuva tooraine tähtsusest;
77. peab oluliseks soodustada biomassi ratsionaalset kasutamist ja kiiresti kasvavate energiakultuuride arendamist käsitlevaid teadusuuringuid ning luua majanduslikku stiimulit pakkuv mudel biomassijäätmete kasutamiseks;

Globalprobleemid – keskkond ja kliimamuutused

78. rõhutab, et säästval metsamajandusel on soodne mõju elurikkusele ja kliimamuutuste leevendamisele ning see võib vähendada metsapõlengute, -kahjurite ja -haiguste ohtu;
79. rõhutab, et liit on kokku leppinud, et 2020. aastaks tuleb bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja ökosüsteemi teenuste, sealhulgas tolmeldamise halvenemine peatada, ökosüsteemid ja nende teenused tuleb säilitada ning vähemalt 15 % kahjustatud ökosüsteemidest tuleks taastada; lisab, et peale selle on liit kokku leppinud, et metsade majandamine peab olema säästev, metsasid, nende elurikkust ja nende pakutavaid teenuseid tuleb kaitsta ja võimaluste piires tõhustada ning metsade vastupanuvõimet kliimamuutustele, tulekahjudele, tormidele, kahjuritele ja haigustele tuleb suurendada; rõhutab lisaks vajadust töötada välja ja rakendada uuendatud liidu metsastrateegia, milles käsitletakse mitmesuguseid metsadele esitatavaid nõudmisi ja metsadest saadavat kasu ning mis moodustab osa metsade kaitse ja edendamise strateegilisemast käsitusest, sh metsade säästva majandamise kaudu ⁽¹⁾;
80. juhib tähelepanu vajadusele uurida lähemalt muid küsimusi, eelkõige rohusööjate liigset arvukust, metsade tervislikku seisundit ja säästva puidutootmise hõlbustamist, metsade geneetilisi ressursse, metsatulekahjude ja pinnase erosiooni vältimise ja tõkestamise abinõusid ning taimkatte taastumist;
81. tunnistab, et lühikese raieringiga madalmets võib pakkuda säästvat puidu biomassi, tagades samas territooriumi vajaliku hoolduse ja vähendades sellega pinnase erosiooni ja maalihete ohtu tootmisest kõrvale jäetud või mahajäetud maadel;
82. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma konkreetseid meetmeid Aichi 5. eesmärgi saavutamiseks, mille kohaselt peaks 2020. aastaks kõigi looduslike elupaikade, sh metsade hävimise määr langema vähemalt poole võrra ja võimaluse korral tuleks see viia nulli lähedale, samuti tuleks oluliselt piirata elupaikade vaesumist ja killustumist;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires”.

Teisipäev, 28. aprill 2015

83. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kavandaksid oma metsapoliitika viisil, mis võtab igakülgselt arvesse metsade tähtsust bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel, pinnase erosiooni tõkestamisel, CO₂ sidumisel, õhu puhastamisel ning veeringluse säilitamisel;
84. märgib, et biomajandus kui Euroopa aruka ja keskkonnahoidliku majanduskasvu põhielement on vajalik selleks, et strateegia „Euroopa 2020” raames ellu viia juhtalgatuste „Innovaatiline liit” ja „Ressursitõhus Euroopa” eesmärgid, ning et puidul kui toorainel on bioressursipõhise majanduse poole edenemisel oluline osa;
85. rõhutab pakilist vajadust selgitada mitmesuguste metsa biomassi energia tootmiseks kasutamise viiside mõju kasvuhoonegaasidele ja teha kindlaks need kasutusviisid, mis aitavad saavutada asjaomase poliitikaga ette nähtud tähtsajooksul kliimamuutuste leevendamise seisukohast kõige enam kasu;
86. peab oluliseks, toorainevarude jätkusuutlikke piire arvestades, edendada biomajanduse idee rakendamist, et innovatsiooni ja tehnosiirde kaudu suurendada metsa väärtusahelate majanduslikku tasuvust;
87. nõuab suuremat toetust erilaadsetele metsasaadustele, kusjuures eri toodete nõudlust tuleb hinnata ja tasakaalustada jätkusuutlike potentsiaalsete varudega ja metsade muude ökosüsteemi teenuste ja funktsioonidega;
88. on tõsiselt mures maailmas toimuva kiire metsade raadamise pärast, mis toimub eriti arengumaades ja tihtipeale ebaseaduslike raiate teel;
89. toetab mehhanisme, mis edendavad maailma metsanduse arengut säästvama kasutuse suunas ning sellega seoses viitab eelkõige ELi puidumäärusele ⁽¹⁾, mille eesmärk on võitlus ebaseadusliku raie ning kolmandatest riikidest imporditava ebaseaduslikult raiutud puidu Euroopa turule laskmise vastu, samuti puidu ELi importimise lubade süsteemile (FLEGT) ⁽²⁾ ja vabatahtlikele partnerluslepingutele;
90. palub, et komisjon avaldaks kauaoodatud ülevaate ELi puidumääruse toimimisest ja tulemuslikkusest ning rõhutab, et uus määrus peaks olema proportsionaalne ja püüdma leida võimalusi Euroopa metsamaa omanike ja metsandustöötajate asjatute kulude ja aruandlusnõuete vähendamiseks, ilma et see kahjustaks määruse eesmärki;
91. on seisukohal, et ülemaailmsest soojenemisest ja kliimamuutustest tingitud probleeme arvestades peavad ökosüsteemid ja liikide populatsioonid, selleks et olla vastupanuvõimelised, olema terved, tugevad ja bioloogiliselt mitmekesised;
92. juhib tähelepanu võimalustele, mida pakuvad võrgustiku Natura 2000 alad, mis tänu oma erakordsetele loodusvaradele võivad anda suure ökoloogilise ja kultuurilise väärtusega metsapõhiseid tooteid ja teenuseid;
93. rõhutab, kui tähtsad on heas tervislikus seisundis metsaökosüsteemid, mis pakuvad elupaiku taimedele ja loomadele, kuid toonitab, et sellised heade kavatsustega koostatud õigusaktid nagu ELi elupaikade direktiiv mõjutavad maakasutust puudutatavaid otsuseid ja neid tuleb rakendada proportsionaalselt;
94. tunnustab metsade tähtsust nendega seotud valdkondade arengu jaoks ning sellega seoses rõhutab, kui oluline on toetada meekorjepuude kasvatajaid, kelle tegevus omakorda soodustab taimede tolmlemist;
95. on seisukohal, et mõningad küsimused, eelkõige ebaseaduslik raie, mõjutavad metsatööstust kogu maailmas, ning palub seepärast, et komisjon sellekohastes rahvusvahelistes organites metsatööstust intensiivsemalt toetaks;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused.

⁽²⁾ Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2173/2005, FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse (FLEGT – metsandusõigusnormide täitmise järelevalve, metsahaldus ja puidukaubandus).

Teisipäev, 28. aprill 2015

96. märgib, et nõudlus biomassi ja eriti puidu järele tõuseb ning seepärast tunnustab komisjoni ja liikmesriikide pingutusi, et toetada arenguriikide meetmeid oma metsapoliitika ja metsandusalaste õigusnormide täiustamiseks, eelkõige REDD+ ⁽¹⁾ (raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamine arengumaades) raames;

97. kutsub komisjoni koostama raadamise ja metsade seisundi halvenemise alast tegevuskava, et tegeleda oma raadamist käsitlevas teises esitatud eesmärkidega, nagu seda nõutakse seitsmendas keskkonnavalas tegevusprogrammis; peab oluliseks näha ette mitte ainult olemasolevate metsade kaitsmine ja majandamine, vaid ka raadatud alade taasmetsastamine;

98. on seisukohal, et eraldi tuleb tähelepanu juhtida ka korduvalt metsatulekahjustest mõjutatud alade ulatusliku taasmetsastamise vajadusele;

Rakendamine ja aruandlus

99. rõhutab, et ELi metsastrategia rakendamine peaks olema mitmeaastane kooskõlastatud protsess, mille käigus tuleks arvestada Euroopa Parlamendi seisukohtadega, ning et strateegia tuleks ellu viia tõhusalt, ühtselt ja minimaalse bürokraatiaga;

100. kahetseb, et rakendamisprotsess on osaliselt alanud enne Euroopa Parlamendi seisukoha vastuvõtmist, ning leiab, et see ei ühti komisjoni strateegia-alases tekstis väljendatud eesmärgiga metsaga seotud poliitikavaldkondi paremini kooskõlastada;

101. on seisukohal, et uus strateegia peaks omavahel ühendama ELi ja liikmesriikide strateegiad ja rahastamiskavad ning tugevdama valdkonnaüleste meetmete kavandamise, rahastamise ja elluviimise sidusust;

102. nõuab strateegia kaasavat, hästi struktureeritud ja tasakaalustatud rakendamist;

103. on sellepärast seisukohal, et alalise metsakomitee mandaati tuleb tugevdada ja anda talle rohkem vahendeid, mis võimaldaks komisjonil ELi uut metsastrategiat ELi tasandil rakendades täiel määral ära kasutada liikmesriikide erialateadmisi; palub, et komisjon konsulteeriks alalise metsakomiteega piisavalt aegsasti enne mis tahes metsamajandust ja puidutööstust mõjutava algatuse või eelnõu esitamist;

104. rõhutab metsanduse ja korgitootmise kodanikuühiskonna dialoogi eest vastutava rühma ja teiste asjaomaste sidusrühmade tähtsust ning nõuab nende korrakohast kaasamist strateegia elluviimisel;

105. on seisukohal, et kuna metsandusküsimused hõlmavad paljusid valdkondi, nõuavad need komisjoni eri osakondade vahelist koostööd alati, kui kaalutakse meetmeid, mis võivad säästva metsamajanduse ja sellega seotud valdkondade erisusi mõjutada; palub seepärast, et keskkonna peadirektoraat, kliimameetmete peadirektoraat, põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraat, energeetika peadirektoraat, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat ning teised asjaomased peadirektoraadid teeksid strateegilist koostööd, et tihedama suhtlemise ja kooskõlastamise abil tagada strateegia tulemuslik elluviimine;

106. on seisukohal, et komisjoni majanduskasvu, tööhõive ja investeeringute alaste prioriteetide loendit arvestades tuleks ELi uue metsastrategia elluviimisel esmatähtsaks lugeda ka metsasektori konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse tõstmine, linna- ja maapiirkondade toetamine, teadmusbasi laiendamine, metsade kaitse ja metsaökosüsteemide säilitamine, koostöö ja teabevahetuse edendamine ning puidu ja mittepuiduliste metsasaaduste säästva kasutamise suurendamine;

107. palub komisjonil täiendada strateegiat erimeetmeid sisaldav energilise tegevuskavaga ning anda igal aastal Euroopa Parlamendile aru selle kohta, mida on saavutatud strateegias sisalduvate erimeetmete elluviimisel;

108. soovib kokku kutsuda AGRI-, ENVI- ja ITRE-komisjoni liikmetest koosneva laiendatud parlamendikomisjoni, mis võimaldab tasakaalustatult arutada, kuidas edeneb uue ELi metsastrategia elluviimine;

o

o o

109. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ Raadamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate heitkoguste vähendamine: <http://unfccc.int/methods/redd/items/7377.php>

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0173

Euroopa Prokuratuur**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534 – 2013/0255(APP))**

(2016/C 346/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534),
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil (COM(2012)0363),
 - võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu ning soovitude kohta meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks ⁽²⁾,
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu määrus Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta (COM(2013)0535),
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 6 ja 7 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse nõukogu 30. novembri 2009. aasta resolutsiooni teekaardi kohta, mille eesmärk on tugevdada kahtlustatavate või süüdistatavate isikute menetlusõigusi kriminaalmenetluses,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 86, 218, 263, 265, 267, 268 ja 340,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni vaheraportit ning õiguskomisjoni arvamust (A8-0055/2015),
- A. arvestades, et komisjoni kogutud ja analüüsitud andmete põhjal kahtlustatakse liidu finantshuve kahjustavat pettust keskmiselt 500 miljoni euro ulatuses aastas, kuigi on alust arvata, et pettuseoht võib esineda koguni 3 miljardi euro puhul aastas;
- B. arvestades, et süüdistuste esitamise määr on madal (ligikaudu 31 % kaheksa aasta jooksul ajavahemikus 2006–2013), võrreldes Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) poolt liikmesriikidele esitatud õiguslaste soovitude arvuga; arvestades, et Euroopa Prokuratuuri üks eesmärke on seda erinevust vähendada;
- C. arvestades, et mõned liikmesriigid on ELi finantshuve kahjustavate pettuste avastamisel ja nende eest süüdistuste esitamisel vähem tulemuslikud, kahjustades sellega kõikide liikmesriikide maksumaksjaid, kes panustavad liidu eelarvesse;
- D. arvestades, et Euroopa Parlament palus oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsioonis, et nõukogu kaasaks teda ulatuslikult oma seadusloometegevusse pideva teabevahetuse ja jätkuva konsulteerimise teel;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0234.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0444.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- E. arvestades, et liikmesriikide erinevad jurisdiktsioonid, õigustraditsioonid, õiguskaitse- ja kohtusüsteemid ei tohiks takistada ega kahjustada võitlust liidu finantshuve kahjustava pettuse ja kuritegevuse vastu;
- F. arvestades, et ka terrorismi rahastab organiseeritud kuritegevus ning kuritegelikud rühmitused koguvad vahendeid pettuse abil;
- G. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 86 võimaldatakse laiendada Euroopa Prokuratuuri volitusi piiriülese mõõtmega rasketele kuritegudele; arvestades, et nõukogu võib seda võimalust arvesse võtta, kui Euroopa Prokuratuur on asutatud ja toimib hästi;
1. kinnitab veel kord oma kindlat tahet tegeleda Euroopa Prokuratuuri asutamiseks esmatähtsate küsimustega ning määrata kindlaks oma nõusoleku andmise põhimõtted ja tingimused;
 2. kordab oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooniga vastu võetud eelmise vaheraporti sisu ning püüab seda täiendada ja ajakohastada, arvestades nõukogu arutelu viimaseid arenguid;
 3. palub, et nõukogu tagaks läbipaistvuse ja demokraatliku legitiimsuse, hoides Euroopa Parlamenti täielikult kursis ja konsulteerides temaga regulaarselt; nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks Euroopa Parlamendi seisukohti piisavalt arvesse, kuna see on Euroopa Prokuratuuri määruse vastuvõtmiseks nõusoleku tagamise eeltingimus;
 4. tuletab meelde, et Euroopa Prokuratuuril peaks olema pädevus liidu finantshuve kahjustava pettusega seotud kuritegude suhtes; tuletab sellega seoses meelde, et asjaomased kuriteod tuleb sätestada kavandatud direktiivis, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil; kutsub nõukogu üles (tunnustades samal ajal edusamme, mida kaasseadusandjad on läbirääkimistel teinud nimetatud direktiivi vastuvõtmiseks) jätkama jõupingutusi, et jõuda Euroopa Prokuratuuri asutamise eeltingimusena selle direktiivi osas kokkuleppele;
 5. on veendunud, et liidu finantshuve kahjustavate pettuste uurimisele, nende eest süüdistuste esitamisele ja süüdlaste kohtusse andmisele tuleb läheneda uuenduslikult, et muuta pettustevastane võitlus tõhusamaks, suurendada sissenõudmiste määra ja tugevdada maksumaksjate usaldust ELi institutsioonide vastu;
 6. peab ülitähtsaks tagada, et asutatakse ühtne, tugev ja sõltumatu Euroopa Prokuratuur, mis suudaks uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, esitada nende eest süüdistus ja anda kuritegude toimepanijad kohtu alla, ning on veendunud, et igasugune nõrgem lahendus läheks liidu eelarvele kulukaks;

Sõltumatu Euroopa Prokuratuur

7. rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri struktuur peaks olema riikide valitsustest ja ELi institutsioonidest täiesti sõltumatu ning kaitstud poliitiliste mõjutuste ja surve eest; nõuab seepärast, et Euroopa peaprokuröri, tema asetäitjate, Euroopa prokuröride ja Euroopa delegaatprokuröride valimise ja ametissenimetamise kord oleks avatud, objektiivne ja läbipaistev; on veendunud, et võimalike huvide konfliktide vältimiseks peaks Euroopa prokuröri ametikoht olema täisajaga töökoht;
8. rõhutab, kui tähtis on, et Euroopa Parlament oleks Euroopa prokuröride ametissenimetamise menetlusse kaasatud, ning soovib avatud konkursi vajaliku aususe, professionaalsuse, kogemuste ja oskustega kandidaatide valimiseks; on veendunud, et Euroopa prokurörid peaks ametisse nimetama nõukogu ja Euroopa Parlament ühisel kokkuleppel kandidaatide nimekirja alusel, mille on koostanud komisjon pärast kandidaatide hindamist sõltumatu eksperdirühma poolt, kusjuures eksperdid valitaks tunnustatud pädevusega kohtunike, prokuröride ja juristide seast; Euroopa peaprokurör tuleks nimetada ametisse sama korra kohaselt pärast kuulamist Euroopa Parlamendis;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

9. on veendunud, et kolleegiumi liikmed tuleks ametist vabastada pärast Euroopa Liidu Kohtu otsust nõukogu, komisjoni, Euroopa Parlamendi ja/või Euroopa peaprokuröri taotlusel;
10. rõhutab, et liikmesriigid peavad kooskõlas riiklike õigusaktide ja tavadega kaasama Euroopa delegaatprokuröride ametissenimetamise menetlusse riiklikud iseseisvad õigusasutused;
11. peab õigeks, et nõukogu dokumendis on ette nähtud iga-aastane aruandmine ELi institutsioonidele, et tagada uue organi tegevuse pidev hindamine; kutsub nõukogu üles tagama, et iga-aastane aruanne sisaldab muu hulgas üksikasju riiklike asutuste valmisoleku kohta teha Euroopa Prokuratuuriga koostööd;

Euroopa Prokuratuuri ja riiklike asutuste jurisdiktsiooni selge lahutamine

12. on veendunud, et Euroopa Prokuratuuri ja riiklike asutuste jurisdiktsiooni lahutamise reeglid peaksid olema selgelt määratletud, et vältida ebakindlust või väärtõlgendamist tegevusetapis: Euroopa Prokuratuuri jurisdiktsiooni alla peaks kuuluma liidu finantshuve kahjustava pettusega seotud kuritegude uurimine ja nende eest süüdistuste esitamine vastavalt direktiivile, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil; on veendunud, et Euroopa Prokuratuur peaks otsustama, kas asi kuulub tema pädevusse, enne kui riikide asutused alustavad enda uurimisi, et vältida üheaegseid uurimisi, mis on ebatõhus;
13. rõhutab, et riiklikud asutused, kes uurivad kuritegusid, mis võivad kuuluda Euroopa Prokuratuuri pädevusse, peaksid olema kohustatud teatama sellisest uurimisest Euroopa Prokuratuurile; kordab, et Euroopa Prokuratuuri sõltumatuse ja tõhususe tagamiseks peab tal olema õigus võtta sellised uurimised üle, kui ta peab seda asjakohaseks;
14. kordab, et muud kui liidu finantshuve kahjustavad kuriteod peaksid kuuluma Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkonda üksnes juhul, kui kumulatiivselt on täidetud järgmised tingimused:
- a) konkreetne tegevus hõlmab ühtaegu nii liidu finantshuve kahjustavat kuritegu kui ka muid kuritegusid ja
 - b) liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on tähtsaimad ning teised on vaid seonduvad kuriteod ning
 - c) teisi kuritegusid ei menetletaks edasi ega nende eest ei karistataks, kui nende eest ei esitataks süüdistust ja ei mõistetak kohut koos liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega;

on ka veendunud, et kui Euroopa Prokuratuur ja riiklikud prokuratuurid on pädevuse teostamise suhtes eriarvamusel, peaks Euroopa Prokuratuur kesksel tasandil otsustama, kes hakkavad uurima ja süüdistust esitama; on lisaks veendunud, et nende tingimuste kohaselt määratud pädevust peaks olema alati võimalik kohtulikult kontrollida;

Tõhus struktuur kohtuasjade tulemuslikuks haldamiseks

15. peab kahetsusväärseks, et liikmesriigid kaaluvad kollegiaalse struktuuri võimalust komisjoni algselt pakutud hierarhilise struktuuri asemel; on sellega seoses veendunud, et otsuse süüdistuse esitamise, pädeva jurisdiktsiooni valiku, otsuse juhtumi mujale määramise või menetlemise lõpetamise kohta ning otsuse kokkuleppe kohta peaksid langetama kujud kesktasandil;
16. rõhutab asjaolu, et kodadel peaks olema uurimistes ja süüdistuste esitamises juhtroll ning nende tegevus ei tohiks piirduda pelgalt koordineerimisega, vaid nad peaksid teostama järelevalvet Euroopa delegaatprokuröride töö üle selles valdkonnas;
17. tunneb muret selle pärast, et Euroopa prokurör keskasutuses on automaatselt seotud tema liikmesriigis esitatud hagiga, kuna see võib tuua kaasa ilmseid puudujääke prokuröride sõltumatuse ja juhtumite ühtlase jagamise osas;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

18. nõuab seepärast, et asutuse töökoormus oleks kesktasandil mõistlikult jagatud; märgib sellega seoses, et juhtumite kodade vahel jagamise süsteem peaks järgima kindlaksmääratud ja objektiivseid kriteeriumeid; teeb ka ettepaneku, et hilisemas etapis võiks ette näha kodade spetsialiseerumise;

19. on veendunud, et ka Euroopa Prokuratuuri töötajatel keskasutuses on riiklike õiguskaitse-süsteemide kohta vajalikud teadmised, kogemused ja asjatundlikkus;

Uurimismeetmed ja tõendite vastuvõetavus

20. palub seadusandjal tagada sujuv menetluskord Euroopa Prokuratuurile loa andmiseks uurimismeetmete kasutamiseks piiriüleste juhtumite korral, kooskõlas nende liikmesriikide seadustega, kus neid uurimismeetmeid rakendatakse; tuletab meelde, et kaasseadusandjad leppisid kokku liikmesriikide puhul kehtivates uurimismeetmete taotlemise kriteeriumides, mis tuginevad direktiivis 2014/41/EL (mis käsitleb Euroopa uurimismäärust kriminaalasjades) sisalduvale vastastikuse tunnustamise põhimõttele; on veendunud, et samu kriteeriumeid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri lubatavate uurimismeetmete suhtes, eeskätt seoses keeldumise alustega;

21. palub nõukogul kooskõlas ELi lepingu artikliga 6, Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga ja Euroopa inimõiguste konventsiooniga tagada, et asjakohaseid Euroopa ja siseriiklike õigusakte täiel määral järgides Euroopa Prokuratuuri poolt kogutud tõendid oleksid kogu liidus vastuvõetavad, kuna see on süüdistuste esitamise tõhususe seisukohast otsustava tähtsusega;

22. kordab, et Euroopa Prokuratuur peab püüdma leida kõik asjakohased tõendid olenemata sellest, kas need on süüstavad või süüst vabastavad; rõhutab lisaks, et igale Euroopa Prokuratuuri uurimise raames kahtlustatavale või süüdistatavale isikule tuleb anda teatavad tõenditega seotud õigused, eeskätt

- a) peaks kahtlustataval või süüdistataval olema õigus esitada Euroopa Prokuratuurile kaalumiseks tõendeid;
- b) peaks kahtlustataval või süüdistataval olema õigus paluda Euroopa Prokuratuuril koguda kõiki uurimise seisukohast asjakohaseid tõendeid, sealhulgas määrata eksperte ja kuulata ära tunnistajaid;

23. on veendunud, et võttes arvesse Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkonda kuuluvate piiriüleste kuritegudega seotud võimalikku mitut jurisdiktsiooni, tuleb tagada, et Euroopa prokurörid, Euroopa delegaatprokurörid ja riiklikud prokuratuurid järgiksid Euroopa Prokuratuuri pädevusvaldkonda kuuluvate kuritegudega seotud süüdistustes täiel määral *ne bis in idem* põhimõtet;

Juurdepääs kohtulikule kontrollile

24. kinnitab, et Euroopa Prokuratuuri tegevuse käigus tuleks alati järgida õigust kasutada õiguskaitsevahendeid, ning tunnistab ka, et Euroopa Prokuratuur peab töötama tulemuslikult; on seepärast veendunud, et kõiki Euroopa Prokuratuuri tehtud otsuseid peaks saama pädevas kohtus kohtulikult kontrollida; rõhutab, et kodade tehtud otsuseid, näiteks süüdistuse esitamiseks pädeva jurisdiktsiooni valiku otsuseid, juhtumi menetlemise lõpetamise või mujale määramise otsuseid ning otsuseid kokkuleppe kohta, peaks saama liidu kohtutes kohtulikult kontrollida;

25. on veendunud, et kohtuliku kontrolli eesmärgil tuleks Euroopa Prokuratuuri käsitleda oma süüdistuse esitamise ülesannete käigus tehtavate uurimis- ja muude menetluste täitmisel liikmesriigi pädevas kohtus riigi ametiasutusena;

Kahtlustatavate või süüdistatavate isikute järjekindel õiguskaitse

26. tuletab meelde, et uus asutus peaks oma tegevuses täielikult austama kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute õigusi, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 6, ELi toimimise lepingu artiklis 16 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning liidu tasandil juba vastu võetud seadusandlikes meetmetes kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute menetlusõiguste kohta kriminaalmenetluses ning isikuandmete kaitse kohta;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

27. kinnitab, et tulevast õigusabi direktiivi tuleks kohaldada võrdselt kõikide kahtlustatavate ja süüdistatavate isikute suhtes, kes on Euroopa Prokuratuuri uurimise all või kellele prokuratuur on esitanud süüdistuse; palub liikmesriikidel tagada õigusabi tõhus kättesaadavus vastavalt asjaomastele siseriiklikele seadustele, kuni puudub ELi direktiiv;

28. rõhutab, et kõikidel kahtlustatavatel ja süüdistatavatel isikutel, kes on Euroopa Prokuratuuri uurimise all või kellele prokuratuur on esitanud süüdistuse, on õigus oma isikuandmete kaitsele; rõhutab sellega seoses asjaolu, et Euroopa Prokuratuuris tehtava isikuandmete töötlemise suhtes tuleb kohaldada määrust (EÜ) nr 45/2001; rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri asutamist käsitlevas nõukogu määruses sisalduvad andmekaitsealased erisätted võivad üksnes täiendada ja edasi arendada määruse (EÜ) nr 45/2001 sätteid ning teha seda üksnes vajalikul määral;

29. kinnitab veel kord oma tugevat taht asutada Euroopa Prokuratuur ja reformida Eurojusti, nagu komisjon on ette näinud oma mõlemas ettepanekus; palub, et komisjon kohandaks hinnanguid kollegiaalse struktuuri eelarvemõju kohta; nõuab Eurojusti, Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi suhete selgitamist, et eristada nende vastavaid ülesandeid ELi finantshuvide kaitsmisel; kutsub nõukogu ja komisjoni üles uurima nende asutuste tugevamalt integreeritud lähenemisviisi võimalust, et muuta uurimised tõhusamaks;

o

o o

30. nõuab tungivalt, et nõukogu järgiks neid soovitusi, ja rõhutab asjaolu, et eespool esitatud tingimused on Euroopa Parlamendi silmis olulised nõukogu määruse eelnõule nõusoleku andmisel;

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0174

Alkoholistrateegia

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon alkoholistrateegia kohta (2015/2543(RSP))

(2016/C 346/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjonile ELi alkoholistrateegia kohta esitatud küsimust (O-000008/2015 – B8-0108/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 282/2014, millega luuakse liidu kolmas tervisevaldkonna tegevusprogramm aastateks 2014–2020 ja tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1350/2007/EÜ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 8. märtsi 2011. aasta resolutsiooni tervisealase ebavõrdsuse vähendamise kohta ELis⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 168, mille kohaselt liidu meetmed üksnes täiendavad liikmesriikide tervishoiumeetmeid,
 - võttes arvesse ELi tervisliku toitumise, kehalise aktiivsuse ja tervise tegevusprogrammi 2011. aasta aruannet,
 - võttes arvesse oma 5. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu strateegia kohta liikmesriikide toetamiseks alkoholiga seotud kahju vähendamisel⁽³⁾,
 - võttes arvesse 1.–2. detsembril 2011. aastal toimunud tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu kohtumise järeldusi tervisega seotud ebavõrdsuse vähendamise kohta ELis tervislike eluviiside edendamise kooskõlastatud meetmete abil,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et mõnedes liikmesriikides on alkoholi kuritarvitamine tähtsusetult teine eluviisipõhine haiguste põhjustaja ning alkoholisõltuvus on riskitegur üle 60 kroonilise haiguse puhul, mille hulgas on alkoholist põhjustatud maksahaigus, alkoholist tingitud krooniline pankreatiit ning peaaegu kõik muud seedetrakti haigused, vähk, diabeet, südame-veresoonkonnahaigused, rasvumine, loote alkoholisündroom ja neuropsühhiaatrilised häired, näiteks alkoholisõltuvus;
- B. arvestades, et liikmesriikide pädevatel asutustel on parim ettevalmistus selleks, et töötada välja individuaalselt kohandatud poliitika alkoholi kuritarvitamise vältimiseks;
- C. arvestades, et alkoholi kuritarvitamine ning mitmed vaimsed ja käitumishäired, samuti mõned muud mittenakkuslikud haigused ja traumad on omavahel põhjuslikus seoses;
- D. arvestades, et 2010. aastal põhjustas alkoholi kuritarvitamine Euroopa ühiskonnale otseseid ja kaudseid kulusid hinnanguliselt 155,8 miljardit eurot, millest suurem osa (82,9 miljardit eurot) ei olnud tervishoiukulud;

⁽¹⁾ ELT L 86, 21.3.2014, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 199 E, 7.7.2012, lk 25.

⁽³⁾ ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 160.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- E. arvestades, et alkoholi kuritarvitamine põhjustab maailmas igal aastal 3,3 miljonit surmajuhtumit, st 5,9 % surmadest; arvestades, et vanuserühmas 20–39 eluaastat põhjustab alkohol ligikaudu 25 % kõikidest surmajuhtumitest; arvestades, et need surmad saavad tihti õnnetuste, vägivaldtegevuste või maksahaiguste tagajärjel;
- F. arvestades, et ligikaudu 5–9 miljonit last elab alkoholiprobleemidega peredes;
- G. arvestades, et mitte igasugusel alkoholitarbimisel ei ole samasugused tagajärjed, sest need sõltuvad suure osas tarbimisharjumustest, sh sellest, mida ja kuidas juuakse; arvestades, et joomisharjumused ja -tendentsid on liikmesriigiti väga erinevad, ELi eri piirkondade vahel on märkimisväärsed erinevusi alkoholi tarbimises ning oluliselt erinevad ka kuritarvitamisest tingitud terviseprobleemid; arvestades, et ELi liikmesriikide sotsiaalsed, kultuurilised, geograafilised ja majanduslikud erinevused nõuavad erinevate joomisharjumuste ja -tendentside eristamist;
- H. arvestades, et alkoholist põhjustatud kahju vähendamise ja vastutustundliku alkoholitarbimise toetamise poliitika, mis on kohandatud kohalikele ja piirkondlikele oludele, vähendaks tervishoiu- ja sotsiaalkulusid, mis on seotud alkoholist otseselt või kaudselt tingitud probleemidega, nagu alkoholisõltuvuse, krooniliste haiguste, suremuse ja koduvägivallaga, samuti alkoholiga seotud kulused; arvestades, et alkoholist põhjustatud kahju vähendamise poliitika ei tohiks hõlmata ainult tervishoiusektorit, vaid ka asjaomaseid sidusrühmi, sh alkoholismi all kannatavate inimeste tugiühinguid, ning see peaks olema kooskõlas subsidiaarsuse põhimõtte ja tervisesõbralikkuse järgimisega kõikides poliitikavaldkondades, tagades samal ajal rahvatervise märkimisväärsed paranemised;
- I. arvestades, et alkoholi liig- ja kuritarvitamine võib põhjustada alkoholismi, millele tuleb liikmesriikide tervishoiusüsteemides pöörata suuremat tähelepanu ja osutada rohkem tugimeetmeid;
- J. arvestades, et teatavate rühmade – näiteks noorte – käitumine muutub alkoholi tarbimise mõjul suurema tõenäosusega ohtlikuks kui teistel: alkoholiga seotud surmad moodustavad ligi 25 % kõigist 15–29 -aastaste noormeeste surmadest ning iga kümne surma noorte naiste puhul; arvestades, et alkoholi liigtarbimine noorte seas levib liikmesriikides üha laiemalt ning hõlmab ka selliseid tarbimisviise nagu purju joomine; arvestades, et reeglina töötleb mehe maks alkoholi mitu korda kiiremini kui naise maks, mistõttu naised muutuvad kroonilisteks alkohoolikuteks palju kiiremini ja palju väiksemate alkoholikoguste tagajärjel;
- K. arvestades, et alkoholist põhjustatud kahju kipub olema seotud mitmesuguste teguritega, nagu sotsiaalmajanduslik tase, kultuuritaust, joomisharjumused ning kaaslaste ja vanemate mõju, samuti vastava poliitika rakendamise ja kohaldamise ulatus ja tase; arvestades, et ka ühe ühiskonna raames võib ühiskonnarühmade haavatavus olla sama erinev kui eri ühiskondade vahel;
- L. arvestades, et mõnedes Euroopa piirkondades on käsitsi valmistatud alkohoolsed joogid kohaliku turismi nurgakiviks;
- M. arvestades, et reklaam ja turundus mõjutavad alkoholi tarbimise taset, eriti noorte hulgas; arvestades, et audiovisuaalmeedia teenuseid käsitleva direktiivi 2010/13/EL rakendamine on laste ja noorte füüsilise, vaimse ja moraalse arengu tulemusliku kaitse seisukohast äärmiselt oluline; arvestades, et alkoholi tarbimise alustamine varases elueas on seotud alkoholiga seotud probleemide tõenäolise ilmnemisega täiskasvanueas; arvestades, et kõige tõhusamad vahendid, vältimaks noorte alkoholi liigtarbimist, on haridus, teavitus- ja ennetuskampaaniad; arvestades, et seetõttu tuleks komisjonil alustada viivitamata uue Euroopa alkoholistrateegia väljatöötamist, mis aitaks piirata alkoholi liigtarbimist, ning avalikkust tuleks teadlikkuse tõstmise kampaania abil teavitada alkoholi kahjulikust mõjust tervisele;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- N. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsioon toonitab täiendavate teadmiste ja meetmete vajadust sellistes valdkondades nagu alkoholi tarbimise mõju veel sündimata lapsele, alkohol ja eakad, mõju ebasoodsamas olukorras ühiskonnariühmadele ning alkoholi kuritarvitamise seos sotsiaalse tõrjutusega;
- O. arvestades, et erinevad sotsiaalsed, kultuurilised, geograafilised ja majanduslikud tegurid Euroopa Liidus tekitavad joomisharjumusi ja -tendentse, mis erinevad isegi kohalikul tasandil ja põhjustavad erinevat suhtumist joomisesse;
- P. arvestades, et on vaja tõmmata selge piir vastutustundliku ja kahjuliku alkoholitarbimise vahele; arvestades, et vastutustundlik alkoholitarbimine sobib kokku tervisliku eluviisiga;
- Q. arvestades, et umbes iga neljanda liiklusõnnetuse põhjus on seotud alkoholijoobes juhtimisega ja igal aastal hukub Euroopa Liidus alkoholiga seotud liiklusõnnetustes vähemalt 5 200 inimest; arvestades, et alkoholijoobes juhtimine on ELi teedel endiselt tähtsuselt teine surmapõhjus;
- R. arvestades, et paljud ELi kodanikud, eriti noored, ei ole piisavalt informeeritud alkoholi liigtarbimise ja sõltuvuse tervisemõjudest, ning arvestades, et seetõttu on ennetamine ja teadlikkuse tõstmine uues Euroopa alkoholistrateegias olulisel kohal; arvestades, et kahjulike alkoholi tarbimisharjumustega inimeste varajane väljasõelumine ja nõustamine on osutunud tulemuslikuks; arvestades, et alaealiste kaitsmisel alkoholireklaami eest on veel väga palju parandamise ruumi;
- S. arvestades, et vastavalt 28. jaanuari 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 178/2002⁽¹⁾ ei saa ohutuks pidada toitu, mis on tervisele kahjulik;
- T. arvestades, et erinevatel vanuserühmadel on erinevad joomisharjumused, mida ei ole seni proportsionaalselt uuritud;
- U. arvestades, et 25. oktoobri 2011. aasta määruses (EL) nr 1169/2011 (milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele)⁽²⁾ jäeti toote koostisosade ja toitumisalase teabe esitamise nõude kohaldamisalast välja rohkem kui 1,2 mahuprotsenti alkoholi sisaldavad joogid; arvestades, et alkoholiga seotud ohtude iseloom eeldab siiski põhjalikku teavet alkoholsete jookide kohta;
- V. arvestades, et määruse (EL) nr 1169/2011 kohaselt pidi komisjon koostama 2014. aasta detsembriks aruande, milles hinnatakse, kas edaspidi tuleks ka alkoholsetele jookidele kohaldada energiasisalduse esitamise nõuet või mitte, ja põhjendatakse võimalikke erandeid, ning esitama vajaduse korral õigusakti ettepaneku, millega määratakse kindlaks eeskirjad nende toodete koostisosade loetelu või kohustusliku toitumisalase teabe esitamise kohta;
- W. arvestades, et ELi alkoholistrateegia on edukalt toetanud liikmesriikide meetmeid alkoholi kuritarvitamisest põhjustatud kahju vähendamisel, eelkõige parimate tavade jagamisel valdkondades nagu noorte kaitse, alkoholi kuritarvitamisega seotud liiklusõnnetuste arvu vähendamine ja teadlikkuse tõstmine alkoholitarbimise suhtes, samuti ühise andmebaasi ja järelevalve väljatöötamisel ELis ning koostöö tõhustamisel komisjoni ja liikmesriikide vahel, mille tulemusel töötati riikliku alkoholipoliitika ja – meetmete komitee (CNAPA) poolt lõpuks välja noorte joomist ja purju joomist käsitlev tegevusplaan aastateks 2014–2016;
- X. arvestades, et nii Euroopa alkoholi- ja terviseküsimuste foorumi (EAHF) osalejate kui ka muude mitmesuguste sidusrühmade osalemine on aidanud kaasa konkreetsete ja mõõdetavate meetmete väljatöötamisele alkoholi kuritarvitamisest põhjustatud kahju vähendamiseks kohalikul tasandil kogu Euroopa Liidus;
- Y. arvestades, et liidu kolmandas tervisevaldkonna tegevusprogrammis (2014–2020) propageeritakse tunnustatud parimate tavade kasutuselevõttu kulutõhusate ennetusmeetmetena, et keskenduda peamistele riskifaktoritele, sh alkoholi kuritarvitamisele;

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 304, 22.11.2011, lk 18.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Z. arvestades, et 2012. aastal läbi viidud strateegia välishindamine kinnitas praeguse strateegia lähenemisviisi ja prioriteetide asjakohasust ja kasulikkust;

1. võtab teadmiseks, et komisjon teatas CNAPA 22. oktoobri 2013. aasta koosolekul, et hakkab tihedas koostöös liikmesriikidega välja töötama alkoholist põhjustatud kahju vähendamist käsitlevat Euroopa tegevuskava; märgib, et 2014. aasta septembris võeti vastu noorte joomist ja purju joomist (joominguid) käsitlev tegevusplaan aastateks 2014–2016, ning palub komisjonil jälgida selle rakendamist liikmesriikides;

2. kutsub komisjoni üles koostama suuniseid alkoholist põhjustatud kahjuga võitlemiseks ning jätkama oma tööd liikmesriikide pädevate asutuste toetamisel, kus see annab lisaväärtust, järgides samal ajal subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;

3. rõhutab, et alkoholi põhjustatud tervise-, turvalisus- ja sotsiaal-majanduslike probleemide vähendamine nõuaks meetmete võtmist alkoholitarbimise ulatuse, harjumuste ja konteksti, aga ka laiemate sotsiaalsete tegurite suhtes, kasutades selleks vahendeid nagu haridus ja teavituskampaaniad;

4. kutsub komisjoni üles alustama viivitamata tööd uue ELi alkoholistrateegiaga (2016–2022), millel oleksid samad eesmärgid, ning ajakohastama reguleerivat raamistikku, et pakkuda riikide valitsustele tuge alkoholist põhjustatud kahju vastu võitlemiseks, toetada järelevalvet ja usaldusväärsete andmete kogumist, ergutada ennetusmeetmeid ja tervisesõbraliku eluviisi edendamist ning sellealast teavitustööd, varajast diagnoosimist, ravi paremat kättesaadavust, asjaomaste isikute ja nende perede pidevat toetamist, sh nõustamisprogramme, vähendada alkoholi joobes juhtimisest tingitud liiklusõnnetuste arvu ning paremini eristada eri alkohoolsete toodete tarbimisharjumusi, inimeste käitumist ja suhtumist alkoholitarbimisse;

5. on seisukohal, et praegust ELi strateegiat liikmesriikide toetamisel võitluses alkoholist põhjustatud kahjuga tuleks pikendada põhimõtteliselt samas vormis ning samade eesmärkidega, st võidelda alkoholist põhjustatud kahjuga liikmesriikide tasandil, keskenduda meetmetele ning tugevdada osalemisel põhinevat ja mitmeid sidusrühmi hõlmavat lähenemisviisi;

6. nõuab tungivalt, et komisjon koostaks viivitamatult aruande, mis pidi määruse (EL) nr 1169/2011 kohaselt valmima juba 2014. aasta detsembriks ning milles hinnatakse, kas alkohoolsetele jookidele tuleks edaspidi kohaldada toote koostisosade ja toitumise teabe esitamise nõuet või mitte, arvestades eelkõige selle mõju VKEdele ja käsitööstuslikule tootmisele;

7. nõuab tungivalt, et komisjon paluks viivitamata Euroopa Toiduohutusametil (EFSA) vaadata läbi oma hinnang atsetaldehyüdi kasutamisele lõhna- ja maitseainena alkohoolsetes ja mittealkohoolsetes jookides;

8. rõhutab, et niipea kui võimalik peaks märgistel selgesti kirjas olema vähemalt alkohoolsete jookide kalorisaldus, ning palub komisjonil esitada vastav õigusakti ettepanek hiljemalt 2016. aasta jooksul;

9. palub komisjonil alustada viivitamata tööd uue ELi alkoholistrateegiaga aastateks 2016–2022, võttes arvesse CNAPA tegevuskava ja ELi alkoholist põhjustatud kahjude strateegia sõltumatu hindamise järeldusi, et tagada senisaavutatud tulemuste püsiv mõju ning jätkata liikmesriikide valitsuste toetamist alkoholist põhjustatud kahjudega tegelemisel pikemas perspektiivis;

10. rõhutab, et laste tõi kaitse tagamiseks on tarvis, et õigusaktid ja käitumisjuhendid, mis käsitlevad alaealiste kaitsmist alkoholitarbimise kahjulike tagajärgede eest, üksteist vastastikku täiendaksid; kutsub liikmesriike üles rangemalt jõustama olemasolevaid alkoholitarbimise vanusepiiranguid käsitlevaid riiklike õigusakte ning hindama vajadust kehtestada täiendavaid õiguslikult siduvaid nõudeid, mida on vaja alaealiste tõi kaitse tagamiseks;

11. palub liikmesriikidel rakendada oma tervishoiusüsteemis selliseid poliitika ja raviviise, millega saab vähendada üksikisikute alkoholisismi;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

12. kutsub liikmesriike üles tegema suuremaid pingutusi, et teavitada üldsust, eriti alaealisi ja lapseootel naisi alkoholi tarbimise kahjulikest mõjudest, ning vajadusel koostama selleks vastavad õigusaktid;
13. tunnistab erinevusi liikmesriikide tarbimisharjumustes ning vastutustundliku alkoholitarbimise kultuurilisi aspekte;
14. rõhutab vajadust kogu ELi hõlmava teabekampaania järele, millega hoiatataks rasedaid naisi alkoholi tarbimise eest, ning palub komisjonil uurida märgistamise mõju selles küsimuses ja esitada vastav õigusakti ettepanek hiljemalt 2016. aasta jooksul;
15. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes kannavad selles valdkonnas põhivastutust, koostaksid, rakendaksid ja hindaksid rahvatervise poliitikameetmeid, mille eesmärk on alkoholi kahjulikku kasutamist vähendada, ning kehtestaksid ranged eeskirjad alkoholsete jookide turustamisele, eeskätt alaealistele;
16. kutsub komisjoni üles kaaluma kogu ELi hõlmavat märgistust, millega hoiatataks tarbijat joores sõidukijuhtimise ohtude eest;
17. kutsub komisjoni üles hindama ning vajaduse korral reformima Euroopa alkoholi- ja terviseküsimuste foorumi rolli ja toimimist, et tagada, et selle liikmed esindavad tasakaalustatud viisil kõiki asjassepuutuvaid sidusrühmi, tagades ka ettevõtjate ja vabaihenduste nõuetekohase esindatuse, ning ühtlasi ergutada ja soodustada nende osalemist foorumi töös ja nende pühendumist konkreetsete ja tulemuslike meetmete väljatöötamisele alkoholist põhjustatud kahju vähendamiseks ja asjakohaste suunatud meetmete toetamiseks riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;
18. kutsub komisjoni üles tegema praeguse ELi strateegia rakendamisel järgmisi operatiivseid parandusi: laiendada Euroopa alkoholi- ja terviseküsimuste foorumi liikmesuse kõigile asjaomastele sidusrühmadele; suurendama vastastikust koostööd CNAPaga ELi tasandil; edendada kohustuste kavandamise, järelevalve ja hindamise häid tavasid; koguma paremaid näitajaid, et saada objektiivne, ajakohane ja realistlik pilt joomisharjumustest ja alkoholiga seotud kahjustest; ning toetama suunatud meetmeid, mis on asjakohased kohalikul tasandil, pidades täielikult kinni ELi aluslepingutega kehtestatud eeskirjadest;
19. rõhutab, et uus ELi alkoholistrateegia ei peaks seadma uusi sihteesmärke, vaid pigem toetama neid, mis on juba kokku lepitud osana Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa tegevuskavast aastateks 2012–2020, eesmärgiga vähendada alkoholist põhjustatud kahju;
20. märgib, et uue ELi strateegia väärtus võib seisneda liikmesriikidele tõenditel põhinevate tegevusvõimaluste pakkumises, kuna alkoholist põhjustatud kahjuste vähendamiseks kõige sobivama lähenemisviisi valimine on just riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste kohustus; nõuab tungivalt, et komisjon jätkaks oma väärtusliku rolli täitmist kvaliteetsete uuringute edendamisel ja tõendusmaterjalide jagamisel;
21. rõhutab, kui oluline on komisjoni, Euroopa Parlamendi, nõukogu ja liikmesriikide tugev poliitiline pühendumus teha suuremaid pingutusi, et ennetada alkoholist põhjustatud kahju ja töötada välja piisav, tõenditel põhinev poliitika, mis kajastaks alkoholist põhjustatud kahju tõsiseid ja mitmetahulisi tervisealaseid ja sotsiaal-majanduslikke mõjusid ning selle vastastikuseid seoseid muude riskifaktoritega;
22. tuletab meelde, kui olulised on mõõdetavad ja ranged poliitilised eesmärgid ning piisavad mitmeaastased mehhanismid saavutatu jälgimiseks, et tagada strateegia tulemuslik rakendamine kõikides liikmesriikides; rõhutab vajadust jälgida alkoholiga seotud riiklike õigusaktide rakendamist;
23. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama aktiivselt selliste näitajate täiustamist ning usaldusväärset andmete kogumist, võrreldavust ja õigeaegset analüüsi, mis puudutavad alkoholitarbimist ja selle tervisealaseid ja sotsiaalseid tagajärgi, eraldama piisavalt vahendeid alkoholi kuritarvitamisest põhjustatud koormuse ja alkoholiga seotud kahju otsese ja kaudse maksumuse vähendamiseks ühiskonna jaoks, ning soodustama asjaomaste andmete tulemuslikku kasutuselevõttu ELi ja liikmesriikide alkoholipoliitikas, lähtuvalt ühtsest tõendibaasist;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

24. nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid jõupingutusi noorte kaitsmiseks alkoholist põhjustatud kahju eest, eelkõige rangelt jõustades riiklikke vanusepiiranguid ja tagades reklaami vastutustundlikkuse;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles investeerima haridusse, et rõhutada alkoholi liigtarbimise mõju tervisele ja ühiskonnale, edendades samal ajal mõõdukust ja vastutust alkohoolsete jookide tarbimisel;
26. rõhutab, et alkoholi tarbimise propageerimiseks ei tohiks kasutada riiklikke vahendeid, v.a määrustega (EL) nr 1144/2014 ja (EL) nr 1308/2013 hõlmatud müügiedendusmeetmed;
27. rõhutab, et liikmesriigid peavad piirama alkoholi müümist isikutele, kelle vanus on alla seaduses lubatud vanusepiiri, viies selleks läbi regulaarseid kontrollimeetmeid, eelkõige koolide läheduses; palub komisjonil võtta meetmeid, et nõuetekohaselt reguleerida alkoholi piiriülest müüki internetis; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles korraldama teavituskampaaniaid rohke alkoholitarbimise ohtudest, eelkõige alaealiste seas, ning tegema täiendavaid jõupingutusi alkoholijooobes juhtimisega seotud liiklusõnnetuste vähendamiseks;
28. nõuab tungivalt, et komisjon jälgiks tähelepanelikult audiovisuaalmeedia teenuseid käsitleva direktiivi 2010/13/EL rakendamist ja kaaluks selle läbivaatamist seoses alkoholi reklaamimisega noortele ja alkoholifirmade sponsorlusega, et vähendada noorte kokkupuudet alkohoolsete jookide turustamisega;
29. kutsub liikmesriike ja komisjoni ning kõiki teisi teemaga seotud sidusrühmi üles vaatama läbi ja muutma tõhusamaks teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, milles käsitletakse kahjulikku, eelkõige rasedate naiste alkoholitarbimist ja alkoholi mõju veel sündimata lapsele;
30. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma konkreetseid meetmeid alkoholitarbimise piiramiseks, eelkõige alaealiste ning alkoholi tarbimisega seostatavate tõsiste tervisehäirete, krooniliste haiguste või tugeva sõltuvuse all kannatavate isikute suhtes;
31. kutsub komisjoni üles jätma oma strateegiasse alles uue tervisevaldkonna tegevusprogrammi ja raamprogrammi „Horisont 2020” alusel ette nähtud rahalise toetuse tulemuslikele ja teadusuuringutel põhinevatele projektidele, milles käsitletakse alkoholi kuritarvitamisega seotud kahju probleemi ning alkoholi kuritarvitamise peamiste põhjuste mõistmist; palub komisjonil tagada, et tema finantstoetus läheks ainult teaduslikult korrektse metodoloogia ja objektiivse teostajaga projektidele;
32. kutsub liikmesriike, komisjoni ja teisi sidusrühmi üles mitmekesistama oma teavituskampaaniaid, mis käsitlevad alkoholi tarbimise ohtusid eri vanuserühmadele, nende sõidukijuhtimisele ning jooobes juhtimise tagajärgedele, kohandama neid kampaaniaid erinevatele vanuserühmadele ning viima neid läbi palju intensiivsemalt;
33. kutsub liikmesriike üles rakendama oma strateegiate raames teadlikkuse tõstmise ja teadmiste parandamise meetmeid, mis on suunatud noortele, et ennetada alkoholi kuritarvitamist ja levitada parimaid tavasid;
34. kutsub liikmesriike üles tuginema Maailma Terviseorganisatsiooni alkoholistrateegiale ning parandama alkoholi kuritarvitamise varajast avastamist tervishoiu esmatasandil, edendades sõeluuringuid ja tagades piisavad tugiteenused alkoholi tarvitamisest tingitud tervisehäirete ja sellega seotud krooniliste haiguste ravimiseks;
35. rõhutab, et liikmesriikide asjaomaste asutuste kehtestatud eeskirjad peavad aitama suurendada teadlikkust alkoholi kuritarvitamise tagajärgedest, muuta kättesaadavaks ja taskukohaseks alkoholi liigtarbimisega seotud terviseprobleemide ravi ning kehtestada jälgimisprogrammid ja lühiajalised sekkumismeetmed, mida rakendada kahjuliku ja ohtliku alkoholitarbimise ilmnemisel; kutsub liikmesriike üles tegema koostööd, leidmaks lahendusi alkoholi tarbimisega seostatavate tervisehäirete, krooniliste haiguste või tugeva sõltuvuse all kannatavate isikute aitamiseks oma probleemidega hakkamasaamisel ja sõltuvuse lõpetamiseks;
36. väljendab kahetsust, et mõnedes liikmesriikides on alkoholismiravi teenuseid kärbitud;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

37. kutsub liikmesriike ja kõiki muid asjaomaseid sidusrühmi üles jätkama, tõhustama ja/või arendama poliitikameetmeid ja meetmeid, mille eesmärk on edendada tervisesõbralikku elustiili, sh korralikku toitumist, sporti ja tervislikke harrastusi, tunnistades samas, et mõõdukas alkoholsete jookide tarbimine on paljudes liikmesriikides igapäevaelu arvestatav kultuuriline osa ja see ei ole tingimata tervisliku eluviisiga vastuolus;
38. kutsub liikmesriike üles hoolikalt kaaluma sellise riikliku poliitika kehtestamist, mille eesmärk on vältida väga odava alkoholi müüki, eeldusel et need meetmed tagavad tulemusliku tervise kaitse ning võtavad arvesse proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtet ja Euroopa Kohtu tulevast arvamust Šotimaa valitsuse miinimumhinna poliitika kooskõla kohta ELi õigusega;
39. nõuab tungival, et liikmesriigid vaataksid läbi oma olemasolevad õigusaktid ja algatused, mis seonduvad tarbijate teavitamise ja asjakohase alkoholitarbimiskultuuriga, et jagada teavet ja tõsta teadlikkust kahjuliku alkoholitarbimise tagajärgede kohta ning vähendada alkoholi kuritarvitamisega seotud kahju; soovib liikmesriikidel jälgida eelkõige alkoholireklaami ja selle mõju noortele ning võtta asjakohaseid meetmeid, et vähendada nende kokkupuudet sellega;
40. kutsub komisjoni üles hindama olemasolevaid Euroopa tasandi õigusakte, võttes arvesse vajadust parandada tarbijate teadlikkust alkoholist, eesmärgiga tagada, et tarbijad on teadlikud jookide alkoholi- ja kalorisaldusest, ilma et seejuures tekitataks ühtsele turule tõkkeid; rõhutab selge, lühida ja tõhusa teabe tähtsust alkoholitarbimise mõju ja selle terviseriskide kohta; kutsub komisjoni üles kaaluma võimalust võtta kogu ELis kasutusele märgistus, mis hoiataks tarbijaid alkoholsete jookidega seotud ohtudest raseduse ja sõidukijuhtimise ajal;
41. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja asjakohased strateegiad ja suurendama järelevalvet, et lahendada alkoholi järeletegemise ning alkoholi ebaseadusliku ja mustal turul müümise probleem, mis avaldab eriti kahjulikku mõju ühiskonna kõige kaitsetumale osale ja noortele, ning kaitsma rahvusvaheliste kaubanduslepingute abil geograafilisi tähiseid nii liidus kui ka kogu maailmas;
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile.
-

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0175

Rana Plaza hoone kokkuvarisemise teine aastapäev ja Bangladeshis jätkusuutlikkuse kokkuleppe osas saavutatud edusammud**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon Rana Plaza hoone varingu teise aastapäeva ja Bangladeshis jätkusuutlikkuse kokkuleppe seniste tulemuste kohta (2015/2589(RSP))**

(2016/C 346/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Bangladeshis kohta, eriti 18. septembri 2014. aasta resolutsiooni⁽¹⁾, 16. jaanuari 2014. aasta resolutsiooni⁽²⁾, 21. novembri 2013. aasta resolutsiooni⁽³⁾ ja 14. märtsi 2013. aasta resolutsiooni⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsioone inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes⁽⁵⁾ ning ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Bangladeshis Rahvavabariigi vahel sõlmitud partnerlus- ja arengualase koostöö lepingut⁽⁷⁾,
- võttes arvesse jätkusuutlikkuse kokkulepet tööõiguste ja vabrikute ohutuse pidevaks parandamiseks valmisriiete ja silmkoeriite tööstuses Bangladeshis,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini, kaubandusvoliniku Cecilia Malmströmi, tööhõive, sotsiaalküsimuste, oskuste ja töötajate liikuvuse voliniku Marianne Thysseni ning rahvusvahelise koostöö ja arengu voliniku Neven Mimica ühisavaldust Rana Plaza tragöödia teise aastapäeva puhul,
- võttes arvesse ÜRO Johannesburgi deklaratsiooni säästva tarbimise ja tootmise kohta sotsiaalse ja majandusliku arengu toetamiseks,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2006. aastal vastu võetud tööohutust ja tervishoidu arendavat raamistikku (C-187) ning 1981. aastal vastu võetud tööohutuse ja tervishoidu konventsiooni (C-155), mida Bangladesh ei ole ratifitseerinud, ning neile lisatud soovitusi (R-197), võttes arvesse ka 1947. aasta konventsiooni tööinspeksioonide kohta (C-081), mille Bangladesh on allkirjastanud, ning selle soovitusi (R-164),
- võttes arvesse Bangladeshis parema töö programmi, mille ILO käivitas 2013. aasta oktoobris,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Eli uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas“ (COM(2011)0681) ja komisjoni 2014. aasta järgse ettevõtja sotsiaalse vastutuse poliitika suundumustega seotud töö üle peetud avaliku konsultatsiooni tulemusi,
- võttes arvesse oma 6. veebruari 2013. aasta resolutsioone ettevõtja sotsiaalse vastutuse, usaldusväärse, läbipaistva ja vastutustundliku ettevõtluse ning jätkusuutliku majanduskasvu kohta⁽⁸⁾ ning ettevõtja sotsiaalse vastutuse, ühiskonna huvide edendamise ning suuna kohta säästvale ja kaasavale taastumisele⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0024.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0045.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0516.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0100.

⁽⁵⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 31.

⁽⁶⁾ ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 101.

⁽⁷⁾ EÜT L 118, 27.4.2001, lk 48.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0049.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0050.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogus 2011. aasta juunis heaks kiidetud ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, millega luuakse valitsustele ja äriühingutele inimõiguste kaitse ja järgimise raamistik,
 - võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. juunil 2014. aastal vastu võetud resolutsiooni, millega luuakse valitsustevaheline tööriühm, kellel on volitused töötada välja rahvusvaheliselt siduv õigusakt rahvusvaheliste ettevõtete tegevuse reguleerimiseks;
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni,
 - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni globaalset kokkulepet inimõiguste, töö, keskkonna ja korrupsioonivastase võitluse valdkonnas,
 - võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu määrus, millega luuakse liidu süsteem tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse jaoks (COM(2014)0111), mille eesmärk on võtta õigusesse üle konflikti- ja riskipiirkondadest pärit mineraalide vastutustundlikke tarneahelaid käsitlevad OECD hoolsuskohustuse suunised,
 - võttes arvesse seaduse eelnõu nr 2578, mis käsitleb ematöötajate ja põhitöötajate hoolsuskohustust ning mille Prantsusmaa Rahvuskogu võttis oma esimesel lugemisel vastu 30. märtsil 2015. aastal,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et 24. aprillil 2013. aastal varises Dhaka lähedal Savari linnas kokku kaheksakorruseline hoone Rana Plaza, kus asus mitu rõivavabrikut, mistõttu sai surma üle 1100 inimese ja vigastada umbes 2500 inimest; arvestades, et Rana Plaza hoone kokkuvarisemine oli Bangladeshis kõigi aegade rängim tööstusõnnetus ja lähiajaloo kõige ohvriterohkem ehituskonstruksioonide lagunemisest tingitud õnnetus;
- B. arvestades, et Bangladeshis Dhakas Ashulia piirkonnas asuva Tazreeni vabriku põlengus sai 24. novembril 2012. aastal surma vähemalt 112 inimest; arvestades, et vabrikutulekahjud, hoonete kokkuvarisemised ja muud töötervishoiu ja tööohutusega seotud õnnetused ei piirdu ainult Bangladeshis valmisriiete sektoriga, vaid need on tõsine probleem ka muudes arenguriikides ja vähim arenenud riikides, kus valmisriiete sektor on tugevalt ekspordile suunatud, näiteks Pakistanis või Kambodžas;
- C. arvestades, et pärast mitmekiuliste tekstiilitoodete lepingu lõppemist ja tulenevalt valmisriiete tööstuse suurest tööjõumahukusest on sellised arenguriigid nagu Hiina, Bangladesh, India ja Vietnam muutunud ülemaailmselt arvestatavateks tootjateks; arvestades, et Bangladeshist oli saanud Hiina järel maailma suuruselt teine rõivaekspordija, kusjuures sealsed palgad on rõivatööstuse madalaimad ning tekstiilisektor moodustab ligi 85 % riigi ekspordist; arvestades, et 60 % riigi rõivatoodangust läheb ELi, mis on Bangladeshis peamine eksporditur;
- D. arvestades, et Bangladeshis valmisriiete tööstuses töötab umbes 4 miljonit inimest ning see tööstus toetab kaudselt koguni 40 miljoni inimese (ligikaudu neljandik Bangladeshis elanikkonnast) elatist; arvestades, et valmisriiete tööstus on andnud olulise panuse vaesuse vähendamisse; arvestades, Bangladesh on teinud suuri edusamme soolise ebavõrdsuse vähendamiseks ühiskonnas ja on edukalt saavutanud ÜRO aastatuhande kolmanda arengueesmärgi soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas, ning arvestades, et valmisriiete sektor on andnud sellesse olulise panuse, sest 4 miljonist selle sektori töötajast on 3,2 miljonit naist; arvestades, et naiste tööhõive on paljudel juhtudel aidanud kaasa nende võimendamisele;
- E. arvestades, et valmisriiete sektori ümberkorraldamine integreeritud väärtusahela mudeli kohaselt on tähendanud seda, et tellimusi saab kindlustada ainult tootlikkuse parandamise ja tootmiskulude edasise vähendamise abil, mis paneb Bangladeshis ja teiste arenguriikide tööjõu eriti haavatavasse olukorda; arvestades, et Kambodžas ja Sri Lankas, kus

Kolmapäev, 29. aprill 2015

majandus sõltub tugevasti valmisriiete tööstusest, on palgad langenud, kuigi tootmisüksuste arv ja tööhõive on järsult kasvanud; arvestades, et Bangladeshis on miinimumpalk pärast Rana Plaza katastroofi oluliselt suurenenud, kuid jääb siiski alla selle, mida peetakse töötajate põhivajaduste katmiseks piisavaks tasemeks;

- F. arvestades, et eri teadete kohaselt on ajavahemikus alates 2006. aastast kuni 2013. aasta alguseni Bangladeshis vabrikupõlengutes hukkunud enam kui 600 tekstiilitöötajat, samas kui inimõiguste organisatsioonide aruannete alusel ei ole ühegi vabriku omaniku ega juhtkonna liikme üle siiani veel kohut mõistetud;
- G. arvestades, et Rana Plaza kompleksi kokkuvarisenud hoone ehitati ebaseaduslikult ja see ei vastanud ohutusstandarditele; arvestades, et pärast seda katastroofi suleti Bangladeshis märkimisväärsel ohutusosalastel kaalutlustel alatiseks 32 vabrikut ja 26 vabrikut suleti osaliselt; arvestades, et endiselt on märkimisväärsel arvil tehaseid, mille standardeid tuleb veel tõsta seadusega ette nähtud tasemele; arvestades, et ILO toetab Bangladeshis valitsuse algatust, mille käigus inspekteeritakse ehitusnõuete, tuleohutuse ja elektriseadmete ohutuse osas umbes 1800 valmisriiete vabrikut, millest paljud olid varem äri- või eluhooned;
- H. arvestades, et 24. aprillil 2013. aastal allkirjastasid Bangladeshis valitsuse esindajad, kohalikud rõivatootjad ja rahvusvahelised rõivakaubamärgid, kohalikud ja rahvusvahelised ametiühingud ning rahvusvahelised valitsusvälised organisatsioonid Rana Plaza õnnetuse ohvritele ja nende peredele hüvitise maksmise praktilist korda käsitleva vastastikuse mõistmise kokkuleppe (annetajate sihtfond); arvestades, et kõigi nõuete rahuldamiseks kindlaks määratud summa on 30 miljonit USA dollarit; arvestades, et katastroofi teiseks aastapäevaks oli ettevõtjate vabatahtlike maksete abil kogutud kokku 27 miljonit USA dollarit ja puudu on seega veel kolm miljonit;
- I. arvestades, et rahaline hüvitis on põhjapaneva tähtsusega majanduslik toetus ning et pikaajalist ravi vajavate ohvrite arstiabi eest ei ole võimalik tasuda, kui fond on alarahastatud; arvestades, et Euroopa Parlament on pidanud kahetsusväärseks, et annetajate sihtfondile tuginev vabatahtlik hüvitamise kord ei ole oma eesmärki täitnud, ning märkis, et kohustuslik mehhanism oleks ellujäänutele ja ohvrite perekondadele kasulikum;
- J. arvestades, et kõnealuste Rana Plaza traagiliste sündmuste tulemusel ning pärast avalikkuse protesti ning Euroopa Parlamendi nõudmisi meetmete võtmiseks sõlmis EL koostöös Bangladeshis valitsuse ja ILOga 8. juulil 2013. aastal kokkuleppe tööõiguste ja vabrikute ohutuse pidevaks parandamiseks valmisriiete ja silmkoeriете tööstuses Bangladeshis (jätkusuutlikkuse kokkuleppe), milles Bangladesh kohustus võtma meetmeid, et parandada riigi valmisriiete tööstuses tööõiguste reegleid ja töötingimusi;
- K. arvestades, et Bangladeshis oli enne õnnetust ainult 92 inspektorit, kes pidid kogu riigis kontrollima ligi 5 000 rõivavabrikut ja muid tööstusettevõtteid; arvestades, et Bangladeshis valitsus kohustus võtma 2013. aasta lõpuks tööle veel 200 inspektorit;
- L. arvestades, et jätkusuutlikkuse kokkuleppe esimene läbivaatamine toimus 2014. aasta oktoobris ning selle käigus jõuti järeldusele, et kuigi on saavutatud korralikku edu, peab Bangladeshis valitsus võtma veel olulisi meetmeid, eelkõige seoses tööseaduse täiustamise ja rakendamise, töötajate õiguste parandamisega eksportkauba tootmise eritsoonides ning rohkemate tööinspektorite töölevõtmisega; arvestades, et jätkusuutlikkuse kokkuleppe teine läbivaatamine toimub 2015. aasta sügisel;
- M. arvestades, et Bangladeshis tööseadust muudeti 2013. aasta juulis; arvestades, et hoolimata teatavate positiivsete reformide lisamisest näiteks töötervishoiu ja -ohutuse valdkonnas, esineb selles seaduses jätkuvalt puudusi rahvusvaheliste standardite osas, mis on seotud ühinemisvabaduse ja kollektiivlääbirääkimistega, nagu on rõhutatud ILO ekspertide komisjoni kommentaarides konventsioonide nr 87 ja 98 kohta, sh piirangud õiguse osas valida esindajaid täielikus vabaduses, arvukad piirangud streigiõiguse osas ja ulatuslikud haldusvolitused ametiühingute registreeringu tühistamiseks, ning arvestades, et valitsus on korduvalt väitnud, et lisamuudatusettepanekute kaalumise ei ole tal kavas;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- N. arvestades, et Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkulepe, mis on õiguslikult siduv leping, allkirjastati rõivatootmisega tegelevate äriühingute, ülemaailmsete ja kohalike ametiühingute, valitsusväliste organisatsioonide ja töötajate õiguste rühmituste poolt 13. mail 2013. aastal ning 9. juulil 2013. aastal loodi Bangladeshis töötajate ohutuse liit, mis koondas endasse 26 peamiselt Põhja-Ameerika kaubamärki, kuhu aga ühtki ametiühingut ei kaasatud; arvestades, et praeguseks on tule- ja ehitusohutuse kokkuleppele kirjutanud alla 175 moe- ja jaemüügi kaubamärki; arvestades, et Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkuleppe raames ja Bangladeshis töötajate ohutuse liidu poolt on viidud läbi 1 904 ekspordile suunatud vabriku inspekteerimine;
- O. arvestades, et Bangladeshis valitsusel seisab alles ees tööseaduse rakenduseeskirjade ja määruste vastuvõtmine, ehkki ta on korduvalt lubanud seda teha ning viimati väideti, et need võetakse vastu hiljemalt 2015. aasta suveks; arvestades, et tööseaduse rakendamine on vajalik tingimus ILO parema töö programmi raames abi saamiseks ning koostööprogrammi toimumiseks Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkuleppe raames;
- P. arvestades, et Bangladeshis töötab 10 % valmisriiete sektori töäjõust ekspordikauba tootmise eritsoonides; arvestades, et uus ekspordikauba tootmise eritsoonide tööseadus võeti valitsuse poolt vastu 2014. aasta juulis, kuid sellega ei anta töötajatele piisavalt õigusi, mis oleksid samaväärsete mujal Bangladeshis antavate õigustega; arvestades, et kuigi streigikeeld kaotas 1. jaanuaril 2014. aastal kehtivuse, ei ole töötajate heaolu kaitsvatel ühendustel siiski samasuguseid õigusi ja privileege nagu ametiühingutel;
- Q. arvestades, et rõivasektoris on 2013. aasta algusest saadik registreeritud 300 ametiühingut; arvestades, et 2014. aastal lükkati tagasi 66 taotlust, mis moodustab 26 % kõigist esitatud taotlustest; arvestades, et ametiühinguvastane diskrimineerimine on jätkuvalt väga tõsine ja kiiresti kasvav probleem; arvestades, et ametiühingud on teatanud, et Bangladeshis valitsus takistab ennetavalt töötajaid ja tööandjaid, kes soovivad luua oma ohutuskomiteesid, mida nõutakse Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkuleppes, niisuguse tegevuse elluviimisel;
- R. arvestades, et Bangladesh on läbipaistvuse indeksis 177 riigi hulgas 136. kohal, ning arvestades, et korrupsioon on ülemaailmses rõivatarneahelas ülimalt levinud ning haarab nii poliitilist klassi kui ka kohalikke ja rahvusvahelisi ettevõtteid;
- S. arvestades, et töötajate õiguste konsortsiumi andmeil tuleks lisada vähem kui 10 senti vabrikuhinnale, mis on seitsmel miljardil rõivaesemel, mida Bangladesh müüb igal aastal läänemaistele kaubamärgijettevõtetele, selleks et viie aasta jooksul viia riigi 5 000 rõivavabrikus ohutusnormid läänemaailma tasemele; arvestades, et ei ole märke sellest, et rõiva- ja tekstiilitoodete hinnad oleksid viimase kahe aasta jooksul tõusnud;
- T. arvestades, et valmisriiete sektoris domineerivad ulatuslikult suured jaemüüjad, kaubamärgiga toodete tootjad ja turustajad, kes kontrollivad ülemaailmseid tootmisvõrgustikke ja sätestavad otse tarnete spetsifikatsioonid; arvestades, et tekstiili- ja rõivatootjatel ei ole ülemaailmse tööstuse kontekstis tihti muud valikut, kui nõustuda madalamate hindadega, tõsta kvaliteedistandardeid, lühendada kätetoimetamisaegu, vähendada miinimumkoguseid ja võtta võimalikult palju riske; arvestades, et ülemaailmses tarneahelas esineb tõsiseid puudujääke läbipaistvuse ja jälgitavuse osas; arvestades, et inimväärne töö ülemaailmses tarneahelas saab olema 2016. aasta ILO konverentsi päevakorra keskse tähtsusega punkt;
- U. arvestades, et pärast katastroofi on tekkinud enneolematu Euroopa tarbijate nõudlus ulatuslikuma teabe järele selle kohta, kust tooted on pärit ja millistes tingimustes need on toodetud; arvestades, et Euroopa kodanikud on esitanud arvukalt petisioone ja korraldanud kampaaniaid, milles nad nõuavad rõivakaubamärkidelt suuremat vastutust, tagamaks et nende tooted on toodetud eetikapõhimõtteid järgides;
- V. arvestades, et kuna Bangladesh kuulub vähim arenenud riikide hulka, võimaldatakse talle algatuse „Kõik peale relvade” kohaselt kõikide oma kaupade osas tollimaksumaba ja kvoodideta pääsu ELi turule, mis hõlmab 55 % Bangladeshis ekspordist, millest suure osa moodustavad rõivad ja tekstiilitooted, ning et Bangladesh on seetõttu kohustatud tagama mitmete ÜRO/ILO inimõiguste ja töötajate õiguste alaste põhikonventsioonide tulemusliku rakendamise;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

1. mälestab Rana Plaza tragöödia, st ühe rängima tööstusõnnetuse ohvreid selle teisel aastapäeval; avaldab taas kaastunnet hukkunute peredele ning vigastatutele või invaliidiks jäänutele; rõhutab, et need kaotused oleksid paremate tööohutussüsteemidega välditavad olnud;
2. tuletab meelde, et Rana Plaza koordineerimiskomitee moodustas Rana Plaza annetajate sihtfondi eesmärgiga koguda äriühingutelt vabatahtlikke annetusi, et maksta ohvritele ja nende peredele hüvitist; peab kahetsusväärseks, et 2015. aasta aprillis oli endiselt maksmata 30 miljoni USA dollari suurusest koguhüvitisest 3 miljonit USA dollarit, ning nõuab tungivalt, et rahvusvahelised kaubamärgid, kes tarnivad kaupu Rana Plazast või kellel on Bangladeshiga olulised sidemed, ning Bangladesh valitsus ja Bangladesh rõivatootjate ja ekspordiliit tagaksid, et kõik tasumisele kuuluvad hüvitised makstakse viivitamata välja;
3. mõistab hukka asjaolu, et umbes üks kolmandik äriühingutest, kes on väidetavalt vabrikukompleksiga seotud, näiteks Adler Modemarkte, Ascena Retail, Carrefour, Grabalok, J.C. Penney, Manifattura Corona, NKD, PWT või YesZee, peab alles veel sihtfondi sissemaks tegema; peab ülimalt kahetsusväärseks asjaolu, et pärast kuid kestnud seisakut on Benetton andnud Rana Plaza annetajate sihtfondi ainult 1,1 miljonit USA dollarit, kuigi vajaliku rahalise osaluse suurus on hinnanguliselt palju suurem, kui võtta selle aluseks tema maksevõime ja võtta arvesse seda, kui suures ulatuses on ta Rana Plazaga seotud; peab sarnaselt kahetsusväärseks, et kõikide Rana Plazaga seotud kaubamärkide tehtud annetused on olnud ebapiisavad, mistõttu ei ole nad suutnud täita oma kohustusi ohvrite ees, ning et niisuguste kaubamärkide hulka kuuluvad ka Mango, Matalan ja Inditec, kes on keeldunud oma annetuste avalikustamisest, ning muu hulgas on niisugused kaubamärgid nagu Walmart ja The Children's Place panustanud vaid minimaalse summa;
4. märgib, et Tazreeni põlenguga seoses hüvitise maksmise üle peetakse nüüd läbirääkimisi Rana Plaza korraga samadel alustel, peab jätkuvalt viivitusi äärmiselt kahetsusväärseteks ja nõuab hüvitiste õigeaegset maksmist;
5. tunneb heameelt meetmete üle, mida võetakse alalise riikliku tööõnnetuste kindlustuskeemi sisseadmiseks, ning ergutab Bangladesh valitsust täitma oma sellealase kohustuse, mille ta võttis riikliku kolmepoolse tegevuskava raames; kutsub komisjoni üles toetama vajaduse korral niisuguseid jõupingutusi, kuid märgib, et kuna praegused hüvitamisalased jõupingutused on alles pooleli, takistab see jätkuvalt selles valdkonnas edusammude tegemist;
6. kutsub komisjoni, ELi valitsusi jt üles kaaluma ettepanekuid kohustuslike õigusraamistike kohta, mis tagavad, et juurdepääs õiguskaitsevahenditele ja hüvitistele põhineb vajadusel ja vastutusel ning mitte üksnes kampaaniarühmituste võimel kedagi nimeliselt häbistada või äriühingute vabatahtlikel jõupingutustel;
7. väljendab heameelt ELi juhitud algatuse üle sõlmida jätkusuutlikkuse kokkuleppe, et tagada uue tööke andmine töötervishoiu ja -ohutuse, töötingimuste ning töötajate õiguste austamise ja Bangladesh valmisriiete tööstuses vastutustundliku ettevõtluse edendamise valdkonnas;
8. märgib jätkusuutlikkuse kokkuleppe 2014. aasta oktoobris toimunud esimese läbivaatamise järeldusi, milles räägitakse headest edusammudest, mida Bangladesh ametivõimud on teinud, ning tunnustab kokkuleppe panust vabrikutes tervise ja ohutuse ning valmisriiete tööstuse töötingimuste parandamisse; nõuab siiski tungivalt, et Bangladesh valitsus tõhustaks oma tegevust, mis on suunatud kõigi jätkusuutlikkuse kokkuleppes sisalduvate lubaduste aktiivsele rakendamisele kõrgeima prioriteedina; usub sellesse, et olulisi edusamme kõikides töö- ja ohutusküsimustes (eelkõige töötajate õiguste, tööinspeksioonide, inimväärsete palkade, hoonete konstruktsioonide stabiilsuse, tööohutuse ja -tervishoiu ning vastutustundliku ärikäitumise osas) on võimalik saavutada jätkusuutlikkuse kokkuleppe teise läbivaatamise raames, mis peaks toimuma 2015. aasta sügisel;
9. märgib meetmeid, mida võeti Bangladeshis selle tööseaduse muutmisel Rana Plaza sündmuste järel ning millega tugevdati põhiõigusi tööohutuse ja -tervishoiu ning töötajate õiguste valdkonnas; peab kahetsusväärseks, et mitmeid töötajate ühinemisvabaduse piiranguid ei käsitletud ja seadus ei vasta ikka ILO põhikonventsioonidele;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

10. nõuab tungivalt, et Bangladeshis valitsus ja parlament võtaksid jätkusuutlikkuse kokkuleppes antud lubadustele vastavalt absoluutse prioriteedina vastu seaduse tulemusliku rakendamise tagamiseks vajalikud eeskirjad ja määrad, konsulteerides täielikult kolmepoolse konsultatiivnõukoguga ning pöörates erilist tähelepanu ILO ühinemisvabadust ja kollektiivläbirääkimisi käsitlevate konventsioonide nr 87 ja 98 rakendamisele;

11. tunneb muret olukorra pärast, mis valitseb eksportkauba tootmise eritsoonides, kus ametiühingud on endiselt keelatud ning töötingimused ning tervise- ja ohutusstandardid on madalad, ning rõhutab, et sealsetele töötajatele tuleks tagada õiguslikud põhivabadused ja ohutusstandardid, mis on samaväärsete nendega, mis on tagatud kus tahes selles riigis töötavatele isikutele; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et esildatud eksportkauba tootmise eritsoonide tööseadusega on eksportkauba tootmise eritsoonides töötajatel endiselt keelatud moodustada ametiühinguid, ning juhib tähelepanu asjaolule, et töötajate heaolu kaitsvatel ühendustel ei ole kuidagi ametiühingutega võrreldavaid õigusi ja privileege; nõuab tungivalt, et Bangladeshis valitsus kohaldaks viivitamata ja täielikult tööseadust eksportkauba tootmise eritsoonidele;

12. väljendab heameelt, et valmisriiete sektoris on miinimumpalka tõstetud 77 % – 35 eurolt 62 eurole kuus, ja julgustab seda üldisemalt rakendada; märgib, et tegelikkuses ei suuda rõivatööstuse miinimumpalk ikka veel katta töötajate põhivajadusi ja et palk peaks selleks olema vähemalt 104 eurot, ning palub Bangladeshis valitsusel kehtestada ametiühingute ja töötajatega täielikult konsulteerides miinimumpalk, mis võimaldab ära elada; nõuab ka tungivalt, et valitsus tagaks, et rõivavabrikud maksavad ettenähtud palka;

13. peab tervitatavaks asjaolu, et alates 2013. aasta algusest on registreeritud umbes 300 uut rõivatööstuse ametiühingut, mille tulemusena nende arv rõivatööstuses kahekordistus, kuid väljendab muret, et registreerimisprotsess on 2014. ja 2015. aastal aeglustunud; julgustab Bangladeshis ametiasutusi seda algselt positiivset suundumust jätkama, et täita eesmärk saavutada 4 miljoni töötajaga valmisriiete sektoris piisav esindatus;

14. on ülimalt mures teadete pärast, mille kohaselt on hiljuti asutatud ametiühingud kannatanud diskrimineerimise, vallandamise ja kättemaksu all; on šokeeritud laialt levinud ametiühinguvastase diskrimineerimise pärast, mida rõhutavad veelgi töötajate esindajate vastased põhjalikult dokumenteeritud ähvarduste, ahistamise ja füüsilise vägivalda juhtumid, sh ametiühingujuhi Aminul Islami mõrv; nõuab tungivalt, et Bangladeshis valitsus tegeleks mõjusalt ebaõiglaste töötavate probleemiga ja võtaks vajalikke meetmeid, et rikkumisi otstarbekal ja läbipaistval viisil ära hoida ja uurida ning süüdlased vastutusele võtta, et teha lõpp karistamatusele ja tuua Aminul Islami mõrvarid kohtu ette; on veendunud, et piisav koolitus ja teadlikkuse tõstmine aitavad ametiühingutevastast diskrimineerimist tulemuslikult vähendada;

15. on seisukohal, et demokraatlikud ametiühingustruktuurid etendavad olulist rolli paremate töötervishoiu- ja -ohutusnormide tagamisel, näiteks töötajate juhitavate ohutuskomisjonide jätkuval arendamisel kõikides vabrikutes; rõhutab ka, kui tähtis on ametiühingute juurdepääs vabrikutesse, et anda töötajatele teavet selle kohta, kuidas nad saavad kaitsta oma õigusi ja ohutust, sealhulgas õigust keelduda ohtlikust tööst;

16. tunneb heameelt valitsuse võetud kohustuse üle taastada vabrikute ja ettevõtete inspekteerimise osakond, kus peaks lõpuks töötama 993 inimest ja millel peaks olema 23 piirkondlikku bürood, selle inspekteerimisteenistuste uuendamise üle 2014. aasta jaanuaris ning riikliku töötervishoiu ja -ohutuse poliitika ning töötervishoiu ja -ohutuse inspekteerimise ühtlustatud standardite vastuvõtmise üle; kutsub komisjoni ja rahvusvahelisi partnereid üles pakkuma tehnilist abi ning jagama parimaid tavasid, et aidata kaasa vabrikute ja ettevõtete inspekteerimise osakonna uuendamisele; kutsub Bangladeshis valitsust üles täitma oma kohustust inspekteerida töökohti ja järgida ILO konventsiooni nr 81; väljendab heameelt ohutusnõuetele mittevastavate vabrikute sulgemise üle;

17. on jätkuvalt mures väidete pärast, et Bangladeshis on laialt levinud töötervishoiu- ja -ohutusinspektorite ning rõivavabrikute omanike vaheline korrupsioon, ning nõuab, et võetaks rohkem meetmeid selliste tavade vastu võitlemiseks;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

18. mõistab, et inspektorite töölevõtmisega on seotud raskused, sest inimesi peab enne nende tööle asumist koolitama, et nad järgiksid ühtseid standardeid ja tegutseksid ühtemoodi; väljendab siiski kahetsust, et eesmärk võtta 2013. aasta lõpuks tööle veel 200 inspektorit on ikka täitmata, sest praeguseks on tööle võetud 173 inspektorit, ja rõhutab, et 200 inspektorit on palju vähem, kui oleks vajalik 4 miljoni töötajaga tööstusharu üle järelevalve tegemiseks;

19. peab tervitatavaks asjaolu, et Bangladeshis tule- ja ehitusohutuse kokkuleppe raames ning Bangladeshis töötajate ohutuse liidu poolt on viidud lõpule inspekteerimised kõigis oma vastutusalas olevates vabrikutes ja välja on töötatud enam kui 400 parandusmeetmete kava; nõuab tungivalt, et Bangladeshis valitsus täiendaks seda tegevust ning inspekteeriks kiiresti oma vastutusalas olevaid vabrikuid ja võtaks asjakohaseid parandusmeetmeid; toetab olulist tööd, mida teeb ILO selle tagamisele kaasa aitamisel; peab tervitatavaks nende tootjate kaasamist, kes soovivad standardeid parandada, ja kutsub kõiki kaasatud sidusrühmi üles tagama, et parandusmeetmete kavasad rakendatakse nõuetekohaselt;

20. peab tervitatavaks asjaolu, et rohkem kui 250 moe- ja jaemüügiga tegelevat ja kaubamärki omavat ettevõtet, kes hangivad valmisriideid Bangladeshist, on oma jõupingutuste koordineerimiseks alla kirjutanud tule- ja ehitusohutuse kokkuleppele, et aidata parandada neile kaupu tarnivate Bangladeshis vabrikute ohutust; julgustab sellega seoses muid äriühinguid, sealhulgas VKEsid, kõnealuse kokkuleppega liituma; toonitab, et kokkuleppe tulemuslikuks rakendamiseks on vaja asjakohaselt kaasata kõik sidusrühmad, ja innustab teisi suure riskiga riike sellest kokkuleppest eeskujuga võtma;

21. ergutab tule- ja ehitusohutuse kokkuleppe ja töötajate ohutuse liidu osalisi parandama omavahelist koostööd ja süstemaatiliselt vahetama vabrikute inspekteerimise aruandeid, et vältida töö dubleerimist ja erinevaid standardeid; kutsub töötajate ohutuse liitu üles avaldama oma aruandeid bengali keeles, sh veebis, ja lisama neile pildimaterjali, et need oleksid kättesaadavad kõigile kogu riigis;

22. on veendunud, et ülemaailmsed jaemüüjad ja kaubamärki omavad tootjad vastutavad praeguseid tootmismalle arvestades suures osas selle eest, et töötajate parandamine ja palkade suurendamine tootvates riikides on raskendatud; on veendunud, et õiglasema turustruktuuri ja sotsiaalsed tingimused saaks luua sel juhul, kui need ettevõtted tagaksid kogu oma tarneahelas, et täielikult järgitakse ILO peamisi tööstandardeid, rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõtja sotsiaalse vastutuse standardeid, eelkõige hiljuti ajakohastatud OECD suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele, ÜRO ülemaailmse kokkuleppe kümme põhimõtet, sotsiaalse vastutuse ISO 26000 näidisstandardit, ILO kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika kohta ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid; tunneb heameelt komisjoni rõivasektori tarneahela vastutustundlikku juhtimist käsitleva juhtalgatuse üle, arvestades juba olemasolevaid riiklikke algatusi, näiteks neid, mis on käivitatud Saksamaal, Madalmaades, Prantsusmaal ja Taanis, ning on veendunud, et ELil on võimekus ja kohustus olla tarneahelaga seotud vastutustundlikkuse alal ülemaailmne liider;

23. on veendunud, et teabele juurdepääs rõivasektoris on inimõiguste rikkumise vastu võitlemisel ülemaailmses tarneahelas tihti kõige suurem takistus ning et tuleb luua kohustuslik aruandlussüsteem, mis annab teavet, mis seostab väärtusahelas omavahel kõik ühe konkreetse tootega seotud osalised alates tootmiskohast kuni jaemüüjani; on seisukohal, et vaja on uusi ELi õigusakte, mis kehtestaksid ELi äriühingutele, kes tarnivad kaupu kolmandatest riikidest, ettevõtja hoolsuskohustuses seisneva juriidilise kohustuse, sealhulgas siduvad meetmed, mille eesmärk on tagada jälgitavus ja läbipaistvus kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega ja OECD suunistega rahvusvahelistele ettevõtetele;

24. kutsub nõukogu ja komisjoni üles lisama kõikidesse ELi poolt allkirjastatavatesse kahepoolsetesse kaubandus- ja investeerimislepingutesse kohustusliku ja jõustatava ettevõtjate sotsiaalse vastutuse klausli, mis seoks Euroopa investorid rahvusvahelisel tasandil kindlaks määratud ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetega, sealhulgas 2010. aastal ajakohastatud OECD suunised ning ÜRO, ILO ja ELi kindlaks määratud standardid; nõuab, et tulevikus omistataks ELi ja kolmandate riikide vahelistes kaubanduslepingutes suuremat tähtsust tööohutuse ja tervishoiu teemale kui inimväärse töö tagamise suuniste ühele osale ning et EL pakuks nende sätete rakendamiseks tehnilist tuge, et vältida nende muutumist kaubandustõketeks;

25. tõdeb, et töö rõivasektoris on aidanud miljonitel vaestel naistel Bangladeshis ja mujal pääseda viletsusest ja meeste toetusest sõltumise; märgib, et ametiühingutesse mittekuuluvad töötajad on peamiselt arengumaade valmisriiete sektori oskusteta töötajad ja naised; tunnistab, et töötajate õiguste ja kaitse edendamine on naiste võimestamisel üliisuure tähtsusega, ja rõhutab vajadust suurendada naiste esindatust ametiühingutes, sh Bangladeshis hiljuti moodustatud ametiühingutes, ning väljendab heameelt, et kokkuleppes tunnustatakse naiste õiguste edendamise tähtsust töötajate parandamisel;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

26. märgib, et algatus „Kõik peale relvade” on mänginud olulist rolli Bangladeshis majandusarengus ning aidanud parandada miljonite inimeste, eriti naiste materiaalet olukorda; on siiski veendunud, et ilma range tingimuslikkusega inimõiguste ja tööõiguste alal tekib oht, et algatus „Kõik peale relvade” ja üldine soodustuste süsteem võivad süvendada töötajate kaitse madalat taset ja kahjustada inimväärset tööd; palub komisjonil selgitada, kas Bangladesh järgib üldise soodustuste süsteemi raames inimõiguste, töö- ja keskkonnakonventsioone, ja sellest parlamendile aru anda; rõhutab, et riike, kes on sotsiaal- ja töönormide alal edukad, tuleks tunnustada sellega, et nende toodetele säilitatakse täielik juurdepääs turule;

27. julgustab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti Mogherinit ning volinik Malmströmi käsitlema Bangladeshis jätkuva sooduskaubandusrežiimi üle peetavates kõnelustes ILO põhistandardite ratifitseerimise, töötervishoiu ja -ohutuse inspekteerimise ja ühinemisvabaduse teemasid ka edaspidi;

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, Euroopa välisteenistusele, Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Inimõiguste Nõukogule, Bangladeshis valitsusele ja parlamendile ning ILO peadirektorile.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0176

Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine (23. aprill 2015) – Hiljutised traagilised sündmused Vahemerel ning ELi rände- ja varjupaigapoliitika**Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon Vahemerel hiljuti asetleidnud traagiliste sündmuste ning ELi rände- ja varjupaigapoliitika kohta (2015/2660(RSP))**

(2016/C 346/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
 - võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 1951. aasta Genfi konventsiooni ja selle lisaprotokollid,
 - võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni rändevoogude kohta Vahemerel, pidades eelkõige silmas traagilisi sündmusi Lampedusa lähedal ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni talituste 22. mai 2014. aasta töödokumenti Vahemere rakkerühma tegevust käsitleva teatise rakendamise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendis 25. novembril 2014. aastal peetud arutelu, milles käsitleti olukorda Vahemerel ja ELi tervikliku rändekäsituse vajalikkust,
 - võttes arvesse oma 17. detsembri 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Vahemerel ja ELi tervikliku rändekäsituse vajalikkuse kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) Vahemere keskosa algatust ja UNHCRi ettepanekuid varjupaigataotlejate, pagulaste ja migrantide praeguse ja edaspidise saabumise lahendamiseks Euroopas,
 - võttes arvesse 20. aprillil 2015. aastal toimunud välisasjade ja siseküsimuste nõukogu ühisistungil heaks kiidetud kümnest meetmest koosnevat rändeteemalist tegevuskava,
 - võttes arvesse 22. aprillil 2015. aastal toimunud Vahemere pagulaskriisi teemalise Euroopa Ülemkogu erakorralise kohtumise järeldusi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni (IOM) andmetel on alates käesoleva aasta algusest Vahemerel hukkunud üle 1 500 inimese;
- B. arvestades, et IOMi andmetel on alates 1. jaanuarist 2015. aastal jõudnud Itaalia rannikule hinnanguliselt 23 918 migranti; arvestades, et Kreeka ametivõimude andmetel päästis Kreeka rannavalve 2015. aasta esimeses kvartalis Egeuse merel 10 445 migranti;
- C. arvestades, et Itaalia merejõud, Itaalia rannikuvalve, Itaalia merevägi ja mitu kaubalaeva viisid Vahemerel hätta sattunud migrantide päästmiseks väsimatult läbi operatsioone ning päästsid kuue päeva jooksul alates reedest, 10. aprillist kuni neljapäeva, 16. aprillini 2015 ligikaudu 10 000 migranti;
- D. arvestades, et viimasel Vahemerel toimunud vaid otsingule ja päästmisele pühendatud operatsioonil Mare Nostrum päästeti 364 päeva jooksul 150 810 migranti; arvestades, et esialgsed hinnangud ei näita praegu Vahemerd ületavate migrantide arvu vähenemist;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0448.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0105.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- E. arvestades, et suurem osa inimesi püüavad Vahemerd ületada sellepärast, et nad põgenevad Süürias, Iraagis, Eritreas, Somaalias ja Liibüas toimuvate konfliktide või tagakiusamise eest; arvestades, et kuni 700 migranti on teadmata kadunud ja kardetakse, et nad on uppunud pärast seda, kui nendega üle koormatud puidust kalalaev Liibüa lähedal ümber läks, kui Portugali kaubalaev oli neile 8. aprilli 2015. aasta hilisõhtul appi tulemas; arvestades, et teadete kohaselt andis üks ellujäänutest Itaalia ametivõimudele teada, et pardal võis olla kuni 950 inimest; arvestades, et käesoleva kuu alguses toimus sarnane tragöödia, mille kohta teatati, et merel kaotas elu umbes 400 migranti, kui ümber läks puidust kalalaev ligikaudu 550 inimesega pardal;
- F. arvestades, et Frontexi koordineeritav ühisoperatsioon Triton käivitati täies mahus 1. novembril 2014 ja selle esialgne eelarve oli vaid 2,9 miljonit eurot kuus, võrreldes Mare Nostrumi üle 9 miljoni euro suuruse kuueelarvega; arvestades, et alates ühisoperatsiooni Triton käivitamisest 2014. aasta novembris on Vahemere keskosa marsruudil päästetud rohkem kui 24 000 ebaseaduslikku migranti, sealhulgas ligi 7860 neist Frontexi kaasrahastatavate ressursside osalusel;
- G. arvestades, et inimeste ebaseaduslikult üle piiri toimetajad ja inimkaubitsejad kasutavad ebaseaduslikku rännet ära ja seavad oma rahalise kasu eesmärgil ohtu migrantide elu, vastutavad tuhandete surmajuhtumite eest ning kujutavad endast ELile ja liikmesriikidele tõsist probleemi; arvestades, et inimkaubitsejad teenivad oma kriminaalse tegevusega hinnanguliselt 20 miljardit eurot kasumit aastas; arvestades, et Europoli andmetel on organiseeritud kuritegelikud rühmitused, kes korraldavad ebaseaduslike migrantide transporti üle Vahemere, otseselt seotud inimkaubanduse, uimastite, tulirelvade ja terrorismiga; arvestades, et 17. märtsil 2015. aastal käivitas Europol ühisoperatsiooni Mare organiseeritud kuritegelike rühmituste vastu võitlemiseks;
- H. arvestades, et piirkondlik ebastabiilsus ja konfliktid mõjutavad migrantide massilist sissevoolu ja põgenikevoogusid ning seega ELi pääseda üritavate isikute arvu; arvestades, et ISI ja Da'eshi kiire laienemine naabruses asuvates konfliktipiirkondades mõjutab kokkuvõttes migrantide massilist sissevoolu ja põgenikevoogusid;
- väljendab sügavat kurbust ja valu korduvate traagiliste surmajuhtumite pärast Vahemerele; nõuab tungivalt, et Euroopa Liit ja liikmesriigid teeksid olemasolevale koostööle tuginedes kõik endast sõltuvalt, et ära hoida uusi hukkumisi merel; kutsub EL ja liikmesriike üles tegema kõik endast oleneva, et tuvastada surnukehad, teha kindlaks teadmata kadunud isikud ja teavitada nende sugulasi;
 - nõuab, et ELi ja liikmesriigid tagaksid vajalikud ressursid otsingu- ja päästetegevusega seotud kohustuste tõhusaks täitmiseks ning nende nõuetekohaseks rahastamiseks; kutsub liikmesriike üles ilmutama jätkuvalt solidaarsust ja pühendumust, suurendades oma panust Frontexi ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) eelarvetesse ja operatsioonidesse, ning võtab kohustuse tagada ELi eelarve ja selle vastavate fondide kaudu asjaomastele ametitele kohustuste täitmiseks vajalikud ressursid (inimesed ja varustus);
 - kordab, et EL peab Vahemeres hiljuti toimunud traagiliste sündmustega seoses tegutsema, tuginedes solidaarsusele ja vastutuse õiglasele jagamisele, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 80, ning kasutama üleeuroopalist lähenemisviisi; kordab, et EL peab suurendama vastutuse ja solidaarsuse õiglast jagamist liikmesriikidega, kes võtavad absoluutarvudes või proportsionaalselt vastu suurima arvu põgenikke ja varjupaigataotlejaid;
 - kiidab heaks asjaolu, et Euroopa Ülemkogu võttis endale kohustuse suurendada ELi operatsiooni Triton rahalisi vahendeid ja ressursse; nõuab tungivalt, et EL annaks operatsioonile Triton selged volitused, laiendades selle tegevuspiirkonda ja suurendades selle volitusi otsingu- ja päästeoperatsioonideks ELi tasandil;
 - nõuab töökindla ja alalise humanitaarse Euroopa päästeoperatsiooni loomist, mis tegutseks sarnaselt Mare Nostrumile avamerel ja milles kõik liikmesriigid osaleksid finantsvahendite, varustuse ja ressurssidega; nõuab ELilt sellise operatsiooni kaasrahastamist;
 - tunneb heameelt Euroopa Ülemkogu ettepaneku üle varjupaigataotlejate ühise menetlemise kohta EASO meeskondade toel; kutsub komisjoni üles laiendama EASO volitusi, et suurendada selle operatiivset rolli varjupaigataotlejate menetlemisel;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

7. palub kõigil liikmesriikidel täies ulatuses ära kasutada olemasolevad võimalused humanitaarviisade väljastamiseks oma saatkondades ja konsulaatides; juhib seoses sellega tähelepanu asjaolule, et nõukogu peaks tõsiselt kaaluma võimalust hakata rakendama 2001. aasta ajutise kaitse direktiivi või ELi toimimise lepingu artikli 78 lõiget 3, kuna neis mõlemas sätestatakse solidaarsusmehhanism põgenike massilise ja ootamatu sissevoolu puhuks;
8. kutsub liikmesriike üles suurendama sissemakseid olemasolevatesse ümberasustamisprogrammidesse – eriti neid liikmesriike, kes ei ole senini üldse panustanud;
9. kutsub komisjoni üles kehtestama siduva kvoodi varjupaigataotlejate jaotamiseks kõikide liikmesriikide vahel;
10. rõhutab vajadust ergutada vabatahtliku tagasipöördumise poliitikat, tagades samal ajal kõigi migrantide õiguste kaitse ning kindlustades turvalise ja seadusliku juurdepääsu ELi varjupaigasüsteemile, võttes nõuetekohaselt arvesse välja- ja tagasisaatmise lubamatuse põhimõtet (*non-refoulement*);
11. tervitab asjaolu, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning esistujariik Läti kutsusid Luxembourgis viivitamata kokku erakorralise välis- ja siseministrite nõukogu ühiskohtumise, ning tervitab asjaolu, et liikmesriigid kutsusid viivitamata kokku erakorralise tippkohtumise, et leida Vahemerel valitsevale kriisiolukorrale ühine lahendus; märgib, et toimus esimene laiaulatuslik arutelu võimaluste üle päästa elusid, võidelda inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetajate ja inimkaubitsejate vastu ning jagada liikmesriikide vahel vastutust migrantide vastuvõtmise ja nende kaitse valdkonnas; rõhutab, et liikmesriigid peavad oma kohustusi suurendama, ning taunib asjaolu, et Euroopa Ülemkogu ei soovinud võtta endale kohustust luua usaldusväärne ELi-ülene siduv solidaarsusmehhanism;
12. nõuab Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kiiret ja täielikku ülevõtmist ning tõhusat rakendamist kõigi osalevate liikmesriikide poolt, tagades seeläbi ühised Euroopa standardid, sealhulgas migrantide vastuvõtutingimustest ja põhiõiguste austamisest kinnipidamise kehtivate õigusaktide alusel;
13. nõuab ELi ja liikmesriikide poliitikameetmete tihedamat kooskõlastamist, et võidelda rände algpõhjustega; rõhutab ELi tervikliku lähenemisviisi vajalikkust, et tugevdada sise- ja välispoliitika ning eelkõige ühise välis- ja julgeolekupoliitika, arengupoliitika ja rändepoliitika sidusust; nõuab ELi koostöö tugevdamist partnerriikidega Lähis-Idas ja Aafrikas, et edendada demokraatiat, põhivabadusi ja -õigusi, turvalisust ja heaolu;
14. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja kolmandad riigid kehtestaksid võimalikult ranged kriminaalkaristused nii ELi-suunalise kui ka ELi piires toimuva inimkaubanduse ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise eest ning samuti isikute või rühmade suhtes, kes kasutavad ELis kaitsetuid migrante ära, tagades samas, et ei karistataks isikuid, kes abistavad varjupaigataotlejaid ja merehätta sattunud aluseid;
15. kutsub liikmesriike üles tegema tihedat koostööd Europoli, Frontexi, EASO ja Eurojustiga, et võidelda inimkaubitsejate ja inimeste üle piiri toimetajate kuritegelike võrgustike vastu, tuvastada ja jälgida nende rahastusallikaid ning teha kindlaks nende toimimisviisi, eesmärgiga takistada neid rikastumast migrantide elude ohtu seadmise arvelt; rõhutab vajadust tugevdada koostööd nii õiguskaitsealasel väljaõppel kui ka teabeteenuste osutamisel kolmandate riikide ja eelkõige Liibüa naaberriikidega, mis on hädavajalik asjaomaste kuritegelike võrgustike edukaks lõhkumiseks; rõhutab, et kolmandad riigid peavad järgima rahvusvahelist õigust seoses merehädaliste päästmisega ning tagama pagulaste kaitsmise ja põhiõiguste austamise;
16. toonitab, et vägivalda ja mahajäämuse algpõhjustega tuleb tegeleda nende päritoluriikides, et peatada pagulaste ja majandusmigrantide voog; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et juhtimisstruktuuride märkimisväärne tugevdamine, rajades tõhusad ja kaasavad avalikud asutused, tagades suutlikkuse suurendamise kolmandate riikide varjupaigasüsteemides, kehtestades õigusriigi põhimõtted ja võideldes sügavalt juurdunud korruptsiooni vastu kõigil tasanditel ning edendades inimõigusi ja suuremat demokraatiat, peaks olema kõigi päritoluriikide valitsuste esmatähtis eesmärk;
17. kinnitab oma toetust kõigile ÜRO juhitavatele läbirääkimistele, mille eesmärk on taastada Liibüas demokraatlik riigivõim, ning ÜRO võetud kohustusele suurendada jõupingutusi, et tegeleda konfliktide ja ebastabiilsusega Liibüas ja Süürias; rõhutab, et stabiilsuse loomine konfliktipiirkondades on äärmiselt oluline isikute ümberasumise vähendamiseks;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

18. tuletab meelde, et käesoleva resolutsiooni eesmärk on reageerida hiljutistele traagilistele sündmustele Vahemerel, Euroopa Ülemkogu 23. aprilli 2015. aasta kohtumise järeldustele ja esitada meetmete kogum, mille võtmisega ei tohi viivitada, pidades silmas, et kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon, kes on selliste küsimuste puhul vastutav komisjon, koostab praegu raportit, milles kajastatakse Euroopa Parlamendi rännet puudutavaid keskpika ja pika tähtajaga poliitikasuundumusi;

19. kutsub komisjoni üles töötama välja ja esitama ambitsioonika rändealase Euroopa tegevuskava, milles oleks arvestatud rände kõigi aspektidega;

20. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0178

Kristlaste tagakiusamine kogu maailmas ning Keenia üliõpilaste tapmine terroristirühmituse Al-Shabaab poolt**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon kristlaste tagakiusamise kohta kogu maailmas seoses üliõpilaste tapmisega Keenias terroristirühmituse Al-Shabaab poolt (2015/2661(RSP))**

(2016/C 346/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Keenia kohta,
 - võttes arvesse teist läbivaadatud partnerluslepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud 23. juunil 2000 Cotonous (edaspidi „Cotonou leping“), ja eelkõige selle artikleid 8, 11 ja 26,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Federica Mogherini 23. novembri 2014. aasta avaldust 28 tsiviilreisija tapmise kohta ning 3. aprilli 2015. aasta avaldust Garissa ülikoolis toimunud veresauna kohta,
 - võttes arvesse 9. aprillil 2015 toimunud Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu 497. kohtumisel avaldatud pressiteadet Keenias Garissas toime pandud terroristirünnaku kohta,
 - võttes arvesse Keenia õhuväe rünnakut rühmituse Al-Shabaab Somaalias asuvatele väljaõppelaagritele vastuseks Garissa ülikoolis toimunud veresaunale,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse ÜRO 1981. aasta deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
 - võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat,
 - võttes arvesse ELi suuniseid rahvusvahelise humanitaariõiguse kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et viimane terroristirünnak Keenias Garissas oli suunatud noorte, hariduse ja seega riigi tuleviku vastu; arvestades, et noored kätkevad endas lootust ja rahu ning on riigi arengu tulevased edendajad; arvestades, et haridus täidab vägivaldse ekstremismi ja fundamentalismi vastases võitluses esmatahtsat rolli;
- B. arvestades, et viimastel kuudel on kogu maailmas tohutult saagenenud rünnakud usuvähemuste, eriti kristlaste vastu; arvestades, et kristlasi tapetakse, pekstakse ja vahistatakse iga päev, enamasti mõnes Araabia maailma osas džihaaditerroristide poolt;
- C. arvestades, et kristlased on kõige enam tagakiusatud usurühm; arvestades, et äärmuslikkus ja seda liiki tagakiusamine on muutumas kasvava massilise rände oluliseks teguriks; arvestades, et andmete kohaselt tapetakse igal aastal enam kui 150 000 kristlast;
- D. arvestades, et 15. veebruaril 2015 raius ISIS/Da'esh Liibüas pea maha 21 Egiptuse kopti kristlasel;
- E. arvestades, et Garissas tegutsenud ründajad võtsid meelega sihikule mittemoslemid ning otsisid teiste seast üles kristlased, et nad brutaaalselt hukata; arvestades, et rühmitus Al-Shabaab on avalikult kuulutanud, et peab sõda piirkonnas elavate kristlaste vastu;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- F. arvestades, et laste ja noorte õiguste kaitse ning oskuste, hariduse ja innovatsiooni tugevdamine on äärmiselt oluline nende majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste võimaluste ning riigi arengu tõhustamiseks;
- G. arvestades, et Al-Shabaab on võtnud järjepidevalt sihikule tudengeid, koole ja muid haridusasutusi; arvestades, et muu hulgas tapeti 2009. aasta detsembris enesetapupommirünnakus Somaalias Muqdishos arstitudengite lõpuaktusel 19 inimest, ja terrorirühmitus võttis vastutuse 2011. aasta oktoobris toimunud pommirünnaku eest, mille tagajärjel sai surma 70 inimest, k.a tudengid, kes ootasid samuti Muqdishos asuvas Somaalia haridusministeeriumis oma eksamitulemusi;
- H. arvestades, et 25. märtsil 2015 kaotas Al-Shabaabi poolt Muqdisho hotellis korraldatud rünnaku käigus elu vähemalt 15 isikut, ning et teiste seas hukkus rünnakus Yusuf Mohamed Ismail Bari-Bari, kes oli Somaalia alaline esindaja ÜRO juures Šveitsis Genfis;
- I. arvestades, et Keenias on üha sagedamini toimunud tsiviilelanike vastu suunatud rünnakuid alates 2011. aasta oktoobrist, mil Keenia väed sisenesid Lõuna-Somaaliasse, et osaleda koos Somaalia sõjaväega koordineeritud operatsioonis Al-Shabaabi kontrolli all olevas piirkonnas pärast seda, kui terrorirühmitus oli võtnud neli pantvangi;
- J. arvestades, et alates 2011. aasta novembrist on Keenia väed osalenud Aafrika Liidu missioonis Somaalias (AMISOM), mille Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu asutas 19. jaanuaril 2007 ning millele andis 20. veebruaril 2007. aastal loa (resolutsioon 1744(2007)13) ÜRO Julgeolekunõukogu, kes ühtlasi andis Aafrika Liidule hiljuti loa jätkata missiooni kuni 30. novembrini 2015 (resolutsioon 2182(2014));
- K. arvestades, et üks peamisi jõude võitluses terrorirühmituse Al-Shabaab vastu on olnud Etioopia sõjavägi ning veidi vähem ka Uganda sõjavägi;
- L. arvestades, et Al-Shabaab on loonud sidemeid teiste Aafrika islamistlike rühmitustega, nt Nigeeria Boko Haramiga ja islamistliku Magribi Al-Qaedaga;
- M. arvestades, et terrorirühmitus Al-Shabaab korraldab Somaalias järjepidevalt pommiplahvatusi ja tapab enamasti tsiviilelanikke, ka naaberriikides, näiteks Ugandas Kampalas 2010. aasta juulis, ja märksa sagedamini Keenias, kus üksnes ulatuslikud terroriaktid on pärvinud rahvusvahelist tähelepanu, kuid väikseid rünnakuid on esinenud pidevalt;
- N. arvestades, et rühmitus Al-Shabaab võttis vastutuse 2014. aasta juulis toimunud haarangute eest Keenia rannikul asuvates Hindi, Gamba, Lama ja Tana Riveri külates, mille käigus hukati enam kui 100 inimest, ja kahe rünnaku eest Mandela maakonnas 2014. aasta lõpus, mil tapeti 64 inimest;
- O. arvestades, et pärast Garissa ülikoolis toime pandud terrorirünnakut esitas Keenia valitsus ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile ähvarduse, nõudes Dadaabi pagulaslaagri sulgemist kolme kuu jooksul; arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet hoiatas, et sellel oleks nii humanitaar- kui praktilisest aspektist väga rasked tagajärjed; arvestades, et ÜRO pagulasseisundi konventsiooniga on keelatud sundida pagulasi pöörduma tagasi piirkonda, kus nende elu või vabadus on ohus;
- P. arvestades, et Aafrika valmisolekuväed veel ei toimi, ja arvestades, et EL on väljendanud valmisolekut toetada Aafrika rahualvesuutlikkust osana oma Aafrika julgeolekustrateegiast;
- Q. arvestades, et AKV–ELi partnerluslepingu artiklis 11 on sätestatud, et „Rahu tagamise ning konfliktide vältimise ja lahendamise meetmed hõlmavad eelkõige abi, et tasakaalustada ühiskonna kõikide osade poliitilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurialaseid võimalusi, suurendada demokraatlikku õiguspärasust ja valitsemise tõhusust, luua mõjusad mehhanismid eri rühmade huvide rahumeelseks ühitamiseks, [...] et ületada ühiskonna eraldusjooned ning rajada toimekas ja korrastatud kodanikuühiskond”;

Neljapäev, 30. aprill 2015

1. mõistab kõige karmimalt hukka rühmituse Al-Shabaab poolt 2. aprillil 2015 Garissas läbiviidud tahtliku terrorirünnaku, mille käigus mõrvati 147 noort süütut üliõpilast ja vigastati veel 79 inimest; mõistab ühemõtteliselt hukka kõik inimõiguste rikkumised, eriti juhul, kui inimesi tapetakse nende usu, veendumuste või etnilise päritolu pärast;
2. mõistab veel kord hukka 2014. aasta suvel rühmituse Al-Shabaab korraldatud haarangud mitmes Keenia rannakülas, k.a Mpeketonis, kus hukati 50 inimest; mõistab karmilt hukka Nairobi asuvale Westgate'i ostukeskusele 24. septembril 2013 korraldatud rünnaku, mille järel leiti 67 surnukeha; mõistab hukka rühmituse Al-Shabaab 25. märtsil 2015 toime pandud rünnaku Muqdishos, milles kaotas elu Yusuf Mohamed Ismail Bari-Bari, kes oli Somaalia alaline esindaja ÜRO juures Genfis;
3. avaldab kaastunnet ohvrite perekondadele ning Keenia Vabariigi rahvale ja valitsusele; toetab Keenia rahvast nende põlastusväärsete agressiooniaktide ajal;
4. tuletab meelde, et usuvabadus on üks põhiõigusi, ning mõistab sügavalt hukka igasuguse vägivalda ja diskrimineerimise usutunnistuse tõttu;
5. mõistab hukka hiljuti mitmes riigis toimunud rünnakud kristlaste kogukondade vastu, eelkõige seoses hiljuti Liibüast mere ületamise käigus üle parda heidetud 12 kristlasega ning 19. aprillil 2015 toimunud 30 Etioopia kristlase mõrvamisega, ning väljendab solidaarsust ohvrite perekondadega;
6. on sügavalt mures selle pärast, et mitmetes maailma piirkondades kuritarvitavad terroristide toimepanijad usku, ning väljendab sügavat muret kristlaste vastase sallimatuse, vägivalda ja nende represseerimisjuhtude järsu sagenemise üle, eelkõige mõnes Araabia maailma osas; mõistab hukka usu ärakasutamise mitmesugustes konfliktides; mõistab hukka kogu maailmas üha sagenevad rünnakud kirikutele, eelkõige rünnaku, mis toimus Pakistanis 15. märtsil 2015 ja maksis 14 inimese elu; mõistab sügavalt hukka kristlaste vangistamise, kadumise, piinamise, orjastamise ja avaliku hukkamise Põhja-Koreas; kinnitab ja toetab kõigi Iraagis ja Süürias elavate usu- ja etniliste vähemuste, sealhulgas kristlaste vääramatut õigust elada inimväärselt, võrdõiguslikult ja turvaliselt oma traditsioonilisel ajaloolisel kodumaal; märgib, et selles piirkonnas on eri usurühmad sajanud rahumeelselt koos elanud;
7. nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid täidaksid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 17 sätestatud kohustust pidada kirikute ning usuliste, filosoofiliste ja mitteusuliste organisatsioonidega avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi, et tagada kristlaste kogukondade ja teise usukogukondade tagakiusamise käsitlemine ELi jaoks esmatähtsa küsimusena;
8. mõistab hukka iidse seaduse (nn dhimmi pakti) kasutamise ISiSe/Da'eshi poolt Süürias ja Iraagis, sest selle eesmärk on pressida surmaga ähvardades kristlastelt välja usumaksu kohustused ja piirangud;
9. kinnitab oma solidaarsust kõigi kristlastega, keda kiusatakse taga Aafrika eri piirkondades, juhtides erilist tähelepanu hiljutistele julmustele Liibüas, Nigeerias ja Sudaanis;
10. mõistab hukka islami sõnumi väärtõlgendamise vägivaldse, julma, totalitaarse, rõhuva ja ekspanstiivse ideoloogia loomiseks, mis seadustab kristlaste vähemuste hävitamise, ega pea seda vastuvõetavaks; nõuab tungivalt, et moslemi juhid mõistaksid täielikult hukka kõik terrorirünnakud, k.a need, mis on sihitud usukogukondade ja vähemuste ning eelkõige kristlaste vastu;
11. nõuab kohest, sõltumatut, põhjalikku ja tulemuslikku uurimist, et teha süüdlased kindlaks ning tuua nende taunitavate terrorismiaktide toimepanijad, korraldajad, rahastajad ja toetajad kohtu ette;
12. tunnustab, et tõelised vastumeetmed tuleb võtta koostöös teiste Aafrika riikidega, ning palub, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning nõukogu tegeleksid selle piirkonna julgeoleku- ja terrorismiohtudega koostöös Aafrika Liiduga, toetades viimase olulisi jõupingutusi võitluses Al-Shabaabi vastu AMISOMi abil; nõuab tungivalt, et Euroopa Liit toetaks otsustavalt konfliktide ohjamise üleaafrikalisi ja piirkondlikke mehhanisme, eelkõige Aafrika valmisolekuvägesid;

Neljapäev, 30. aprill 2015

13. palub, et Keenia valitsus võtaks vastutuse ning rakendaks meetmeid nii Al-Shabaabi vägivalda kui ka selle algpõhjuste vastu; on arvamisel, et julgeolekut on võimalik saavutada üksnes siis, kui tegeletakse tõsiselt vastuoludega Keenia poliitilises ja kodanikuühiskonnas ning piirkondade ebavõrdse arenguga; peab kahetsusväärseks politseiüksuste hilist reageerimist; nõuab eelkõige tungivalt, et valitsus ei kasutaks terrorismirünnakuid ettekäändena kodanikuõiguste maha surumiseks; palub Keenia ametivõimudel tugineda oma terrorismivastase võitluse strateegias õigusriigi põhimõttele ja põhiõiguste austamisele; rõhutab, et tuleb tagada terrorismivastaste poliitikameetmete demokraatlik ja kohtulik järelevalve;
14. nõuab tungivalt, et Keenia ametivõimud tagaksid, et välditaks usukogukondade vahelisi lõhesid ja paralleelide tõmbamist moslemikogukonna ja Al-Shabaabi vahel, ning võtaksid kõik meetmed, et tagada riigi ühtsuse säilitamine Keenia sotsiaalse ja majandusliku arengu ja stabiilsuse nimel ning oma rahva väarikuse ja inimõiguste kaitsmiseks; palub, et Keenia valitsus ning opositsiooni- ja usujuhid tegeleksid tõrjutusest, riigi piirkondlikust lõhestatusest ja institutsioonilisest diskrimineerimisest tuleneva ajaloolise ebaõiglusega ning tagaksid, et terrorismivastased operatsioonid oleksid suunatud üksnes nende toimepanijate vastu, mitte etniliste ja usukogukondade vastu laiemalt;
15. tuletab Euroopa välisteenistusele ja liikmesriikidele meelde, et 2012. aasta juunis vastu võetud ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava näeb ette, et inimõiguste küsimus tuleb tõstatada kõikides kolmandate riikidega peetavates dialoogides terrorismivastase võitluse teemal;
16. nõuab, et EL rakendaks Keenias sõjalise koolitusmissiooni programmi ning pakuks kaasaegset varustust, teeks koostööd Keenia sõjaväe ja politseijõududega ning õpetaks neid välja võitlema terrorismi vastu ja tõkestama Al-Shabaabi laienemist;
17. nõuab tungivalt, et Keenia valitsus teeks kõik jõupingutused, et järgida õigusriigi põhimõtteid, inimõigusi, demokraatia põhimõtteid ja põhivabadusi, ning nõuab, et EL annaks oma rahvusvahelisele partnerile selles valdkonnas eeskjuju ning koguks vajaliku rahalise toetuse, et tõhustada olemasolevaid juhtimisprogramme, tagamaks riiklikku julgeolekut ning toomaks riiki ja piirkonda rahu ja stabiilsust; rõhutab, et Al-Shabaabi poolse vägivalda eskaleerumist tuleb käsitleda koostöös naaberriikidega; palub ELil anda selleks kogu vajalik rahaline, logistiline ja eksperdiabi, sealhulgas võimaldada kasutada Aafrika rahutagamisrahastut ja ELi kriisiohjamise vahendeid;
18. kutsub Keenia julgeolekuvägesid üles tagama, et terrorismiohu vastu võideldaks seadusi järgides; palub Keenia valitsusel tagada oma territooriumil asuvate pagulaslaagrite julgeolek ja kaitse kooskõlas rahvusvahelise õigusega;
19. toonitab, et rahvusvahelist terrorismi rahastatakse ebaseaduslikust rahapesust, lunarahast, väljapressimisest, uimastikaubandusest ja korrupsioonist; palub, et komisjon ja liikmesriigid tõhustaksid koostööd kolmandate riikidega rahapesu ja terrorismi rahastamist puudutavate luureandmete jagamisel;
20. kinnitab taas, et toetab kõiki algatusi, mille eesmärk on edendada usukogukondade ja muude kogukondade dialoogi ja vastastikust lugupidamist; kutsub kõiki usujuhte üles edendama sallivust ja rakendama meetmeid vihkamise ning vägivalda ja äärmusliku radikaliseerumise vastu võitlemiseks;
21. taunib terrorismirünnakute korraldamist haridusasutustele ja -rajatistele eesmärgiga kahjustada haridust ja kõigi kodanike väarikust ning külvata usaldamatust kogukondade vahele ja neid lõhestada; tuletab meelde kristlastest tütarlaste röövimist Nigeerias Chiboki linnas, mille pani 2014. aastal toime džihaadi terrorismirühmitus Boko Haram ja mille kogu maailm hukka mõistis;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele, Keenia valitsusele, Aafrika Liidu institutsioonidele, Ida-Aafrika Arenguühendusele, ÜRO peasekretärile, ÜRO Peaassambleele ning AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaasesimeestele.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0179

Kultuurimälestiste hävitamine ISISe/Da'eshi poolt**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon kultuurimälestiste hävitamise kohta ISISe/Da'eshi poolt (2015/2649(RSP))**

(2016/C 346/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogule ja komisjonile esitatud suuliselt vastatavoid küsimusi kultuurimälestiste hävitamise kohta ISISe/Da'eshi poolt (O-000031/2015 – B8-0115/2015 ja O-000032/2015 – B8-0116/2015),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 167, milles on sätestatud, et „liidu meetmetega püütakse ergutada liikmesriikidevahelist koostööd”, eriti valdkonnas „üleeuroopalise tähtsusega kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine”, ning et „liit ja liikmesriigid edendavad kultuuri valdkonnas koostööd kolmandate riikide ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega”,
- võttes arvesse nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 116/2009 kultuuriväärtuste ekspordi kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 7. juuli 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1210/2003, mis käsitleb teatavoid spetsiifilisi piiranguid majandus- ja finantssuhetes Iraagiga ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2465/96 ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1332/2013 (millega muudetakse määrust (EL) nr 36/2012, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias) ⁽³⁾, mis võeti vastu nõukogu 13. detsembri 2013. aasta otsuse 2013/760/ÜVJP (millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid) ⁽⁴⁾ põhjal, ning eriti selle artiklit 11c, mis käsitleb Süüria kultuuripärandisse kuuluvate kaupade importi, ekspordi ja üleandmist,
- võttes arvesse nõukogu 20. juuli 2001. aasta ühismeedet 2001/555/ÜVJP Euroopa Liidu Satelliidikeskuse loomise kohta ⁽⁵⁾, mida on muudetud nõukogu ühismeetmega 2009/834/ÜVJP ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 2012. aasta oktoobri resolutsiooni kultuuriväärtuste valdkonnas pädevate õiguskaitseasutuste ja õiguskaitse ekspertide mitteametliku võrgustiku (EU CULTNET) loomise kohta (14232/2012),
- võttes arvesse relvakonflikti korral kultuuriväärtuste kaitse 1954. aasta Haagi konventsiooni 1999. aasta teist protokolli,
- võttes arvesse UNESCO 14. novembri 1970. aasta kultuuriväärtuste ebaseadusliku sisseveo, väljaveo ja omandiõiguse üleandmise keelamise ning ärahoidmise abinõude konventsiooni,
- võttes arvesse UNESCO 16. novembri 1972. aasta maailma kultuuri- ja looduspärandi kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse UNESCO 17. oktoobri 2003. aasta vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni,

⁽¹⁾ ELT L 39, 10.2.2009, lk 1.⁽²⁾ ELT L 169, 8.7.2003, lk 6.⁽³⁾ ELT L 335, 14.12.2013, lk 3.⁽⁴⁾ ELT L 335, 14.12.2013, lk 50.⁽⁵⁾ EÜT L 200, 25.7.2001, lk 5.⁽⁶⁾ ELT L 297, 13.11.2009, lk 18.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- võttes arvesse UNESCO 20. oktoobri 2005. aasta kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni,
 - võttes arvesse 1995. aasta UNIDROIT' konventsiooni varastatud või ebaseaduslikult eksporditud kultuuriväärtuste kohta,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu 12. veebruari 2015. aasta resolutsiooni nr 2199, milles käsitletakse Al Qaeda terrorirünnakutest rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule tulenevaid ohte⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 1964. aasta Veneetsia hartat mälestiste ja ajalooliste paikade konserveerimise ja restaureerimise kohta, millega luuakse vanade ehitiste säilitamise ja taastamise rahvusvaheline raamistik,
 - võttes arvesse 17. juulil 1998. aastal vastu võetud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti, eriti selle artikli 8 lõike 2 punkti b alapunkti ix, mille kohaselt on sõjakuritegu „religiooni-, haridus-, kunsti-, teadus- või heategevusehitiste, ajaloomonumentide, haiglate ning haigete ja haavatute varjupaikade tahtlik ründamine, kui nimetatud kohad ei ole sõjalised objektid”,
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas⁽²⁾, mille punktis 211 on sedastatud, et „kultuuri- ja kunstipärandi hävitamise tahtlikud vormid, nagu need, mis leiavad hetkel aset Iraagis ja Süürias, tuleb sõja- ja inimsusvastaste kuritegudena kohtusse anda”,
 - võttes arvesse 6. veebruari 2015. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ELi piirkondliku strateegia kohta Süürias ja Iraagis ning Da'eshi ohu kohta (JOIN(2015)0002), milles komisjon ja komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tunnistavad kultuuripärandi hävitamise ja rüüstamise probleemi tõsidust Süüria ja Iraagi kriiside lahendamisel ning ohtu, mida Da'esh endast kujutab,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et mitmed Süüria ja Iraagi arheoloogilised, usu- ja kultuurimälestised on hiljuti langenud eelkõige Iraagi ja Süüria Islamiriigiga (ISIS/Da'esh) seotud äärmuslaste rühmituste toime pandud sihipärase hävitustöö ohvriks, ning arvestades, et UNESCO peadirektor Irina Bokova on kirjeldanud sellist kultuuripärandi süstemaatilist hävitamist kui „kultuurilist puhastust”;
- B. arvestades, et UNESCO määratluse kohaselt tähendab mõiste „kultuuriline puhastus” kavatsuslikku strateegiat, mille eesmärk on hävitada kultuuriline mitmekesisus, rünnates tahtlikult kultuurilise, etnilise või usulise kuuluvuse alusel valitud üksikisikuid, millega kaasnevad nende pühakodade, ajaloomälu ja õppimisega seotud paikade vastu suunatud tahtlikud rünnakud, ning arvestades, et Iraagis ja Süürias praegu toimuvat kultuurilist puhastust iseloomustavad kultuuripärandi vastased rünnakud, s.t rünnakud nii kultuuri materiaalsete, käegakatsutavate ja rajatud vormide, nt mälestusmärkide ja ehitiste, kui ka vähemuste ning kultuuri vaimsete väljendusvormide, näiteks kommete, traditsioonide ja veendumuste vastu⁽³⁾;
- C. arvestades, et osad kultuuripärandi hävitamise juhtumid on teatavatel tingimustel kuulutatud inimsusvastasteks kuritegudeks⁽⁴⁾; arvestades, et eelkõige usu- või etnilise rühmituse liikmete vastu suunatud sellised teod võib liigitada tagakiusamiseks, nagu on sätestatud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi artikli 7 lõike 1 punktis h;

⁽¹⁾ <http://www.refworld.org/docid/54ef1f704.html>

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0076.

⁽³⁾ http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/conference_report_heritage_and_cultural_diversity_at_risk_in_iraq_and_syria/

⁽⁴⁾ Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu kohtuasi Kordić & Čerkez, 26. veebruar 2001, IT-95-14/2; lõiked 207–8.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- D. arvestades, et selline kultuuri- ja ajaloomälestiste ja -objektide hävitamine ei ole uus nähtus ega piirdu üksnes Iraagi ja Süüriaga; arvestades, et UNESCO sõnul on kultuuripärand kogukondade, rühmade ja üksikisikute kultuurilise identiteedi ning sotsiaalse ühtekuuluvuse oluline osa ning selle tahtlik hävitamine võib kahjustada inimväärikust ja rikkuda inimõigusi⁽¹⁾; rõhutab, et UNESCO jt väitel kasutatakse Iraagis ja Süürias asuvate kultuuri- ja usumälestiste ja -objektide ISISE/Da'eshi poolsest rüüstamisest ja nende esemete salakaubaveost saadud tulu ISISE/Da'eshi terroristliku tegevuse rahastamiseks, mis tähendab, et kunsti- ja kultuuriväärtustest saavad „sõjapidamisvahendid”;
- E. arvestades, et 1. märtsil 2014. aastal käivitas UNESCO koos teiste strateegiliste partneritega Euroopa Liidu rahastamisel kolmeaastase projekti „Süüria pärandi erakorraline kaitse”, mille eesmärk on eelkõige tagada Süüria kultuuripärandi kaitse hädaolukorras;
- F. arvestades, et Euroopa Liit on ratifitseerinud 20. oktoobril 2005. aastal vastu võetud kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni, esimese rahvusvahelise õigusakti, millega tunnistatakse kultuuriväärtuste nii majanduslikku kui ka kultuurilist olemust, mistõttu neid „ei tohi käsitada üksnes kaubandusliku väärtuse kandjatena”;
- G. arvestades, et 17. novembril 1970. aastal vastu võetud UNESCO kultuuriväärtuste ebaseadusliku sisseveo, väljaveo ja omandiõiguse üleandmise keelamise ning ärahoidmise abinõude konventsioon ning 24. juunil 1995. aastal vastu võetud UNIDROIT' konventsioon varastatud või ebaseaduslikult eksporditud kultuuriväärtuste kohta on maailma kultuuripärandi kaitsmise tugevdamise olulised vahendid;
- H. arvestades, et ebaseaduslik kultuuriväärtustega kauplemine on nüüd uimastite ja relvade järel tähtsusest kolmas ebaseadusliku kauplemise valdkond; arvestades, et seda ebaseaduslikku kaubandust valitsevad organiseeritud kuritegevuse võrgustikud ning olemasolevatel riiklikel ja rahvusvahelistel mehhanismidel ei ole probleemiga toimetulekuks piisavalt vahendeid ega toetust⁽²⁾;
- I. arvestades, et kuigi võitlus ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise vastu ei kuulu konkreetselt Euroopa Liidu pädevusse, sest seda ei ole aluslepingutes sätestatud, kuulub see siiski mitme ELi pädevusvaldkonna raamesse, nagu siseturg, vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, kultuur ning ühine välis- ja julgeolekupoliitika;
- J. arvestades, et ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise vastast võitlust tuleb kindlasti paremini koordineerida ning teha tihedamat koostööd, et edendada teadlikkuse suurendamist ja teabe jagamist ning luua tugevamad õigusraamistikud; tuleb sellega seoses meelde, et nõukogu 2011. aasta detsembri järeldustes kultuuriväärtuste vastase kuritegevuse ennetamise ja tõkestamise kohta soovitati muu hulgas liikmesriikidel tugevdada õiguskaitseasutuste ja kultuuriasutuste ning eraõiguslike organisatsioonide vahelist koordineerimist;
- K. arvestades, et nõukogu 2012. aasta oktoobri resolutsiooniga loodi kultuuriväärtuste valdkonnas pädevate õiguskaitseasutuste ja õiguskaitse ekspertide mitteametlik võrgustik (EU CULTNET), mille peamine eesmärk on parandada ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise tõkestamise alast teabevahetust ning tuvastada ja jagada teavet kuritegelike võrgustike kohta, mida kahtlustatakse sellises ebaseaduslikus kauplemises osalemises;
- L. arvestades, et laupäeval, 28. märtsil 2015 algatas UNESCO peadirektor Irina Bokova Bagdadis #Unite4Heritage kampaania, mille eesmärk on mobiliseerida ülemaailmset toetust kultuuripärandi kaitsmiseks, kasutades selleks sotsiaalvõrgustike mõjuvõimu;
1. mõistab teravalt hukka arheoloogiliste, usu- ja kultuurimälestiste tahtliku hävitamise ISISE poolt Süürias ja Iraagis;

⁽¹⁾ UNESCO 2003. aasta deklaratsioon kultuuripärandi tahtliku hävitamise kohta.

⁽²⁾ <http://www.africa-eu-partnership.org/newsroom/all-news/morocco-africa-eu-workshop-fight-against-illegal-trafficking-cultural-goods>

Neljapäev, 30. aprill 2015

2. kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat üles võtma kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu 12. veebruari 2015. aasta resolutsiooniga nr 2199 poliitilisel tasandil asjakohaseid meetmeid, et teha lõpp ebaseaduslikule kauplemisele Süüria ja Iraagi territooriumidelt pärit kultuuriväärtustega konfliktiperioodidel, takistades seeläbi nende kasutamist rahastamisallikana;
3. kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat üles kasutama kultuuridiplomaatiat ja kultuuridevahelist dialoogi, et lepitada eri kogukonnad ja ehitada üles hävitatud mälestised;
4. palub asepresidendil ja kõrgel esindajal, ELil ja liikmesriikidel rakendada ELi välispiiridel julgeolekumeetmeid, et takistada Süüriast ja Iraagist pärit kultuuriväärtuste ebaseaduslikku toomist liitu, ning teha tõhusat koostööd ühises võitluses Süüria ja Iraagi päritolu kultuuriväärtustega kauplemise vastu Euroopas, sest suur osa kaubeldavast Lähis-Ida kunstist on suunatud Euroopa turule, samuti USA ja Pärsia lahe piirkonna turgudele;
5. teeb sellega seoses ettepaneku, et komisjon keskenduks vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu 12. veebruari 2015. aasta resolutsiooni nr 2199 punktile 17 ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise vastu võitlemisele, keskendudes eriti Iraagist alates 6. augustist 1990 ja Süüriast alates 15. märtsist 2011 ebaseaduslikult välja viidud kultuuriväärtustele; palub komisjonil töötada välja kooskõlastatud lähenemisviis sellise ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemiseks, tehes koostööd riikliku tasandi uurimisasutuste vastutavate isikutega ning tihedas koostöös UNESCO ja muude rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Rahvusvaheline Muuseumide Nõukogu (ICOM), Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu sinise kilbi rahvusvaheline komitee (ICBS), Europol, Interpol, Rahvusvaheline Eraõiguse Ühtlustamise Instituut (UNIDROIT), Maailma Tolliorganisatsioon (WCO), mälestusmärkide ja paikade rahvusvaheline nõukogu (ICOMOS) ning Kultuuriväärtuste Säilitamise ja Restaureerimise Rahvusvaheline Uurimiskeskus (ICCROM);
6. palub asepresidendil ja kõrgel esindajal kaasata Torrejónis asuv Euroopa Liidu Satelliidikeskus, mis toetab liidu otsuste tegemist ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas, pakkudes satelliitfotode analüüsist saadud materjale, et kontrollida ja registreerida Süüria ja Iraagi arheoloogilisi ja kultuurimälestisi ning toetada Süüria arheoloogide tegevust, et ennetada edasist rüüstamist ning hoida ära tsiviilisikute hukkumine;
7. kutsub komisjoni üles viima sisse kiire ja turvalise teabevahetuse ning parimate tavade jagamise liikmesriikide vahel, et võidelda tulemuslikult ebaseadusliku kauplemise vastu Iraagist ja Süüriast ebaseaduslikult välja viidud kultuuriväärtustega, ning nõudma, et liikmesriigid kasutaksid võitluseks ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise vastu politsei- ja tolliametnikele mõeldud rahvusvahelisi vahendeid, nagu Interpoli erianimebaas I-24/7 (varastatud kunstiteoste kohta) ning Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) ARCHEO programmi internetipõhine kommunikatsioonivahend;
8. nõuab, et kaalutaks Euroopa koolituskavade loomist kohtunikele, politsei- ja tolliametnikele, valitsusametnikele ning laiemalt turuosalistele, et isikud, kes osalevad võitluses ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise vastu, saaksid arendada ja täiendada oma eksperditeadmisi, ning et toetada selliseid algatusi nagu ICOMOSi poolt 2013. aasta jaanuaris propageeritud e-õppe kursus Süüria pärandi ekspertidele (katastroofiohu juhtimine, kultuurikollektsioonide esmaabimeetmed ning dokumenteerimistehnika);
9. palub komisjonil luua sidemed kodanikuühiskonna rahvusvaheliste projektidega, mis käsitlevad ohustatud kultuuriväärtuste kaitset ja nendest teatamist, nagu AAASI georuumiliste tehnoloogiate projekt, ning jätkuvalt toetada teaduskogukondade tegevust, nt digitaalse kultuuripärandi algkoolituse võrgustiku arendatavat projekti Mosul (mida rahastatakse Marie Skłodowska-Curie meetmete toetusest);
10. palub komisjonil toetada jõulisemalt ICOMi kultuuriväärtuste salakaubaveo rahvusvahelist jälgimiskeskust, mis on koostanud ohus olevatest Süüria ja Iraagi antiikesemetest nn punase nimekirja (see on mõeldud abivahendiks muuseumidele, tolli- ja politseiametnikele, kunstikaupmeestele ja kollektsionääridele) ning mis kavatseb koostöös UNITARiga kasutada satelliitfotosid, et jälgida olukorda kohapeal;

Neljapäev, 30. aprill 2015

11. nõuab, et EL ja liikmesriigid arendaksid teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, et inimesed ei ostaks ja müüks sõjapiirkondadest pärit ebaseaduslikult kaubeldavaid kultuuriväärtusi;
 12. palub liikmesriikidel astuda vajalikud sammud, et kaasata võitlusesse sõjapiirkondadest pärit kultuuriväärtustega ebaseadusliku kauplemise vastu ülikoolid ning teadus- ja kultuuriasutused, muu hulgas eetikakoodeksite abil;
 13. kutsub komisiooni üles toetama UNESCO kampaaniat #Unite4Heritage, algatades Iraagile ja Süüriale keskenduva teavituskampaania, et suurendada teadlikkust nende kultuuripärandi tähtsusest, viisist, kuidas rüüstamise abil rahastatakse terroristlikku tegevust, ning nendest riikidest või kolmandatest riikidest pärit kultuuriväärtuste ebaseadusliku sisseveo suhtes kohaldatavatest võimalikest karistustest;
 14. palub komisjonil tugevdada ja parandada nõukogu 2012. aasta oktoobri resolutsiooniga loodud kultuuriväärtuste valdkonnas pädevate õiguskaitseasutuste ja õiguskaitse ekspertide mitteametliku võrgustiku (EU CULTNET) toimimist, mille eesmärk on parandada ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemise tõkestamise alast teabevahetust, ning näha ette täiendava instrumendi loomine, et kontrollida Süüriast ja Iraagist ebaseaduslikult ELi veetavate kultuuriväärtuste importi;
 15. kutsub nõukogu üles tugevdama neid Eurojusti ja Europoli üksusi, mille ülesandeks on aidata ebaseadusliku kultuuriväärtustega kauplemisega seoses kaasa käimasolevatele uurimistele ja ennetustegevusele ning vahetada jälitusteavet;
 16. ergutab ICOMi sinise kilbi rahvusvahelise komitee meetmete taaskäivitamist;
 17. palub, et Euroopa Liit võtaks koostöös UNESCO ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga vajalikud meetmed, et laiendada inimsusvastaste kuritegude kategooriat rahvusvahelises õiguses, nii et see hõlmaks tegusid, millega tahtlikult ja suures ulatuses kahjustatakse või hävitatakse inimkonna kultuuripärandit;
 18. palub liikmesriikidel, kes ei ole seda veel teinud, ratifitseerida UNESCO kultuuriväärtuste ebaseadusliku sisseveo, väljaveo ja omandiõiguse üleandmise keelamise ning ärahoidmise abinõude 1970. aasta konventsioon, 1995. aasta UNIDROIT' konventsioon ning 1954. aasta Haagi konventsioon kultuuriväärtuste kaitse kohta relvakonflikti korral ja selle 1999. aasta teine protokoll;
 19. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, UNESCO peadirektorile, ELi inimõiguste eriesindajale ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0180

Olukord Maldiividel

Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Maldiividel (2015/2662(RSP))

(2016/C 346/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Maldiivide kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu 20. jaanuari 2012. aasta kohapealset ühisavaldust viimaste sündmuste kohta Maldiividel, sealhulgas kriminaalkohtu ühe kohtuniku vahistamise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu 30. septembri 2014. aasta kohapealset ühisavaldust kodanikuühiskonda ja inimõigusi Maldiividel ähvardavate ohtude kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu 24. veebruari 2015. aasta kohapealset ühisavaldust õigusriigi põhimõtete kohta Maldiividel,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi pressiesindaja 30. aprilli 2014. aasta avaldust surmanuhtluse taas kasutusele võtmise kohta Maldiividel,
 - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi pressiesindaja 14. märtsi 2015. aasta avaldust Maldiivide endise presidendi Mohamed Nasheedi süüdimõistmise kohta,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Zeid Ra'ad Al Husseini 18. märtsi 2015. aasta avaldust endise presidendi Mohamed Nasheedi kohtuprotsessi kohta,
 - võttes arvesse ÜRO kohtunike ja juristide sõltumatuse eriraportööri Gabriela Knauli 19. märtsi 2015. aasta avaldust pealkirjaga „Demokraatia Maldiividel ei ole võimalik ilma õiglase ja sõltumatu kohtusüsteemita”,
 - võttes arvesse Maldiivide Vabariigi parlamendivalimisi jälginud ELi valimisvaatlusmissiooni 22. märtsi 2014. aasta lõpparuannet,
 - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Maldiivid on ühinenud,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et 13. märtsil 2015 mõisteti Maldiivide endisele presidendile Mohamed Nasheedile 13 aasta pikkune vanglakaristus terrorismisüüdistuste põhjal selle eest, et ta lasi 2012. aasta jaanuaris vahistada tollaegse kriminaalkohtu ülemkohtuniku, mille puhul EL tookord muret avaldas;
- B. arvestades, et sellel vastuolulise kohtuprotsessil ei järgitud kohtupidamise riiklikke ja rahvusvahelisi norme, hoolimata ÜRO ja ELi üleskutsetest pidada endise presidendi Nasheedi üle kohut õiglaselt ja läbipaistvalt;
- C. arvestades, et pikka aega vägivaltatute meetoditega inimõiguste ja pluralistliku demokraatia eest võidelnud Mohamed Nasheedi vahistati president Maumoon Abdul Gayooni 30 aastat kestnud diktaatorliku võimu perioodil korduvalt ja ta lahkus võimult segastel asjaoludel neli aastat pärast Maldiivide esimeseks demokraatlikult valitud presidendiks saamist;
- D. arvestades, et Maldiivide kohtunike poliitilise sõltumatuse ja väljaõppe puudumine kahjustab riigi kohtusüsteemi siseriiklikku ja rahvusvahelist usaldusväarsust;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- E. arvestades, et Maldiivide endistele kaitseministritele Tholhath Ibrahimile ja Mohamed Nazimile mõisteti hiljuti vastavalt 10 ja 11 aastat vabadusekaotust ning endine parlamendi (medžlis) esimehe asetäitja Ahmed Nazim mõisteti 25 aastaks vangi; arvestades, et teadaolevalt varjutasid ka nende kohtuprotsesse rikkumised;
- F. arvestades, et opositsioonipoliitikuid ähvardatakse pidevalt ja jätkuvalt ning arvestades, et Parlamentidevahelise Liidu parlamendiliikmete inimõiguste komitee hiljutises aruandes nimetati Maldiive opositsiooni kuuluvate parlamendiliikmete ründamise, piinamise ja hirmutamise poolest üheks probleemsematest riikidest maailmas;
- G. arvestades, et 30. märtsil 2015 võttis Maldiivide parlament vastu Maldiivide vanglate ja tingimisi vabastamise seaduse muudatuse, mis välistab vanglakaristust kandvate isikute erakondadesse kuulumise, ning arvestades, et see sisuliselt kõrvaldab Mohamed Nasheedi tegevpoliitikat ja ega võimalda tal 2018. aasta presidendivalimistel kandideerida;
- H. arvestades, et 2015. aasta veebruarist alates on vahistatud vähemalt 140 rahumeelset meeleavaldajat, kes vabastati vaid tingimustel, mis tõsiselt piirasid nende õigust edaspidi meeleavaldustel osaleda;
- I. arvestades, et üha sagedamini ahistatakse, ähvardatakse ja rünnatakse kodanikuühiskonna organisatsioone ja inimõiguslasi, sealhulgas Maldiivide inimõiguste komiteed, kes kutsuti ülemkohtu ette süüdistatuna riigireetmises ja põhiseaduse kahjustamises, kuna see organisatsioon oli saatnud ÜRO Inimõiguste Nõukogule üldiseks korrapäraseks läbivaatamiseks aruande inimõiguste olukorrast Maldiividel; arvestades, et VVOde registreerimisi on ähvardatud tühistada;
- J. arvestades, et viimastel aastatel on tõsiselt kärbitud ajakirjandusvabadust, kolm ajakirjanikku vahistati, kui nad tegid ülekannet poliitilistest meeleavaldustest, millel nõuti Mohamed Nasheedi vabastamist, ning valitsust kritiseerinud ajakirjanik Ahmed Rilwan, kes jäi 2014. aasta augustis kadunuks, on endiselt kadunud ja kardetavasti surnud;
- K. arvestades, et lisaks poliitilisele ebastabiilsusele tekitab Maldiividel muret islamistide kasvav sõjakus ja arvukate radikaliseerunud noorte meeste väidetav liitumine ISISega;
- L. arvestades, et Maldiivide parlament hääletas 27. aprillil 2014. aastal alates 1954. aastast kehtiva surmanuhtluse moratooriumi lõpetamise poolt, mistõttu on nüüd võimalik süüdi mõista isegi seitsme aasta vanuseid lapsi, keda võib vastutusvõimeliseks lugeda ja hukata niipea, kui nad saavad 18-aastaseks ja kes peavad kuni selle ajani vanglasse jääma; arvestades, et see on vastuolus Maldiivide kui lapse õiguste konventsiooni osalisriigi rahvusvaheliste kohustustega inimõiguste valdkonnas;
- M. arvestades, et võõrtöötajad kannatavad sunniviisilise töö, isikut tõendavate ja reisidokumentide konfiskeerimise, palkade kinnipidamise või väljamaksmata jätmise ja võlaorjuse all ning Maldiivide ametiasutused on neid ähvardanud riigist välja saata selle eest, et nad pärast mitmeid võõrtöötajate vastaseid rünnakuid avaldasid meelt diskrimineerimise ja vägivalla vastu;
- N. arvestades, et mõningad Sri Lanka, Tai, India, Hiina, Filipiinide, Ida-Euroopa, endiste Nõukogude liiduvabariikide, Bangladeshhi ja Maldiivide päritolu naised on Maldiividel seksiäri objektid ning teadete kohaselt esineb mõningate Maldiivi laste seksuaalset väärkohtlemist ja nad võivad olla sunniviisilise töö ohvrid;
1. väljendab tõsist muret üha enam autoritaarsusele kalduva võimukorralduse pärast Maldiividel ning poliitiliste oponentide jõulise mahasurumise ning meedia ja kodanikuühiskonna hirmu all hoidmise pärast, sest see võib seada ohtu riigis viimastel aastatel inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete kehtestamisel tehtud edusammud; palub kõigil osalistel hoiduda kõigest sammudest, mis võivad praegust kriisi veelgi süvendada, ning järgida demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid;

Neljapäev, 30. aprill 2015

2. mõistab hukka tõsised rikkumised endise presidendi Mohamed Nasheedi kohtuprotsessil; nõuab härra Nasheedi kohest vabastamist ning kohtuotsuse edasikaebamise korral tema õiguste täielikku tunnustamist vastavalt Maldivide rahvusvahelistele kohustustele, riigi põhiseadusele ja kõigile rahvusvaheliselt tunnustatud õiglase kohtupidamise tagatistele; soovib ELi delegatsioonil Sri Lankal ja Maldividel tingivalt nõuda endale luba apellatsioonimenetlust tähelepanelikult jälgida;
3. rõhutab, et õigusriigi põhimõtete austamine, õigus õiglasele kohtumõistmisele, nõuetekohane menetlus ja kohtuvõimu sõltumatus kooskõlas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti sätetega on demokraatliku protsessi põhielemendid; rõhutab, et kõiki Maldivide kodanikke, sealhulgas endist presidenti Nasheedi, tuleb kohelda eelnimetatud, pluralistliku ühiskonnakorralduse jaoks oluliste põhimõtete kohaselt;
4. nõuab usaldusväärset ja kaasavat poliitilist protsessi kõigi demokraatlike jõudude osalusel, et taastada ja säilitada Maldividel stabiilsus ning jätkata uuesti demokraatiale üleminekut riigis; nõuab, et koheselt lõpetataks poliitiliste vastaste hirmutamise; palub Maldivide valitsusel võtta vajalikud meetmed, et taastada usaldus valitsuse pühendumuse vastu demokraatiale, kohtusüsteemi sõltumatusele ja õigusriigi põhimõtetele, sealhulgas sõna- ja kogunemisvabaduse austamisele ning nõuetekohase kohtumenetluse järgimisele;
5. nõuab viivitamatut lõputegemist poliitilisele sekkumisele Maldivide kohtusüsteemi ning kohtusüsteemi depolitiseerimist; nõuab kiiret reformide läbiviimist, et tagada Maldivide kohtusüsteemi sõltumatus ja erapooletus ning taastada siseriiklik ja rahvusvaheline usaldus selle toimimise vastu; rõhutab, et vastavad reformid tuleks heaks kiita ja ellu viia ilma vähimagi viivitusega;
6. tuletab Maldivide valitsusele meelde, et riigi põhiseadus tagab õiguse meelt avaldada ning et on ebaseaduslik inimeste vabastamine tingimustel, mis ei lase neil osaleda rahumeelsetel meelevaldustel;
7. nõuab igasuguse, sealhulgas rahumeelsete meelevaldajate vastu suunatud vägivalda viivitamatut lõpetamist ning tuletab julgeolekujõududele meelde nende kohustust kaitsta rahumeelseid meelevaldajaid vägivaldsete jõukude eest; kutsub Maldivide valitsust tegema lõppu nende nn korraldajate karistamatusele, kes on kasutanud vägivalda usulist sallivust propageerivate isikute, rahulike meelevaldajate, kriitiliselt meelestatud meedia ja kodanikuühiskonna suhtes; nõuab vägivaldsete rünnakute toimepanijate vastutusele võtmist;
8. palub, et Maldivide valitsus võimaldaks Ahmed Rilwani kadumist nõuetekohaselt uurida;
9. mõistab hukka surmanuhtluse uuesti kasutusele võtmise Maldividel ning nõuab riigi valitsuselt ja parlamendilt surmanuhtluse moratooriumi taaskehtestamist;
10. ergutab kõiki osapooli Maldividel tegema konstruktiivset koostööd kõigil elualadel ja eriti kliimamuutuste valdkonnas, kuna need võivad olukorda riigis destabiliseerida;
11. palub kohalikel omavalitsustel täielikult järgida inimkaubanduse likvideerimise miinimumnõudeid; tunnustab jätkuvaid pingutusi probleemi lahendamiseks ja saavutatud tulemusi, kuid nõuab inimkaubitsemise vastase seaduse kiiret ellurakendamist, kuna selle seaduse jõustamise ja ohvrite kaitsmise osas esineb jätkuvalt tõsiseid probleeme;
12. kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike avaldama oma reisinõuandeid jagavatel veebisaitidel hoiatused seoses inimõiguste olukorraga Maldividel;
13. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresendil ning Euroopa välisteenistusel Maldivide poliitilist olukorda jätkuvalt tähelepanelikult jälgida ning aktiivselt tegutseda nii ELi kahepoolsetes suhetes Maldividega kui ka mitmepoolsetel rahvusvahelistel foorumitel, et saavutada stabiilsus, tugevdada demokraatiat ja õigusriigi põhimõtteid ning tagada riigis inimõiguste ja põhivabaduste igakülgne järgimine;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele ning Maldivide Vabariigi parlamendile ja valitsusele.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0181

Albaania 2014. aasta eduaruanne**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Albaania 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2951(RSP))**
(2016/C 346/11)*Euroopa Parlament,*

- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis kohtunud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeltule Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadete kohta,
 - võttes arvesse 26.–27. juunil 2014. aastal kohtunud Euroopa Ülemkogu järeltule ja üldasjade nõukogu 16. detsembri 2014. aasta järeltule,
 - võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2010. aasta arvamust Albaania Euroopa Liidu liikmeks astumise avalduse kohta ning komisjoni 4. juuni 2014. aasta aruannet, mis käsitleb Albaania edusamme korruptsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses ja kohtusüsteemi reformimisel (COM(2014)0331),
 - võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2014. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2014–2014” (COM(2014)0700) ning selle juurde kuuluvat komisjoni talituste töödokumenti SWD(2014)0304 „Albaania 2014. aasta eduaruanne”, samuti 18. augustil 2014. aastal vastu võetud suunavat strateegiadokumenti Albaania kohta aastateks 2014–2020,
 - võttes arvesse Albaania parlamendi 24. detsembri 2014. aasta resolutsiooni valitseva enamuse ja opositsiooni vahelise poliitilise kokkuleppe kohta,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Albaania kohta,
 - võttes arvesse Knut Fleckensteini tööd väliskomisjoni alalise raportöörina Albaania küsimustes,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Albaania on teinud mõne viimase aasta jooksul ELiga ühinemise suunas märkimisväärseid edusamme ning seetõttu anti talle 2014. aasta juunis kandidaatriigi staatus; arvestades, et endiselt esineb probleeme ning need tuleb lahendada kiiresti ja tõhusalt, et liikuda edasi ELi liikmeks saamise suunas;
- B. arvestades, et viit tähtsamat valdkonda käsitlevate jätkusuutlike reformide järjepidev vastuvõtmine ja tulemuslik rakendamine aitab kaasa Albaania demokraatlikule ümberkujundamisele ja sillutab teed ühinemisläbirääkimiste alustamiseks; arvestades, et ELiga ühinemise protsessist on saanud peamine ELiga seotud reformide käivitaja Albaanias, ja arvestades, et selle ajakava määravad kindlaks niisuguste reformide kiirus ja kvaliteet; arvestades, et ühinemisläbirääkimiste alustamine oleks stiimul, mis kiirendaks veelgi reforme, pakkudes käegakatsutavat ja usutatavat ELiga ühinemise väljavaadet;
- C. arvestades, et ELiga ühinemine on kaasav protsess, kus osalevad terve riik ja kõik selle kodanikud; arvestades, et konstruktiivne ja püsiv poliitiline dialoog ELiga seotud reformide teemal, mis toimub peamiste poliitiliste jõudude vahel koostöö ja kompromissi vaimus, on äärmiselt oluline ELiga ühinemise protsessi edasisteks edusammudeks; arvestades, et on olemas poliitiline konsensus ja üldsuse laialdane toetus ELiga integreerumise protsessi osas; arvestades, et reformikava edu sõltub suuresti demokraatlikust poliitilisest keskkonnast;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- D. arvestades, et Euroopa Parlament on aidanud oluliselt kaasa püüetele luua riigis hea poliitiline kliima;
- E. arvestades, et ELi jaoks on laienemisprotsessi keskmes õigusriigi põhimõte; arvestades, et konkreetsed edusammud kohtusüsteemi sõltumatuse tagamisel ning korrupsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses on ELiga integreerumise protsessiga edasiliikumiseks väga olulised; arvestades, et tugev poliitiline toetus on nendes valdkondades edu saavutamiseks keske tähtsusega;
- F. arvestades, et märkimisväärseid samme on vaja teha kohtusüsteemi reformimisel ja reformide elluviimisel; arvestades, et toimunud arengule vaatamata on korrupsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus endiselt tõsine väljakutse; arvestades, et tagada tuleb veel sõnavabadus ja meedia sõltumatus;
- G. arvestades, et iga ELi liikmeks pürgiva riigi integratsiooniprotsessi tugisambaks on professionaalse, tõhusa ja tulemustele orienteeritud avaliku halduse olemasolu;
- H. arvestades, et Albaania suhted naaberriikidega on konstruktiivsed ja ELi välispoliitilist joont järgitakse eeskujulikult;
1. avaldab Albaaniale tunnustust kandidaatriigi staatuse saamise eest; rõhutab, et seda tuleks näha kui võimalust reformidega edasiminekut veelgi hoogustada; kinnitab oma jätkuvat toetust Albaania ELiga integreerumise protsessile; on veendunud, et konkreetsed meetmed ja püsiv poliitiline pühendumus nende rakendamisele on vajalikud selleks, et tulla toime ülesannetega, mis puudutavad demokraatiale ülemineku edukat kindlustamist ja ELiga seotud reformide elluviimist; ergutab Albaaniat saavutama paremaid tulemusi ELiga seotud reformide elluviimises;
 2. peab ülitähtsaks kõigi erakondade vahelise tõelise poliitilise koostöö edendamist ja toetamist, mis hõlmab ausat konkurentsi selgitamiseks välja paremaid poliitilisi ideid ja käsitlusi, ja sellise poliitilise kultuuri suunas liikumist, mis põhineb arusaamisel, et demokraatlike poliitiliste protsesside aluseks on dialoog ning suutlikkus kompromisse otsida ja teha; on veendunud, et see suurendab kodanike usaldust avalike institutsioonide vastu; nõuab tungival, et valitsev koalitsioon hõlbustaks demokraatliku kontrolli õiguse kasutamist opositsiooni poolt, ja nõuab, et opositsioon kasutaks seda õigust täielikult ja vastutustundlikult;
 3. väljendab heameelt ühiste tööühikute loomise üle peamisi prioriteete käsitleva kõrgetasemelise dialoogi raames, mille eesmärk on luua ulatuslik platvorm reformide sujuvaks elluviimiseks ja edusammude jälgimiseks viies tähtsamas valdkonnas, nimelt avaliku halduse reform, kohtusüsteemi tugevdamine, korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemine ning inimõiguste kaitse tugevdamine; ergutab ametiasutusi tõhustama tööd nende prioriteetide valdkonnas ja saavutama tulemusi nende rakendamises;
 4. nõuab kaasava riikliku Euroopa integratsiooni nõukogu kiiret loomist, et kaasata ka kodanikuühiskonna esindajad ja sõltumatud institutsioonid eesmärgiga tagada riigis laiapõhjaline konsensus ELiga seotud reformide ja ELiga ühinemise protsessi küsimuses; kutsub asjaomaseid asutusi üles teavitama huvirühmi ja laiemat üldsust täielikult ja õigeaegselt ELiga integreerumise protsessi edenemisest;
 5. rõhutab parlamendi kui peamise demokraatliku institutsiooni rolli ning nõuab seetõttu selle järelevalvefunktsiooni tugevdamist ja selle tagamist, et seaduseelnõude puhul konsulteeritaks rohkem parlamendi kui institutsiooniga; väljendab sellega seoses heameelt selle üle, et 5. märtsil 2015 võeti vastu läbivaadatud seadus, mis käsitleb parlamendi rolli Albaania Euroopaga integreerumise protsessis, ning Albaania parlamendi 24. detsembri 2014. aasta konsensusliku resolutsiooni üle, milles lepiti kokku, et opositsioon osaleb taas parlamendi töös ja valitsev enamus püüab leida opositsiooniga konsensust oluliste reformide küsimuses, et järgitakse konstitutsioonikohtu otsuseid ja tegeletakse avalikel ametikohtadel töötavate või nendele kandideerivate kriminaalkorras karistatud isikute küsimusega; nõuab selle resolutsiooni nõuetekohast ja õigeaegset konstruktiivset rakendamist; kutsub kõiki erakondi üles parandama demokraatliku konsensusse saavutamist, kuna see on ühinemisprotsessi edendamiseks otsustava tähtsusega; peab oluliseks, et Albaania kodanikuühiskond, meedia ja kodanikud nõuaksid oma juhtidelt vastutamist konkreetsete poliitiliste tulemuste eest;

Neljapäev, 30. aprill 2015

6. peab murettekitavaks järjepidevat ja jätkuvat poliitilist polariseerumist Albaanias, mis võib ohustada edasisi püüdlusi ELiga integreeruda; tuletab valitsevale koalitsioonile ja opositsioonile meelde nende ühist vastutust kodanike ees seoses püsiva, konstruktiivse ja kaasava poliitilise dialoogi pidamisega, mis võimaldab vastu võtta ja rakendada peamisi reforme; kutsub valitsevat enamust ja opositsiooni üles tegema täiendavaid jõupingutusi, et luua tõeline poliitiline dialoog ja teha konstruktiivselt koostööd;

7. rõhutab, et professionaalsel avalikul haldusel on kõigi muude reformide edukal elluviimisel oluline roll; väljendab seetõttu heameelt asjaolu üle, et on tehtud algust avaliku halduse seaduse rakendamisega, ja kutsub üles seda seadust nõuetekohaselt rakendama, et tõhustada haldussuutlikkust, avalikku haldust depolitiseerida ja võidelda avalikus teenistuses esineva korrupsiooni vastu, tugevdada meritokraatiat ametisse nimetamisel, edutamisel ja töölt vabastamisel, suurendada avaliku teenistuse tulemuslikkust, läbipaistvust, aruandekohustust, professionaalsust ja finantsilist jätkusuutlikkust ning edendada kõigil tasanditel head valitsemistava; kutsub üles tõhustama personalijuhtimist, avalike teenistujate hindamissüsteemi ning avalikku teenistust reguleerivate õigusaktide rakendamise sõltumatut järelevalvet; ergutab lõplikult välja töötama kõikehõlmavat avaliku halduse reformi strateegiat ning jätkuvalt edendama polariseerumise vähendamist ning teadmisi ELi õigusest ja otsustusprotsessidest; rõhutab vajadust suurendada riiklikku lojaalsust, parandada avalikke teenuseid ja hallata tõhusamalt avaliku sektori vahendeid; nõuab paremat avalikkuse juurdepääsu teenustele ja teabele; väljendab sellega seoses heameelt teabele juurdepääsu käsitleva uue seaduse üle; nõuab, et tugevdataks ombudsmanni institutsiooni asjakohaste järelemeetmete võtmiseks vastavalt tema järeldustele ja soovitudele;

8. rõhutab vajadust tegeleda omavalitsussüsteemi killustatusega ja luua toimiv kohaliku omavalitsuse süsteem, mis avalikke teenuseid tõhusalt osutades suudab rahuldada kodanike vajadusi; nõuab kohalike omavalitsuste haldussuutlikkuse suurendamist, mis võimaldaks neil teostada oma võimu ja rakendada õigusakte finantsiliselt jätkusuutlikul viisil; nõuab kohalike omavalitsuste läbipaistvuse, tulemuslikkuse ja kaasatuse tõhustamist; võtab teadmiseks konstitutsioonikohtu otsuse riigi haldusterritoriaalset jaotust käsitleva reformi vaidlustamise kohta;

9. rõhutab eelseisvate kohalike valimiste tähtsust ning palub pädevatel asutustel viia ellu demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) ja keskvalimiskomisjoni soovitusel; nõuab valimisorganite sõltumatuse ja suutlikkuse suurendamist;

10. rõhutab vajadust tugevdada õigusriiki ja reformida kohtusüsteemi, et suurendada kodanike ja äriühingute usaldust kohtusüsteemi vastu; tunnustab Albaania pühendumist kohtureformile, kuid peab siiski kahetsusväärseks kohtusüsteemi toimimise püsivaid puudusi, nagu politiseeritus ja piiratud vastutus, korrupsiooni kõrge tase, ebapiisavad vahendid ja kohtuasjade kuhjumine; kordab, et tuleb teha lisaks olulisi jõupingutusi, et tagada kohtusüsteemi sõltumatus, tõhusus ja vastutus ning parandada kohtunike, prokuröride ja advokaatide ametisse nimetamise, edutamise ja distsiplinaarsüsteemi; kutsub ametivõime üles jätkama reforme konstruktiivses koostöös kõigi huvirühmadega, kelle hulka kuuluvad ka asjaomased kodanikuühiskonna organisatsioonid, ning koostöös Veneetsia komisjoniga töötama sel eesmärgil välja pikaajalise kohtureformi strateegia ja seda rakendama;

11. tuletab meelde Albaania parlamendi 2013. aasta novembri resolutsiooni Albaania integreerumise kohta Euroopaga, milles kiideti heaks mitmed olulised meetmed, peamiselt õigusriigi valdkonnas; rõhutab, kui tähtis on õigusriigi põhimõtete järgimine ja kohtuasutuste, näiteks kõrgema kohtunõukogu sõltumatus ja läbipaistvus; rõhutab vajadust täita konstitutsioonikohtu otsuseid selles küsimuses; kutsub pädevaid ametiasutusi üles edendama määrava tähtsusega demokraatlike institutsioonide lojaalsust ja sõltumatust ning kohtusüsteemi depolitiseerimist; kutsub pädevaid ametiasutusi üles võtma viivitamata meetmeid, et taastada õiglus 21. jaanuari 2011. aasta sündmuste ohvrite suhtes;

12. juhib tähelepanu alaealiste õigustega tegelevate õigusasutuste mitterahuldavale olukorrale; kutsub pädevaid asutusi üles esitama kavasad olukorra parandamiseks;

Neljapäev, 30. aprill 2015

13. tunneb muret, et korruptsioon, kaasa arvatud korruptsioon kohtusüsteemis, on jätkuvalt tõsine probleem; nõuab tungivalt, et Albaania tugevdaks märkimisväärselt jõupingutusi, et võidelda kõigil tasanditel korruptsiooni vastu, tõhustada õigusraamistikku, suurendada institutsioonilist suutlikkust ja parandada institutsioonidevahelist teabevahetust ja koostööd; väljendab heameelt selle üle, et ametisse on nimetatud riiklik korruptsioonivastase tegevuse koordinaator, kes koordineerib tegevust ja jälgib rakendamist kesktasandil, ning nõuab laiaulatusliku ja range korruptsioonivastase strateegia ja ajavahemikku 2014–2020 käsitlevate tegevuskavade vastuvõtmist; kordab vajadust töötada välja tugevam korruptsioonivastane raamistik, mis peaks hõlmama mitmesuguseid institutsioone; märgib positiivse asjaoluna läbipaistvuse suurendamiseks võetud meetmeid, sh kõrgemate ametnike varadeklaratsioonide avaldamist ja kõigis valdkondlikes ministeeriumides korruptsioonivastase võitluse teabekeskuste loomist;

14. kinnitab vajadust jõuda uurimises, kohtulikule vastutusele võtmises ja kohtuotsuste tegemises kõikidel tasanditel paremate tulemusteni, sh kõrgete ametnike korruptsioonijuhtumite puhul; peab väga oluliseks uurimiste tulemuslikkuse suurendamist ning seda, et korruptsioonivastaseks võitluseks oleks piisavalt vahendeid, koolitusvõimalusi ja erialaspetsialiste eelkõige riigihanke, tervishoiu, maksustamise, hariduse, politsei, tolli ja kohalike omavalitsuste valdkonnas; ergutab kodanikuühiskonna organisatsioone korruptsioonivastases võitluses osalema ja selle üle järelevalvet teostama; nõuab kuritegeliku vara konfiskeerimiste ja rahapesus süüdimõistvate kohtuotsuste süstemaatilist kasutamist ning finantsuurimise korrapärasust kasutamist; kutsub pädevaid asutusi üles tõhustama kehtivaid seadusi, millega kaitstakse rikkumistest teatajaid;

15. tunneb muret asjaolu pärast, et vaatamata positiivsele suundumusele organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses, eelkõige võitluses uimastikaubanduse ja uimastitootmise vastu, on see võitlus endiselt suur probleem; kutsub Albaaniat üles töötama välja terviklikku strateegilist lähenemisviisi ning võtma meetmeid tõhusa uurimistegevuse takistuste kõrvaldamiseks, et saavutada tulemusi uurimises, kohtulikule vastutusele võtmises ja süüdimõistvate otsuste tegemises kõigis valdkondades ja kõigil tasanditel, tunnustades samal ajal hiljutiste politseioperatsioonide edu; innustab arendama edasi ametitevahelist koostööd, kaasa arvatud kohalikul tasandil, aga ka piirkondlikku ja rahvusvahelist politsei- ja õigusalaalast koostööd; soovib uimastikaubanduse vastases võitluses tugevdada koostööd partnerametitega Lääne-Balkani riikides ja ELi liikmesriikide teenistustega;

16. tunnustab jõupingutusi inimkaubanduse vastases võitluses, mis on endiselt tõsine probleem; kutsub pädevaid ametiasutusi üles töötama välja terviklikku ja ohvritele suunatud lähenemisviisi, et parandada institutsioonidevahelist kooskõlastamist ning suurendada prokuröride, kohtunike ja politsei suutlikkust; rõhutab veel kord, et vaja on prokuröridele, kohtunikele ja politseiametnikele mõeldud pidevaid spetsiaalseid ühiskoolitusi; väljendab heameelt Albaania politsei ja prokuratuuri koostöö üle ELi liikmesriikidega, mis on andnud häid tulemusi;

17. tunnustab ombudsmani tema töö eest inimõiguste edendamisel, tema avatuse eest kaitsetute inimeste suhtes ja koostöö eest kodanikuühiskonna organisatsioonidega; taunib seda, et ombudsmani aasta- ja eriaruandeid ei ole arutatud parlamendis, mistõttu neid ei saa avaldada ega ametlikult tunnustada; kutsub valitsust ja parlamenti üles tugevdama inimõiguste institutsioonide sõltumatust, tõhusust ja tulemuslikkust, parandama koostööd ombudsmani bürooga ning toetama seda veelgi rohkem nii poliitiliselt kui ka rahaliselt;

18. toonitab tagasipöörduvate välisvõitlejatega seotud julgeolekuprobleeme; tunneb heameelt meetmete üle, mille eesmärk on hoida ära radikaliseerumist ja tegeleda välisvõitlejatega; rõhutab, et tuleb rakendada terrorismivastase võitluse strateegiat ja tegevuskava; väljendab heameelt politsei terrorismivastase võitluse üksuse töötajate arvu suurenemise üle ja ergutab terrorismi vastu võitlemisel intensiivsemale piirkondlikule koostööle; kiidab heaks uue operatiivtööd käsitleva lepingu allkirjastamise Europoliga ja nõuab selle tulemuslikku rakendamist;

19. rõhutab vajadust edendada kodanike osalemist avalikus elus, poliitika kavandamises ja kujundamises ning Euroopaga integreerumise protsessis, et soodustada riigis laiapõhjalist konsensust reformide ja ELiga ühinemise protsessi küsimuses; soovib kodanikuühiskonna ja kohalike kogukondadega (ning nende omavahelise) konsulteerimise mehhanisme edasi arendada; tunneb muret, et kodanikuühiskonna organisatsioonide politiseeritus võib nõrgendada nende võimalikku rolli demokraatiakultuuri tugevdajana;

Neljapäev, 30. aprill 2015

20. peab kiiduväärseks usulist kooskõla ja usulist sallivust ning etniliste rühmade vaheliste üldiste heade suhete õhkkonda riigis; palub pädevatel ametiasutustel veelgi parandada kõigi riigis elavate vähemuste kaasamise ja sallivuse õhkkonda; nõuab tungivalt, et valitsus võtaks pärast ulatuslikku konsulteerimist vastu tervikliku vähemusi käsitleva seaduse, et kõrvaldada praegused seaduselüngad kooskõlas Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni nõuandekomitee soovitustega, ja rakendaks tõhusalt diskrimineerimisvastast kaitset käsitlevat seadust ning looks kindla diskrimineerimisvastase kohtupraktika; peab kiiduväärseks diskrimineerimisvastase kaitse voliniku panust diskrimineerimisvastasesse, sh soolise diskrimineerimise vastasesse võitlusesse, eelkõige tööhõive ja hariduse valdkonnas ning juurdepääsul sotsiaalteenustele; julgustab astuma edasisi samme romade elutingimuste parandamisel, muutes paremaks nende juurdepääsu registreerimisele, eluasemele, haridusele, tööhõivele ning sotsiaal- ja tervishoiuteenustele; rõhutab, et romade elamistingimusi tuleb parandada keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste vahelise parema kooskõlastamise ning ministeeriumidevahelise koostöö abil;

21. tunnustab riikliku soolise võrdõiguslikkuse nõukogu loomist ja soolise võrdõiguslikkusega tegelevate koordineatorite ametisse nimetamist kõigis valdkondlikes ministeeriumides; nõuab täiendavate meetmete võtmist, et võidelda koduvägivalla vastu, tegeleda naiste ebapiisava õiguskaitse saamise juhtumitega ja sooliste eelarvamustega töökohal; on rahul sellega, et LGBTI kogukond lisati 2015.–2020. aasta sotsiaalse kaasatuse strateegiasse, et sotsiaalministeeriumi juures moodustati LGBTI inimeste õiguste tööühm ja avati esimene LGBTI inimeste varjupaik; kiidab heaks karistusseadustiku muudatused, millega karistatakse seksuaalsättumusel ja soolisel identiteedil põhinevaid vihakuritegusid ja vihkamist õhutatavaid avaldusi;

22. ergutab lisaks valitsust töötama sootunnustamise seaduse valdkonnas ja tagama, et soo tunnustamiseks seatud tingimused vastavad standarditele, mis on sätestatud Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitusel liikmesriikidele CM/Rec(2010) seksuaalse sättumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastaste meetmete kohta; on arvamusel, et LGBTI inimeste põhiõigused on tõenäolisemalt kaitstud, kui neil on juurdepääs sellistele õiguslikele institutsioonidele nagu vabaabieliu, registreeritud kooselu või abieliu, ning ergutab Albaania ametivõime neid valikuid kaaluma;

23. kutsub Albaania ametivõime üles järgima ÜRO nõuet ja ombudsmani soovitusi luua ühtne ja usaldusväärne andmebaas, aktiveerida 2005. aastal loodud veritasu vastu võitlemise koordineerimisnõukogu ja töötada välja tegevuskava, milles keskendutakse õigusriigi põhimõtetega seotud aspektidele veritasu vastases võitluses;

24. rõhutab professionaalse, sõltumatu ja pluralistliku avalik-õigusliku ringhäälingu ja erameedia kui demokraatia nurgakivi tähtsust; peab murettekitavaks meedia tõelise sõltumatuse ning läbipaistvuse puudumist meediaomandis ja meedia rahastamises; ergutab Albaaniat tagama ajakirjanikele vaba töökeskkonna; rõhutab, et meediat reguleeriva asutuse ja avalik-õigusliku ringhäälingu sõltumatuse tagamiseks on tarvis teha lisapingutusi; peab murettekitavaks läbipaistvuse puudumist meediaomandis ja meedia rahastamises, meedia polariseerumist ja enesetsensuuri; nõuab ajakirjanike ametialaste ja eetiliste standardite tugevdamist; nõuab tungivalt laimamist käsitlevate õigusaktide nõuetekohast rakendamist; võtab teadmiseks, et opositsioon on seadnud kahtluse alla audiovisuaalmeedia asutuse uue juhi ja juhatuse liikmete valimise; kutsub valitsust üles tagama selle asutuse sõltumatuse ja seda toetama, et asutus saaks täita oma ülesandeid täielikult, k.a digitaalelastusele ülemineku hõlbustamine ning audiovisuaalmeedia seaduse tulemuslik rakendamine;

25. peab tervitatakse ettevõtluskeskkonna paranemist ja toimiva turumajanduse toetamist, kuid palub valitsusel jätkata lepingute täitmise ja õigusriigi põhimõtetega seotud puuduste kõrvaldamist ning ulatusliku varimajandusega võitlemist; nõuab lisareforme, et tulla toime konkurentsituruga Euroopa ühisturul; kutsub valitsust üles tugevdama intellektuaalomandi õiguste kaitset ning kiirendama varade legaliseerimist, tagastamist ja hüvitamist käsitleva kestliku ja ühtse poliitika kujundamist; rõhutab, et oluline on luua soodsad tingimused erasektori arenguks ja välismaisteks otseinvesteeringuteks;

Neljapäev, 30. aprill 2015

26. rõhutab vajadust parandada haridust ja koolitust, et lahendada oskuste nõudlusele mittevastavuse probleem ning suurendada tööalast konkurentsivõimet, eriti noorte hulgas; palub komisjonil teha Albaania valitsusega tihedat koostööd, et lahendada probleemid seoses tööturu tingimustega, k.a kasvav töötus, ning leidma lahendusi, mis oleksid kooskõlas strateegiaga „Euroopa 2020”; väljendab heameelt Albaaniat käsitleva suunava strateegiadokumendi üle aastateks 2014–2020, milles tunnistatakse, et haridus, tööhõive ja sotsiaalpoliitika vajavad toetust ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) kaudu;
27. palub pädevatel asutustel koostada riiklik energiasstrateegia, pannes erilist rõhku taastuenergiatele ja energiapuudule, k.a energiaallikate mitmekesistamine; on seisukohal, et Albaania peaks rohkem investeerima taastuenergiaprojektidesse ja vastavasse taristusse; palub Albaanial kaaluda hüdroenergiaprojektide keskkonnamõju riiklikule looduspärandile; nõuab ELi veepoliitika raamdirektiivi järgimist, mille eesmärk on saavutada kõikide looduslike pinnaveekogude hea ökoloogiline ja keemiline seisund;
28. nõuab tungivalt, et Albaania ametiasutused töötaksid välja olemasolevate rahvusparkide põhjalikud halduskavad kooskõlas Rahvusvahelise Looduskaitseliidu (IUCN) Maaelade Kaitsealade Komisjoni kvaliteedi- ja haldamissuunistega, mis on ette nähtud II kategooria kaitsealale; nõuab tungivalt, et ametiasutused jätaksid kõrvale kõik arengukavad, mis kahjustavad riigi kaitseala võrgustiku väärtust, ning nõuab, et loobutaks kõikidest väikeste ja suurte hüdroelektrijaamade ehituskavadest, eeskätt kõikides rahvusparkides; nõuab eelkõige Vjosa jõe ja selle lisajõgedele hüdroelektrijaamade ehitamise kavade läbivaatamist, sest need kavad kahjustaksid Euroopa üht viimast ulatuslikku, puutumatu ja looduslähedast jõeökosüsteemi;
29. tunnustab Albaania jätkuvat konstruktiivset ja tulevikku vaatavat hoiakut piirkondlikus ja kahepoolses koostöös; rõhutab selle olulist rolli piirkonna stabiilsuse tugevdamisel; tunnustab poliitilist tahet parandada suhteid Serbiaga; ergutab Albaaniat ja Serbiat võtma täiendavaid meetmeid ja tegema avaldusi, mis edendaksid regionaalset stabiilsust ning koostööd ja heanaaberlikke suhteid; on häiritud Albaania peaministri avaldustest, milles ta spekuleeris Albaaniast ja Kosovost pärit albaanlaste ühinemise üle; julgustab Albaaniat säilitama konstruktiivset positsiooni piirkonnas ning vahetama teiste Lääne-Balkani riikide ELiga ühinemise protsessis omandatud teadmisi ja kogemusi, et tihendada koostööd ja piirkonda veelgi stabiliseerida; peab tervitatavaks Albaania tegutsemist täielikus kookõlas ELi välispoliitiliste seisukohtadega, sh Venemaa suhtes kehtestatud piiravad meetmed, ja osalemist ÜJKP kriisihjamisoperatsioonides; võtab teadmiseks Albaania püüdlused Kagu-Euroopa koostööprotsessi praeguse eesistujana arendada edasi dialoogi protsessis osalevate riikide vahel; palub Albaanial aktiivselt osaleda Euroopa Liidu Aadria ja Joonia mere strateegia rakendamises;
30. nõuab parlamentidevahelise koostöö tõhustamist Euroopa Parlamendi ja Albaania vahel; soovib niipalju kui võimalik ühtlustada ELi ja Albaania parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee ning peamisi prioriteete käsitleva kõrgetasemelise dialoogi eesseisvate kohtumiste ajakava, et tugevdada ELiga ühinemise protsessi parlamentaarset kontrolli;
31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning Albaania valitsusele ja parlamendile.
-

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0182

Bosnia ja Hertsegoviina 2014. aasta eduaruanne**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Bosnia ja Hertsegoviina 2014. aasta eduaruande kohta (2014/2952(RSP))**

(2016/C 346/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingut, mis allkirjastati ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahel 16. juunil 2008. aastal ja mille on ratifitseerinud kõik ELi liikmesriigid ning Bosnia ja Hertsegoviina,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19.–20. juuni 2003. aasta järeldusi Lääne-Balkani riikide kohta ja nende järelduste lisa „Thessaloniki arengukava Lääne-Balkani riikidele: ettevalmistused Euroopaga integreerumiseks”,
 - võttes arvesse nõukogu 20. oktoobri, 17.–18. novembri ning 15. ja 16. detsembri 2014. aasta järeldusi,
 - võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2014. aasta teatist „Laiemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2014–2015” (COM(2014)0700) ning selle juurde kuuluvat komisjoni talituste töödokumenti SWD(2014)0305 „Bosnia ja Hertsegoviina 2014. aasta eduaruanne”, samuti 15. detsembril 2014. aastal vastu võetud suunavat strateegiadokumenti Bosnia ja Hertsegoviina kohta aastateks 2014–2017,
 - võttes arvesse 29. jaanuaril 2015 Bosnia ja Hertsegoviina presidentuuri poolt vastu võetud ja 23. veebruaril 2015 Bosnia ja Hertsegoviina parlamendi poolt kinnitatud ELiga lõimumise kirjalikku lubadust,
 - võttes arvesse nõukogu 19. jaanuari 2015. aasta otsust määrata Lars-Gunnar Wigemark ELi eriesindajaks ja delegatsiooni juhiks Bosnias ja Hertsegoviinas,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Bosnia ja Hertsegoviina kohta,
 - võttes arvesse Cristian Dan Preda tööd väliskomisjoni alalise raportöörina Bosnia ja Hertsegoviina teemal,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et EL on korduvalt väljendanud oma kindlat toetust Bosnia ja Hertsegoviina ELiga ühinemise perspektiivile ning territoriaalsele tervikkusele suveräänse ja ühtse riigina;
- B. arvestades, et EL on pakkunud Bosniale ja Hertsegoviinale uut võimalust kooskõlastatud kavast lähtuva reformiprotsessi käivitamiseks, sotsiaalse ja majandusliku olukorra parandamiseks ning Euroopa Liidule lähenemiseks; arvestades, et samasugust kindlat toetust ja osavõttu oodatakse nüüd riigi poliitiliselt eliidilt; arvestades, et ELiga ühinemine on kaasav protsess, mis peab hõlmama kogu riiki ja kõiki kodanikke ning milleks on vaja kogu rahva nõusolekut reformikavaga;
- C. arvestades, et liiga keeruline ja kohmakas riigistruktuur, poliitiliste juhtide ja eri valitsustasandite puudulik koostöö ja kooskõlastamine, ühiste tulevikukavade ja poliitilise tahte puudumine ning rahvuskesksed hoiakud on riigi edasilikumist tõsiselt takistanud; märgib, et poliitilised ja etnilised lahkavõtted on riigi tasandi kogude tööd oluliselt kahjustanud;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- D. arvestades, et pikaleveninud poliitiline ummikseis takistab tõsiselt riigi stabiliseerumist ja arengut ning võtab kodanikelt lootuse turvalisele ja jõukale tulevikule; arvestades, et poliitiline inertsus, tööpuudus, laialt levinud korrupsioon ja rahulolematas poliitilise juhtkonnaga on põhjustanud rahvarahutusi, mis 2014. aasta veebruaris levisid Tuzla linnast üle kogu maa;
- E. arvestades, et ELi jaoks on laienemisprotsessi keskmes õigusriigi põhimõte; arvestades, et nendes valdkondades edu saavutamiseks on eelkõige vaja tugevat poliitilist toetust;
- F. arvestades, et korrupsioon on laialt levinud, avalik haldus killustatud, hulga eri õigussüsteemide samaaegne kehtimine tekitab probleeme, koostöömehhanismid kodanikuühiskonnaga on nõrgad, meediamaastik polariseerunud ning kõigi rahvarühmade ja kodanike võrdsed õigused ei ole tagatud;
- G. arvestades, et üle 50 % Bosnia ja Hertsegoviina riigitulust kulub arvukate haldustasandite ülalpidamisele; arvestades, et Maailmapanga näitajate järgi on Bosnia ja Hertsegoviina ärisõbralikkuse reiting Euroopa madalaim ning korrupsiooni tajumise indeksis on riik viimaste hulgas; arvestades, et Bosnia ja Hertsegoviina noorte töötus on Euroopa kõrgeim (59 % aktiivsest elanikkonnast vanuserühmas 15–24 on ilma tööta);
1. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu on kuulda võtnud parlamendi nõuet läbi vaadata ELi lähenemisviis Bosnia ja Hertsegoviina suhtes; nõuab tungivalt, et Bosnia ja Hertsegoviina uus juhtkond võtaks kohustuseks vajalikud institutsioonilised, majanduslikud ja sotsiaalsed reformid ellu viia, et kodanike elu parandada ja ELiga ühinemise suunas edasi liikuda; tuletab meelde, et selleks, et ELiga ühinemise taotlus kaalumisele võetaks, on vaja näidata sisulisi edusamme reformikava, sealhulgas majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppe elluviimisel; rõhutab, et Bosniat ja Hertsegoviinat nagu iga muudki (potentsiaalset) kandidaatriiki tuleks hinnata tema enda saavutuste järgi ning et ühinemise ajakava tuleks määrata vajalike reformide kiiruse ja kvaliteedi põhjal;
 2. rõhutab, et kui nõukogu palub komisjonil esitada arvamuse Bosnia ja Hertsegoviina ELi liikmeks saamise taotluse kohta, peaks komisjon pöörama erilist tähelepanu Sejdići ja Finci kohtuasjas tehtud otsuse täitmisele; palub komisjonil olla valmis aitama otsuse täitmise üle kokkulepet saavutada, et tagada kõigile kodanikele võrdsed õigused ning aidata täita ELi tegevuskava eesmärke, sealhulgas toimiva hea valitsemistava süsteemi, demokraatliku arengu, majandusliku jõukuse ja inimõiguste austamise eesmärke;
 3. toetab kindlalt Bosnia ja Hertsegoviina Euroopaga integreerumist ning on veendunud, et ELi tugevam osalemine peaks keskenduma eelkõige sotsiaal-majanduslikele probleemidele, ärikeskkonnale, institutsioonilisele raamistikule, õigusriigi põhimõtetele, õiguskaitsepoliitikale, kohtunike sõltumatuse tagamisele, korrupsioonivastasele võitlusele, avaliku halduse reformile, kodanikuühiskonnale ja noortele, ELiga ühinemise tingimused tuleks aga jätta muutmata; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja asepresidenti, komisjoni ning ELi liikmesriike üles säilitama kooskõlastatud, järjekindlat ja ühtset ELi seisukohta ning näitama, et Bosnia ja Hertsegoviina ELiga integreerumine on liidu välispoliitika prioriteet; rõhutab, et EL peaks püüdma ühendada kõiki rahastajaid, et toetada liidu uuendatud lähenemisviisi ja kirjaliku lubaduse tõhusat elluviimist;
 4. tunnustab Bosnia ja Hertsegoviina presidentuuri vastu võetud, kõigi Bosnia ja Hertsegoviina parlamendis esindatud poliitiliste parteide juhtide alla kirjutatud ja parlamendi poolt 23. veebruaril 2015 kinnitatud kirjalikku lubadust meetmete kohta, millega tagatakse institutsioonide toimivus ja tulemuslikkus ning alustatakse kõigi valitsustasandite reforme, samuti leppimisprotsessi kiirendamise ja haldussuutlikkuse parandamise meetmete kohta; võtab teadmiseks, et kirjalik lubadus aitas ette valmistada nõukogus 16. märtsil 2015. aastal saavutatud kokkulepet stabiliseerimis- ja assotsieerimisleppe sõlmimise ning jõustumise kohta; tunneb heameelt stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu 1. juunile 2015 kavandatud jõustumise üle, kuna see leping võimaldab Bosniat ja Hertsegoviinal ning ELil teha tihedamat koostööd ja muuta oma suhe sügavamaks; nõuab, et kõik poliitilised liidrid teeksid täielikult koostööd kirjaliku lubaduse põhjalikuks ja tõhusaks

Neljapäev, 30. aprill 2015

elluviimiseks, eelkõige õigusriigi tugevdamisel ning võitluses korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu; tuletab meelde, et poliitiline pühendumus ja siiras vastutuse võtmine reformide eest on otsustavalt tähtis; palub Bosnia ja Hertsegoviina uutel juhtidel ELiga kokku leppida ulatuslike ja kaasavate reformide teostamise konkreetsetes tegevuskavas, et riiki ELile lähemale via; nõuab reformide kavandamisel ja läbiviimisel läbipaistvust ning soovib tungivalt kaasata reformiprotsessi kodanikuühiskond;

5. väljendab sügavat muret deklaratsiooni pärast, mille võttis 25. aprillil 2015 vastu Sõltumatute Sotsiaaldemokraatide Liidu (SNSD) kongress Ida-Sarajevos ja milles nõutakse muu hulgas, et 2018. aastal toimuks rahvahääletus Serblaste Vabariigi iseseisvuse küsimuses; rõhutab asjaolu, et Daytoni lepingu kohaselt ei ole Serblaste Vabariigil õigust lahkulöömisele; tuletab meelde, et kirjaliku lubaduse vastuvõtmisega kohustusid kõik poliitilised jõud, kaasa arvatud SNSD, austama „Bosnia ja Hertsegoviina suveräänsust, territoriaalset terviklikkust ja poliitilist sõltumatust“; nõuab, et uued poliitilised juhid hoiduksid ühiskonda lõhestavast natsionalistlikust ja separatistlikust retoorikast ning keskendusid tõsiselt reformidele, mis parandavad Bosnia ja Hertsegoviina kodanike elujärge, kujundavad demokraatliku, kaasava ja toimiva riigi ning lähendavad seda ELile;

6. kutsub poliitilist juhtkonda üles eelkõige looma tulemuslikku ELiga kooskõlastamise mehhanismi, mis tõhusalt ühendaks kõigi haldustasandite asutusi, et tagada seaduste vastavusseviimine ELi õigustikuga ja selle jõustamine kogu riigis, sest see aitab suurendada kodanike üldist jõukust; rõhutab, et ilma sellise mehhanismita jääb ELiga ühinemise protsess ummikseisu, sest riigi praegune korraldus ei ole tõhus ega toimiv; rõhutab, et sellise mehhanismi loomine annaks Bosniale ja Hertsegoviinale võimaluse olemasolevatest rahalistest vahenditest täiel määral kasu saada; rõhutab, et reformide läbiviimiseks tuleb võtta konkreetseid meetmeid ning anda riigile ja kodanikele selge suund;

7. rõhutab, et kodanike sotsiaal- majanduslike vajaduste täitmine tuleb seada esikohale; peab ühtlasi väga tähtsaks jätkata samal ajal poliitilisi reforme ja poliitilise süsteemi demokratiseerimist; toonitab, et majanduslik heaolu on võimalik üksnes siis, kui selle aluseks on demokraatlik ja kaasav ühiskond ja riik; rõhutab samuti, et Bosnia ja Hertsegoviina saab edukaks ELi kandidaatriigiks alles siis, kui vajalikud institutsioonilised tingimused on täidetud; märgib, et institutsioonilise raamistiku kindlustamisele, õgvendamisele ja tugevdamisele suunatud põhiseadusreform on peamine eeldus, et muuta Bosnia ja Hertsegoviina tulemuslikuks, kaasavaks ja täielikult toimivaks riigiks; tuletab meelde, et tulevase põhiseadusreformi puhul tuleks arvesse võtta ka föderalism, detsentraliseerimine, lähimuse ja seadusliku esindatuse põhimõtteid, et tagada Bosnia ja Hertsegoviina tulemuslik ja sujuv lõimumine ELiga; soovib kõigil poliitilistel liidritel vajalike muutuste elluviimisele kaasa aidata;

8. tunnustab komisjoni algatusi kiirendada ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) raamesse kuuluvate projektide rakendamist ja tugevdada majanduse juhtimist; tõdeb kahetsusega, et tegevusetus võib negatiivselt mõjutada ELi rahaliste vahendite eraldamist poliitiliseks ja sotsiaal-majanduslikuks arenguks rahastamisvahendi IPA II raames; nõuab, et pädevad asutused lepiksid kokku esmatahtsate valdkondade, nagu transpordi, energia, keskkonna ja põllumajanduse riigiülestes valdkondlikes strateegiatel, mis on põhiolemus, et IPA rahastamist täiel määral ära kasutada;

9. avaldab tunnustust 2014. aasta oktoobris toimunud valimiste nõuetekohase läbiviimise eest; märgib siiski, et juba teist korda järjest toimusid valimised nii, et iga kodanik ei saanud kandideerida igale ametikohale; rõhutab, et ülioluline on kõigil tasanditel kiiresti luua kõik parlamentaarsed organid ja valitsused; kutsub uusi juhte üles järgima üldise, võrdse ja otsese valmisõiguse põhimõtet, inimestega suhtlema, alustama dialoogi kodanikuühiskonnaga ja asuma kohe vastutustundlikult lahendama nende õigustatud muresid; kutsub pädevaid asutusi üles uurima väga tõsiseid süüdistusi Serblaste Vabariigi peaministri vastu, kes rahvuskogus enamuse saavutamiseks väidetavalt ostis kahe tema parteisse mittekuuluva parlamendisaadiku hääled;

10. rõõmustab suure üleriigilise ja rahvusvahelise solidaarsuse üle pärast 2014. aasta loodusõnnetusi, sealhulgas ELi üleujutuste tagajärgede likvideerimise programmi raames; tunnustab asjaolu, et EL võttis Bosnia ja Hertsegoviina palvel kohe ja märkimisväärses ulatuses pääste- ja abimeetmeid ning korraldas 2014. aasta juulis komisjoni juhtimisel rahastajate konverentsi, mille kaaskorraldajad Prantsusmaa ning Sloveenia; rõhutab, et komisjon kutsus Bosniat ja Hertsegoviinat

Neljapäev, 30. aprill 2015

ühinema ELi kodanikukaitse mehhanismiga; nõuab tulemuslikke ja kooskõlastatud ennetusmeetmeid kõigil tasanditel, et hiljutiste loodusõnnetuste tagajärgedega toime tulla ja tulevikus selliseid õnnetusi ära hoida; tunneb heameelt arvukate tiheda rahvastevahelise koostöö ja toetuse näidete üle pärast üleujutusi, sest see näitab, et leppimine on võimalik; on veendunud, et piirkondlik koostöö ja tihedad sidemed naaberriikidega on peamised tegurid, mis aitavad tulevikus selliste õnnetustega toime tulla;

11. tuletab meelde, et professionaalne, tulemuslik ja tulemuspõhine avalik haldus on integratsiooniprotsessi alus nii Bosnia ja Hertsegoviina kui ka iga muu riigi jaoks, kes soovib ELi liikmeks saada; tunneb tõsist muret selle pärast, et avalik haldus, mis peaks aitama Bosnial ja Hertsegoviinal ELi liikmesuse suunas liikuda ning oma kodanike elutingimusi parandada, on endiselt killustatud ja politiseeritud ega toimi nii nagu peaks; peab avaliku halduse rahastamise jätkusuutlikkust endiselt kaheldavaks ning muretseb selle pärast, et poliitilise tahte puudus avaliku halduse reformimiseks võib mõjutada avalike teenuste osutamist; nõuab, et kõik pädevad osalised võtaksid omaks uue avaliku halduse reformimise strateegia ja 2014. aasta järgse tegevuskava, et lihtsustada keerukat haldusstruktuuri, muuta kulutused mõistlikumaks ja parandada riigi toimimist;

12. nõuab, et ametivõimud võtaksid korruptsioonivastase võitluse oma tähtsaimaks ülesandeks, sest selles ei ole veel rahuldavaid tulemusi saavutatud ja korruptsioon mõjutab kõiki valdkondi, kaasa arvatud tervishoid ja haridus, sellega kaasneb kõige kaitsetumate inimeste ekspluateerimine ja süvenev pessimism ning aina suurem hulk kodanikke kaotab usalduse riigiasutuste vastu; nõuab tõhusat korruptsioonivastast mehhanismi, sõltumatuid kriminaalmenetluse järelmeetmeid ja kõiki huvirühmi kaasavaid konsultatsioone, mis peaks tagama 2015.–2019. aasta uuendatud strateegilise raamistiku õigeaegse vastuvõtmise; nõuab korruptsioonivastaste meetmete üldist tõhusat rakendamist; märgib, et vastu on võetud terve rida korruptsioonivastaseid seadusi, sh rikkumisest teatajate parema kaitse kohta kogu riigi tasandil ja ennetusega tegelevate asutuste loomise kohta föderaaltasandil; mõistab hukka kehtivate õigusriigi põhimõtete õõnestamise katsed ning muretseb selle pärast, et uus huvide konflikti käsitlev seadus nõrgestab õigusraamistikku ja kujutab endast tagasilangust huvide konflikti ärahoidmisel, sest suurendab poliitilise sekkumise ohtu ja ei motiveeri ametnikke seadusi järgima; nõuab parlamendiorganite tugevdamist, et huvide konflikte ennetada; nõuab tungivalt, et pädevad asutused saavutaksid paremaid tulemusi kõrgetasemeliste korruptsioonijuhtumite uurimisel ja nende eest süüdistuste esitamisel, eelkõige avaliku hanke ja erastamise valdkonnas;

13. tunneb endiselt tõsist muret kohtusüsteemi jõuetuse, kohtumenetluste poliitilise mõjutamise ohu, ametissemääramise menetluste politiseerimise, kohtute ja prokuratuuri killustatud eelarvestamisprotsessi ning huvide konflikti ohu pärast kohtusüsteemis; nõuab, et riigi uued juhid võtaksid ette struktuuri- ja institutsionaalsed reformid, mis hõlmaksid muu hulgas nelja erineva õigussüsteemi ühtlustamist; kutsub riigi uut juhtkonda üles järgima komisjoni soovitusi, näiteks riigi tasandi kohtusüsteemi institutsioonilise reformi ja sealhulgas Bosnia ja Hertsegoviina kohtute seaduse vastuvõtmise kohta; nõuab, et Bosnia ja Hertsegoviina järgmisel ministrite nõukogul võetaks vastu juba ettevalmistatud uus õigusreformi strateegia; kinnitab oma toetust ombudsmani büroole; märgib, et Serblaste Vabariigi põhiseaduse kohaselt kehtib seal endiselt surmanuhtluse moratorium, ning nõuab tungivalt, et Serblaste Vabariigi võimud surmanuhtluse viivitamata kaotaksid;

14. tunneb muret asjaolu pärast, et tasuta õigusabi kättesaadavus on väga piiratud ning et õigus sellele ei ole kogu Bosnias ja Hertsegoviinas ikka veel täielikult õiguslikult reguleeritud, seega piiratakse kõige kaitsetumate isikute õigust õiguskaitsele; nõuab tungivalt, et pädevad asutused võtaksid riigi tasandil vastu tasuta õigusabi käsitleva seaduse ja määraksid selgelt kindlaks kodanikuühiskonna rolli selle andmisel;

15. väljendab heameelt selle üle, et laiendatakse ELi ning Bosnia ja Hertsegoviina õigussüsteemi struktureeritud dialoogi, et see hõlmaks täiendavaid õigusriigi küsimusi, eelkõige korruptsiooni ja diskrimineerimist, ning on rahul sellega, et dialoog annab teatavaid positiivseid tulemusi piirkondlikus koostöös, sõjakuritegude menetlemisel ning kohtusüsteemi professionaalsuse ja tõhususe parandamisel; tunneb heameelt kodanikuühiskonna kaasamise üle sellesse protsessi; tõdeb,

Neljapäev, 30. aprill 2015

et paljudes kohtutes on tingimused paranenud, sealhulgas tunnistajakaitse vallas;

16. peab murettekitavaks, et teatud avaldustega on kahtluse alla seatud endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu süüdimõistvate kohtuotsuste õiguspärasus, õhnestades nii Haagis asuva kohtu autoriteeti; nõuab, et võetaks meetmeid ohvrite kaitse tugevdamiseks ning Bosnia ja Hertsegoviina prokuratuuri töö parandamiseks teise kategooria sõjakuritegude menetlemise läbivaatamise teel; väljendab rahulolu sellega, et sõjakuritegude kohtuasjade kuhjumist on vähendatud; täheldab, et paranenud on seksuaalvägivallaga seotud sõjakuritegude eest vastutusele võtmine, ja nõuab selle protsessi jätkumist tulevikus; rõhutab, et pädevad asutused peavad vastu võtma kauaoodatud riigitasandi programmi niisuguste sõjakuritegude ohvrite seisundi parandamiseks, kaasa arvatud nende õigus hüvitusele ja tõhus juurdepääs kohtumõistmisele ning Bosnia ja Hertsegoviina kriminaalseaduse seksuaalvägivalda käsitlevate sätete vastavusseviimine rahvusvaheliste normidega;

17. tunneb muret kadunud isikute endiselt suure arvu ja selles valdkonnas tehtavate edusammude aegluse pärast; kutsub ametiasutusi üles tihedale koostööle riiklike üksuste vahel, et kadunud isikute otsimist tõhustada;

18. mälestab kõiki 1995. aasta Srebrenica genotsiidi ohvreid ning avaldab sügavat kaastunnet ohvrite perekondadele ja ellujäänutele; avaldab toetust sellistele organisatsioonidele nagu Srebrenica ja Žepa enklaavi emade ühing, sest neil on keskne roll teadlikkuse suurendamisel ja leppimisele ulatuslikuma aluse loomisel kõigi kodanike seas; kutsub kõiki Bosnia ja Hertsegoviina kodanikke üles kasutama Srebrenica veresauna 20. aastapäeva võimalusena tõhustada leppimist ja koostööd, mis on peamine eeldus kõigi piirkonna riikide edasilükkumiseks Euroopaga integreerumise teel;

19. märgib murelikult, et Bosnias ja Hertsegoviinas on ikka veel 84 500 riigisest põgenikku ja 6 853 pagulast; tunneb muret tagasipöörduvate põgenike õiguste rikkumise pärast Serblaste Vabariigis; tunnustab uusi meetmeid, mille Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni parlament on vastu võtnud ja mis võimaldavad Serblaste Vabariigist tagasipöördujatele juurdepääsu pensionihüvitisele ja tervishoiule Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsioonis, ning rõhutab samas, kui oluline on kõigi kodanike võrdne juurdepääs sotsiaaltoetustele; kutsub kõiki valitsustasandeid, eelkõige Serblaste Vabariigi ametivõime üles hõlbustama ja kiirendama põgenike tagasipöördumist, kehtestades ja rakendades kõik vajalikud seadusandlikud ja haldusmeetmed; soovib selles valdkonnas koostööd teha ja luua vajalikud tingimused tagasipöördujate rahumeelseks ja kestvaks taasintegreerimiseks; nõuab, et tõhusalt rakendataks Daytoni rahuleppe VII osa käsitlevat läbivaadatud strateegiat; nõuab hea piirkondliku koostöö jätkamist Sarajevo deklaratsiooni protsessi raames; nõuab terviklikku lähenemisviisi, et 2019. aastaks lahendada viimased probleemid seoses riigi miinidest puhastamisega;

20. kinnitab veel kord, et toetab viisanõude kaotamist, mis on Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele nähtavat kasu toonud; kordab, et toetab täielikult Lääne-Balkani riikide kodanikele viisavaba reisimise õiguse tagamist; nõuab samas riikliku tasandi meetmete võtmist, eelkõige sotsiaal-majanduslikke meetmeid kaitsetumatele rühmadele, aktiivseid meetmeid koostöö ja teabevahetuse parandamiseks organiseeritud kuritegevuse võrgustike vastases võitluses, meetmeid piirikontrolli tugevdamiseks ning teadlikkuse suurendamise kampaaniate korraldamiseks; kutsub komisjoni üles võtma koostöös liikmesriikidega meetmeid viisavabaduse süsteemi terviklikkuse säilitamiseks ja ELi varjupaigasüsteemi võimalike rikkumiste takistamiseks;

21. märgib, et organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastane võitlus on peamine vahend, mis aitab takistada kurjategijate imbustumist poliitilisse, õigus- ja majandussüsteemi; märgib, et võitluses organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga on tehtud mõningaid edusamme; tuleb meelde riikide korruptsioonivastase ühenduse (GRECO) soovitude järgimise tähtsust; tunneb muret teadete pärast, et Bosnia ja Hertsegoviina noorte seas levib äärmuslus ja teiste piirkonna riikidega võrreldes on nende seas suhteliselt palju ISILi terrorivõitlejatega liitujaid; nõuab, et ametivõimud muudaksid kriminaalkodeksit, et terrorismi rahastamist veelgi tugevamalt kriminaliseerida; kiidab heaks kriminaalkodeksi muudatuse, mille kohaselt välismaiste poolsõjaväeliste rühmitustega ühinemine on keelatud ja karistatav, et hoida ära usulist radikaliseerumist; rõhutab lisaks, kui tähtis on ennetada äärmusluse ja vägivaldse radikaliseerumise kõiki vorme;

Neljapäev, 30. aprill 2015

kiidab ühtlasi heaks kogu Bosniat ja Hertsegoviinat hõlmavad ulatuslikud politseioperatsioonid, mille tulemusel on vahistatud terroritegevuse organiseerimises, toetamises ja rahastamises kahtlustatavaid isikuid, sealhulgas välisvõitlejaid; nõuab, et Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni kriminaalkoodeksisse lisataks sätte vihakuritegude kohta; kiidab Bosnia ja Hertsegoviina asutusi kasvavate julgeolekuohtudega võitlemisel ilmutatud professionaalsuse ja otsustavuse eest; palub komisjonil aidata pädevaid asutusi kõigi julgeoleku- ja terroriohtude likvideerimisel;

22. mõistab sügavalt hukka 27. aprillil 2015. aastal Ida-Bosnia linnas Zvornikis toimunud terrorirünnaku, milles hukkus üks politseinik ning kaks teist said haavata; väljendab solidaarsust ohvrite ja nende perekondadega; mõistab kõige sügavamalt hukka selle rünnaku aluseks olnud vägivaldse äärmusliku ideoloogia; kutsub pädevaid asutusi, vastutavaid julgeolekuameteid ja õigusasutusi üles tegema koostööd kiire ja põhjaliku uurimise läbiviimisel ja tulevaste rünnakute ärahoidmisel; avaldab lootust, et Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused ja kodanikud võitlevad ühiselt terrorismiohu ja äärmusliku vägivallega;

23. märgib, et Bosnia ja Hertsegoviina on endiselt inimkaubanduse päritolu-, transiidi- ja sihtriik; soovib ametiasutustel võtta tulemuslikke meetmeid, sealhulgas seadusandlikke meetmeid uimasti- ja inimkaubanduse vastu võitlemiseks ning inimkaubanduse ohvrite kaitsmiseks;

24. peab oluliseks suurendada kodanikuühiskonna rolli, mis võimaldab kodanikel oma huvisid väljendada, eelkõige seoses noortega, nagu näitasid eelmisel aastal toimunud „pleenumid“; tuletab meelde, et kodanikuühiskond võib täiendada sotsiaalselt sidusa ja demokraatliku ühiskonna arendamist eluliselt tähtsate sotsiaalteenuste osutamise abil; märgib, et kodanikuühiskonna esindajatel peaks olema ELiga ühinemise protsessis tähtis roll; nõuab, et komisjon võimaldaks ka edaspidi kodanikuühiskonna organisatsioonide juurdepääsu Euroopa rahastamisvahenditele; tõdeb, et kodanikuühiskonnaga koostööks vajalik institutsiooniline mehhanism on endiselt nõrk ning pidurdab suuremat osalust, kaasamist ja arvestamist võimaldava demokraatia arengut kogu riigis; nõuab seetõttu läbipaistvate ja kaasavate avalikkusega konsulteerimise mehhanismide loomist, mis kaasaksid kõiki avalikke sidusrühmi, raamistiku loomist tähtsate seadusandlike otsuste avalikuks arutamiseks ning riikliku kodanikuühiskonna strateegia vastuvõtmist; tunneb muret eelmise aasta sotsiaalsete rahutuste ajal väidetavalt esinenud hirmutamisuhtumite pärast;

25. peab oluliseks edendada Bosnias ja Hertsegoviinas kaasavat ja sallivat ühiskonda, kaitstes ning edendades vähemuste ja kaitsetumate rühmade õigusi; tuletab meelde, et Sejdić-Finci kohtuotsuse täitmatajäämise tulemuseks on Bosnia ja Hertsegoviina kodanike avalik diskrimineerimine; nõuab, et võetaks meetmeid inimõiguste ombudsmani rolli tugevdamiseks ja koostatakse koostöös kodanikuühiskonnaga riikliku tasandi strateegia diskrimineerimise kõigi vormide vastu; kutsub pädevaid asutusi üles veelgi ühtlustama riigi õigust ELi õigustikuga, pöörates eriti tähelepanu puuete ja vanuse alusel diskrimineerimisele, nagu rõhutati struktuurse dialoogi kohtumisel; kutsub Bosnia ja Hertsegoviina inimõiguste ja pagulaste ministeeriumi üles moodustama tööühiku, et viivitamata koostada riigi diskrimineerimisvastase seaduse muudatusettepanekud; tunneb muret selle pärast, et LGBTI-inimeste vastased vihkamised ohutavad avaldused, vihakuriteod, ähvardused, ahistamine ja diskrimineerimine on endiselt laialt levinud; ergutab ametiasutusi rakendama kohtunikukonna, õiguskaitseasutuste ja üldsuse hulgas LGBTI-inimeste õigusi puudutavaid teadlikkuse suurendamise meetmeid; tõdeb murega, et jätkuvalt saadakse teateid usulistel põhjustel diskrimineerimise kohta;

26. taunib tõsiselt romade jätkuvat tõrjumist ja diskrimineerimist; tunnustab edusamme romade eluasemevajaduse täitmisel, kuid kutsub samas üles jätkama romade elutingimuste parandamist, milleks tuleb hõlbustada nende juurdepääsu tööühikutele, tervishoiule ja haridusele;

27. märgib, et naiste õigusi ja soolist võrdsõiguslikkust tagavad õigusnormid on küll kehtestatud, kuid nende rakendamisel on saavutatud üksnes piiratud edu; kutsub pädevaid asutusi üles jätkama jõupingutusi naiste poliitilise aktiivsuse ja tööühikute suurendamiseks, emadusega seotud diskrimineerimise kõrvaldamiseks tööturul, naiste sotsiaalse ja majandusliku olukorra parandamiseks, naiste üldiste õiguste edendamiseks, kaitsmiseks ja tugevdamiseks ning üldsuse teadlikkuse ja arusaamise suurendamiseks naiste õigustest; nõuab tungival, et ametiasutused võtaksid vastu strateegia

Neljapäev, 30. aprill 2015

Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalga ja perevägivalga ennetamise ja tõkestamise konventsiooni rakendamiseks ning kehtestaksid naistevastase vägivalga juhtumite jälgimise ja nende kohta andmete kogumise ühtse süsteemi;

28. nõuab tungivalt, et Bosnia ja Hertsegoviina lisaks nii ruttu kui võimalik vihakuritegusid käsitlevasse seadusse sätted seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel sooritatud kuritegude kohta ning muudaks seeläbi võimalikuks süüdi mõista isikuid, kes tegelevad seksuaalsel sättumusel ja soolisel identiteedil põhineva eri vormis ahistamisega;

29. sedastab, et kehtestatud on õigusnormid sõnavabaduse kohta; peab aga murettekitavaks poliitilist ja finantssurvet meediale ning ajakirjanike ja toimetajate hirmutamise ja ähvardamise juhtumeid, sealhulgas valimiste-eelsel perioodil; mõistab hukka kehtivate eeskirjade õõnestamise katsed, sest see võib kahjustada sõna- ja meediavabadust, sealhulgas internetis; rõhutab, et sellised sündmused nagu hiljutine politseihaarang Klix.ba kontorites Sarajevos ning Serblaste Vabariigi rahvuskogus hiljuti heaks kiidetud vastuoluline avaliku korra ja julgeoleku seadus, tekitavad tõsist muret sõna- ja meediavabaduse pärast riigis; rõhutab, et hästitoimiva demokraatia eeldus on, et meedia saaks tegutseda hirmu tundmata; nõuab, et sõna- ja meediavabadusest peetaks täielikult kinni ja ajakirjanikel võimaldataks avalikkusele huvi pakkuvate teemade kohta teavet hankida; rõhutab, et avaliku meedia toimimiseks on oluline stabiilne ja kestav rahastamine, toimetuskorraldus, ringhääling kõigis ametlikes keeltes ja pluralism; kutsub ametiasutusi üles kõrvaldama kõiki seadusandlikke puudujääke, mis süstemaatiliselt takistavad meediaomandi täielikku läbipaistvust, ning ette valmistama määrust, millega tagataks, et meediale ei avaldata lubamatut poliitilist mõju; nõuab, et pädevad asutused tagaksid avalik-õiguslike ringhäälinguorganisatsioonide poliitilise, institutsioonilise ja rahalise sõltumatuse ning ühtlustaksid riigi eri osade avalik-õiguslikku ringhäälingut käsitlevad seadused riigi tasandi õigusaktidega; nõuab, et Bosnia ja Hertsegoviina kommunikatsiooni reguleerimise ameti nõukogu direktor nimetataks ametisse kandidaatide tulemustest lähtuvalt;

30. tunneb muret koolides jätkuva rahvuspõhise eraldamise pärast; märgib, et kolm erinevat õppekava takistavad ühise ajaloo ja hiljutiste ajaloosündmuste ühtset, kaasavat ja objektiivset õppimist; nõuab, et ametiasutused rakendaksid tulemuslikult kaasavaid hariduspõhimõtteid, sealhulgas puuetega laste suhtes; nõuab, et riigi uued juhid asuksid mõlemas riiklikus üksuses ja Brčko piirkonnas viivitamata kujundama kaasavat ja mittediskrimineerivat haridussüsteemi, et lõpetada eri rahvarühmade diskrimineerimine ja edendada haridusreformi, mille eesmärk on haridustaseme parandamine ning ühise õppekava kehtestamine; nõuab ka roma laste haridusvajaduste ja nende haridussüsteemi integreerimise tegevuskava kiiremat rakendamist;

31. tuletab meelde, et 2014. aasta veebruari meelevaldustel nõudsid Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud selge sõnaga sotsiaal-majanduslikke reforme; on veendunud, et meetmete rakendamine majanduskasvu ja töökohtade loomise kokkuleppes kindlaks määratud kuues võtmetähtsusega reformivaldkonnas aitab uuesti käivitada seiskunud sotsiaal-majanduslikud reformid, sealhulgas majanduskasvu ja tööhõive ning avaliku hanke valdkonnas; kutsub uusi valitsusi riigi, föderatsiooni osade ja kantonite tasandil tihedale koostööle, et muuta majanduse juhtimine ja eelnimetatud kokkulepe reformiprotsessi võtmeülesandeks; rõhutab vajadust majandusreformide programmi edasi arendada ja rakendada;

32. leiab, et Bosnia ja Hertsegoviina on toimiva turumajandusega riigiks pürgimisel vähe edusamme teinud; rõhutab, kui tähtis on toime tulla konkurentsiturve ja turujõududega; on mures, et ettevõtluskeskkonna märkimisväärsed puudused takistavad erasektori arengut ja välismaiseid otseinvesteeringuid; nõuab, et pädevad asutused tegeleksid selliste probleemidega nagu õigusriigi nõrk jõustamine, ulatuslik varimajandus ja vohav korrupsiooni, mis rikuvad ettevõtluskeskkonda; nõuab seaduste ühtlustamist Solventsus II direktiiviga;

33. rõhutab vajadust reformida ja ühtlustada killustunud sotsiaalkaitsesüsteeme, mis peavad põhinema kodanike vajadustel, et tagada kõigi kodanike võrdne kohtlemine, leevendada vaesust ning kujundada selline sotsiaalkaitsevõrgustik, mis täidab paremini vaeste ja sotsiaalselt tõrjutute vajadusi; rõhutab, et majanduslik jõukus ja töölesaamise väljavaated, eelkõige noorte puhul, on riigi arenguks hädavajalikud; palub, et valitsused rakendaksid tööturureforme, et vähendada väga kõrget töötuse määra, pöörates eriti tähelepanu noorte, naiste ja pikaajalisele töötusele; märgib, et töötajate õigused ja

Neljapäev, 30. aprill 2015

ametühinguõigused on ikka veel piiratud; palub ametiasutustel asjaomaseid seadusi kogu riigis veelgi edendada ja ühtlustada; rõhutab vajadust parandada haridust ja koolitust, et lahendada oskuste ning nõudluse mittevastavuse probleem ja suurendada tööalast konkurentsivõimet, eelkõige noorte seas;

34. rõhutab, kui tähtis on ühtlustada ja täiustada kehtivaid ametühinguõigusi ja töötajate käsitlevaid eeskirju, mis praegu ei ole kõikides sektorites ühesugused; märgib ka, et sotsiaaltoetused ja pensionid ei jaotu ühtlaselt;

35. märgib, et keskkonna ja kliimamuutuste valdkonnas on vähe edu saavutatud, ja palub ametiasutustel suurendada keskkonnakaitset vastavalt ELi normidele; palub Bosnial ja Hertsegoviinal täita kõiki oma energiahenduse asutamislepingust ning stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingust tulenevaid kohustusi ning tagada oma seaduste nõuetekohane ja kiire ühtlustamine ELi keskkonnaõigustikuga, kaasa arvatud Bosanski Brodi rafineerimistehasest pärineva liigse õhusaaste ennetamise valdkonnas; rõhutab, et Bosnia ja Hertsegoviina peab täielikult täitma oma kohustusi piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsiooni (Espoo 1991) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protokoll (Kiiev 2003) raames, sealhulgas seoses tegevusega Neretva ja Trebišnjica jõe valgala piirkonnas;

36. tunnustab Bosnia ja Hertsegoviina konstruktiivset ja tulevikkuvaatavat hoiakut piirkondliku koostöö edendamisel; rõhutab positiivse näitena sagedasi ühiseid piiripatrulle naaberriikidega; rõhutab heanaaberlike suhete ülisuurt tähtsust; kutsus uusi juhte üles jätkama ja suurendama pingutusi, et leida koos naaberriikidega lahendus vaidlusaluste piiri- ja varaküsimustele; ergutab Bosniat ja Hertsegoviinat riigipiiri märkimist Montenegroga 2014. aasta mais saavutatud kokkuleppe kohaselt heas usus lõpule viima;

37. peab kahetsusväärseks, et Bosnia ja Hertsegoviina välispoliitikat iseloomustavad jätkuvalt ELi poliitikast lahknevad seisukohad (ELi seisukohtadega on kooskõlas vaid 52 % riigi seisukohtadest); rõhutab, kui tähtis on Bosnia ja Hertsegoviina ühtne välispoliitika; tunneb muret selle pärast, milliseid tagajärgi toob rahu tagamise nõukogu Bosnia ja Hertsegoviina territoriaalset tervikkust käsitleva standardsõnastuse tagasilükkamine Venemaa poolt ja Venemaa negatiivne suhtumine Bosnia ja Hertsegoviina püüdlustesse saada ELi liikmeks; väljendab heameelt selle üle, et jätkub operatsioon Althea, mis on osa ÜRO uuendatud mandaadist ja mille põhieesmärk on suutlikkuse suurendamine ja väljaõpe;

38. kutsus Bosnia ja Hertsegoviina hiljuti valitud institutsioone kasutama ELi uue hoiakuga kaasnevat võimalust sõlmida leping vahelepingu/stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu kohandamise kohta, võttes arvesse Horvaatia liitumist ELiga ja traditsioonilise kaubanduse säilitamist;

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, nõukogule, komisjonile, Bosnia ja Hertsegoviina presidentuurile, ministrite nõukogule ja parlamentaarsele assambleele, Bosnia ja Hertsegoviina Föderatsiooni ja Serblaste Vabariigi valitsusele ja parlamendile ning kümne maakonna/kantoni valitsustele.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0183

Euroopa Investeerimispanka 2013. aasta aruanne**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanka 2013. aasta aruande kohta (2014/2156(INI))**

(2016/C 346/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Investeerimispanka 2013. aasta tegevusaruannet,
- võttes arvesse Euroopa Investeerimispanka grupi 2013. aasta finantsaruannet,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 15, 126, 175, 208, 209, 271, 308 ja 309 ning protokoll nr 5 Euroopa Investeerimispanka põhikirja kohta,
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni uudsete rahastamisvahendite ja järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Investeerimispanka 2011. aasta aruande kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Euroopa Investeerimispanka (EIP) 2012. aasta aruande kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja 26. juuni 2012. aasta aruannet „Tõelise majandus- ja rahaliidu suunas”,
- võttes arvesse oma 3. juuli 2012. aasta resolutsiooni Euroopasse investeerimise atraktiivsuse kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta resolutsiooni Euroopa majanduse pikaajalise rahastamise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse komisjoni 27. märtsi 2014. aasta teatist Euroopa majanduse pikaajalise rahastamise kohta (COM(2014) 0168),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. ja 29. juuni 2012. aasta järeldusi, milles tehti eelkõige ettepanek suurendada EIP kapitali 10 miljardi euro võrra,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 27. ja 28. juuni 2013. aasta järeldusi, milles nõuti uue investeerimiskava loomist VKEde toetamiseks ja majanduse rahastamise hoogustamiseks,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 22. mai 2013. aasta järeldusi, milles seati eesmärgiks kasutada kõiki ELi poliitikameetmeid konkurentsivõime, tööhõive ja majanduskasvu toetamiseks,
- võttes arvesse komisjoni teatise uudsete rahastamisvahendite kohta: „Järgmise põlvkonna uudsete rahastamisvahendite raamistik” (COM(2011)0662) ja „Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katsetapp” (COM(2011)0660),
- võttes arvesse Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) kapitali suurendamist, eelkõige seoses EIP ja EBRD suhete küsimusega,

⁽¹⁾ ELT C 72 E, 11.3.2014, lk 51.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0057.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0201.

⁽⁴⁾ ELT C 349 E, 29.11.2013, lk 27.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0161.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- võttes arvesse otsust laiendada EBRD tegevust Vahemere piirkonda⁽¹⁾,
 - võttes arvesse EIP ja EBRD vahel 29. novembril 2012. aastal alla kirjutatud uut vastastikuse mõistmise memorandumit,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsust nr 1080/2011/EL⁽²⁾ EIPi välisvolituse kohta aastateks 2007–2013,
 - võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2014. aasta teatist „Investeeringuskava Euroopa jaoks” (COM(2014)0903),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekontrollikomisjoni ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamusi (A8-0057/2015),
- A. arvestades, et kõik liikmesriikide ja ELi, sealhulgas EIP võimalikud vahendid tuleb viivitamata tõhusalt kasutusele võtta, et innustada ja soodustada avaliku ja erasektori investeeringuid, parandada konkurentsivõimet, taastada jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv ning soodustada kvaliteetsete töökohtade ja infrastruktuuri loomist, järgides strateegiat „Euroopa 2020” ning võttes arvesse, et EIP on vahend, mille eesmärk on toetada sotsiaalset ühtekuuluvust ja mille abil on võimalik anda väärtuslikku abi liikmesriikidele, kel on praeguse keerulise sotsiaalse ja majandusliku olukorra tõttu tekkinud probleemid;
- B. arvestades, et majandus- ja finantskriisi ning kokkuhoiumeetmete tõttu on majanduskasv paljudes liikmesriikides järsult vähenenud, mille tagajärjel on sotsiaalsed tingimused kiiresti halvenenud, ebavõrdsus ja tasakaalustamatus Euroopa piirkondade vahel suureneb pidevalt ning sotsiaalse ühtekuuluvuse ja tegeliku lähenemise eesmärki ei ole suudetud täita, mis omakorda destabiliseerib Euroopa integratsiooni ja demokraatiat;
- C. arvestades, et EIP ei ole kommertsbank ja peaks ka edaspidi täitma stabiilsete avaliku ja erasektori pikaajaliste investeeringute rahastamise kiirendamise olulist ülesannet ja jätkama samas parimate usaldusväärsete pangandustavade rakendamist, et säilitada oma väga tugev kapitalipositsioon, millel on väga positiivne mõju laenuitingimustele;
- D. arvestades, et tuleks teha erilisi pingutusi ühiste sekkumismeetmete laiendamiseks (Euroopa Investeeringufondi või muude tagatisvahendite kombineerimine) VKEdes või materiaalsete ja immateriaalsete jätkusuutlike infrastruktuuride rahastamise eesmärgil, tunnistades, et investeeringute ja laenude vähenemise üks põhjuseid on liikmesriikide majanduse konkurentsivõime kahanemine;
- E. arvestades, et EIP peaks jätkama ELi välistegevuse alla kuuluvate projektide rahastamist, kuid täitma seejuures kõrgeid sotsiaalseid ja keskkonnanorme;
- F. arvestades, et EIP investeeringute valimine peaks olema sõltumatu ja toimuma nende elujõulisuse, lisaväärtuse ja majanduse elavdamisele avaldatava mõju alusel;
- G. arvestades, et EIPst peaks liikmesriikidega tehtava, makromajanduse parandatud koordineerimise raames saama arengupanga näidis;
- H. arvestades, et EIP ei peaks olema mitte ainult finantseerimisasutus, vaid ka teadmiste ja heade tavade bank;
- I. arvestades, et suhteliselt väike ja kõrge kontsentratsiooniga Euroopa Liidu väärtpaberistamise turg, kus VKE laenude väärtpaberistamise pakkumine on piiratud, on kriisi tõttu veelgi rohkem kahanenud;

⁽¹⁾ ELT L 177, 7.7.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 280, 27.10.2011, lk 1.

Neljapäev, 30. aprill 2015

Investeeringud

1. võtab EIP 2013. aasta aruande põhjal teadmiseks, et grupi finantstegevus on suurenenud 37 %, st 75,1 miljardi euroni ja 2013. aastal suurendati EIP kapitali; väljendab muret praeguse majandusseisaku pärast ELis, eelkõige aga sellepärast, et avaliku ja erasektori investeeringud on märkimisväärselt vähenenud (umbes 18 % allpool 2007. aasta taset) ning laenuandmine VKEdele on ajavahemikul 2008–2013 vähenenud koguni 35 %; rõhutab, et selline langus on erakordselt suur takistus majanduse jätkusuutliku taastumise ja strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamisel;
2. märgib eelnevat silmas pidades, et riikide prognooside kohaselt ei saavuta peaaegu pool kõikidest liikmesriikidest 2020. aastaks oma riiklikke hariduskavade ega kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärke ning et tööhõive ja vaesuse vähendamine on muutunud veel keerulisemaks;
3. järeldeb, et EIP rahastamisvahendite tugevdamine ei asenda riikide majanduspoliitikat ega struktuurireforme, mille eesmärk on jätkusuutlik majanduskasv ja töökohtade loomine;
4. võtab teadmiseks komisjoni teatise „Investeeringukava Euroopa jaoks” (COM(2014)0903), mis hõlmab olemasolevaid rahalisi vahendeid ja millega püütakse võimendada erakapitali vahekorras 1: 15; võtab teadmiseks eesmärgi elavdada ELi majandust järgmise kolme aasta jooksul uue Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi kaudu 315 miljardi euro kasutuselevõtmise abil; juhib tähelepanu sellele, et investeeringukava elluviimisel peab EIP oma ülesannete täitmiseks inimressursse suurendama;
5. võtab sellega seoses teadmiseks komisjoni ja EIP juhitava rakkerrühma loomise ja seadusandlikud ettepanekud, mis tuleb Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) loomiseks seadusandliku tavamenetluse kaudu vastu võtta; rõhutab, et nendes seadusandlikes ettepanekutes tuleb kindlaks määrata kvaliteetne juhtimine ja valikumenetlus ning demokraatlikult vastutustundlik seire- ja hindamisraamistik, mis on fondi aluseks, mis peaks kriteeriumide puhul, mida ta kasutab kavva võetavate projektide sobivaks tunnistamisel, olema võimalikult läbipaistev;
6. loodab, et komisjoni investeeringukava parandab ja hõlbustab raha kättesaadavust liikmesriikides ja piirkondades; tuletab meelde, et EIP peab nendes liikmesriikides ja eelkõige piirkondades asuvate Euroopa fondidega koostööd tegema, et oleks võimalik teha tulusaid avaliku sektori investeeringuid ja viia ellu olulisi infrastruktuuriprojekte;
7. on veendunud, et esmatähtsaks tuleks pidada Euroopa lisaväärtuse ja positiivse kulude-tulude analüüsiga projekte; rõhutab, et oluline on ellu viia projektid, mis võivad töökohtade loomist kõige rohkem mõjutada; rõhutab, et keskenduda tuleb riskantsematele projektidele, mille jaoks on pankadest raske laenu saada; hoiatab, et rakkerrühmale võidakse avaldada poliitilist survet soodustada mingite konkreetsete huvirühmade toetatavaid projekte, mille tagajärjel võidakse raha eraldada väärtusetult mittetulusateks investeeringuteks, mis ei ole üldsuse huvides;
8. rõhutab, et tagatised, mille komisjon on EFSI jaoks ette näinud, et vasta mitte uuele rahale, vaid ümberjaotatud vahenditele; rõhutab, et tingimata tuleb välja selgitada ümberjaotamise alternatiivkulu ning selleks tuleb selgelt kindlaks teha, kui palju oleks EFSI kaasrahastatavatest, ettenähtud lisainvesteeringutest saadav kogutulu suurem tulust, mis oleks laekunud siis, kui ümberjaotatud vahendid oleks eraldatud selleks, milleks nad olid esialgu mõeldud;
9. juhib tähelepanu sellele, et projektide valimisel tuleks vältida väljatõrjumist ja ümberkorraldamist ning seetõttu tuleks keskenduda Euroopa lisaväärtusega ja suure innovatsioonipotentsiaaliga projektidele, mis vastavad täiendavuse kriteeriumile; rõhutab, et projektide valimisel tuleb arvesse võtta, kui palju võib projekt nendes ELi riikides, kus tööpuudus on massiline, tööhõivet mõjutada;
10. palub, et komisjon hindaks sellega seoses tulevaste seadusandlike ettepanekute puhul hoolikalt ELi eelarveraamistiku neid osi, millest peaks EFSI-le tagatise antama, et hoida nende vahendite ümberpaigutamise seotud alternatiivkulu võimalikult väiksena; palub ühtlasi nõukogul, komisjonil ja EIP juhatajate nõukogul nõuetekohaselt hinnata investeeringukava ümberjaotamismõjusid, st investori kasumi võimalikku suurenemist tarbijate arvelt, kes peavad maksma

Neljapäev, 30. aprill 2015

uue infrastruktuuri kasutamise eest, et tagada investeeringute piisav tasuvus; palub EIP-I ja komisjonil põhjalikumalt hinnata ELi investeeringupuudujäägi laadi, st seda, kas puudu on era- või avaliku sektori investeeringuid, ning täpsustada, milliseid – era- või avaliku sektori – investeeringuid on kavas toetada ning millist tasuvust investeeringutelt loodetakse;

11. märgib, et Euroopa Keskpank on väljendanud oma valmisolekut osta järelturul EFSI emiteeritud võlakirju, kui fond peaks niisuguseid võlakirju ise emiteerima või kui EIP peaks seda tegema tema nimel;

12. juhib tähelepanu sellele, et parema hindamise ja võimalikult heade investeeringute vahel tuleb leida uus tasakaal ning majandus tuleb juhtida jätkusuutliku majanduskasvu ja suure tööhõivega taastumise teele;

13. tuletab meelde strateegia „Euroopa 2020” tähtsust; rõhutab, et tulevase investeeringupaketi puhul tuleks rohkem võtta arvesse ühtekuuluvuspoliitika üldeesmärke, jätkusuutlikkust ja energiatõhusust; palub komisjonil ja EIP juhatajate nõukogul sellega seoses tugevdada kvaliteetsete investeeringute tulemusnäitajaid;

14. rõhutab, et EIP-le antakse Euroopa investeerimiskava rahastamisel keskne roll, mille täitmiseks ta peab kulukohustusega siduma 5 miljardit eurot EFSI loomiseks; palub seetõttu nõukogul, komisjonil ja EIP juhatajate nõukogul nõuetekohaselt hinnata, kas EIP vahendid on EIP-le selle kavaga seoses antavate uute ülesannete täitmiseks piisavad;

15. on arvamusel, et seetõttu on EIP nõuetekohaseks kaasamiseks investeerimiskavasse vaja järgmisel viiel aastal märkimisväärselt suurendada EIP laenuandmise ja -võtmise ülemmäärasid, et oluliselt suurendada tema bilansimahtu; on veendunud, et liiga suur finantsvõimendus takistab investeerimiskava eesmärkide saavutamist;

16. on veendunud, et ühtse kapitalituru toimimiseks ette nähtud institutsioonilise raamistiku edendamine aitab investeerimiskava kiiremini ellu viia;

17. juhib aga tähelepanu sellele, et praegu näeb EIP strateegiline tegevuskava ette laenuandmise vähendamise 2014. ja 2015. aastal 67 miljardile eurole, kusjuures 2016. aastaks määratud mahu keskmine on eeldatavasti 58,5 miljardit eurot;

18. rõhutab, et täiendavat laenuandmisvõimet, mis tuleneb hiljutisest EIP kapitali suurendamisest 10 miljardi euro võrra, on liiga vähe kasutatud; nõuab tungivalt, et asjaomased sidusrühmad edendaksid EIP laenutegevuse laiendamise meetmeid võimalikult suurel määral;

19. kutsub komisjoni üles innustama EIP ja riiklike tugipankade vahelist mitmepoolset koostööd, et suurendada koostoimet, jagada riske ja kulusid ning tagada asjakohased laenu ELi projektidele, mis mõjuvad hästi tootlikkusele, töökohtade loomisele, keskkonnakaitsele ja elukvaliteedile;

20. palub komisjonil ja EIP-I edendada oma tegevuse raames selliste investeeringute kaasamist, mis annavad selget sotsiaalset kasu, sh suurendavad tööhõivet, soodustada laenuandmise kaudu tööpuuduse vähendamiseks, eriti noortele töövõimaluste pakkumiseks mõeldud meetmeid ning toetada avaliku sektori ja tulusaid investeeringuid ning hädavajalikke infrastruktuuriprojekte, eriti liikmesriikides, kus on suur tööpuudus ja mille SKP on keskmisest madalam;

21. kordab oma ettevaatlikku toetust avaliku ja erasektori partnerluste arendamisele, mis võivad hea planeerimise korral pikaajalistes investeeringutes, digitaalmajanduses, teadus- ja uuendustegevuses, inimkapitalis ning Euroopa transpordi-, energia- või telekommunikatsioonivõrkudes suurt rolli mängida; peab kahetsusväärseks, et puudulikest avaliku ja erasektori partnerlustest on saanud kallid süsteem, milles avaliku sektori raha kasutatakse erasektori rahastamiseks, mis on tekitanud

Neljapäev, 30. aprill 2015

avaliku sektori võla; juhib ühtlasi tähelepanu sellele, et selliste tehingute puhul on sageli probleemiks avaliku ja erasektori esindajate vaheliste täitmistingimuste läbipaistvus ja asümmeetriline teave, mis üldjuhul loob erasektorile soodsamad tingimused;

22. soovib EIP-l suurendada valdkondliku analüüsi suutlikkust ja makromajandusalast analüütilist tööd;

Riskijagamisvahendid ja projektivõlakirjad

23. juhib tähelepanu sellele, et sellised riskijagamisvahendid, millega kaasneb lõppkokkuvõttes avaliku sektori toetuste andmine, tuleks ette näha üksnes siis, kui esineb turutõrkeid, mis tekitavad väliskulusid, või üldistes huvides täidetavate ülesannete puhul, nagu avalike hüvede ja üldise majandushuvi teenuste pakkumine, arvestades et sellise valiku puhul tekib alati oht, et kahjum lükatakse ühiskonna õlule ja kasum jääb erasektorisse; märgib, et maksejõuetuse korral peab kahjud selle tagajärjel kandma avalik sektor;

24. juhib tähelepanu sellele, et avalike vahendite kasutamine riskijagamisvahendites, eelkõige investeerimisvahendite esimese järjekorra kahju seeriates, peaks kas olema otseselt seotud mõõdetavate negatiivsete väliskulude vähendamise, mõõdetavate positiivsete väliskulude tekitamise või avalike teenuste ja üldise majandushuvi teenuste kohustuse täitmisega; juhib tähelepanu sellele, et ELi toimimise lepingu artiklis 14 on sätestatud õiguslik alus sellise seose loomiseks seadusandliku tavamenetluse abil;

VKEed

25. rõhutab, et VKEed on Euroopa majanduse tugisammas ja seetõttu peaksid need olema investeringute peamine sihtrühm; on mures selle pärast, et raha kättesaadavus on VKEde jaoks Euroopas endiselt üks pakilisimaid probleeme; rõhutab, et VKEde rahastamist tuleb tõhustada, kaasates raha andmise paljusid eri tüüpi erainvestoreid;

26. nõuab tungivalt, et EIP analüüsiks igati VKEde rahastamises toimunud langust ja esitaks kõikehõlmava kava, millega innustada kõiki Euroopa VKEsid taotlema igal võimalikul juhul EIP egiidi all rahastamist; kutsub komisjoni ja EIPd üles hindama seda, kuidas majanduskriis on mõjutanud pangandussüsteemi ja EIP vahenditest makstavate toetuste lõppsaajaid, eelkõige VKEsid, sotsiaalmajanduse sektorit ja avaliku sektori ettevõtteid; palub EIP-l hinnata, kuidas on tema poolt Euroopas VKEdele antud toetus reaalmajandusele mõjunud ja millised on 2010.–2014. aasta tulemused, ning anda sellest üksikasjalikult aru;

27. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa majanduses on väga suur mikroettevõtjate osakaal, ja tunneb heameelt meetmete üle, mida EIP on võtnud Euroopas mikrokrediidi andmiseks; nõuab selles sektoris suuremate investeringute tegemist, arvestades mikroettevõtjate tähtsust töökohtade loomisel;

28. rõhutab eriti reaalset kasu, mida annab riskijagamismehhanismi kasutamine VKEde rahastamise ja Euroopa uuendustegevuse edendamisel;

29. võtab teadmiseks, et Euroopa Liidus on VKEdele antud toetused suurenenud 21,9 miljardi euronit ning raha on saanud üle 230 000 VKE;

30. kutsub EIPd üles VKEdele ja uuenduslikele idufirmadele laenu andmise suutlikkust veelgi suurendama; rõhutab, et tugevdada tuleb ka muid EIP instrumente, nagu Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress”;

31. on rahul uute tegevuste elluviimise ja edasiarendamisega kaubanduse rahastamisel majanduskriisist tabatud riikides, eriti VKEde kaubanduse rahastamise süsteemi või selliste spetsiaalsete finantslahenduste abil nagu rahalise kaasamisega tegelev Euroopa mikrokrediidirahastu „Progress”; innustab EIPd laiendama nimetatud uutest vahenditest saadavaid hüvesid uutele abisaajatele Euroopa tasandil;

Neljapäev, 30. aprill 2015

32. nõuab kindlalt, et hindamises, mille komisjon tegi 2014. aasta detsembris, võetaks arvesse projektivõlakirjade katseetapi projektide negatiivset ja positiivset mõju; peab kahetsusväärseks, et EIP on toetanud teatavaid infrastruktuuriprojekte, mis osutusid mitteelujõuliseks ja jätkusuutmatuks; on seisukohal, et EIP peaks investeerima projektidesse, mis annavad reaalselt majanduslikku kasu, on kliimasäästlikud ja vastavad niisuguse elanikkonna vajadustele ja huvidele, kelle jaoks need mõeldud on;

33. peab kahetsusväärseks EIP ja komisjoni rolli Castori projektis, mida rahastatakse projektivõlakirjade raames ja mille riskihinnangus ei võetud arvesse gaasi pumpamisest tingitud suurema seismilise aktiivsuse ohtu, kuigi olid tehtud uuringud, milles sellise võimaliku ohu eest selgelt hoiatati⁽¹⁾; nõuab tungivalt, et komisjon ja EIP võtaksid meetmeid, et Hispaania kodanikud ei peaks suurema avaliku sektori võla või energiakulude suurendamise kaudu maksma ülihalvasti hinnatud projekti eest 1300 miljonit eurot hüvitist; palub komisjonil täita Euroopa ombudsmani soovitusel ja uurida, kas Hispaania valitsuse otsuseid Castori kohta võib pidada keelatud riigiabiaks;

34. peab kahetsusväärseks, et EIP rahastab ümbersõidukiirteed „Passante di Mestre”, kuigi Itaalia ametiasutused olid avalikult teada andnud, et selle peamise alltöövõtja tegevjuht võeti maksupettuse tõttu vahi alla; arvestades, et Itaalia ametiasutustes on „Passante di Mestre” ehituse ja haldusega seotud korrupsiooniskandaali uurimine endiselt pooleli, palub EIP-l „Passante di Mestre” projekti mitte rahastada projektivõlakirjade algatuse ega ühegi teise rahastamisvahendi kaudu ja tagada, et ta rakendab projektivõlakirjade kasutamise kaalumisel pettuste suhtes nulltolerantsust;

35. kutsub EIPd üles suurendama oma riskivõtmisvõimekust, soodustades laenu andmist sellistele majandussektoritele, kus on olemas majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaal, kuid mille jaoks on ilma korralike tagatisteta raske raha saada;

36. nõuab seetõttu katseprojektide põhjalikku hindamist kaasava ja avatud konsultatsiooniprotsessi kaudu, kus osalevad avaliku sektori, riigi ja kohaliku tasandi asutused; rõhutab ühtlasi, et rahastatud projekte tuleb hinnata lisaväärtuse, keskkonnamõju, tootlikkuse ja tööhõive seisukohast; juhib tähelepanu sellele, et projektivõlakirjade algatus on endiselt alles algusfaasis; palub komisjonil ühtlasi esitada seadusandliku tavamenetluse raames seadusandliku ettepaneku, milles on paremini esitatud tulevane projektivõlakirjade strateegia, sealhulgas EIP tugevdatud tulemusnäitajate raamistik kvaliteetsete investeeringute jaoks, et teha kindlaks ja mõõta võimalikult suures ulatuses nii rahastatud projektide mõju väliskulude mõttes kui ka nendest ühiskonnale ja keskkonnale tulenevat kasu;

37. on mures selle pärast, et projektivõlakirjade algatust võidakse hakata paljuski kasutama selleks, et vähendada erainvesteeringute kulusid kas madalamate intressimäärade või kahjumi ühiskonna õlule lükkamise kaudu, selle asemel, et pöörduda toetuse andmisega avalikku huvi teenivatele investeeringutele, mille puhul on võimalik tõestada, et erainvesteeringuga kaasnevad hädavajalikud teadmised või oskusteave, mida avalikus sektoris ei ole;

Energeetika ja kliima

38. kutsub EIPd üles tagama energiaga seotud laenude uute kriteeriumide korrektset rakendamist ning andma korrapäraselt ja avalikult nende rakendamise kohta aru;

39. palub EIP-l suurendada investeerimisega seotud pingutusi, et vähendada oluliselt oma CO₂-jalajälge, ja töötada välja poliitika, mis aitaks liidul saavutada oma kliimaeesmärke; tunneb heameelt selle üle, et EIP korraldab 2015. aastal kõigi oma tegevuste kliimahindamise ja läbivaatamise ning taotleb nende avaldamist, mis võib viia uuendatud kliimakaitsepoliitika

⁽¹⁾ Vaata: Observatori de l'Ebre (CSIC, URL). Evaluación de Impacto Ambiental (SGEA/SHG; GAD/13/05) – ‘Almacenamiento subterráneo de gas natural Amposta (Permiso Castor) Tarragona’; IAM 2109-07 – Estudio elaborado por la Dirección General de Política Ambiental y Sostenibilidad del Departamento de Medio Ambiente y Vivienda de la Generalitat de Catalunya sobre el estudio de impacto ambiental del Proyecto de almacén subterráneo de gas natural Castor’; ja Simone Cesca, Francesco Grigoli, Sebastian Heimann, Álvaro González, Elisa Buforn, Samira Maghsoudi, Estefanía Blanch y Torsten Dahm (2014): ‘The 2013 September–October seismic sequence offshore Spain: a case of seismicity triggered by gas injection?’, *Geophysical Journal International*, 198, 941–953.

Neljapäev, 30. aprill 2015

vastuvõtmiseni; loodab, et EIP energiapoliitikat toetab tema heitenorm, mida tuleb kohaldada kõigi fossiilkütuste põlvkonna projektide suhtes, et sõeluda välja investeeringud, mille prognoositav CO₂-heide ületab piirmäära; kutsub EIPd üles heitenormi pidevalt läbi vaatama ja kohaldama rangemaid nõudeid;

40. tunneb heameelt kõigi sammude üle, mida EIP on taastuenergiale ülemineku suunas teinud; nõuab, et taastuenergiale antavate laenude osas kaotataks piirkondlik tasakaalustamatus, eelkõige projektide toetamisel nendes liikmesriikides, kes sõltuvad taastumatutest energiaallikatest, ja võttes arvesse liikmesriikide majanduse vahelisi erinevusi, ning et tulevikus pöörataks rohkem tähelepanu väiksemamahulistele põhivõrguvälistele detsentraliseeritud taastuenergia projektidele, millesse on kaasatud kodanikud ja kogukonnad; on seisukohal, et nende energiaallikate abil oleks võimalik vähendada Euroopa suurt sõltuvust välisest energiast, suurendada varustuskindlust ja soodustada keskkonnasäästliku majanduskasvu ja keskkonnasäästlike töökohtade loomist; rõhutab energiatõhususe, energivõrkude ning asjaomase teadus- ja arengustegevuse rahastamise tähtsust;

41. palub EIP-l suurendada kõikide sektorite energiatõhususe projektidele antavaid laene, eelkõige kui need projektid on seotud protsesside optimeerimise, VKEde, hoonete ja linnakeskkonnaga; kutsub EIPd üles pöörama kooskõlas ühtekuuluvuspoliitikaga suuremat tähelepanu väga mahajäänud piirkondadele;

42. nõuab tungival, et EIP esitaks hinnangu selle kohta, kas taastumatu energia projektidele laenu andmine on võimalik järk-järgult lõpetada;

Infrastruktuur

43. rõhutab, et jätkusuutlikesse infrastruktuuriprojektidesse investeerimine on peamine tegur Euroopas konkurentsivõime parandamisel ning majanduskasvu ja tööhõive taastamisel; nõuab seetõttu, et EIP raha kasutataks piirkondade jaoks, kus suure tööpuuduse mõju on kõige suurem; juhib tähelepanu sellele, et EIP raha tuleks kasutada eeskätt nende riikide heaks, kel on kõige halvema kvaliteediga infrastruktuur ja kus selle arendamises ollakse maha jäänud;

44. soovib EIP-l linnakeskkonda investeerimisel rohkem keskenduda sotsiaalsele jätkusuutlikkusele; tunnustab asjaolu, et EIP on hakanud rohkem rahastama sotsiaalkortereid, kuid rõhutab vajadust uurida linnakeskkonna jätkusuutlikul taaselundamisel rohkem sotsiaalse jätkusuutlikkuse küsimusi ja nendega rohkem tegeleda;

Teadus- ja uuendustegevus

45. tunneb heameelt esimese majanduskasvu rahastamise algatuse tehingute üle ja rõhutab, et teadus- ja uuendustegevuse projekte ning uuenduslikke idufirmasid tuleb piisavalt rahastada;

Tööhõive ja sotsiaalküsimused

46. võtab teadmiseks algatuse „Oskused ja töökohad – investeerimine noorte jaoks” loomise ning nõuab tungival, et EIP kiirendaks kõnealuse algatuse rakendamist ja kaaluks selle laiendamist;

Juhtimine, läbipaistvus ja aruandluskohustus

47. palub EIP-l tähelepanelikumalt jälgida koostöös liikmesriikidega elluviidavate projektide rakendamist, et tagada eraldatud vahendite suurem tõhusus ja usaldusväärne juhtimine;

48. juhib tähelepanu sellele, et EIP raha geograafilisest jaotusest ilmneb, et liikmesriikidele antud laenudes on suured erinevused; palub EIP-l seetõttu hinnata erinevuste põhjuseid ja tagada, et kõigi liikmesriikide finantseerimisasutused oleksid täielikult suutelised EIP programme haldama ja ellu viima; nõuab ühtlasi, et kõigis liikmesriikides korraldataks spetsiaalsed teavituskampaaniad, mille eesmärk on suurendada teadlikkust konkreetsetest EIP programmidest; nõuab ka, et EIP ja riikide ametiasutused teeksid tihedamat koostööd, et lahendada probleemid, mis takistavad EIP projektide allkirjastamist ja elluviimist;

Neljapäev, 30. aprill 2015

49. tuletab meelde, et nõukogu ja Euroopa Parlament on jõudnud kokkuleppele, et on aeg uurida Euroopa avaliku sektori finantseerimisasutuste süsteemi ratsionaliseerimist ⁽¹⁾;

50. nõuab tungivalt, et EIP suurendaks oma kaebuste käsitlemise büroo sõltumatust ja tulemuslikkust; palub, et EIP halduskomitee võtaks selle büroo soovitusi arvesse; palub EIP-l tegutseda Euroopa ombudsmani arvamuste kohaselt ja teha tihedamat koostööd, et vältida sellised olukordi nagu EIP vastu esitatud kaebuse 178/2014/AN uurimine ⁽²⁾;

51. on veendunud, et läbipaistvuse suurendamiseks ning laenude majandusliku ja sotsiaalse mõju ning hoolsuskohustuse täitmise tõhususe hindamiseks on endiselt veel palju võimalusi; kordab, et nõuab, et pank kirjeldaks üksikasjalikult, milliseid kiiremaid meetmeid ta kavatseb nende probleemide lahendamiseks võtta, ning palub, et EIP kehtestaks koos komisjoniga loetelu rangetest kriteeriumidest, mida kasutatakse kõnealuste finantsvahendajate valimiseks, ning et see tehtaks avalikult kättesaadavaks;

52. peab kahetsusväärseks EIP läbipaistvuspoliitika läbivaatamise tulemusi; uus läbipaistvuspoliitika on algsest poliitikast nõrgem ja see ei tee täielikult lõppu EIP varasemale salastatuse kultuurile; nõuab tungivalt, et EIP tegutses konfidentsiaalsuse presumptsiooni asemel avalikustamise presumptsiooni alusel; juhib tähelepanu sellele, et EIP peab tagama, et tema läbipaistvuspoliitika on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) sätetega; peab kahetsusväärseks, et 2013. aasta abi läbipaistvuse indeks ⁽³⁾ näitab, et EIP sai läbipaistvuse ja aruandluskohustuse osas kehva hinnangu;

53. palub EIP-l hoiduda koostööst finantsvahendajatega, kellel on olnud probleeme seoses läbipaistvuse, maksudest kõrvalehoidumise või agressiivsete maksuplaneerimistavade või muude kahjulike maksutavadega, nagu maksualased siduvad eelotsused ja siirdehindade kuritarvitamine, pettuste, korrupsiooni või keskkonna- ja sotsiaalse mõjuga või kes ei ole piisavalt kohaliku tasandi tegevusest huvitatud, ning ajakohastada oma rahapesu ja terrorismi rahastamise vastast poliitikat; rõhutab, et üldiste laenude osas on vaja suuremat läbipaistvust, et tagada sedalaadi kaudsete laenude mõju hoolikas kontrollimine; innustab EIPd seadma nii otserahastamise kui ka vahendajate kaudu toimuva rahastamise sõltuvusse krediidiastutustele mõeldud kapitalinõuete direktiivi IV paketi sätete kohaste riigipõhiste maksuandmete ja tulusaavate omanike andmete avaldamisest; palub EIP-l sellega seoses töötada välja uus vastutustundlik maksupoliitika, alustades koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide suhtes kohaldatava poliitika läbivaatamisest 2015. aastal;

54. nõuab tungivalt, et EIP ei teeks koostööd ettevõtetega pangasaladusega kaitstud jurisdiktsioonidest, „mida eelkõige iseloomustavad maksude puudumine või nominaalmaksumäärad, tulemusliku teabevahetuse puudumine välismaiste maksuametitega ja läbipaistvuse puudumine õigus- või haldusnormides, või Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni või rahapesuvastase töökonna arvates koostööd mittetegeva kolmanda riigi kaudu” ⁽⁴⁾;

55. nõuab tungivalt, et EIP oleks maksualases läbipaistvuses ja vastutustundlikkuses teistele juhiks ja eeskujuks; kutsub EIPd eelkõige üles koguma täpseid andmeid tema investeerimis- ja laenuandmistehingutelt tasutavate maksude maksmise kohta, eriti ettevõtete kasumi maksustamise ja eelkõige arenguriikides toimuva maksustamise kohta, ning analüüsima neid andmeid ja avaldama need kord aastas;

56. peab tervitatavaks dokumentide avaliku registri loomist 2014. aastal kooskõlas määrusega (EÜ) nr 1367/2006;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta otsuse nr 1219/2011/EL (mille kohaselt märgib Euroopa Liit tulenevalt otsusest suurendada Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga aktsiakapitali panga kapitalis täiendavaid aktsiaid) põhjendus 8 (ELT L 313, 26.11.2011, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Ombudsmani otsus, millega lõpetatakse uurimine seoses EIP vastu esitatud kaebusega 178/2014/AN – <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/58171/html.bookmark>

⁽³⁾ <http://newati.publishwhatyoufund.org/2013/index-2013/results/>

⁽⁴⁾ Otsuse nr 1219/2011/EL põhjendus 13.

Neljapäev, 30. aprill 2015

57. peab kahetsusväärseks, et EIP keeldub hiljutise juhtumiga (Mopani/Glencore) seotud sisejuurdluse leide avaldamast; võtab tähelepanelikult teadmiseks soovitusel, mille Euroopa ombudsman andis kaebust 349/2014/OV⁽¹⁾ puudutavas otsuses ja mille kohaselt peaks EIP loobuma keeldumisest pääseda ligi tema aruandele, mis puudutab väidete uurimist, mille kohaselt hoidis ettevõtte Glencore Sambias asuva Mopani vasekaevanduse rahastamisel maksudest kõrvale; palub EIP-l Euroopa ombudsmani soovitusi järgida;

58. peab kahetsusväärseks, et EIP halduskomitees, juhatajate nõukogus ja direktorite nõukogus puudub mitmekesisus, eriti soolises mõttes; kutsub EIPd üles järgima kapitalinõuete direktiivi, mille artikli 88 lõike 2 kohaselt on pangad kohustatud otsustama „milline on juhtorgan isalaesindatud soo esindatuse soovitatav sihtmärk, ja [valmistama] ette strateegia selle kohta, kuidas suurendada alaesindatud soo hulka juhtorganis, et seda sihtmärki täita. Kõnealune sihtmärk, strateegia ja selle rakendamine tehakse [...] avalikuks”;

59. tuletab meelde, et on kokku lepitud, et EBRD panga nõukogus liitu esindav liige tagab, et Euroopa Parlamendile antakse igal aasta aru kapitali kasutamise ning meetmete kohta, millega tagada läbipaistvus selles osas, kuidas on EBRD aidanud liidu eesmärke täita, riskivõtmise ning EIP ja EBRD koostöö kohta väljaspool liitu; peab kahetsusväärseks, et nõukogu liige ega komisjon ei ole selle õigussätte rakendamisel aktiivsed olnud⁽²⁾;

60. tunneb heameelt selle üle, et EIP kirjutas alla rahvusvahelise abi läbipaistvuse algatusele (IATI) ja hakkas kooskõlas selle raamistikuga avaldama teavet tema poolt väljaspool Euroopa Liitu antud laenude kohta;

Välispoliitika

61. tuletab meelde, et EIP välispoliitika, eelkõige piirkondlikud tehnilised tegevussuunised peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 21 kohaste ELi välistegevuse eesmärkidega; nõuab abisaavate riikide õigusaktide täielikku järgimist;

62. peab tervitatavaks ELi-väliste tegevuste jaoks väljatöötatud tulemuste mõõtmise raamistikku ja aruandeid selle rakendamise kohta;

63. palub EIP-l hinnata, kas tal oleks võimalik praeguste volituste piires suurendada välisrahastamist ELi idapoolsetes naaberriikides ja ELi Vahemere lõunapiirkonna naaberriikides;

64. peab tervitatavaks asjaolu, et EIP-lt nõutakse seoses uue välisvolitusega aastateks 2014–2020 projektide lõpuleviimise aruannete avaldamist; loodab, et EIP täidab selle nõude juba 2015. aastal;

65. kordab oma palvet, et enne EIP välisvolituse kohta vahekokkuvõtte tegemist koostaks Euroopa Kontrollikoda eriaruande EIP välislaenugevuse tulemuslikkuse ja ELi poliitikaga kokkusobivuse kohta ning võrdleks sellistest laenudest ja EIP kasutatavatest omavahenditest saadavat lisaväärtust; palub kontrollikojal lisaks eristada oma analüüsis ELi eelarvest antavaid tagasisi, Euroopa Arengufondi tagatud investeerimisrahastust, ELi ja Aafrika infrastruktuuri usaldusfondis kasutatavaid mitmesuguseid segarahastamise vorme, Kariibi investeerimisfondi ja Vaikse ookeani piirkonna investeerimisrahastust ning tagasisaadavate vahendite kasutamist kõnealusteks investeeringuteks; palub ühtlasi lisada kontrollikojal oma analüüsi teabe selle kohta, kuidas haldab EIP rahalisi vahendeid, mis on laekunud ELi eelarvest investeerimisrahastu raames Euroopa Arengufondi kaudu ja ELi segarahastamisvahenditest eri vormis segarahastamisena, ning kuidas kasutatakse tagasisaadavaid vahendeid kõnealusteks investeeringuteks;

Muud soovitusel

66. nõuab, et EIP ja Euroopa Parlament looksid EIP ja asjaomaste parlamendikomisjonide arutelu platvormi; nõuab, et EIP tuleks sellega seoses kord kvartalis Euroopa Parlamenti, et anda aru EIP edusammudest ja tegevusest ning selle üle aru pidada; teeb ettepaneku korraldada sarnaselt kord kvartalis toimuva Euroopa Parlamendi ja EKP vahelise rahapoliitika alase aruteluga korrapärane struktureeritud arutelu EIP presidendi ja Euroopa Parlamendi vahel, et tugevdada parlamentaarset kontrolli EIP tegevuse üle ning lihtsustada mõlema institutsiooni vahelist tõhustatud koostööd ja kooskõlastamist;

⁽¹⁾ <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/draftrecommendation.faces/en/58471/html.bookmark>

⁽²⁾ Otsuse nr 1219/2011/EL artikkel 3.

Neljapäev, 30. aprill 2015

67. märgib, et eriti väikeettevõtjad kurdavad endiselt, et neil puudub juurdepääs EIP välislaenudele ja Euroopa Investeeringufondi toel pakutavale rahastamisele; nõuab seepärast iga-aastast uurimust selle kohta, kui paljud VKEd ja eelkõige mikroettevõtjad on neist vahenditest kasu saanud ja milliseid meetmeid on EIP võtnud seoses oma vahendajate suhtes kohaldatava poliitikaga selleks, et muuta rahastamine VKEdele kättesaadavamaks;

68. nõuab põhjalikku hinnangut ja aruannet riskide ja kontrollisüsteemide kohta, mis on seotud Euroopa Komisjoni osavõtul toimuva segarahastamisega, võttes seejuures arvesse segarahastamise mõju mitte ainult järelevalve, vaid ka juhtimisvõimaluste vallas;

69. tunneb heameelt EIP varade hea kvaliteedi üle, kuna langenud väärtusega laenude määr on kogu laenuportfellis 0 % lähedal (0,2 %); peab väga oluliseks tagada, et EIP säilitaks AAA-krediidireitingu, et tal säiliks juurdepääs rahvusvahelistele kapitaliturgudele parimatel võimalikel rahastamistingimustel, mis omakorda mõjutaks positiivselt projektide elutsükli, sidusrühmi ja EIP ärimudelit;

70. märgib, et 2015. aastal on kavas uuendada ELi toimimise lepingu artikli 287 lõikes 3 osutatud kolmepoolset kokkulepet EIP, komisjoni ja kontrollikoja vahelise koostöö kohta seoses meetoditega, mida kontrollikoda kasutab, et kontrollida EIP tegevust liidu ja liikmesriikide vahendite haldamisel; palub, et EIP laiendaks sellega seoses Euroopa Kontrollikoja volitusi kõigile uutele EIP vahenditele, mis seonduvad ELi või Euroopa Arengufondi avaliku sektori rahaliste vahenditega;

71. on rahul sellega, et EIP nõukogu kiitis 2013. aastal heaks ajakohastatud pettustevastase poliitika, milles kinnitatakse panga nulltolerantsuse põhimõtet;

72. nõuab EIP vahendite eraldamisel suuremat tulemuslikkust, vähem reguleerimist ja rohkem paindlikkust;

73. kutsub EIPd üles asuma parlamentide, valitsuste ja sotsiaalpartneritega struktureeritud teabevahetusse, et teha korrapäraselt kindlaks töökohtade loomise algatused, mille abil oleks võimalik Euroopa konkurentsivõimet jätkusuutlikult suurendada;

74. peab tervitatavaks toetust, mida antakse VKEdele piirkondades, kus noorte tööpuuduse määr on üle 25 %;

75. väljendab heameelt asjaolu üle, et keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate algatuse ja majanduskasvu rahastamise algatuse raames, mis mõlemad soodustavad laenude andmist, eelkõige uuenduslikele keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele, keskendutakse just keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele (250 kuni 3 000 töötajaga ettevõtjad);

76. tunneb heameelt EIP uue algatuse „Oskused ja töökohad – investeerimine noorte jaoks” üle, milles keskendutakse kutseõppe ja õppijate/praktikantide liikuvuse rahastamise vahenditele eesmärgiga anda noortele püsivaid töötamisvõimalusi, ning nõuab veelgi suurema tähelepanu pööramist kutseõppele ning selles laenuprogrammis lähiaastatel investeringute suurendamist; on aga veendunud, et see programm ei peaks suunama raha kõrvale praeguselt toetustesüsteemilt, eelkõige programmilt Erasmus+; rõhutab, et liikuvust tuleb käsitleda võimalusena ja see peab jääma vabatahtlikuks ning ei tohi muutuda tööpuuduse all kannatavate piirkondade rahvaarvu vähenemisele ja tõrjutusele kaasa aitavaks vahendiks; nõuab, et tähelepanu pöörataks projektidele, mis võimaldavad luua kvaliteetseid töökohti, keskendudes eelkõige nendele projektidele, mis on seotud noortele töökohtade loomisega, naiste osakaalu suurendamisega tööturul, pikaajalise tööpuuduse vähendamisega ja ebasoodsamas olukorras olevate rühmade võimaluste parandamisega kindla töö leidmiseks;

77. väljendab heameelt EIP laialdaste kogemuste üle hariduse ja koolituse rahastamisel Euroopas õppelaenude kaudu, võttes eelkõige arvesse seda, et EIP grupp võtab 2015. aastal kasutusele Erasmuse liikuva magistriõppe õppelaenu tagatised; rõhutab, kui tähtsad on soodsad tagasimaksetingimused selleks, et laenud muutuksid üliõpilaste täielikult kättesaadavaks, olenemata nende majanduslikust taustast;

Neljapäev, 30. aprill 2015

78. palub EIP-l pöörata projektide valimisel kolmesambalise hindamismeetodi alusel erilist tähelepanu esimese samba kriteeriumile, milleks on majanduskasvule ja tööhõivele, eriti noorte tööhõivele kaasaaitamine; rõhutab, et töökohad, väljaõpe ja praktika noortele on tähtis osa üleminekust jätkusuutlikule ja töökohti loovale mudelile;

79. tuletab meelde asepresident Kataineni kindlat kavatsust suurendada EIP potentsiaali mitte ainult infrastruktuuri valdkonnas, vaid ka noorte tööhõive ja hariduse vallas, ning palub EIP-l esitada järgmise aasta aruandes ülevaate selles valdkonnas tehtud edusammudest; usub, et juba algatatud meetmeid noorte tööhõive suurendamiseks tuleks ellu viia kiiremini ja neid tuleks järk-järgult laiendada;

80. on veendunud, et lisaks meetmetele, mis on juba käivitatud noorte tööhõive algatuse raames, peaks EIP olulisel määral investeerima meetmetesse, millega luuakse nooremate põlvkondade jaoks jätkusuutlikke töökohti;

o

o o

81. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, EIP-le ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0184

Milano maailmanäitus 2015: Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine

Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Milanos 2015. aastal toimuva maailmanäituse „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine” kohta (2015/2574(RSP))

(2016/C 346/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Rahvusvahelise Näituste Büroo otsust korraldada Milanos 2015. aasta 1. maist kuni 30. oktoobrini maailmanäitus teemal „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine”,
- võttes arvesse komisjoni 3. mai 2013. aasta otsust 2015. aasta Milano maailmanäitusel osalemise kohta (C(2013)2507),
- võttes arvesse komisjoni 3. mai 2013. aasta teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Eli osalemine 2015. aastal Milanos toimuvaval maailmanäitusel „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine”” (COM(2013)0255),
- võttes arvesse Euroopa Liidu teadusliku juhtkomitee tööd, mida toetasid komisjon ja parlament ja mis alustas tegevust 21. märtsil 2014. aastal, et anda eksperdisoovitusi toiduga kindlustatuse ja toitumisasalase kindlustatuse probleemide kohta ning juhiseid 2015. aasta maailmanäituse ürituste kava koostamiseks,
- võttes arvesse ÜRO 2000. aasta septembris vastu võetud aastatuhande arengueesmärged ning säästva arengu eesmärkide kava, mis tuleb vastu võtta 2015. aasta septembris toimuvaks järgmiseks ÜRO Peaassamblee istungjärguks,
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) väljaannet „Maailma põllumajandus 2030./2050. aastal: 2012. aasta muudetud versioon”,
- võttes arvesse, et FAO kuulutas 2014. aasta rahvusvaheliseks põllumajandusliku pereettevõtluse aastaks,
- võttes arvesse, et FAO on kuulutanud 2015. aasta rahvusvaheliseks mullastiku aastaks,
- võttes arvesse oma 18. jaanuari 2011. aasta resolutsiooni põllumajanduse tunnistamise kohta strateegiliselt tähtsaks sektoriks toiduga kindlustatuse tagamisel ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2012. aasta resolutsiooni toiduainete raiskamise vältimise ja toidutarneahela tõhususe suurendamise strateegiate kohta ELis ⁽²⁾,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni, eriti selle artiklit 25, milles märgitakse, et õigus toidule on üks osa õigusest piisavale elatustasemele,
- võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust „Milano maailmanäitus 2015: Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine” kohta (O-000016/2015 – B8-0109/2015),
- võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon resolutsiooni ettepanekut,
- võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,

⁽¹⁾ ELT C 136 E, 11.5.2012, lk 8.

⁽²⁾ ELT C 227 E, 6.8.2013, lk 25.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- A. arvestades, et 2015. aasta Milano maailmanäituse teema on „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine” ning see üritus võib anda uut hoogu arutelule selle üle, kuidas parandada toidu tootmist ja jaotamist, vähendada toidu raiskamist ning edendada juba olemasolevaid ja arendada häid lahendusi toiduga kindlustamatuse, alatoitluse ja kehva toitumise probleemile ning leida pakkumise ja tarbimise vahel õige tasakaal;
- B. arvestades, et 2015. aasta Milano maailmanäituse teema annab meile võimaluse kaaluda ja arutada erinevaid lähenemisviise vastuolude lahendamisele globaliseerunud maailmas, kus FAO andmete kohaselt ühest küljest ligikaudu 898 miljonit inimest kannatab alatoitlust ja nälga ning teisest küljest ligikaudu 1,4 miljardit inimest on ülekaalulised, sealhulgas 500 miljonit isikut on rasvunud, mis põhjustab sotsiaalset ja majanduslikku kahju, millel on inimeste tervisele kohati vägagi suur mõju;
- C. arvestades, et 2015. aasta Milano maailmanäitus langeb kokku aastatuhande arengueesmärkide sihtaastaga ja ÜRO rahvusvahelise mullastiku aastaga ning peaks pakkuma inspiratsiooni aruteluks uute säästva arengu eesmärkide üle, mille lõplik kava on läbirääkimiste etapis ja mille keskmes on põllumajandus, toit ja toiduga kindlustatus;
- D. arvestades, et Milanos 2015. aastal toimuva maailmanäituse teemad, mis on peamiselt seotud toiduga, hõlmavad ka kalandust, mis sarnaselt põllumajandusega seondub toidu, toidualase sõltumatuse ja jätkusuutlikkuse küsimustega;
- E. arvestades, et 2015. aasta maailmanäituse raames koostatakse nn Milano hartat ehk dokumenti, mis esitatakse ÜRO peasekretärile 2015. aasta maailmanäituse pärandina ja panusena rahvusvahelisse arutellu aastatuhande arengueesmärkide üle;
- F. arvestades, et 2015. aasta maailmanäituse teemad käsitlevad peamiselt põllumajandussektorit, mis on jätkuvalt üks ELi majanduse aluseid, pidades silmas, et põllumajanduseksport moodustab kaks kolmandikku liidu kogu väliskaubandusest, et EL on endiselt maailma suurim põllumajandustoodete eksportija ning liidu toidutööstuse aastakäive on peaaegu triljon eurot ja see annab tööd rohkem kui neljale miljonile inimesele;
- G. arvestades, et kalandus on sarnaselt põllumajandusega majanduse üks olulisemaid komponente, seda eelkõige impordi osas, pidades silmas, et EL on maailma suurim kalandus- ja vesiviljelustoodete importija ning et ekspordi väärtus küündib 4,1 miljardi euronis aastas, ning ka selle pärast, et kalandussektoris töötab 116 094 inimest, vesiviljelussektoris 85 000 inimest ja kalatöötlemissektoris 115 651 inimest;
- H. arvestades, et teema „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine” on ülemaailmne teema, mis hõlmab kõiki toitumise ja jätkusuutlikkuse tagamisele kaasa aitavaid majandus- ja tootmistegevusi;
- I. arvestades, et kalandussektor tuleb kaasata arutellu planeedile toidu tagamise üle, sest ta pakub mereande, tekitades ressursside tarnimise ja tarbimise vahel tasakaalu;
- J. arvestades, et 2015. aasta maailmanäituse ELi teaduslik juhtkomitee näeb ette vajadust hankida mõnes konkreetses valdkonnas uusi teadmisi ning parandada hariduse ja teavitamise kaudu üldsuse arusaamist toidust ja toidutootmisest põllumajandus-, merendus- ja kalandussektoris, et inimesed mõistaksid oma isiklike toiduvalikute ülemaailmset mõju;
- K. arvestades, et kodanikuühiskonna kogemused ja panus 2015. aasta maailmanäituse teemade arutamisel on väga tähtis ning tema kogemusi ja algatusi tuleb soodustada, et arendada sisulist rahvusvahelist arutelu ning suuniseid ülemaailmsete toidu- ja toitumiskriiside leevendamiseks;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- L. arvestades, et heas seisundis mullastik ei ole üksnes põhinõue toidu, kütuse, kiudainete ja ravimite tootmiseks, vaid see on oluline ka meie ökosüsteemidele, kuna sellel on tähtis roll süsinikuringes, vee talletamisel ja puhastamisel ning üleujutuste ja põudade leevendamisele kaasa aitamisel;
- M. arvestades, et meie ookeanid, mered ja siseveekogud on väärtuslikud tervisliku toidu allikad ning nende kaitse on meie ellujäämise seisukohast esmatähtis; arvestades, et kalandus ja vesiviljelus tagavad elatusvahendid 10–12 %-le maailma elanikkonnast;
- N. arvestades, et 2015. aasta maailmanäituse täieliku läbipaistvuse tagamiseks avaldatakse platvormil Open EXPO kogu teave ürituse juhtimise, korraldamise ja läbiviimise kohta, mistõttu seda võib seega pidada läbipaistvuse heaks näiteks;
- O. arvestades, et FAO hinnangul tähendab prognoos, et maailma rahvastik kasvab 2050. aastaks 7 miljardilt 9,1 miljardile, et toiduvarud peaksid suurenema 70 %, kuigi sama prognoosi kohaselt ei piisaks üksnes tootmise suurendamisest, et tagada kõigi toiduga kindlustatus;
- P. arvestades, et FAO andmetel ulatus nälga kannatavate inimeste arv 2010. aastal 925 miljonini; ning enam kui kolmandik alla viieaastaste laste surmadest on tingitud alatoitlusest;
- Q. arvestades, et FAO hinnangul kasvab 2050. aastaks kasutusel oleva põllumaa osakaal vaid 4,3 %;
- R. arvestades, et tärgava turumajandusega riikide sissetuleku kasv inimese kohta põhjustab toiduvalikus nihke suurema valgusisaldusega, sh loomseid valke sisaldava toidu ja töödeldud toiduainete poole, mis soodustab toiduvaliku ülemaailmset ühtlustumist jõukamate riikide käitumise suunas;
- S. arvestades, et valgutootmine on toiduga kindlustatuse suurimaid väljakutseid ning kalandusel kui ka meremajandusel tervikuna on sellega seoses täita tähtis roll, eriti vetikate alaste uuringute valdkonnas;
- T. arvestades, et kala on esmatähtis toiduvalgu ja mikrotoitainete allikas vaesunud kogukondade jaoks, kel võib puududa hõlbus juurdepääs muudele toiduallikatele; arvestades, et paljudes maailma osades saadakse mereressurssidega seotud elatusvahendid ja toitumisalane kasu kohapeal, sest kogukonnad kalastavad oma kodu lähedal ranniku- ja sisevetes;
- U. arvestades, et suuresti loomsetel toodetel põhinev toiduvalik tingib palju suurema ressursside tarbimise kui suuresti taimsetel toodetel põhinev toiduvalik;
- V. arvestades, et põllumajandus annab tööd ja elatist rohkem kui 70 % arenguriikide tööjõust, eelkõige naistele; arvestades, et Maailmapanga hinnangul on põllumajandussektori majanduskasv vaesuse vähendamisel kaks korda tulemuslikum kui muude sektorite majanduskasv;
- W. arvestades, et FAO hinnangul töötas 2012. aastal kalapüügi- ja vesiviljeluse primaarses sektoris 58,3 miljonit inimest; arvestades, et naised moodustasid 2012. aastal kalanduse primaarses sektoris töötavatest inimestest rohkem kui 15 %; arvestades, et kalandus ja vesiviljelus tagavad üldiselt elatusvahendid 10–12 %-le maailma elanikkonnast;
- X. arvestades, et ELis esineb toiduga kindlustamatust ja ikka veel elab 79 miljonit ELi elanikku allpool vaesuspääri, samas kui vaesusriski või sotsiaalse tõrjutusega seisab silmitsi 124,2 miljonit inimest ehk 24,8 % elanikkonnast, kusjuures 2011. aastal oli see määr 24,3 %;
- Y. arvestades, et ainult pooled kõigist arenguriikidest (62 riiki 118st) liiguvad aastatuhande arengueesmärgi saavutamise kursil;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- Z. arvestades, et üldine õigus toidule ja heale toitumisele on aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks otsustava tähtsusega; arvestades, et toitumine on seotud enamiku, kui mitte kõikide aastatuhande arengueesmärkidega, mis on ka omavahel tihedalt seotud;
- AA. arvestades, et mitme rahvusvahelise õigusakti kohaselt on õigus toidule seotud muude inimõigustega, sealhulgas õigusega elule, elatisele, tervisele, omandile, haridusele ja veele;
- AB. arvestades, et viimase kolmekümne aasta jooksul on põllumajandusele eraldatava rahvusvahelise ametliku arenguabi osakaal järsult vähenenud;
- AC. arvestades, et toidu ja toidualase kindlustatuse mõiste ei tähenda vaid toiduvarude kättesaadavust, vaid hõlmab ka õigust toidule, täpset teavet söödava toidu kohta ning üldist ja jätkusuutlikku juurdepääsu tervislikule toitumisele, mis hõlmab ka selliseid tegureid nagu kanalisatsioon, hügieen, vaksineerimine ja sooleparasiitide tõrje;
- AD. arvestades, et nälg ja alatoitlus on inimeste suremuse peamised põhjused ning suurim oht ülemaailmsele rahule ja julgeolekule;
- AE. arvestades, et toiduhindade kõikumine mõjutab negatiivselt toiduga kindlustatust ja toiduainete tarneahelat;
- AF. arvestades, et ülemaailmne majandussurutus ning tõusvad toiduainete ja kütuse hinnad on halvendanud toiduainetega varustatuse olukorda paljudes arenguriikides, eriti vähim arenenud riikides, seega osaliselt nullides viimase aastakümne edusammud vaesuse vähendamisel;
- AG. arvestades, et arenguriikide põllumajandus- ja kalatoodete turgude ebastabiilsuse tõttu võivad toiduainetega varustamist väga suurel määral mõjutada loodusõnnetused, konfliktid või tervishoiukriisid;
- AH. arvestades, et toidusüsteem mõjutab kliimamuutuseid ja need omakorda avaldavad mõju loodusvarade kättesaadavusele ning põllumajandus-, kalandus- ja tööstustootmise tingimustele;
- AI. arvestades, et kliimamuutustest põhjustatud loodusõnnetustel on tõsised tagajärjed ELi liikmesriikides ja ülemeremaades, kuna nad ohustavad toiduga kindlustatust ja toiduga varustamise sõltumatust juba niigi ebastabiilses olukorras;
- AJ. arvestades, et Euroopa Komisjoni hinnangul läheb 30 % maailmas toodetavast toidust raisku ja Euroopa Liidus aasta jooksul äravisatav toidukogus, mis praegu moodustab umbes 89 miljonit tonni ehk 179 kg inimese kohta, suureneb 2020. aastaks umbes 126 miljoni tonnini ehk 40 %, kui ei võeta ennetavaid meetmeid;
- AK. arvestades, et toidusektori parem juhtimine tähendaks tõhusamat maakasutust ja veevarude paremat majandamist, mõjuks positiivselt kogu maailma põllumajandus- ja kalandussektorile ning aitaks ka vähendada alatoitlust ja kehva toitumist arenguriikides;
- AL. arvestades, et kalade tagasiheite puhul on tegemist väärtuslike elusressursside mõttetult raiskamisega ja see täidab tähtsat rolli mereelustiku vähenemises; arvestades, et tagasiheide võib põhjustada mere ökosüsteemide jaoks mitmeid kahjulikke tagajärgi troopiliste võrgustike ja elupaikade üldise ülesehituse muutumise tõttu, mis omakorda võib ohustada praeguste kalapüügipiirkondade jätkusuutlikkust;
- AM. arvestades, et kõrvuti nälja, kehva toitumise ja alatoitlusega esineb maailmas üllatavalt palju rasvumist ning tasakaalustamata toiduvalikuga seostatavad haigused põhjustavad sotsiaalset ja majanduslikku kahju, millel on inimeste tervisele kohati vägagi suur mõju;
- AN. arvestades, et investeeringuid käsitlevad kaubanduslepingud võivad kahjustada toiduga kindlustatust ja süvendada alatoitumust, kui põllumaa rentimise või müümise tõttu erainvestoritele jääb kohalik elanikkond ilma juurdepääsust tootmisvahenditele, mis on hädavajalikud elatise teenimiseks, või kui suur hulk toiduaineid eksporditakse ja müüakse rahvusvahelistel turgudel, mistõttu muutub asukohariik üha rohkem sõltuvaks kaubahindade kõikumisest rahvusvahelistel turgudel ja seetõttu ka sellest kergemini mõjutatavaks;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- AO. arvestades, et nälja püsivaks kaotamiseks ei piisa lihtsalt sellest, kui varustada kõik küllaldase toidukogusega; arvestades, et selle probleemi lahendamiseks tuleb anda väikestele põllumajandustootjatele ja kaluritele võimalus omada ja harida maad ning hoida ja kasutada veekogusid, tuleb säilitada õiglase kaubanduse süsteemid ning jagada teadmisi, innovatsiooni ja jätkusuutlikke tavasid;
- AP. arvestades, et toiduga kindlustatuse ülemaailmseks tagamiseks on vaja tunnustada põllumajandustootjate ja kalurite ning eriti peretalude ja kalanduse määravat rolli;
- AQ. arvestades, et on eriti tähtis tunnustada kalurite ja vesiviljelejate esmatahtsat rolli meie Euroopa rannikuterritooriumitel ja saartel;
- AR. arvestades, et vaja on mõista, et põllumajandus, metsandus ja kalandus täidavad väga mitmesuguseid funktsioone, mis lisaks toidutootmisele on väga olulised üldise heaolu edendamiseks ja mille alla kuuluvad maastikuhooldus, bioloogiline mitmekesisus, kliima stabiilsus, ookeani kvaliteet ja loodusõnnetuste (nagu üleujutused, põud ja põlengud) leevendamine;
1. rõhutab, et üliolulised tegurid toiduga kindlustatuse tagamiseks on tugev ja jätkusuutlik põllumajandus- ja kalandussektor kogu ELis, õitsev ja mitmekesine maamajandus, puhas keskkond ja põllumajanduslikud pereettevõtted, mida toetab tugev, õiglasem, rahvusvaheliselt jätkusuutlik ja nõuetekohaselt rahastatud ühine põllumajanduspoliitika;
 2. rõhutab asjaolu, et on ka tähtis rakendada jätkusuutlikku ja nõuetekohaselt rahastatud ühist põllumajanduspoliitikat ning tagada ELi kaubandus- ja kalanduspoliitika vaheline sidusus;
 3. on seisukohal, et keskkonnasäästlikkus ja püüdlused kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks on võimalikud üksnes siis, kui põllumajandusettevõtted on majanduslikult jätkusuutlikud ja põllumajandustootjatel on juurdepääs maale, laenule ja koolitusele;
 4. nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid kasutaksid 2015. aasta Milano maailmanäituse teemat „Planeedile toidu ja eluks vajaliku energia tagamine” selleks, et võtta kohustusi eesmärgiga tagada õigus piisavale, tervislikule, säästvale ja teadlikule toidu tarbimisele;
 5. palub komisjonil tagada, et ELi paviljon 2015. aasta maailmanäitusel suurendaks teadlikkust vajadusest lahendada kogu toidutarneahela ulatuses pakilised probleemid, sealhulgas pikaajaliselt jätkusuutlik toidu tootmine, jaotamine ja tarbimine, et vähendada toidu raiskamist ning võidelda alatoitluse, halva toitumise ja rasvumise vastu;
 6. rõhutab, et õigus toidule on põhiline inimõigus, mis saavutatakse vaid siis, kui kõigil inimestel on juurdepääs piisavale, ohutule ja toitvale toidule, mis vastab nende toitumisvajadustele, et elada aktiivset ja tervet elu;
 7. rõhutab, et toidu kättesaadavus on vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamise ning aastatuhande arengueesmärkide saavutamise eeltingimus;
 8. rõhutab, et võitlus alatoitlusega ja üldine juurdepääs täisväärtuslikule toidule peaksid jääma kõige tähtsamate sihtide hulka nälja kaotamise eesmärgi all 2015. aasta järgses tegevuskavas, kusjuures eraldi üleskutseks on kõigi alatoitlusvormide kaotamine aastaks 2030;
 9. on veendunud, et toiduaineteturu järsud hinnakõikumised ohustavad jätkusuutlikkust ning sellepärast on vaja tugevdada meetmeid toiduainetega varustamise kindluse ja toidutootmise keskkonnasäästlikkuse parandamiseks, võttes arvesse loodusvarade nappust ning edendades teadus- ja uuendustegevust põllumajanduses ja kalanduses;
 10. on seisukohal, et asjaomased institutsioonilised, õigus- ja järelevalveraamistikud võivad edendada soodustavat keskkonda, milles kujunevad välja vastupidavad, püsivad, õiglased, mõistlikku hinda pakkuvad ja mitmekesised põllumajandus- ja kalandusturgude süsteemid;
 11. nõuab, et komisjon tagaks oma kaubanduse, põllumajanduse ja kalanduse peadirektoraaide poliitiliste otsuste kooskõla, et tagada hügieeni- ja säästvusnormide vastastikkus;

Neljapäev, 30. aprill 2015

12. on seisukohal, et edendada tuleks väikepõllumajandust, kõrge loodusliku väärtusega põllumajandust ja agrometsandust kui eeskju andvaid näiteid, kuidas eriti tõhusalt soodustada säästlikkust ülemaailmses toidutootmises;
13. kutsub komisjoni üles ergutama selliste tõhusamate põllumajandusvõtete kasutamist nagu agroökoloogia ja mitmekesisustamine, ja põllumajandusressursside kestlikumat haldamist, et vähendada põllumajandustootmise sisendkulusid ja toitainete kadu, toetada teadmiste ja uuenduste ülevõtmist, tõsta ressursitõhusust ning suurendada põllukultuuride mitmekesisust ja põllumajandussüsteemide kestlikkust;
14. kutsub komisjoni üles toetama selliseid rannikuvete kvaliteedi, maa majandamise ja säästva intensiivistamise teemalisi uuringuid, nagu toitainete, vee ja energia tõhusam kasutamine; suurema tähelepanu pööramine veevarude ja pinnase kaitsele, ulatuslikum bioloogiliste vahendite kohaldamine kahjuritõrjes (integreeritud tõrje) ning selliste uuringute edendamine, mille eesmärk on saagikuse suurendamine üheaegselt keskkonnamõju vähendamiseks;
15. on mures maad hõivamise probleemi ja selle tagajärgede pärast toiduga kindlustatusele arenguriikides ning põllumajanduse ja põllumajandustootjate tuleviku pärast;
16. väljendab muret ebaseadusliku kalapüügi leviku pärast kogu maailmas, millel on keskkonnale, bioloogilisele mitmekesisusele ja majandusele väga kahjulik mõju;
17. kutsub komisjoni üles suurendama liikmesriikide teadlikkust ning ergutama neid kasutama maaressurssi säästvalt, mis on vajalik selleks, et saavutada toiduga kindlustatus ja õige toitumine, kohaneda kliimamuutustega ja neid leevendada ning soodustada üldist säästvat arengut;
18. rõhutab, et tähtis on peatada muldade degradeerumine, mis süvendab veelgi vaesust ja toiduga kindlustamatust;
19. kutsub komisjoni üles ergutama ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni maaomandi, kalavarude ja metsade vastutustundliku majandamise ülemaailmsete vabatahtlike suuniste rakendamist kogu maailmas nii investorite kui ka sihtriikide poolt;
20. kutsub Itaalia valitsust tegema ettepanekuid ja töötama välja projekte 2015. aasta maailmanäituse toimumiskohtade säästvaks kasutamiseks;
21. palub, et komisjon aitaks saavutada ülemaailmsel tasandil FAO eesmärgid, et toetada säästvat perepõllumajandust soodustava põllumajandus-, keskkonna ja sotsiaalpoliitika kujundamist;
22. rõhutab, et toidutarneahela praegune tasakaalustamatus ohustab toidu tootmise jätkusuutlikkust, ning nõuab seepärast toidutarneahelas suuremat läbipaistvust ja õiglust ning ebaõiglaste kaubandustavade ja muude turumoonutuste kaotamist, et tagada põllumajandusettevõtjatele õiglane tulu, saavutada kogu toidutarneahelas õiglane kasum ja õiglased hinnad ning tagada elujõuline põllumajandussektor, mis tagab toiduga kindlustatuse; seetõttu palub komisjonil võtta kõik vajalikud meetmed, et tagada nende eesmärkide võimalikult kiire saavutamine;
23. on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peaksid edendama meetmeid võitluseks ebaõiglaste tavade vastu, mille olemasolu tunnistati komisjoni kõrgetasemelisel toiduainete tarneahela parema toimimise foorumil;
24. rõhutab, et toiduainetega kindlustatuse tagamiseks tuleb jõuliselt võidelda põllumajandusmaa hävimise ning kõrvaliste põllumajandusalade mahajätmise vastu;
25. rõhutab, et toiduainetega kindlustatuse tagamiseks tuleb jõuliselt võidelda ebaseadusliku kalapüügi;
26. rõhutab maapiirkondade arengu suurt tähtsust maa majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks ning nõuab, et toetataks noori põllumajandusettevõtjaid;

Neljapäev, 30. aprill 2015

27. kutsub komisjoni üles töötama sellise kaugeleulatuvate eesmärkidega rahvusvahelise lepingu nimel, mis hõlmaks toidutootmise ühitamist kliimamuutuste leevendamisega, pidades silmas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 2015. aastal Pariisis toimuva 21. istungjärgu rahvusvahelisi arutelusid;
 28. kutsub nõukogu üles teadmiseks võtma põllumajandussektori kui terviku rolli nii kliimamuutuste leevendamises kui ka nendega kohanemises;
 29. kutsub komisjoni üles võitma toidu raiskamise vähendamiseks ulatuslikke, selgelt määratletud ja kohustuslikke eesmärke, ergutades liikmesriike tegutsema toidu raiskamise vastu kõigil toidutarneahela tasanditel tootjast kuni tarbijani;
 30. ergutab liikmesriike kodanikke harima, parimaid tavasid edendama ja levitama, analüüsi teostama ja algatama koolides sotsiaalseid ja harivaid kampaaniaid toidu raiskamise vastu ning tervisliku, tasakaalustatud toiduvaliku ja kohaliku põllumajandustoodangu eelistamise teemal; teeb ettepaneku nimetada 2016. aasta toidu raiskamise vastaseks Euroopa aastaks;
 31. peab tähtsaks algatada sidusrühmadega dialoog, tagamaks, et müümata jäänud ja ohutu söögikõlblik toit tehakse süstemaatiliselt heategevusorganisatsioonidele kättesaadavaks;
 32. soovitab tungivalt, et liikmesriigid ja Euroopa Komisjon toetaksid ka edaspidi tervisliku toidu, teadliku toitumise ja toitumise kvaliteedi- ja säästvusnormide edendamist teadusuuringutes ning hariduses alates varasemast kooliastmest, ergutades inimesi võtma omaks vastutustundlikku ja tervislikku elustiili ning jätkates sellise poliitika kujundamist, mille eesmärk on vabaneda alatoitlusest ning hoida ära rasvumist;
 33. rõhutab, kui tähtis on ergutada inimeste harimist tervisliku, tasakaalustatud toitumise vallas, sealhulgas kohalike toodete ja traditsiooniliste toiduvalikute tundmise ja edendamise abil;
 34. rõhutab, et kogu toidusüsteem, koos selle osaks oleva põllumajandusega koos kaubanduse, tervishoiu, hariduse ning kliima- ja energiapoliitikaga, peaks toimima inimõigustepõhise käsituse alusel ning Euroopa Liit peaks selles valdkonnas eeskuju andma;
 35. nõuab seepärast soolise mõõtme arvessevõtmist ja naiste mõjuvõimu edendamist kõikides toiduga kindlustamatuse vähendamise meetmetes;
 36. kordab, kui oluline on edendada arenguriikides põllumajandust ja kalandust ning eraldada asjakohane osa ELi ülemeremaade ametlikust arenguabist põllumajandussektorile; peab kahetsusväärseks, et põllumajandusele eraldatud arenguabi on alates 1980. aastatest oluliselt vähenenud, ning tunneb heameelt, et on aru saadud vajadusest seda suundumust muuta;
 37. peab oluliseks parandada naiste olukorda põllumajanduses, eriti Aafrika, Kariibi ja Vaikse ookeani (AKV) riikides, sest on osutunud, et maapiirkondades elavate naiste mõjuvõimu suurendamine ja nende toetamine investeringutega suurendab märgatavalt tootlikkust ning vähendab nälga ja alatoitlust;
 38. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles eelistama mikrolaenudel põhinevaid koostööprogramme, et toetada väikeste, keskkonda säästvate põllumajandusettevõtete rolli kohaliku elanikkonna toitmisel;
 39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule ning 2015. aasta Milano maailmanäitusel osalevate liikmesriikide volinikele, kes vastutavad näituse korraldamise eest.
-

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0185

Olukord Nigeerias**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Nigeerias (2015/2520(RSP))**

(2016/C 346/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nigeeria kohta ja eelkõige viimast, 14. jaanuaril 2015 toimunud täiskogu arutelu sellel teemal,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini avaldusi, sealhulgas 8. jaanuaril, 19. jaanuaril, 31. märtsil ning 14. ja 15. aprillil 2015 tehtud avaldusi,
- võttes arvesse nõukogu 9. veebruari 2015. aasta järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni 28. mai 2014. aasta rakendusmäärust (EL) nr 583/2014 ⁽¹⁾, millega Boko Haram lisati nende isikute, rühmituste ja üksuste loetelusse, kelle rahalised vahendid ja majandusressursid külmutatakse,
- võttes arvesse 27. novembril 2014 Abujas toimunud viiendat ELi ja Nigeeria ministrite tasandil dialoogi,
- võttes arvesse ELi ja Euroopa Parlamendi valimisvaatlusmissioonide esialgseid järeldusi,
- võttes arvesse 20. jaanuaril 2015. aastal Niameys toimunud piirkondlikku julgeolekukonverentsi,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri Ban Ki-mooni avaldusi jätkuva vägivalla ja halveneva julgeolekuolukorra kohta Kirde-Nigeerias,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku avaldusi võimaluse kohta, et Boko Harami liikmetele esitataks süüdistus sõjakuritegudes,
- võttes arvesse ÜRO 1981. aasta deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
- võttes arvesse 1981. aasta inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, mille Nigeeria ratifitseeris 22. juunil 1983,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, mille Nigeeria ratifitseeris 29. oktoobril 1993,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse 29. mail 1999 vastu võetud Nigeeria Liitvabariigi põhiseadust, eriti selle IV peatüki sätteid,
- võttes arvesse konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ja selle fakultatiivprotokolli,
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (Cotonou leping),

⁽¹⁾ ELT L 160, 29.5.2014, lk 27.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles sätestatakse poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtte arvessevõtmine kogu ELi välispoliitikas;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Nigeeria on Aafrika suurima rahvaarvu ja kirevaima rahvusliku koosseisuga riik, millele on iseloomulikud piirkondlikud ja usulised lõhed ning suur majanduslik ja sotsiaalne ebavõrdsus põhja ja lõuna vahel;
- B. arvestades, et Nigeeria on suurima majandusega riik Aafrika mandril ning ELi tähtis kaubanduspartner, kuid hoolimata tohututest ressurssidest on ebavõrdsus Nigeerias üks suurimaid maailmas, kusjuures üle 70 % elanikkonnast peab ära elama vähema kui 1,25 USA dollariga päevas ning 10 % riigi elanikest kontrollib üle 90 % riigi varadest ja ressurssidest;
- C. arvestades, et Boko Harami poolt 3.–8. jaanuarini 2015 toime pandud rünnakute sihtmärgiks olid Baga ja 16 ümbruskonnas asuvat linna ja küla, kus satelliidipiltide järgi hinnates hävitati ligikaudu 3700 ehitist ning tapeti tuhandeid inimesi;
- D. arvestades, et Boko Haram on vallutanud ja okupeerinud Kirde-Nigeerias mitu linna ning värbab jätkuvalt sunniviisiliselt oma ridadesse tsiviilisikuid, sh palju lapsi; arvestades, et Boko Harami põhjustatud vägivalda tõttu on alates 2009. aastast hukkunud üle 22 000 inimese, kusjuures Boko Haram ründab valimatult kristlasi, moslemeid ja kõiki, kes ei järgi rühmituse dogmaatilisi ja äärmuslikke veendumusi; arvestades, et 2015. aasta märtsis töötas Boko Haram olla lojaalne rühmitusele Islamiriik; arvestades, et 27. märtsil 2015 leiti riigi kirdeosas asuvast Damasaki linnast sajad surnukehad ning ilmselt on tegemist Boko Harami mässuliste ohvritega;
- E. arvestades, et 2014. aasta aprillis rööviti Borno osariigis Chibokis asuvast riigikoolist üle 270 tütarlast; arvestades, et neist enamik on endiselt teadmata kadunud ning on tõsine oht, et nende kallal kasutatakse seksuaalset vägivalda, neid orjastatakse ja sunnitakse abielluma; arvestades, et pärast seda on Boko Haram röövinud veel sadu inimesi; arvestades, et 28. aprillil 2015 päästeti Sambisa metsast ligikaudu 300 tütarlast ja naist;
- F. arvestades, et ÜRO hinnangul on vägivald Borno, Yobe ja Adamaoua osariikides sundinud ümber asuma 1,5 miljonit inimest, sh 800 000 last, kusjuures mäss on mõjutanud enam kui kolme miljonit inimest;
- G. arvestades, et üle 300 000 nigeerlase on põgenenud vägivalda eest Loode-Kameruni või Edela-Nigerisse ning sajad nigeerlased riskivad eluga rändeteedel ELi lootuses asuda elama paremates majanduslikes, sotsiaalsetes ja turvatingimustes;
- H. arvestades, et Boko Harami eesmärk on luua Põhja-Nigeerias täielik islamiriik, sh rakendada kriminaalrajades šariaadikohtuid ning keelustada nn lääne haridus;
- I. arvestades, et üha ebatavalisemaks muutuva olukorra tõttu ei saa põllumehed enam maad harida ega saaki koristada, kuna nad kardavad Boko Harami rünnakuid, mis omakorda süvendab toiduga kindlustamatust;
- J. arvestades, et rünnakute arv ja ka laste kasutamine enesetapuründajatena üha suureneb ning rünnakuid korraldatakse Nigeerias suurtel maa-aladel ja ka naaberriikides Tšaadis ja Kamerunis;
- K. arvestades, et Nigeeria ametivõimude esialgsed vastumeetmed olid äärmiselt ebapiisavad ning see on põhjustanud elanikkonnas usaldamatust riigi institutsioonide suhtes; arvestades, et Nigeeria ametivõimud panid eelmise valitsuse ajal toime massilisi vangistamisi ja kinnipidamisi, samuti kohtuotsuseta hukkamisi ning muid arvukaid rahvusvahelise õiguse rikkumisi;
- L. arvestades, et Boko Harami mässu levimine naaberriikidesse näitab tihedama piirkondliku koostöö ja vastumeetmete tähtsust;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- M. arvestades, et Nigeeria etendab oma piirkonna ja Aafrika poliitikas väga olulist osa ning on Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse (ECOWAS) kaudu toimuva piirkondliku integratsiooni mootoriks;
- N. arvestades, et naftatulud on pidevalt vähenenud ja on tekkinud majanduskriisi oht ning mõne hinnangu kohaselt varastatakse igal aastal Nigeeria naftat kolme kuni kaheksa miljardi USA dollari väärtuses; arvestades, et aastakümnete pikkune halb majandamine, ebastabiilsus ja korrupsioon on takistanud investeeringute tegemist Nigeeria haridus- ja sotsiaalteenuste süsteemidesse;
- O. arvestades, et haridus, kirjaoskus, naiste õigused, sotsiaalne õiglus ja riigi tulude õiglane jagamine ühiskonnas maksusüsteemide kaudu, ebavõrdsuse vähendamine ja võitlus korrupsiooni ning maksupettuse vastu on fundamentalismi, vägivalda ja sallimatuse vastase võitluse aluseks;
- P. arvestades, et terrorism ohustab kogu maailma, kuid maailma üldsuse katsed tugevdada Nigeerias meetmeid Boko Harami vastu sõltuvad teataval määral sellest, kas Nigeeria valimised on täiesti usaldusväärsed, kontrollitavad ja läbipaistvad;
- Q. arvestades, et Nigeeria demokraatia, mis on veel noor ja nõrk, sai kannatada äärmusliku vägivalda tõttu, mis oli ajendatud 2011. aasta valimiste tulemustest ja häälte võltsimise süüdistustest;
- R. arvestades, et sõltumatu riiklik valimiskomisjon lükkas valimised 14. ja 28. veebruaril 2015 edasi 28. märtsile ning 11. aprillile 2015, et anda valitsusele võimalus alustada sõjalist tegevust Boko Harami vastu, ning piirkondlikke vastumeetmed alustati märtsis 2015;
- S. arvestades, et peamine Boko Harami vastu võitlev jõud on Tšaadi sõjavägi koos Nigeri ja Kameruniga, ning arvestades, et selle täielikku kaasatust Boko Harami terroristide vastasesse võitlusse Gamboru Ngalas, Malam Fatoris ja Kangalamis Nigeerias tunnustatakse; arvestades, et tunnustatakse kõrget hinda, mida see sõjavägi terrorismivastases sõjas on maksnud; arvestades, et Euroopa Parlament väljendab täielikku solidaarsust haavatutega ja ohvrite perekondadega;
- T. arvestades, et valimiskampaania toimus pingelises õhkkonnas ning riigi kõigist osadest, eriti lõunast ja edelast, tuli teateid valimistega seotud vägivaldajuhtumite kohta, millega kaasnesid Boko Harami rünnakud valijate hirmutamiseks, rikuti kampaaniaeeskirju ning esines valijate ahvatlemist;
- U. arvestades, et kohalikud ja rahvusvahelised vaatlejad, sh ELi vaatlejad, on toonud välja süsteemsed puudused, eelkõige häälte kontrollimisel, koos ametiseisundi kuritarvitamise ja vägivalda kasutamisega; arvestades, et süstemaatilist manipuleerimist siiski ei täheldatud;
- V. arvestades, et EL saatis Nigeeria valitsuse kutsel kohale pikaajalise valimisvaatlusmissiooni, millesse kuulus ka Euroopa Parlamendi delegatsioon; arvestades, et sellised missioonid saatsid kohale ka Aafrika Liit, Rahvaste Ühendus ja ECOWAS;
- W. arvestades, et 31. märtsil 2015 kuulutati valimiste võitjaks opositsioonilise Kõigi Edumeelsete Kongressi (*All Progressive Congress*, APC) presidendikandidaat kindral Muhammadu Buhari ning ametisolev president tunnistas rahumeelselt oma lüüasaamist; arvestades, et opositsioonis olnud APC saavutas nii presidendivalimistel kui ka senati ja esindajatekoja valimistel häälteenamuse neljas geopoliitilises tsoonis kuuest;
- X. arvestades, et valituks osutus vähem naisi kui 2011. aastal, mis juba näitas negatiivset suundumust;
- Y. arvestades, et 17 % tütarlastest abiellub enne 15-aastaseks saamist, kusjuures lapsabelude esinemissagedus on riigi loodepiirkonnas koguni 76 %; arvestades, et Nigeerias elab maailmas absoluutarvult kõige rohkem naiste suguelundite moonutamise ohvreid – umbes veerand hinnanguliselt 115-130 miljonist ohvrast maailmas;

Neljapäev, 30. aprill 2015

1. mõistab kindlalt hukka jätkuva ja üha intensiivsema vägivalla, sh jätkuva relva- ja pommirünnakute laine, enesetapurünnakud, seksuaalse orjastamise ja muu seksuaalse vägivalla, inimröövid ja terroristliku sekti Boko Harami poolt tsiviil-, valitsus- ja sõjaliste objektide vastu Nigeerias toime pandud muud vägivallaaktid, mille tõttu on tuhandeid inimesi hukkunud ja vigastada saanud ning sajad tuhanded inimesed on pidanud põgenema ning mida võiks lugeda inimsusevastasteks kuritegudeks;
2. mõistab hukka süütute meeste, naiste ja laste tapmise ning toetab Nigeeria rahva kindlat tahet võidelda oma riigis terrorismi kõikide vormide vastu; tunnustab kõigi ajakirjanike ning inimõiguste kaitsjate tööd maailma tähelepanu juhtimisel Boko Harami äärmuslusele ja rühmituse vägivallategade süütutele ohvritele;
3. tuletab meelde, et möödunud on aasta 276 tütarlapse röövimisest Chiboki lähedastest koolist ning inimõiguste rühmade andmeil on röövitud veel vähemalt 2000 tütarlast ja naist; palub valitsusel ja rahvusvahelisel üldsusel teha kõik nendest sõltuv, et röövitud leida ja vabastada;
4. kutsub vastvalitud presidenti üles jääma kindlaks valimiskampaanias antud lubadustele ning rakendama kõiki vahendeid Boko Harami vägivalla lõpetamiseks, stabiilsuse ja julgeoleku taastamiseks kogu riigis ning sedalaadi terrorismi süvapäõhjustega võitlemiseks, eelkõige võtma rangemaid meetmeid, et võidelda sisemise korrupsiooni, halva juhtimise ja saamatuse vastu riigi institutsioonides ja sõjaväes, kuna nende puuduste tõttu on riik osutunud võimetuks Nigeeria põhjaosas Boko Harami nuhtlusest jagu saada, ning võtma meetmeid Boko Harami ebaseaduslike tuluallikate likvideerimiseks ja tegema selleks koostööd naaberriikidega, eriti võitluses ebaseadusliku üle piiri toimetamise ning inimkaubanduse vastu;
5. palub Nigeeria usujuhtidel ja liidritel teha aktiivset koostööd kodanikühiskonna ja riigiasutustega, et võidelda äärmusluse ja radikaliseerumise vastu;
6. kutsub Nigeeria uusi ametivõime üles võtma vastu põhja- ja lõunaosariikide sotsiaal- ja majandusarengu tegevuskava, et lahendada vaesuse, ebavõrdsuse, haridusvõimaluste ja tervishoiule juurdepääsu probleemid ning soodustada naftatulude õiglast jaotamist detsentraliseerimise raames, kuna need probleemid põhjustavad vägivalla eskaleerumist; kutsub Nigeeria ametivõime ühtlasi üles võtma tõsiseid meetmeid, et teha lõpp naiste suguelundite moonutamisele, laste abiellumisele ning laste tööjõu kasutamisele; palub ELil kasutada kõiki vahendeid nende meetmete edendamiseks ning takistada tõhusalt ebaseaduslike rahavooge, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist ning edendada demokraatlikku rahvusvahelist koostööd maksuküsimustes;
7. tunnustab 20. ja 21. jaanuaril 2015 Niameys toimunud piirkondlikul tippkohtumisel osalenud 13 riigi väljendatud otsusekindlust võidelda Boko Harami terroriohu vastu ning eelkõige Tšaadi, Kameruni, Nigeri ja Nigeeria võetud sellekohast sõjalist kohustust; soovib seda piirkondlikku vastumeedet kõiki olemasolevaid vahendeid kasutades tugevdada, tehes seda täielikus kooskõlas rahvusvahelise õigusega; kutsub ECOWASi eelkõige üles jätkama oma uue terrorismivastase strateegia kasutuselevõtmist, pöörates erilist tähelepanu piiriüleste ebaseaduslike relva-, võitlejate ja salakaubavoogude piiramisele; rõhutab veel, et kui sellist koostööd ei tehta, siis vägivald tõenäoliselt jätkub ja õõnestab kogu piirkonna rahu ja stabiilsust; juhib sellega seoses tähelepanu tõsiasjale, et Boko Haram on tõotanud olla lojaalne rühmitusele Islamiriik, ning rõhutab vajadust takistada nende kahe terroriorganisatsiooni igasugust edasist koordineeritud tegevust või koostööd ja selle ohu laienemist;
8. kiidab heaks Aafrika Liidu rahu- ja julgeolekunõukogu algatused ning kutsub Aafrika Liitu üles võtma koos kõigi asjaomaste riikidega kiiresti konkreetseid meetmeid, et koordineerida võitlust terroristrühmituste vastu Saheli piirkonnas; nõuab, et Euroopa Liit toetaks piirkondlike konfliktihaldusmehhanismide, nt Aafrika valmisolekuvägede edasiarendamist ning võimalust rakendada Aafrika rahutagamisrahastut ja ELi kriisihjamise vahendeid;
9. kutsub rahvusvahelist üldsust üles andma Nigeeria valitsusele rohkem abi võitluseks Boko Harami vastu ning tegelemiseks terrorismi algpõhjustega, sest ainult ülemaailmsete vastumeetmete abil on võimalik tagada, et vägivalle ja fundamentalismile tehakse jäädavalt lõpp;

Neljapäev, 30. aprill 2015

10. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles täitma endale võetud kohustust anda Nigeeriale ja selle elanikele Boko Harami ohu tõrjumiseks ja riigi arengu tagamiseks igakülget poliitilist tuge ning arengu- ja humanitaarabi; nõuab tungivalt, et EL jätkaks poliitilist dialoogi Nigeeriaga vastavalt muudetud Cotonou lepingu artiklile 8 ning pööraks sellega seoses tähelepanu küsimustele seoses üldiste inimõigustega, sh mõtte-, südametunnistuse-, usu- ja veendumusvabaduse ja mittediskrimineerimisega mis tahes alusel, nagu on sätestatud rahvusvahelistes, piirkondlikes ja riiklikes inimõigusi käsitlevates õigusaktides;

11. kutsub rahvusvahelist üldsust üles abistama ka Nigeeria pagulasi naaberriikides; kutsub ELi liikmesriike üles looma viivitamatult usaldusväärse ja tervikliku Euroopa süsteemi Sahara-tagusest Aafrikast Lähis-Itta ja Põhja-Aafrikasse suunduvate rändeteede haldamiseks, pakkuma jätkusuutlikke arenguvõimalusi rände lähteriikidele, sh Nigeeriale, ning tegema lõpu neil rändeteedel toimuvatele inimlikele tragöödiatele;

12. nõuab tungivalt, et EL uuriks Boko Harami rahastamist ning käsitleks läbipaistvust kauplemisel kõigi loodusvaradega, sh naftaga, et hoida ära konfliktide õhutamine äriühingute poolt; kutsub Nigeeria ametivõime ja välisettevõtjaid üles aitama tugevdada juhtimist mäetööstuses, järgides mäetööstuse läbipaistvuse algatust ning avalikustades, millised äriühingud maksavad Nigeeria valitsusele;

13. on veendunud, et Nigeeria valitsusel on õigus ja kohustus oma rahvast terrorismi eest kaitsta, kuid rõhutab, et sellises tegevuses tuleb järgida inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet;

14. nõuab, et inimõiguste väidetavaid rikkumisi, sh kohtuväliseid hukkamisi, piinamisi, meelevaldseid vahistamisi ja väljapressimisega seotud rikkumisi uuritaks põhjalikult, ning on veendunud, et selliseid tegusid ei saa põhjendada Boko Harami või muude terroriorganisatsioonide põhjustatud ohu vastu võitlemisega; on veendunud, et Nigeeria kohtusüsteemi tuleb viivitamatult reformida, et luua terrorismi vastu võitlemiseks tulemuslik kriminaalõigussüsteem, ka tuleb kiiresti reformida Nigeeria riiklikud julgeolekujõud;

15. nõuab tungivalt, et haavadud sõdurid saaksid asjakohast ravi ning relvakonfliktis vägistamise ohvriks langenud tütarlastele ja naistele pakutaks ELi rahastatud humanitaarrajatistes kõiki seksuaal- ja reproduktiivtervisohu teenuseid kooskõlas Genfi konventsioonide ühise artikliga 3, millega tagatakse haavatute ja haigete seisundist tulenevalt kogu vajalik arstiabi, ilma mis tahes vaenuliku vahetegemiseta;

16. õnnitleb kindral Muhammadu Buharit, valimistel võitnud Kõigi Edumeelsete Kongressi (APC) presidendikandidaati, ning kõigi erakondade esindajaid, kes said kohad senatis ja esindajatekojas või kes said valimistulemuste põhjal kubernerideks ja osariikide seadusandike kogude liikmeteks; avaldab tunnustust kandidaatidele, kes tunnistasid soliidset oma lüüasaamist, eelkõige uuesti presidendiks kandideerinud senisele presidendile Goodluck Jonathanile, ning hindab kõigi erakondade ja kandidaatide püsivat toetust rahumeelsetele valimistele ja kutsub neid üles tulemusi jätkuvalt ja vägivallatult aktsepteerima;

17. avaldab Nigeeria rahvale tunnustust valimisprotsessi käigus üles näidatud demokraatliku entusiasmi ja aktiivsuse eest ning kutsub Nigeeria ametivõime üles tugevdama head valitsemistava ja soodustama vastutusvõimelisemate demokraatlike institutsioonide kujunemist; on veendunud, et võimu üleminek valimiste kaudu näitab demokraatia süvenemist Nigeerias, mis võiks olla eeskujuks teistele Aafrika riikidele;

18. tunnustab Nigeeria sõltumatu riikliku valimiskomisjoni otsusekindlust korraldada võimalikult usaldusväärne, läbipaistev ja õiglane valimisprotsess, hoolimata sisemisest ja välistest takistustest ning survest, mida komisjon sealjuures koges, ja eelkõige puuetega inimeste kaasamist;

19. kutsub kannatanuid üles kasutama oma kaebuste lahendamiseks vaidluste kohtuvälise lahendamise ametlikke mehhanisme ning nõuab, et Nigeeria ametivõimud reageeriks igale kaebusele täiemahulise ja usaldusväärse uurimise ning seadusekohase heastamisega; palub ELil nende mehhanismide väljakujundamist toetada;

Neljapäev, 30. aprill 2015

20. kutsub Nigeeria valitsust üles soodustama naiste osalemist avalikus ja poliitilises elus;
 21. kordab oma nõuet tühistada homoseksuaalsuse vastane seadus ja kaotada surmanuhtlus;
 22. kutsub Nigeeria ametivõime üles võtma Nigeri jõe deltas erakorralisi meetmeid, sh meetmeid naftaga seotud ebaseadusliku tegevuse peatamiseks, ning aitama saastega kokku puutunud inimesi; palub ELil ja selle liikmesriikidel anda tehnilist oskusteavet ja vahendeid, et aidata piirkonda taastada; nõuab, et kõik piirkonnas tegutsevad äriühingud täidaksid kõige kõrgemaid rahvusvahelisi nõudeid ja hoiduksid mis tahes tegevusest, mis võib mõjutada kahjulikult keskkonda ja kohalikke kogukondi;
 23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Nigeeria valitsusele ja parlamendile ning Lääne-Aafrika Riikide Majandusühenduse ja Aafrika Liidu esindajatele.
-

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0186

Nadija Savtšenko juhtum**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon Nadija Savtšenko juhtumi kohta (2015/2663(RSP))**

(2016/C 346/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa ja Ukraina kohta, eriti 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni Vene opositsioonijuhhi Boriss Nemtsovi mõrvamise ja demokraatia olukorra kohta Venemaal ⁽¹⁾ ning 15. jaanuari 2015. aasta resolutsiooni olukorra kohta Ukrainas ⁽²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. märtsi 2015. aasta avaldust Nadija Savtšenko jätkuva kinnipidamise kohta,
 - võttes arvesse Minskis 12. veebruaril 2015. aastal vastu võetud ja allkirjastatud Minski kokkulepete rakendamismeetmete paketti, mis kiideti tervikuna heaks ÜRO Julgeolekunõukogu 17. veebruari 2015. aasta resolutsiooniga 2202 (2015),
 - võttes arvesse ELi 16. aprilli 2015. aasta avaldust Ukraina kodanike röövimise ja ebaseadusliku kinnipidamise kohta Venemaa Föderatsiooni poolt,
 - võttes arvesse rahvusvahelise humanitaarõiguse sätteid, eriti sõjavangide kohtlemise 12. augusti 1949. aasta Genfi III konventsiooni,
 - võttes arvesse ELi-Ukraina 17. tippkohtumise tulemusena tehtud Ukraina presidendi, Euroopa Ülemkogu eesistuja ja Euroopa Komisjoni presidendi ühisavaldust, milles nõuti kõigi pantvangide ja ebaseaduslikult kinnipeetavate isikute, teiste hulgas Nadija Savtšenko kiiret vabastamist,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 18. juunil 2014 röövisid Ida-Ukraina territooriumil moodustatud nn Luganski Rahvavabariigi venemeelsed võitlejad Ukraina territooriumil ebaseaduslikult sõjaväelenduri ja Ukraina relvajõudude endise ohvitseri leitnant Nadija Savtšenko, pidasid teda kinni ja andsid ta seejärel ebaseaduslikult üle Venemaa Föderatsioonile;
- B. arvestades, et 1981. aastal sündinud pr Savtšenkol on selja taga silmapaistev sõjaväeline karjäär, ta oli Ukraina rahuvalvejõudude ainuke naissoost sõdur Iraagis ja esimene Ukraina õhuväeakadeemia naistudeng ning ta osales pataljoni Aidar koosseisus vabatahtlikuna võitluses Ukraina idaosas, kus ta seejärel kinni võeti;
- C. arvestades, et 24. aprillil 2015 esitas Venemaa uurimiskomisjon Nadija Savtšenkole lõpliku süüdistuse (kahe ja enama isiku mõrvale kaasaitamine, kahe ja enama isiku tapmiskatsele kaasaitamine ja Venemaa Föderatsiooni piiri ebaseaduslik ületamine);
- D. arvestades, et Nadija Savtšenko on Ülemraada liige ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee (ENPA) juurde lähetatud Ukraina delegatsiooni liige; arvestades, et ENPA kodukorra, puutumatus ja institutsiooniliste küsimuste komisjon on tema puutumatus kinnitanud; arvestades, et Venemaa Föderatsioon ei tunnusta Nadija Savtšenkole Ülemraada liikmena antud diplomaatilist puutumatus; arvestades, et rahvusvaheline üldsus on teinud Nadija Savtšenko vabastamise tagamiseks arvukaid jõupingutusi, mille hulka kuulub ENPA resolutsioon 2034 (2015), milles nõutakse tema kohest vabastamist ja tema kui ENPA juurde lähetatud Ukraina delegatsiooni liikme parlamentaarse puutumatus austamist;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0074.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0011.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- E. arvestades, et Minski kokkulepete kohaselt on Venemaa Föderatsioon andnud nõusoleku kõigi poliitiliste pantvangide ja ebaseaduslikult kinnipeetavate isikute vahetamiseks põhimõttel „kõik kõigi vastu”, mis oleks pidanud lõpule viidama hiljemalt viiendal päeval pärast raskerelvastuse väljaviimist; arvestades, et Nadija Savtšenkole on pakutud korduvalt amnestiat tingimusel, et ta end süüdi tunnistab;
- F. arvestades, et protestiks oma ebaseadusliku kinnipidamise vastu on Nadija Savtšenko pidanud üle kolme kuu nälgastreiki; arvestades, et talle on peale sunnitud psühhiaatrilisi läbivaatusi ja ravi; arvestades, et Moskvas asuvad kohtud lükkasid tagasi Nadija Savtšenko apellatsioonkaebused tema eelvangistuse vastu; arvestades, et vahepeal on tema tervislik seisund halvenenud; arvestades, et EL ja mitu liikmesriiki on väljendanud selles suhtes tõelist humanitaarsete muret; arvestades, et Nadija Savtšenko vabastamise tagamiseks on esitatud mitu apellatsioonkaebust ÜRO Inimõiguste Nõukogule ja Rahvusvahelisele Punasele Ristile;
1. nõuab Nadija Savtšenko kohest ja tingimusteta vabastamist; mõistab hukka Venemaa Föderatsiooni Nadija Savtšenko ebaseadusliku röövimise, peaaegu aastase vanglas kinnipidamise ja tema suhtes toime pandud juurdluse tõttu; nõuab, et Venemaa ametivõimud peaksid kinni Minski kokkulepete raames võetud rahvusvahelisest kohustusest ning eelkõige Minski kokkulepete rakendamismeetmete paketi, milles kokku lepiti; on seisukohal, et Venemaal puudub õiguslik alus või kohtupädevus, et võtta Nadija Savtšenko suhtes meetmeid, nagu kinnipidamine, tema suhtes juurdluse teostamine või talle süüdistuse esitamine;
 2. on arvamusel, et Nadija Savtšenko sõjavangina Venemaa vanglas kinnipidamine on Genfi konventsiooni rikkumine; rõhutab, et tema Venemaal ebaseadusliku kinnipidamise eest vastutavate isikute suhtes võidakse kehtestada nende tegude eest rahvusvahelised sanktsioonid või algatada kohtumenetlus;
 3. tuletab Venemaa ametivõimudele meelde, et pr Savtšenko tervislik seisund on endiselt väga halb ja et nad on otseselt vastutavad tema turvalisuse ja heaolu eest; kutsub Venemaa ametivõime üles võimaldama erapooletutele rahvusvahelistele arstidele pääsu pr Savtšenko juurde, tagades samal ajal, et mis tahes arstlik või psühholoogiline läbivaatus viiakse läbi üksnes pr Savtšenko nõusolekul ja võttes arvesse tema väga pikka aega kestnud nälgastreigi tagajärgi; kutsub Venemaad üles võimaldama rahvusvaheliste humanitaarorganisatsioonide pidevat juurdepääsu talle;
 4. nõuab kõigi teiste Venemaal ebaseaduslikult kinnipeetavate Ukraina kodanike, sh Ukraina filmirežissööri Oleg Sentsovi ja Khaiser Džemilevi kohest vabastamist;
 5. nõuab tungivalt, et Prantsusmaa president ja Saksamaa kantsler ning asjaomased välisministrid tõstataksid Nadija Savtšenko vabastamise küsimuse Minski kokkulepete rakendamise kontaktrühma järgmistel kohtumistel Normandia formaadi raames; kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat, komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles Nadija Savtšenko juhtumit jätkuvalt tähelepanelikult jälgima, tõstatama seda teemat eri formaatides ja kohtumistel Venemaa ametivõimudega ning hoidma Euroopa Parlamenti kursis nende jõupingutuste tulemustega;
 6. juhib tähelepanu sellele, et Nadija Savtšenko vabastamine ei ole üksnes vajalik samm Ukraina ja Venemaa vaheliste suhete parandamiseks, vaid et see näitab ka põhiliste inimõiguste tunnustamist Venemaa ametivõimude poolt;
 7. tuletab meelde, et 2014. aasta oktoobris toimunud Ukraina üldistel parlamendivalimistel valiti Nadija Savtšenko Ukraina parlamendi liikmeks ning ta kuulub Ukraina delegatsiooni ENPA juures ja seetõttu on talle antud rahvusvaheline puutumatus; tuletab Venemaale meelde tema rahvusvahelist kohustust austada pr Savtšenko kui ENPA liikme puutumatus;
 8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile ning Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee esistujale.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0187

Olukord Yarmouki põgenikelaagris Süürias**Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Yarmouki pagulaslaagris Süürias (2015/2664(RSP))**

(2016/C 346/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse rahvusvahelist humanitaarõigust,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Süüria kohta,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning humanitaarabi ja kriisiohjamise voliniku 10. aprilli 2015. aasta avaldust olukorra kohta Yarmoukis, Süürias,
 - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja poolt 18. aprillil 2015. aastal Euroopa Liidu nimel esitatud deklaratsiooni olukorra kohta palestiinlaste Yarmouki pagulaslaagris Süürias,
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 2139 (2014), 2165 (2014) ja 2191 (2014),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 1. aprillil 2015 ründas Yarmoukis asuvat palestiinlaste pagulaslaagrit IS/Da'esh; arvestades, et vastuseks ISI rünnakule jätkas Assadi režiim laagri tulistamist ja õhupommitamist ning kõikjal laagris leidsid aset ägedad tänavalahingud Assadi-vastaste relvastatud opositsioonirühmituste Aknaf Bait al-Makdise ning IS/Da'eshi ja Jabhat al-Nusra vahel; arvestades, et 16. aprillil 2015 sundisid Palestiina sõjaväeüksused Süüria mässuliste toetusel IS/Da'eshi võitlejaid laagrist taanduma; arvestades, et IS/Da'eshi tagasitõmbumine jätab laagri suures osas Al Qaeda liitlase Jabhat al-Nusra kontrolli alla;
- B. arvestades, et Yarmoukki, mis on suurim palestiinlaste pagulaslaager Süürias ja mis loodi 1957. aastal arabia-lisraeli konflikti eest põgenevate inimeste majutamiseks, on laastanud Süüria valitsuse ja relvastatud rühmituste, nagu Jabhat al-Nusra ja Vaba Süüria Armeed vaheline võitlus; arvestades, et enne Süüria konflikti elas laagris enam kui 160 000 tsiviilisikut, aga täna on neid järgi jäänud ainult 18 000;
- C. arvestades, et 480 000 Palestiina pagulast jäävad Süüria kriisis eriti haavatavaks rühmaks; arvestades, et nad on hajutatud enam kui 60 laagrisse üle kogu piirkonna; arvestades, et 95 % Palestiina pagulastest sõltuvad oma igapäevaste toidu-, vee- ja tervishoiuvajaduste rahuldamisel praegu ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioonist Lähis-Idas (UNRWA);
- D. arvestades, et Yarmouki laagri tsiviilelanikke on piiratud alates 2012. aasta detsembrist ning neile on osaks saanud Assadi režiimi valimatu pommitamine ja tulistamine ning nad on jätkuvalt laagris lõksus; arvestades, et UNRWA andmetel vajavad Yarmoukis 18 000 Palestiina ja Süüria tsiviilisikut, sealhulgas 3 500 last, kõige elementaarsemat humanitaarabi;
- E. arvestades, et laagris valitseb pidevalt tervisealane kriisiolukord (2014. aastal esines tüüfuseepideemia ning A-hepatiit ja veega seotud haigused on laialt levinud) ja alatoitumus koos kõigi tuntud tagajärgedega;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- F. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu on kutsunud kõiki Süüria kodusõja osalisi üles võimaldama humanitaarlast juurdepääsu Yarmouki laagrile ja lubama humanitaarabil takistusteta laagrisse jõuda;
- G. arvestades, et komisjon eraldas 2,5 miljoni euro ulatuses viivitamatut erakorralist finantsabi UNRWA operatsioonide jaoks, millega antakse rahaliste ja hädaabivahendite näol Palestiina pagulastele Süürias elupäästvat abi;
- H. arvestades, et peale selle toetatakse ELi poolt 2015. aastal Süüriale antava humanitaarabi osana kiireloomulisi humanitaaroperatsioone haavatavate perekondade vajaduste rahuldamiseks; arvestades, et kõnealune rahastamine hõlmab kõiki konfliktist mõjutatud piirkondi Süürias, kusjuures erilist tähelepanu pööratakse hiljuti Yarmoukis, Idlibis, Dara'as ja Aleppos toime pandud vägivaldtegevustele;
- I. arvestades, et see, et Süüria režiim ja teised sõdijad ei lase jätkuvalt humanitaarabil jõuda Yarmouki laagris elavate pagulasteni, on vastuolus rahvusvahelise humanitaarõigusega; arvestades, et UNRWA suutlikkust hoida ülal elupäästvaid hädaabimeetmeid, millega reageeritakse kiiretele arengutele, nagu Yarmoukis toimuv, kahjustab tõsiselt Süüria-siseste humanitaarimeetmete krooniline alarahastatus;
1. väljendab sügavat muret julgeoleku- ja humanitaarolukorra jätkuva halvenemise pärast Süürias, eriti palestiinlaste Yarmouki pagulaslaagris ja teistes palestiinlaste laagrites; kordab oma kindlat tahet toetada Süüria konflikti ohvreid;
 2. mõistab hukka Yarmouki laagri ülevõtmise ja terrorismiaktid, mille on toime pannud IS/Da'esh ja Jabhat al-Nusra, samuti Yarmouki sissepiiramise Assadi režiimi poolt ja laagri pommitamise, sealhulgas tünnipommidega, mis põhjustavad tabatud elanikele kohutavaid kannatusi; nõuab piiramise kohest lõpetamist ja kõigi tsiviilelanike vastu suunatud rünnakute lõpetamist;
 3. väljendab muret kõigi Yarmouki laagris kinni peetavate ja ka praegu Süüria julgeolekujõudude poolt vangistuses hoitavate inimõiguste kaitsjate pärast; kutsub kõiki relvastatud rühmitusi Yarmouki laagris üles lõpetama inimõiguste kaitsjate sihtmärgiks seadmine;
 4. nõuab tungivalt Yarmouki neutraalse staatuse austamist ning laagris elavate tsiviilisikute, eriti naiste ja laste kaitsmist ning meditsiinirajatiste, koolide ja varjumispaikade kaitsmist;
 5. rõhutab, et Süürias jätkuv sõda ja IS/Da'eshist lähtuv oht seab Süüria rahva ning kogu Lähis-Ida laiemalt tõsisesse ohtu; nõuab, et EL aitaks kaasa ühistele jõupingutustele humanitaarkriisi leevendamiseks ja aitaks naaberriikidel pakkuda peavarju Süüria konflikti eest põgenevatele pagulastele, kellest paljud kaotavad elu paatides Vahemeresel;
 6. nõuab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide 2139 (2014), 2165 (2014) ja 2191 (2014) rakendamist kogu Süüria territooriumil; nõuab tungivalt, et kõik konfliktiosalised lubaksid UNRWA-l, Rahvusvahelisel Punase Risti Komiteel ja teistel rahvusvahelistel abiorganisatsioonidel pääseda takistamatult Yarmouki pagulaslaagrisse, et võimaldada viivitamata ja tingimusteta humanitaarabi juurdepääsu, evakueerida haavatud tsiviilisikud ja võimaldada turvaline läbipääs kõikidele laagrist lahkuda soovivatele tsiviilisikutele; nõuab, et seataks sisse humanitaarkoridorid, mida ei kontrolli ei Süüria režiim ega IS/Da'esh ja Jabhat al-Nusra, arvestades nendepoolset jämedat ja püsivat rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumist;
 7. tunneb heameelt selle üle, et komisjon eraldas 2,5 miljoni euro ulatuses viivitamatut erakorralist finantsabi UNRWA operatsioonide jaoks, millega antakse Palestiina pagulastele Süürias elupäästvat abi; tunnustab UNRWA tehtavat tähtsat tööd ning väljendab kindlat tahet jätkata koostööd UNRWA peakomissari Pierre Krähenbühli ja kõikide teiste partneritega, et aidata leevendada enim abi vajajate kannatusi; rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad suurendama toetust UNRWA-le

Neljapäev, 30. aprill 2015

hädaabimeetmeteks tsiviilisikutele Yarmoukis ja teistes Süüria osades, tagades, et kõik Palestiina pagulased, vastuvõtvad kogukonnad ja teised saavad vajalikku abi; nõuab tungivalt, et EL osaleks UNRWA 30 miljoni USA dollari suuruse hädaabiüleskutse rahastamises ning toetaks UNRWAd diplomaatiliselt ja poliitiliselt;

8. mõistab teravalt hukka laste kuritarvitamise, veresaunad, piinamised, tapmised ja seksuaalse vägivalda, mille ohver Süüria elanikkond on; rõhutab, kui tähtis on võtta asjakohaseid meetmeid süütute tsiviilisikute, sealhulgas naiste ja laste turvalisuse tagamiseks; tunnistab, et naised ja tütarlapsed langevad Süüria konfliktis sageli sõjaaegsete vägistamiste ohvriks, sealhulgas valitseva režiimi vanglates; rõhutab Genfi konventsiooni ühist artiklit 3, millega tagatakse haavatutele ja haigetele ilma ebasoodsa vahetegemiseta kogu vajalik arstiabi, mida nad oma seisundi tõttu vajavad; nõuab tungivalt, et humanitaarabi andjad pakuksid ELi rahastatavates humanitaarrajatistes kõiki tervishoiuteenuseid;

9. väljendab täielikku toetust ÜRO Süüria erisaadiku Staffan de Mistura jõupingutustele, mille eesmärk on kohalik relvarahu ja humanitaar-vahevahust kinnipidamine kõigi osaliste poolt, et võimaldada humanitaarabi kohale toimetada; kordab üleskutseid ELile, et ta algataks sellel eesmärgil diplomaatilised jõupingutused;

10. kordab nõudmist leida Süüria konfliktile püsiv lahendus kaasava ja Süüria juhitud poliitilise protsessi kaudu 2012. aasta juuni Genfi kommünikee põhjal, mille tulemusel saavutatakse tõeline poliitiline üleminek, mis vastab Süüria rahva õigustatud püüdlustele ning võimaldab neil sõltumatult ja demokraatlikult oma tuleviku üle otsustada; tervitab teadaannet, et mais jätkuvad Genfi kõnelused Assadi režiimi, opositsiooni, ÜRO Julgeolekunõukogu liikmete ja piirkondlike jõudude, sealhulgas Iraani vahel;

11. on endiselt veendunud, et Süürias ei ole võimalik saavutada kestvat rahu, kui konflikti käigus kõikide osaliste poolt muu hulgas Yarmouki laagriga seoses toime pandud raskete kuritegude eest ei võeta vastutusele; kordab nõudmist anda Süüria olukord uurimiseks Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles tõsiselt kaaluma hiljutist ÜRO uurimiskomisjoni soovitusi kaaluda Süürias toime pandud kuritegude jaoks erikohtu loomist;

12. on arvamusel, et Euroopa Parlament peab humanitaarolukorra sõltumatuks hindamiseks korraldama Yarmouki pagulaslaagrisse *ad hoc*-visiidi nii pea, kui julgeolekutingimused seda võimaldavad, kooskõlastatult ÜROga ning Assadi režiimist või mõnest muust konflikti osalisest sõltumatult;

13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO ja Araabia Liiga erisaadikule Süürias, Pärsia lahe Araabia riikide koostööõukogu peasekretärile, Palestiina omavalitsuse presidendile, Palestiina Seadusandlikule Nõukogule ja kõigile Süüria konflikti osalistele.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0188

Inimõiguslaste ja töötajate õiguste aktivistide vangistamine Alžeerias

Euroopa Parlamendi 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon töötajate õiguste eest võitlejate ja inimõiguste kaitsjate vangistamise kohta Alžeerias (2015/2665(RSP))

(2016/C 346/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Alžeeria kohta, eelkõige 9. juuni 2005. aasta resolutsiooni ajakirjandusvabaduse kohta Alžeerias⁽¹⁾ ja 10. oktoobri 2002. aasta resolutsiooni assotsieerimislepingu sõlmimise kohta Alžeeriaga⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2013. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas⁽³⁾ ja 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika kui partnerluse tugevdamise vahendi kohta (Euroopa Parlamendi seisukoht 2012. aasta aruannete kohta)⁽⁴⁾,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 20. aprilli 2015. aasta järeldusi Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 13. mai 2014. aasta avaldust pärast ELi–Alžeeria assotsiatsiooninõukogu kaheksandat kohtumist,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni ning Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupiitika kõrge esindaja 15. mai 2012. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „Euroopa uue naabruspoliitika rakendamise tulemused” (JOIN(2012)0014),
- võttes arvesse komisjoni 2014. aasta märtsi memorandumit Euroopa 2013. aasta naabruspoliitika kohta Alžeerias,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 2011. aasta juuni deklaratsiooni lõunanaabruse kohta,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Navi Pillay avaldust, mille ta tegi septembris 2012 Alžeeriat külastades,
- võttes arvesse ELi–Alžeeria assotsieerimislepingut, mis jõustus 1. septembril 2005,
- võttes arvesse nimetatud assotsieerimislepingu artiklit 2, milles on sätestatud, et lepingupoolte sise- ja välispoliitika lähtub demokraatia põhimõtete ja põhiliste inimõiguste austamisest, mis on lepingu oluline osa,
- võttes arvesse Alžeeria põhiseadust, mis võeti vastu rahvahääletusel 28. novembril 1996, eelkõige selle artikleid 34–36, 39, 41 ja 43,
- võttes arvesse ELi Alžeeria parlamendivalimiste vaatlusmissiooni 5. augustil 2012. aastal avaldatud lõpparuannet,
- võttes arvesse ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Alžeeria on ühinenud,

⁽¹⁾ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 567.

⁽²⁾ ELT C 279 E, 20.11.2003, lk 115.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0076.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0446.

Neljapäev, 30. aprill 2015

- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1948. aasta konventsiooni nr 87 ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta ning ILO 1949. aasta konventsiooni nr 98 organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kohta,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et Alžeerias toimusid hiljuti tööpuuduse vastased meeleavaldused; arvestades, et Alžeeria võimud tunnistavad, et meeleavaldajate nõudmised on õigustatud; arvestades, et inimõiguste kaitsjaid, sh töötajate õiguste eest võitlejaid on, eelkõige Lõuna-Alžeerias, viimase nelja aasta jooksul ja alates 2015. aasta algusest uue intensiivsusega ähvardatud, verbalselt mõnitatud ning väärkoheldud ja kohtulikult ahistatud, samal ajal kui protestid majanduse, sotsiaal- ja keskkonnaküsimuste üle üha tihenevad;
- B. arvestades, et Laghouati linna töötute õiguste kaitse riiklik komitee (Comité National pour la Défense des Droits des Chômeurs, CNDDC) töötajate õiguste eest võitleja Mohamed Rag vahistati 22. jaanuaril 2015 ning talle määrati 18 kuud vanglakaristust ja 20 000 Alžeeria dinaari trahvi „oma kohuseid täitva julgeolekuametniku ründamise eest”, ning arvestades, et see süüdistus jäeti 18. märtsil 2015 pärast edasikaebamist jõesse;
- C. arvestades, et 28. jaanuaril 2015 vahistati Laghouatis kaheksa töötajate õigusi kaitsvat CNDDC aktivisti – Khencha Belkacem, Brahim Belelmi, Mazouzi Benallal, Azzouzi Boubakeur, Korini Belkacem, Bekouider Faouzi, Bensarkha Tahar ja Djaballah Abdelkader – kui nad kogunesid linnakohtu ette Mohamed Ragi vabastamist nõudma; arvestades, et need kaheksa töötajate õiguste kaitsjat mõisteti hiljem märtsis 6-kuulise tingimisi katseajaga üheks aastaks vangi ja igaühele neist määrati „loata/ebaseadusliku kogunemise” ja „kohtunike otsustele surve avaldamise” eest 5 000 Alžeeria dinaari suurune trahv;
- D. arvestades, et Laghouatis toodi nimetatud CNDDC aktivistide kohtuprotsessiks, mis toimus 11. märtsil 2015, kohale tavatult palju politseiametnikke, mistõttu avalikkus ja kaitse tunnistajad ei saanud kohtusaali siseneda, ning arvestades, et väljaspool kohtusaali vahistas politsei ja lasi hiljem vabaks umbes 50 rahumeelset meeleavaldajat, kes avaldasid üheksa vahistatuga solidaarsust;
- E. arvestades, et kuigi erakorraline olukord 2011. aasta veebruaris pärast demokraatia toetuseks toimunud massi-meeleavalduste lainet tühistati, kehtivad piirangud rahumeelsete kogunemiste suhtes nii seadustes kui ka praktikas ikka veel, eeskätt 18. juuni 2001. aasta dekreediga, millega jätkuvalt keelatakse avalikud meeleavaldused Alžiiri linnas, ning 2. detsembri 1991. aasta avalikke miitinguid ja meeleavaldusi käsitleva seaduse 91-19 kujul, mis näeb ette, et igale avalikule üritusele tuleb eelnevalt luba taotleda; arvestades, et siseministeerium annab avalikele kogunemistele harva loa;
- F. arvestades, et Alžeeria karistusseadustiku artiklite 99 ja 100 kohaselt võib loata meeleavaldustest osavõtjatele esitada süüdistuse ja määrata kahest kuust kuni viie aastani kestva vanglakaristuse; arvestades, et 2014. aasta jaanuaris – mis oli uute ühenduste registreerimise tähtaeg – kuulutati ebaseaduslikuks kõik ühendused, mida ei oldud vastuvõetavaks tunnistatud; arvestades, et politsei on rahumeelsed meeleavaldused jõuga laiali ajanud, tehes seda mõnikord vägivaldselt, ning rahumeelseid meeleavaldajaid võidakse enne meeleavaldusi vahistada, et vältida nende osalemist;
- G. arvestades, et Alžeeria valitsus tegi 2014. aasta põhiseadusesse demokraatiat toetavaid muudatusi ja lubas inimõiguste ja põhivabaduste toetamiseks edasisi reforme; arvestades, et nende reformide elluviimine on seni olnud ebarahuldav;
- H. arvestades, et 2015. aasta märtsis vahistati El Ouedi linnas veel neli töötajate õiguste kaitsjat – CNDDC liikmed Rachid Aouine, Youssef Sultani, Abdelhamid Brahim ja Ferhat Missa – ja neile esitati süüdistus kogunemisele õhutamises; arvestades, et kaks nendest mõisteti õigeks, kuid Rachid Aouine mõisteti süüdi ja praegu vabaduses viibiva Youssef Sultani kohtuprotsess on veel ees;

Neljapäev, 30. aprill 2015

- I. arvestades, et 2012. aasta jaanuaris jõustus uus ühinguid käsitlev seadus (12-06), millega kehtestati piirangud valitsusvälistele organisatsioonidele ja kodanikuühiskonna rühmadele ühingute moodustamise, toimimise, registreerimise ja välismaisele rahastamisele juurdepääsu osas; arvestades, et selle seadusega muudeti kriminaalkuriteoks ka kuulumine registreerimata ühingutesse või ühingutesse, mille tegevus on peatatud või lõpetatud, ja selle eest on nähtud ette kuuekuuline vangistus ja suur trahv – see kõik kujutab endast ühinemisvabaduse takistamist;
- J. arvestades, et 2. juuni 1990. aasta seadus 90-04 ametiühinguõiguse kasutamise kohta võimaldab töötajatel ühinguid luua ilma selleks luba taotlemata ja ametivõimudele tuleb sellest vaid kirjalikult teatada, kuid ametivõimud on mitmel juhul jätnud väljastamata kättesaamist kinnitava dokumendi, ilma milleta ühing töötajaid ametlikult esindada ei saa;
- K. arvestades, et 2014. aasta juunis algatati uurimine seoses sellega, kuidas on Alžeerias rakendatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni nr 87, ning arvestades, et ILO eksperdid on mitmes oma aruandes käsitlenud Alžeeria rikkumisi nii seoses töötajate streigiõigusega kui ka nende õigusega moodustada oma äranägemise järgi ametiühinguid;
- L. arvestades, et 2012. aastal alustati ELi ja Alžeeria vahel läbirääkimisi Euroopa naabruspoliitika tegevuskava üle; arvestades, et kuigi komisjon on teadlik sellest, et mõlemad pooled on huvitatud julgeolekut ja piirkondlikke küsimusi käsitleva dialoogi ja koostöö tugevdamisest, väljendas komisjon siiski 2014. aasta märtsis muret kohtusüsteemi vähese sõltumatuse pärast ning Alžeeria ühinemis-, kogunemis- ja sõnavabaduse olukorra halvenemise pärast;
- M. arvestades, et Alžeeria on 2014. aasta jaanuarist saadik ÜRO Inimõiguste Nõukogu liige;
1. peab murettekitavaks aktivistide (Rachid Aouine, Mohamed Rag, Khencha Belkacem, Brahimi Beelmi, Mazouzi Benallal, Azzouzi Boubakeur, Korini Belkacem, Bekouider Faouzi, Bensarkha Tahar ja Djaballah Abdelkader) vahistamist ja kinnipidamist, kusjuures neid peetakse endiselt kinni, ehkki nende tegevus on Alžeeria õiguse kohaselt täiesti lubatud ning kooskõlas rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktidega, mis Alžeeria on ratifitseerinud;
 2. tuletab meelde, et Alžeeria jaoks on siduv ka assotsieerimislepingu artikkel 2, mille kohaselt on demokraatlike põhimõtete ja põhiliste inimõiguste, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti ning inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta austamine lepingu oluline osa, ning seetõttu on Alžeeria kohustatud austama universaalseid inimõigusi, sh ühinemis- ja kogunemisvabadust;
 3. on seisukohal, et töötajate õiguste eest võitlejate ja inimõiguste kaitsjate ahistamine ja hirmutamine, sh kohtulikul tasandil, ei ole kooskõlas ÜRO deklaratsiooniga inimõiguste kaitsjate kohta;
 4. on seisukohal, et tagamine, et kõikidel kinnipeetavatel, sh inimõiguste kaitsjatel ja töötajate õiguste eest võitlejatel, on õigus õiglasele kohtumenetlusele ning minimaalsete normide kohane õigus kaitsele, on kooskõlas Alžeeria ratifitseeritud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 14 lõikega 3;
 5. kutsub samuti Alžeeria ametiasutusi üles hoidma ja tagama sõna- ja ühinemisvabadust ja rahumeelse kogunemise õigust ning võtma asjakohaseid meetmeid, et tagada kodanikuühiskonna aktivistide ja inimõiguste kaitsjate turvalisus ja julgeolek ning nende vabadus tegeleda seaduspäraste ja rahumeelsete tegevustega;
 6. tuletab meelde arvamuse- ja sõnavabaduse edendamise ja kaitsmisega tegeleva ÜRO eriraportööri poolt Alžeeria valitsusele antud soovitus tühistada 18. juuni 2001. aasta dekreet, millega keelati Alžiiris rahumeelsed protestid ja igasugused avalikud meeleavaldused, ning kehtestada selle asemel kord, mille kohaselt piisab avalike meeleavalduste jaoks eelneva loa saamise asemel meeleavaldusest teavitamisest;

Neljapäev, 30. aprill 2015

7. kutsub Alžeeria ametiasutusi üles tunnistama kehtetuks seaduse 12-06, milles käsitletakse ühinemist, ning alustama kodanikuühiskonna organisatsioonidega tegelikku dialoogi, et töötada välja rahvusvaheliste inimõigusnormide ja Alžeeria põhiseadusega kooskõlas oleva uue seaduse põhijooned;
 8. peab kiiduväärseks, et alates 2012. aastast on tegevusloa saanud kaksteist ametiühinguorganisatsiooni; tuletab meelde, et haldusmeetmeid ei tohi kavandada eesmärgiga takistada õigusliku staatuse andmist sõltumatutele ühendustele, kes püüavad tegutseda väljaspool olemasolevaid ametiühingustruktuure; kutsub Alžeeria ametiasutusi üles võimaldama uute ametiühingute seadusjärgset registreerimist ning järgima Alžeeria poolt ratifitseeritud ILO konventsioone, eelkõige konventsiooni nr 87 ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse kohta ning konventsiooni nr 98 organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kohta;
 9. peab kiiduväärseks, et Alžeeria on ratifitseerinud suurema osa rahvusvahelistest inimõigusi käsitlevatest lepingutest; ergutab Alžeeria ametiasutusi tegema aktiivsemat ja tõhusamat koostööd ÜROga, eelkõige Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni ning ÜRO inimõiguste ülemvoliniku bürooga; kutsub Alžeeria ametiasutusi üles osalema ÜRO erimenetlustes, kutsuma muu hulgas eriraportööre visiidile ning võtma arvesse nende soovitusi; kutsub Alžeeriat samuti üles tegema aktiivset koostööd Aafrika Liidu inimõigustega tegelevate mehhanismidega, eelkõige inimõiguste kaitsjatega tegeleva eriraportööriga;
 10. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil (ELi kõrge esindaja) ning ELi liikmesriikidel tagada, et EL järgib Alžeeria suhtes selget ja põhimõtetist poliitikat, mis hõlmab inimõigustealast dialoogi kooskõlas ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilise raamistikuga; palub, et ELi kõrge esindaja ja liikmesriigid tagaksid, et Alžeeriaga peetav poliitiline ning julgeoleku- ja inimõigustealane dialoog on igas kolmes mõttes ka sisuline, ning palub seega Euroopa välisteenistusel kehtestada selged võrdlusalusel ja näitajad, mille abil jälgida ELi eesmärke ning hinnata Alžeerias inimõiguste, karistamatuse, ühinemis-, kogunemis- ja sõnavabaduse, õigusriigi põhimõtete ning inimõiguste kaitsjate olukorra suhtes tehtud edusamme;
 11. nõuab tungivalt, et Alžeeria ametiasutused, ELi kõrge esindaja ja Euroopa välisteenistus lisaksid tulevaste ELi–Alžeeria tegevuskavasse range inimõigustealase peatüki, mis kajastaks kindlat poliitilist tahet teha inimõiguste *de iure* ja *de facto* edendamisel ja kaitsel ühiseid edusamme kooskõlas Alžeeria põhiseaduse, rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate lepingute ning Aafrika piirkondlike inimõigusvaldkondade õigusaktidega, milles Alžeeria on osaline; on seisukohal, et ELi Alžeeriat käsitlevas tegevuskavas tuleks kindlaks määrata konkreetseid inimõigustealaseid eesmärgid, millele on lisatud sõltumatu kodanikuühiskonna sisulisel osalusel Alžeerias korraldatavate reformide ajakava; nõuab selliste näitajate kindlaksmääramist, mille abil hinnata objektiivselt ja korrapäraselt inimõiguste olukorda Alžeerias;
 12. palub, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid jälgiksid hoolikalt kõiki inimõiguste kaitsjate ja töötajate õiguste eest võitlejate kohtumenetlusi, kasutades selleks ELi delegatsiooni ning Alžiiris asuvate liikmesriikide saatkondade esindajate abi, ning annaksid sellest parlamendile aru;
 13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi delegatsioonile Alžiiris, Alžeeria valitsusele, ÜRO peasekretärile ja ÜRO Inimõiguste Nõukogule.
-

Teisipäev, 28. aprill 2015

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0096

Volinikukandidaadi majanduslike huvide deklaratsiooni kontrollimine (kodukorra XVI lisa lõike 1 punkti a tõlgendamine)

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta otsus volinikukandidaadi majanduslike huvide deklaratsiooni kontrollimise kohta (kodukorra XVI lisa lõike 1 punkti a tõlgendamine) (2015/2047(REG))

(2016/C 346/19)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni esimehe 9. aprilli 2015. aasta kirja,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 226,

1. võtab vastu kodukorra XVI lisa lõike 1 punkti a järgmise tõlgenduse:

„Volinikukandidaadi majanduslike huvide deklaratsiooni kontrollimine õigusasjade eest vastutavas komisjonis hõlmab mitte ainult veendumist selles, et deklaratsioon on täidetud nõuetekohaselt, vaid ka selle hindamist, kas deklaratsiooni sisu põhjal võib järeldada huvide konflikti. Otsustuspädevus selle üle, kas volinikukandidaadilt seejärel nõuda lisateavet, on kuulamise korraldanud komisjonil.”

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus teavitamise eesmärgil nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 28. aprill 2015

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2015)0097

Kalalaevade laevapere liikmete suhtes kohaldatavaid norme käsitlev rahvusvaheline konventsioon ***

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse liikmesriikidele luba saada Euroopa Liidu huvides Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni kalalaevade laevapere liikmete väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelise konventsiooni osaliseks (15528/2014 – C8-0295/2014 – 2013/0285(NLE))

(Nõusolek)

(2016/C 346/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15528/2014),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 46, artikli 53 lõikele 1, artiklile 62 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ja artikli 218 lõike 8 esimesele lõigule (C8-0295/2014),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni soovitusi (A8-0064/2015),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0098

Paranduseelarve projekt nr 2/2015: mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 muutmise

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta resolutsioon, mis käsitleb nõukogu seisukohta Euroopa Liidu 2015. aasta paranduseelarve projekti nr 2/2015 kohta, III jagu – Komisjon (07660/2015 – C8-0098/2015 – 2015/2013(BUD))

(2016/C 346/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 314,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾, eriti selle artiklit 41,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2015. aasta üldeelarvet, mis võeti lõplikult vastu 17. detsembril 2014. aastal ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽³⁾, (edaspidi „mitmeaastase finantsraamistiku määrus“),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse paranduseelarve projekti nr 2/2015, mille komisjon võttis vastu 20. jaanuaril 2015. aastal (COM(2015) 0016),
- võttes arvesse paranduseelarve projekti nr 2/2015, mille nõukogu võttis vastu 21. aprillil 2015. aastal ja edastas Euroopa Parlamendile 22. aprillil 2015. aastal (07660/2015),
- võttes arvesse nõukogu 21. aprilli 2015. aasta määrust (EL, Euratom) 2015/623, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 88 ja 91,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ning regionaalarengukomisjoni arvamust (A8-0138/2015),

A. arvestades, et paranduseelarve projekt nr 2/2015 on seotud ettepanekuga võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse mitmeaastase finantsraamistiku määrust (COM(2015)0015), nagu on sätestatud selle artiklis 19;

⁽¹⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 69, 13.3.2015.

⁽³⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽⁴⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 103, 22.4.2015, lk 1.

Teisipäev, 28. aprill 2015

- B. arvestades, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 19 on ette nähtud, et mitmeaastast finantsraamistikku muudetakse, kui õigusnormid või programmid, mille eelarvet täidetakse koostöös liikmesriikidega, võetakse vastu hilinemisega, et kanda 2014. aastal kasutamata jäänud assigneeringud üle järgnevatesse aastatesse, millega ületatakse asjaomaseid kulude ülemmäärasid;
- C. arvestades, et 2014. aastal jäi mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 19 tähenduses koostöös liikmesriikidega täidetavate programmide kulukohustuste assigneeringuid kasutamata 21 043 639 478 eurot (jooksevhindades), mis vastab programmidega 2014. aastaks ettenähtud summadele, mida 2014. aastal ei saanud siduda kulukohustustega ega kanda üle 2015. aastasse;
- D. arvestades, et paranduseelarve projektis nr 2/2015 nähakse ette nende vahendite suurima osa ülekandmine 2015. aasta eelarvesse koos väiksemate ülekannetega, mis lisatakse 2016. ja 2017. aasta eelarveprojektidesse;
- E. arvestades, et paranduseelarve projektis nr 2/2015 tehakse ettepanek suurendada 2015. aastal kulukohustuste assigneeringuid 16 476,4 miljoni euro võrra mitmete alamrubriigi 1b, rubriigi 2 ja rubriigi 3 alla kuuluvate, koostöös liikmesriikidega täidetavate rahaliste vahendite tarbeks;
- F. arvestades, et paranduseelarve projektis nr 2/2015 tehakse ühtlasi ettepanek ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA II) suurendamiseks 2,5 miljoni euro võrra rubriigis 4, et säiliks võrdne kohtlemine rubriigist 4 ja alamrubriigist 1b antavate toetuste osas Euroopa Regionaalarengu Fondi Euroopa territoriaalse koostöö programmidele;
1. võtab teadmiseks komisjoni esitatud paranduseelarve projekti nr 2/2015 ja nõukogu seisukoha selle kohta;
 2. tuletab meelde, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse muutmise on tavapärase menetlus mitmeaastase finantsraamistiku iga perioodi alguses ning vastav paranduseelarve projekt tuleb muutmise tulemusena vastavusse viia;
 3. tuletab meelde, et Euroopa kodanikele ja kõikide liikmesriikide majandusele on erakordselt oluline see, et 2014. aastal kasutamata jäänud assigneeringud saab üle kanda järgnevatesse aastatesse, et aidata kaasa töökohtade loomisele ja majanduskasvule;
 4. väljendab heameelt asjaolu üle, et 2014. aastal kasutamata jäänud assigneeringud kanti võimalikult suures ulatuses üle 2015. aastasse, kuna sellega hoitakse ära teatavate liikmesriikide, piirkondade ja rakenduskavade ebaõiglase kohtlemine, kiirendatakse ühtekuuluvuspoliitika rakendamist ja elluviimist ning aidatakse ära hoida maksete kuhjumist mitmeaastase finantsraamistiku perioodi lõppu;
 5. on sellegipoolest mures, milline pikaajaline mõju on sellisel aasta võrra edasilükkamisel maksete üldisele olukorrale; kutsub seetõttu komisjoni üles rakendamist tähelepanelikult jälgima ning tegema kõik endast oleneva, et vältida maksmata arvete kuhjumist, esitades vajaduse korral asjakohased ettepanekud maksete assigneeringute iga-aastaste tasemetega kohandamiseks vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku asjakohastele sätetele;
 6. juhib tähelepanu asjaolule, et komisjon võib enamiku kasutamata assigneeringute 2014. aastast 2015. aastasse ülekandmise kohta otsuse tegemiseks vajada paindlikku käsitust, et tegeleda ebaühtlasest finantsprofiilist tulenevate raskustega, mis võivad viia perioodil 2014–2020 kasutamata assigneeringuteni; palub komisjonil teha sellise olukorra tekkimise puhuks ettepanek asjakohaste meetmete kohta, mis põhineksid sarnastel minevikukogemustel, milles võeti arvesse programmide hilist heakskiitmist;
 7. rõhutab vajadust jõuda paranduseelarve projekti suhtes õigel ajal kokkuleppele, et teha võimalikuks kõikide asjaomaste programmide kiire vastuvõtmine;
 8. kiidab nõukogu seisukoha paranduseelarve projekti nr 2/2015 kohta heaks;
 9. teeb presidendile ülesandeks kuulutada paranduseelarve nr 1/2015 lõplikult vastuvõetuks ja korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, kontrollikojale, Regioonide Komiteele ning liikmesriikide parlamentidele.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0099

Sõidukisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmine ***II

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb hädaabinumbri 112 teenusel põhineva sõidukisese eCall-süsteemi kasutuselevõtmisega seotud tüübikinnituse nõudeid ning millega muudetakse direktiivi 2007/46/EÜ (05130/3/2015 – C8-0063/2015 – 2013/0165(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2016/C 346/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05130/3/2015 – C8-0063/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. septembri 2013. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0316) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 76,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0053/2015),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 341, 21.11.2013, lk 47.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 26.2.2014, P7_TA(2014)0154.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0100

Kütusekvaliteedi direktiiv ja taastuvenergia direktiiv *II**

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (10710/2/2014 – C8-0004/2015 – 2012/0288(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2016/C 346/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (10710/2/2014 – C8-0004/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. aprilli 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2012)0595) suhtes,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 1. aprilli 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi teise lugemise seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 8 punktile a,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 69,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0025/2015),
1. võtab vastu allpool toodud teise lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC2-COD(2012)0228

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel 28. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/..., millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2015/1513) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 198, 10.7.2013, lk 56.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 11.9.2013, P7_TA(2013)0357.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0101

Õhukeste plastkandekottide tarbimise vähendamine ***II

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 94/62/EÜ seoses õhukeste plastkandekottide tarbimise vähendamisega (05094/1/2015 – C8-0064/2015 – 2013/0371(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2016/C 346/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05094/1/2015 – C8-0064/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 26. veebruari 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 3. aprilli 2014. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽³⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0761) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 76,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0130/2015),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud avalduse;
 3. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 4. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 5. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriга selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi avaldus

Euroopa Parlament võtab teadmiseks komisjoni avalduse saavutatud kokkulepe kohta, millega muudetakse direktiivi 94/62/EÜ seoses õhukeste plastkandekottide tarbimise vähendamisega.

Nagu komisjon oma seletuskirjas märkis, oli esialgse ettepaneku eesmärk „vähendada negatiivset mõju keskkonnale, eelkõige seoses plastkandekottide äraviskamisega, soodustada jäätmetekke vältimist ja ressursside tõhusamat kasutamist ning piirata samal ajal negatiivset sotsiaalmajanduslikku mõju. Täpsemalt soovitakse ettepanekuga vähendada õhemate kui 50 mikronit (0,05 millimeetrit) plastkandekottide tarbimist Euroopa Liidus.”

⁽¹⁾ ELT C 214, 8.7.2014, lk 40.

⁽²⁾ ELT C 174, 7.6.2014, lk 43.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, 16.4.2014, P7_TA(2014)0417.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Euroopa Parlament märgib, et kaasseadusandjate poolt kokku lepitud tekst on täielikult kooskõlas komisjoni ettepaneku eesmärkidega.

Komisjon järeldas oma mõjuhindangus, et „valikul, mis ühendab ELi vähendamiseesmärgi ja selgesõnalise soovitusena kasutada hinnakujundusmeetmeid ning liikmesriikide võimaluse kohaldada erandina artiklist 18 [...] turupiiranguid, on kõige suurem potentsiaal anda häid keskkonnaalaseid tulemusi, samal ajal saavutatakse sellega positiivne majanduslik mõju, piiratakse negatiivset mõju tööhõivele, tagatakse üldsuse toetus ja aidatakse suurendada teadlikkust säästvast tarimisest”.

Euroopa Parlament märgib, et kokkulepitud lõplik tekst põhineb komisjoni mõjuhindangus kindlaks tehtud eelistataval valikul ja selles kehtestatakse liikmesriikidele asjakohased sätted, et tagada plastkottide tarbimise tulemuslik vähendamine kogu ELis.

Euroopa Parlament tuletab samuti meelde, et vastavalt 2003. aasta paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 30 on kaasseadusandjatel õigus teha otsus mõjuhindangu läbiviimise kohta enne mis tahes sisulise muudatuse vastuvõtmist.

Euroopa Parlament tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõike 2 kohaselt on „institutsioonid [...] omavahelises koostöös üksteise suhtes lojaalsed.” Parlament hindab komisjoni jõupingutusi, et institutsioonidevahelised läbirääkimised lõpule viia. Ta taunib siiski asjaolu, et komisjoni avalduses käsitletakse küsimusi, millega on seadusandliku menetluse käigus juba piisavalt tegeletud.

Lõpuks tuletab Euroopa Parlament meelde, et komisjon kui aluslepingute täitmise järelevalvaja vastutab täielikult liidu õiguse nõuetekohase kohaldamise eest liikmesriikides.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0102

Meretranspordist pärit süsinikdioksiidi heide ***II

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse meretranspordist pärit süsinikdioksiidiheite seiret, aruandlust ja kontrolli ning millega muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ (17086/1/2014 – C8-0072/2015 – 2013/0224(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2016/C 346/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (17086/1/2014 – C8-0072/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. oktoobri 2013. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2013)0480) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 76,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0122/2015),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 67, 6.3.2014, lk 70.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 16.4.2014, P7_TA(2014)0424.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0103

Euroopa statistika *II**

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta (05161/2/2015 – C8-0073/2015 – 2012/0084(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

(2016/C 346/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05161/2/2015 – C8-0073/2015),
 - võttes arvesse Hispaania Saadikute Kongressi ja Hispaania Senati ning Austria Liidunõukogu poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 6. novembri 2012. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽²⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (COM(2012)0167) suhtes,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 76,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus teisele lugemisele (A8-0137/2015),
1. kiidab nõukogu esimese lugemise seisukoha heaks;
 2. märgib, et seadusandlik akt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga seadusandlikule aktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist seadusandlikule aktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 374, 4.12.2012, lk 2.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, 21.11.2013, P7_TA(2013)0505.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0104

Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava ***I

Euroopa Parlamendi 28. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse Läänemere tursa-, räime- ja kiluvarude majandamise ja nende varude püügi mitmeaastane kava, muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1098/2007 (COM(2014)0614 – C8-0174/2014 – 2014/0285(COD))⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 346/27)

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooniga,⁽¹⁶⁾ milles liit on osaline, on ette nähtud kaitsekohustused, sealhulgas kohustus toetada püütavate liikide populatsioonide säilitamist või taastamist maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagaval tasemel.

⁽¹⁶⁾ EÜT L 179, 23.6.1998, lk 3.

Muudatusettepanek

- (1) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooniga,⁽¹⁶⁾ milles liit on osaline, on ette nähtud kaitsekohustused, sealhulgas kohustus toetada püütavate liikide populatsioonide säilitamist või taastamist maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagaval tasemel, **mida võimaldavad asjakohased keskkonna- ja majandustegurid.**

⁽¹⁶⁾ EÜT L 179, 23.6.1998, lk 3.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1380/2013 on kehtestatud ühise kalanduspoliitika eeskirjad kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega. Ühise kalanduspoliitika eesmärgid on muu hulgas tagada, et kalapüük ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud, **kohaldada kalavarude majandamise suhtes ettevaatusprintsipi ja rakendada kalavarude majandamisel ökosüsteemipõhist lähenemisviisi.**

Muudatusettepanek

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1380/2013 on kehtestatud ühise kalanduspoliitika eeskirjad kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega. Ühise kalanduspoliitika eesmärgid on muu hulgas tagada, et kalapüük ja vesiviljelus on **sotsiaal-majanduslikust ja keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning on kalavarude majandamisel kooskõlas ettevaatusprintsipi ja ökosüsteemipõhise lähenemisviisi tasakaalustatud kohaldamisega.**

⁽¹⁾ Seejärel saadeti asi vastavalt kodukorra artikli 61 lõike 2 teisele lõigule vastutavale komisjonile uueks läbivaatamiseks (A8-0128/2015).

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 3**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7a) Käesoleva määrusega kehtestatava mitut liiki hõlmava majandamiskava puhul tuleb rohkem arvesse võtta kavas käsitletavate liikide erinevat ökoloogilist tähtsust ja ülesandeid. Kuna eri liigid on omavahel tihedalt seotud, ei saa kõigi liikide püüki samal ajal jätkusuutlikult maksimeerida ja on vaja vastu võtta otsused selle kohta, millised liigid tuleks seada esmatähtsale kohale.

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7b) Nõukogu ja Euroopa Parlament peaksid seoses maksimaalse jätkusuutliku saagikusega arvesse võtma ICESi viimaseid soovitusi ja aruandeid, et käesolev määrus oleks võimalikult ajakohane.

Muudatusettepanek 5**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 7 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7c) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2008/56/EÜ^(1bis) (edaspidi „merestrategie raamdirektiiv”) on kaubanduslike kalavarude jagunemine loomuliku suuruse ja vanuse alusel oluline näitaja merekeskkonna hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks.

^(1bis) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (merestrategie raamdirektiiv) (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

- (8) On **asjakohane** kehtestada mitut liiki hõlmav kava, võttes arvesse tursa-, räime ja kiluvarude vahelist dünaamikat ning samuti liike, mida püütakse kõnealuste varude püügil toimuval kaaspüügil, täpsemal atlandi merilesta, siledat kammeljat, harilikku lesta ja harilikku kammeljat. Kõnealuse kava eesmärk peaks olema saavutada ja säilitada asjaomaste kalavarude **maksimaalne jätkusuutlik saagikus**.

Muudatusettepanek

- (8) **Lõppeesmärk** on kehtestada mitut liiki hõlmav kava, võttes arvesse tursa-, räime ja kiluvarude vahelist dünaamikat ning samuti liike, mida püütakse kõnealuste varude püügil toimuval kaaspüügil, täpsemal atlandi merilesta, siledat kammeljat, harilikku lesta ja harilikku kammeljat. Kõnealuse kava eesmärk peaks olema **taastada**, saavutada ja säilitada asjaomaste **liikide populatsioonide selline tase, mis ületab asjaomaste kalavarude jätkusuutlikku saagikust tagava taseme, vähendades nii palju kui võimalik mõju teistele liikidele, nagu merelinnud, ja laiemale merekeskkonnale kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 2 lõikega 2.**

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

- (9) Tursa- ja pelaagiliste kalavarude kasutamine ei tohiks ohustada kõnealuste varude püügiga kaasneval kaaspüügil püütavate kalavarude, st atlandi merilesta, sileda kammelja, hariliku lesta ja hariliku kammelja varude jätkusuutlikkust. Seepärast tuleks kavaga tagada nende kaaspüügiliikide kaitse biomassi tasemel, mis ületab ettevaatusprintsibi kohaseid tasemeid.

Muudatusettepanek

- (9) Tursa- ja pelaagiliste kalavarude kasutamine ei tohiks ohustada kõnealuste varude püügiga kaasneval kaaspüügil püütavate kalavarude, st atlandi merilesta, sileda kammelja, hariliku lesta ja hariliku kammelja varude jätkusuutlikkust. Seepärast tuleks kavaga tagada nende kaaspüügiliikide kaitse biomassi tasemel, mis ületab **kalavarude majandamise ettevaatusprintsibi ja ökosüsteemipõhise lähenemisviisi kohaseid tasemeid, et tagada maksimaalne jätkusuutlik saagikus.**

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (9a) **Määruse (EL) nr 1380/2013 eesmärk on ka saagi tagasiheite järkjärguline kaotamine, võttes arvesse parimaid teaduslikke nõuandeid, et vältida ja vähendada soovimatut püüki. Seda eesmärki on võimalik saavutada kalapüügivahendite ja -meetodite selektiivsuse parandamise kaudu.**

Muudatusettepanek

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 11***Komisjoni ettepanek*

- (11) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 lõike 4 kohaselt tuleb kalapüügivõimalused määrata kindlaks kooskõlas mitmeaastastes kavades sätestatud sihttasemetega.

Muudatusettepanek

- (11) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 lõike 4 kohaselt tuleb kalapüügivõimalused määrata kindlaks kooskõlas mitmeaastastes kavades sätestatud sihttasemetega. **Püügipiirkondade lõikes eesmärgiks seatud kalastussuremuse ja biomassi tasemete saavutamiseks tuleks arvesse võtta uusimaid teaduslikke nõuandeid.**

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 12***Komisjoni ettepanek*

- (12) Seega tuleks kehtestada teaduslike nõuannete⁽¹⁹⁾ alusel kõnealused sihttasemed, mis on väljendatud kalastussuremuse määradena.

⁽¹⁹⁾ ICESi tehnilised talitused, september 2014. http://www.ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2014/Special%20Requests/EU_Fmsy_range_for_Baltic_cod_and_pelagic_stocks.pdf.

Muudatusettepanek

- (12) Seega tuleks kehtestada teaduslike nõuannete⁽¹⁹⁾ alusel kõnealused sihttasemed, mis on väljendatud kalastussuremuse määradena **ning millega taastatakse ja säilitatakse püütavate liikide populatsioonid tasemel, mis ületab maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagava taseme. Maksimaalsele jätkusuutlikule saagikusele vastav kasutamismäär peaks olema kasutamise ülemmäär.**

⁽¹⁹⁾ ICESi tehnilised talitused, september 2014. http://www.ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2014/Special%20Requests/EU_Fmsy_range_for_Baltic_cod_and_pelagic_stocks.pdf.

Muudatusettepanek 11**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 13***Komisjoni ettepanek*

- (13) On vaja kehtestada kaitse piirväärtused, et saaks rakendada täiendavaid ettevaatusabinõusid, kui kalavaru on vähenenud teatava kriitilise tasemeni, mis kujutab tõsist ohtu. Sellised kaitse piirväärtused tuleks määrata kalavaru **kudekarja** biomassi **miinimumtasemel**, mis vastab **kalavaru täielikule taastootmisvõimele**. Tuleks ette näha parandusmeetmed **juhaks, kui** kalavaru **suurus langeb** alla **kudekarja biomassi miinimumtaseme**.

Muudatusettepanek

- (13) On vaja kehtestada kaitse piirväärtused, et saaks rakendada täiendavaid ettevaatusabinõusid, kui kalavaru on vähenenud teatava kriitilise tasemeni, mis kujutab tõsist ohtu. Sellised kaitse piirväärtused tuleks määrata kalavaru biomassi **tasemel**, mis vastab **maksimaalsele jätkusuutlikule saagikusele (BMSY)**. Tuleks ette näha parandusmeetmed, **et vältida** kalavaru **suuruse langemist** alla **selle taseme**.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 12
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

- (14) Kaaspüügil püütud kalavarude puhul tuleks kudekarja biomassi miinimumtasemeid käsitleva teadusliku nõuande puudumise korral võtta konkreetseid kaitsemeetmeid juhul, kui **teaduslikest nõuannetest** nähtub, et varud on ohustatud.

Muudatusettepanek

- (14) Kaaspüügil püütud kalavarude puhul tuleks kudekarja biomassi miinimumtasemeid käsitleva teadusliku nõuande puudumise korral võtta konkreetseid kaitsemeetmeid juhul, kui **muude näitajate abil on võimalik anda teaduslikke nõuandeid, millest** nähtub, et varud on ohustatud. **Teaduslikud andmed kaaspüügi kudekarja biomassi tasemete kohta tuleb teha kiiresti kättesaadavaks, et saaks võtta vajalikke meetmeid.**

Muudatusettepanek 13
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

- (16) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 1 sätestatud lossimiskohustuse täitmiseks tuleks kavaga ette näha muud majandamismeetmed, nagu on sätestatud nimetatud määruse artikli 15 lõike 4 punktides a–c. Sellised meetmed tuleks sätestada delegeeritud õigusaktidega.

Muudatusettepanek

- (16) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 1 sätestatud lossimiskohustuse täitmiseks tuleks kavaga ette näha muud majandamismeetmed, nagu on sätestatud nimetatud määruse artikli 15 lõike 4 punktides a–c. Sellised meetmed tuleks sätestada delegeeritud õigusaktidega **pärast konsulteerimist asjaomaste nõuandekomisjonidega.**

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (16a) **Komisjon peaks arvesse võtma asjaomaste nõuandekomisjonide arvamust delegeeritud õigusaktide vastu võtmisel määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 1 sätestatud lossimiskohustuse täitmiseks, et näha ette muud majandamismeetmed, nagu on sätestatud nimetatud määruse artikli 15 lõike 4 punktides a–c.**

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

- (17) Samuti tuleks kavaga ette näha teatavad täiendavad tehnilised meetmed, mis võetakse vastu delegeeritud õigusaktide abil, et aidata kaasa kava eesmärkide saavutamisele, eelkõige seoses noorkalade või kudevate kalade kaitsega. Kuni nõukogu määruse (EÜ) nr 2187/2005⁽²⁰⁾ läbivaatamiseni tuleks ette näha ka seda, et sellised meetmed võivad vajaduse korral kava eesmärkide saavutamiseks kalduda kõrvale kõnealuse määruse teatavatest mitteolemuslikest osadest.

⁽²⁰⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2187/2005, 21. detsember 2005, mis käsitleb Läänemere, Suur- ja Väike-Belti ning Sundi kalavarude kaitsmist tehniliste meetmete abil, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1434/98 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 88/98 (ELT L 349, 31.12.2005, lk 1).

Muudatusettepanek

- (17) Samuti tuleks kavaga ette näha teatavad täiendavad tehnilised meetmed, mis võetakse vastu delegeeritud õigusaktide abil **pärast konsulteerimist asjaomaste nõuandekomisjonidega**, et aidata kaasa kava eesmärkide saavutamisele, eelkõige seoses noorkalade või kudevate kalade kaitsega. Kuni nõukogu määruse (EÜ) nr 2187/2005⁽²⁰⁾ läbivaatamiseni tuleks ette näha ka seda, et sellised meetmed võivad vajaduse korral kava eesmärkide saavutamiseks kalduda kõrvale kõnealuse määruse teatavatest mitteolemuslikest osadest.

⁽²⁰⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2187/2005, 21. detsember 2005, mis käsitleb Läänemere, Suur- ja Väike-Belti ning Sundi kalavarude kaitsmist tehniliste meetmete abil, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1434/98 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 88/98 (ELT L 349, 31.12.2005, lk 1).

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (17a) **Komisjon peaks arvesse võtma asjaomaste nõuandekomisjonide arvamust teatavate täiendavate tehniliste meetmete vastuvõtmisel, et aidata kaasa kava eesmärkide saavutamisele.**

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

- (18) Selleks et kohandada tehnika ja teaduse arenguga õigeaegselt ja proportsionaalselt ning tagada paindlikkus ja võimaldada teatavate meetmete arengut peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu käesoleva määruse täiendamiseks õigusakte atlandi merilesta, harilikku lesta, siledat kammeljat ja harilikku kammeljat käsitlevate parandusmeetmete, lossimiskohustuse rakendamise ja tehniliste meetmete kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, seahulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek

- (18) Selleks et kohandada tehnika ja teaduse arenguga õigeaegselt ja proportsionaalselt ning tagada paindlikkus ja võimaldada teatavate meetmete arengut peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu käesoleva määruse täiendamiseks õigusakte atlandi merilesta, harilikku lesta, siledat kammeljat ja harilikku kammeljat käsitlevate parandusmeetmete, lossimiskohustuse rakendamise ja tehniliste meetmete kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, seahulgas ekspertide **ning liikmesriikide ja liidu erialaasutuste** tasandil, **millesse on kaasatud nii Euroopa Parlamendi kui ka nõukogu eksperdid. Enne konkreetset meedet käsitleva lõpliku ettepaneku esitamist tuleks korraldada põhjalik arutelu mõjutatud sidusrühmadega.** Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (18a) **Komisjon peaks arvesse võtma asjaomaste nõuandekomisjonide arvamust delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel, et laiendada käesoleva määruse reguleerimisala seoses atlandi merilesta, harilikku lesta, harilikku kammeljat ja siledat kammeljat käsitlevate parandusmeetmete, lossimiskohustuse rakendamise ja tehniliste meetmetega.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 b (uus)

Komisjoni ettepanek

- (18b) **Käesoleva määrusega kehtestatud kava rakendamisel tuleks eelistada määruse (EL) nr 1380/2013 artikliga 18 ette nähtud piirkondadeks jaotamise põhimõtte kohaldamist.**

Muudatusettepanek

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

- (19) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 kohaselt peaks Läänemere kalavarudega seotud otsese majandamishuviga liikmesriikidel olema juhul, kui komisjonile on antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses teatavate kavas sätestatud kaitsemeetmetega, võimalus esitada ühiseid soovitusi selliste meetmete võtmiseks, et need meetmed oleksid kavandatud nii, et need vastaksid Läänemere ja selle kalavarude eripärale. Kõnealuste soovitude esitamise tähtaeg tuleks kindlaks määrata, nagu on ette nähtud nimetatud määruse artikli 18 lõikes 1.

Muudatusettepanek

- (19) Määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 kohaselt peaks Läänemere kalavarudega seotud otsese majandamishuviga liikmesriikidel **ja nõuandekomisjonidel** olema juhul, kui komisjonile on antud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses teatavate kavas sätestatud kaitsemeetmetega, võimalus esitada ühiseid soovitusi selliste meetmete võtmiseks, et need meetmed oleksid kavandatud nii, et need vastaksid Läänemere ja selle kalavarude eripärale. Kõnealuste soovitude esitamise tähtaeg tuleks kindlaks määrata, nagu on ette nähtud nimetatud määruse artikli 18 lõikes 1.

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (19a) **Kava tõhususe ja uuenduslike aspektide tugevdamiseks peaks ühiste soovitude ja järgnevate delegeeritud õigusaktide eesmärk olema tagada alt üles ja tulemuspõhiste lähenemisviiside hõlmamine.**

Muudatusettepanek 22
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (19b) **Komisjon peaks arvesse võtma asjaomaste nõuandekomisjonide arvamust kavas ette nähtud teatavaid kaitsemeetmeid käsitlevate delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel.**

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22a) Tuleks kehtestada õigusnormid, mis tagavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 ^(1bis) kohase rahalise toetuse andmise kalapüügi ajutise peatamise korral.

^(1bis) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011 (ELT L 149, 20.5.2014, lk 1).

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(25) Mis puudutab ajaraamistikku, siis eeldatakse, et asjaomaste kalavarude maksimaalne jätkusuutlik saagikus peaks saavutatama 2015. aastaks. Seejärel tuleks seda hoida.

(25) Mis puudutab ajaraamistikku, peaksid asjaomased kalavarud jõudma eesmärgini 2015. aastaks, kui see on võimalik. Kalavarude kasutamise tasemete hilisemat saavutamist tuleks lubada ainult juhul, kui nende saavutamine 2015. aastaks seaks tõsiselt ohtu asjaomaste kalalaevastike sotsiaalse ja majandusliku jätkusuutlikkuse. Pärast 2015. aastat tuleks kõnealused tasemed saavutada nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt 2020. aastaks. Nende tähtaegade järgselt tuleks sihttasemeid hoida.

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26) Püügikoormuse reguleerimise korra puudumisel on vaja välja jätta kalapüügiluba ja laevade või mootorite asendamist käsitlevad erieeskirjad, mida kohaldatakse Liivi lahes. Nõukogu määrust (EÜ) nr 2187/2005 tuleks vastavalt muuta.

välja jäetud

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Kava kohaldatakse** ka atlandi merilesta, hariliku lesta, hariliku kammelja ja sileda kammelja suhtes **asjaomaste kalavarude püügil** ICESi alarajoonides 22–32.

Muudatusettepanek

2. **Käesoleva määrusega kehtestatakse** ka **meetmed** atlandi merilesta, hariliku lesta, hariliku kammelja ja sileda kammelja **kaaspüügi** suhtes ICESi alarajoonides 22–32, **mida kohaldatakse lõikes 1 osutatud kalavarude püügi korral.**

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – punktid b ja c

Komisjoni ettepanek

- b) „püümisvõrk” – **suur** ankurdatud võrk, kinnitatud vaiade külge või mõnikord triiviv, **pealt avatud** ja varustatud mitmesuguste seadmetega, mis soodustavad kala sisenemist püümisesse ja takistavad tema väljumist ning mis on tavaliselt jagatud eraldi osadeks, mis on alt võrguga suletud;
- c) „lõkspüünised ja mõrrad” – koorikloomade või kalade püügiks mõeldud puuri- või korvikujulised eri materjalist **väikesed** püünised, mis asetatakse merepõhja üksikult või reas; neil on üks või mitu avaust või sissepääsu ning need on veepinnal ühendatud köitega (poinöörid) poide külge, mis märgivad nende asukohta;

Muudatusettepanek

- b) „püümisvõrk, **rüsa ja seisevnoot**” – ankurdatud võrk, kinnitatud vaiade külge või mõnikord triiviv ja varustatud mitmesuguste seadmetega, mis soodustavad kala sisenemist püümisesse ja takistavad tema väljumist ning mis on tavaliselt jagatud eraldi osadeks, mis on alt võrguga suletud;
- c) „lõkspüünised ja mõrrad” – koorikloomade või kalade püügiks mõeldud puuri- või korvikujulised eri materjalist püünised, mis asetatakse merepõhja üksikult või reas; neil on üks või mitu avaust või sissepääsu ning need on veepinnal ühendatud köitega (poinöörid) poide külge, mis märgivad nende asukohta;

Muudatusettepanekud 63, 28 ja 56
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3

Komisjoni ettepanek

1. **Kava eesmärk on aidata saavutada** ühise kalanduspoliitika **eesmärke**, mis on loetletud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 2, eelkõige:

- (a) asjaomaste kalavarude **maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamine ja selle** säilitamine ning

Muudatusettepanek

1. **Kavaga tagatakse** ühise kalanduspoliitika **nende eesmärkide saavutamine**, mis on loetletud määruse (EL) nr 1380/2013 artiklis 2, **ning merestrateegia raamdirektiivis nr 2008/56/EÜ** eelkõige:

- (a) asjaomaste kalavarude **taastamine ja** säilitamine **biomassi tasemel, mis ületab maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagava taseme**, ning

Teisipäev, 28. aprill 2015

Komisjoni ettepanek

(b) atlandi merilesta, sileda kammelja, hariliku lesta ja hariliku kammelja varude kaitse tagamine **kooskõlas ettevaatusprintsipi**ga.

2. Kava **eesmärk on aidata** rakendada määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 1 sätestatud lossimiskohustust asjaomaste kalavarude ja atlandi merilesta puhul.

Muudatusettepanek

(b) atlandi merilesta, sileda kammelja, hariliku lesta ja hariliku kammelja varude kaitse tagamine **selline tasemeni, mis ületab asjaomaste kalavarude maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagava taseme**.

2. Kava **aitab parimaid saadaolevaid teaduslikke nõuandeid arvestades soovimatu püügi vältimise ja vähendamisega kaotada saagi tagasiheite ning** rakendada määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikes 1 sätestatud lossimiskohustust asjaomaste kalavarude ja atlandi merilesta puhul.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3a

Kooskõla liidu keskkonnaalaste õigusaktidega

1. Kavaga kohaldatakse kalavarude majandamise ökosüsteemipõhist lähenemisviisi.

2. Selle tagamiseks, et püügitegevuse negatiivne mõju mere ökosüsteemile viidaks miinimumini ja püügitegevuses välditaks merekeskkonna seisundi halvendamist, on kava kooskõlas merestrateegia raamdirektiiviga ja aitab kaasa selle eesmärkide täitmisele, et saavutada hea keskkonnaseisund 2020. aastaks. Eelkõige on kava eesmärk:

a) tagada asjaomase direktiivi I lisas esitatud tunnuses 3 kirjeldatud tingimuste täitmine;

b) aidata saavutada asjaomase direktiivi I lisas esitatud tunnused 1, 4 ja 6 vastavalt kalapüügi osatähtsusele nende saavutamisel.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kalastussuremuse **sihttase** tuleb saavutada 2015. aastaks ja hoida **seada sealt alates** asjaomaste kalavarude puhul järgmistest vahemikes:

Muudatusettepanek

1. Kalastussuremuse sihttaseme **puhul võetakse arvesse uusimaid teaduslikke nõuandeid ja see** tuleb võimaluse korral saavutada 2015. aastaks ja **järk-järgult edenedes hiljemalt 2020. aastaks ning seejärel tuleb seda asjaomaste kalavarude puhul** hoida. **Kalastussuremus kehtestatakse** asjaomaste kalavarude puhul järgmistest vahemikes:

Teisipäev, 28. aprill 2015

Komisjoni ettepanek		Muudatusettepanek	
Kalavaru	Kalastussuremuse sihttaseme vahemik	Kalavaru	Kalastussuremuse sihttaseme vahemik
Läänemere lääneosa tursk	0,23–0,29	Läänemere lääneosa tursk	0 kuni FMSY
Läänemere idaosa tursk	0,41–0,51	Läänemere idaosa tursk	0 kuni FMSY
Läänemere keskosa räim	0,23–0,29	Läänemere keskosa räim	0 kuni FMSY
Liivi lahe räim	0,32–0,39	Liivi lahe räim	0 kuni FMSY
Botnia mere räim	0,13–0,17	Botnia mere räim	0 kuni FMSY
Botnia lahe räim	<i>ei ole määratud</i>	Botnia lahe räim	0 kuni FMSY
Läänemere lääneosa räim	0,25–0,31	Läänemere lääneosa räim	0 kuni FMSY
Läänemere kilu	0,26–0,32	Läänemere kilu	0 kuni FMSY

FMSY (maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamisele vastav kalastussuremus) väärtused määratakse viimaste saadaolevate usaldusväärsete teaduslike nõuannete põhjal ja eesmärk peaks olema saavutada kalastussuremuse (F) sihttase 0,8 x FMSY.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kalapüügivõimalused kehtestatakse nii, et lõike 1 tabelis esitatud kalastussuremuse taseme sihtväärtuste ületamise tõenäosus oleks väiksem kui 5%.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Käesolevas määruses sätestatakse püügitgevuse ajutine peatamine vastavalt määruse (EL) 508/2014 artiklile 33, andes asjaomase määruse kohast rahalist toetust.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kaitse piirväärtus **väljendatuna kudekarja biomassi miinimumtasemena**, mis vastab kalavarude täielikule taastootmisvõimele, on asjaomaste kalavarude puhul järgmine:

1. Kaitse piirväärtus, mis vastab kalavarude täielikule taastootmisvõimele, on asjaomaste kalavarude puhul järgmine:

Kalavaru	Kudekarja biomassi miinimumtase (tonnides)	Kalavaru	Kudekarja biomassi miinimumtase (tonnides)
Läänemere lääneosa tursk	36 400	Läänemere lääneosa tursk	36 400 aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Läänemere idaosa tursk	88 200	Läänemere idaosa tursk	88 200 aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Läänemere keskosa räim	600 000	Läänemere keskosa räim	600 000 aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Liivi lahe räim	Määratlemata	Liivi lahe räim	Määratlemata aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Botnia mere räim	Määratlemata	Botnia mere räim	Määratlemata aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Botnia lahe räim	Määratlemata	Botnia lahe räim	Määratlemata aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Läänemere lääneosa räim	110 000	Läänemere lääneosa räim	110 000 aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel
Läänemere kilu	570 000	Läänemere kilu	570 000 aastal 2015 ja BMSY ülejäänud aastatel

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui mis tahes asjaomase kalavaru kudekarja biomass on teataval aastal väiksem kui lõike 1 kohane kudekarja biomassi tase, võetakse vastu asjakohased parandusmeetmed, et tagada asjaomase kalavaru **kiire** taastamine **ettevaatusprintsibi kohasele** tasemele. Erandina käesoleva määruse artikli 4 lõikest 2 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 lõikega 4 tuleb kalapüügi võimalused kehtestada eelkõige tasemel, mis on madalam tasemest, mille puhul jääb kalastussuremus artikli 4 lõikes 1 sätestatud vahemikku. Kõnealused parandusmeetmed võivad vajaduse korral hõlmata ka komisjoni poolt seadusandlike ettepanekute esitamist ja erakorraliste meetmete võtmist vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artiklile 12.

Muudatusettepanek

2. Kui mis tahes asjaomase kalavaru kudekarja biomass on teataval aastal väiksem kui lõike 1 kohane kudekarja biomassi tase, võetakse vastu asjakohased parandusmeetmed, et tagada **võimalikult kiiresti** asjaomase kalavaru taastamine tasemele, **mis ületab maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagava taseme**. Erandina käesoleva määruse artikli 4 lõikest 2 ja kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 16 lõikega 4 tuleb kalapüügi võimalused kehtestada eelkõige tasemel, mis on madalam tasemest, mille puhul jääb kalastussuremus **käesoleva määruse** artikli 4 lõikes 1 sätestatud vahemikku. Kõnealused parandusmeetmed võivad vajaduse korral hõlmata ka komisjoni poolt seadusandlike ettepanekute esitamist ja erakorraliste meetmete võtmist vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artiklile 12.

Muudatusettepanek 59
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui mõne asjaomase kalavaru biomass antud aastal langeb alla allpool toodud tabelis esitatud taset, võetakse vajalikud meetmed, et peatada selle kalavaru püük:

Kalavaru	Biomassi piirangu tase (tonnides)
Läänemere lääneosa tursk	26 000
Läänemere idaosa tursk	63 000
Läänemere keskosa räim	430 000
Liivi lahe räim	Määratlemata
Botnia mere räim	Määratlemata
Botnia lahe räim	Määratlemata
Läänemere lääneosa räim	90 000
Läänemere kilu	410 000

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6

Komisjoni ettepanek

Artikkel 6

Muudatusettepanek

Artikkel 6

Meetmed, mida võetakse juhul, kui atlandi merilest, hariliku lesta, harilik kammeljas ja sile kammeljas on ohus

1. Kui **teadusliku nõuande põhjal** on atlandi merilesta, hariliku lesta, hariliku kammelja või sileda kammelja **mis tahes varud** Läänemeres **ohus**, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 15 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse konkreetseid **meetmeid ohustatud varu kaitseks** ja mis hõlmavad **mis tahes** järgmisi **aspekte**:

(c) a) püügivõimsuse ja püügikoormuse kohandamine;

(d) b) tehnilised meetmed, sealhulgas

(1) püügivahendite omadused, eeskätt võrgusilma suurus, võrguniidi jämedus, püügivahendi suurus;

(2) püügivahendi kasutamine, eeskätt veesoleku aeg, püügivahendite kasutamise sügavus;

(3) kalapüügi keelamine või piiramine teatavates piirkondades;

(4) kalapüügi keelamine või piiramine teataval perioodil;

(5) kalavaru kaitseks kehtestatud alammõõt.

Atlandi merilesta, hariliku lesta, hariliku kammelja ja sileda kammelja tehnilised kaitsemeetmed

1. Kui **teaduslikest nõuannetest nähtub, et parandusmeetmed on vajalikud selleks, et tagada** atlandi merilesta, hariliku lesta, hariliku kammelja või sileda kammelja **varude majandamine** Läänemeres **vastavalt ettevaatusprintsipi**le, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 15 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse konkreetseid **kaitsemeetmeid atlandi merilesta, hariliku lesta, hariliku kammelja ja sileda kammelja kaaspüügi korral** ja mis hõlmavad järgmisi **tehnilisi meetmeid**:

a) püügivõimsuse ja püügikoormuse kohandamine;

b) püügivahendite omadused, eeskätt võrgusilma suurus, võrguniidi jämedus, püügivahendi suurus;

c) püügivahendi kasutamine, eeskätt veesoleku aeg **ja** püügivahendite kasutamise sügavus;

d) kalapüügi keelamine või piiramine teatavates piirkondades;

e) kalapüügi keelamine või piiramine teataval perioodil;

f) kalavaru kaitseks kehtestatud alammõõt;

g) muud selektiivsusega seotud näitajad.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud meetmete eesmärk on saavutada **artikli 3 lõike 1 punktis b** sätestatud eesmärk ja need põhinevad teaduslikel nõuannetel.

3. Asjaomased liikmesriigid võivad esitada kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 lõikega 1 ühiseid soovitusi lõikes 1 osutatud konkreetsete kaitsemeetmete võtmiseks.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud meetmete eesmärk on saavutada **artikli 3 lõike 1 punktis b** sätestatud eesmärk ja **kooskõla liidu keskkonnaalaste õigusaktidega vastavalt artiklile 3a ning need põhinevad parimatel saadaolevatel** teaduslikel nõuannetel.

3. Asjaomased liikmesriigid võivad esitada kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 lõikega 1 ühiseid soovitusi lõikes 1 osutatud konkreetsete kaitsemeetmete võtmiseks.

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon Euroopa Parlamendi ja asjaomaste nõuandekomisjonidega.

3b. Asjaomaste liikmesriikidega konsulteerides analüüsib komisjon lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktide mõju ühe aasta möödumisel nende vastuvõtmisest ja edaspidi igal aastal. Kui analüüs näitab, et delegeeritud õigusakt ei ole tekkinud olukorra lahendamiseks piisav, võivad asjaomased liikmesriigid esitada ühise soovitusi vastavalt määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 lõikele 1.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7

Komisjoni ettepanek

Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 ei kehti lossimiskohustus **asjaomaste varude ja atlandi merilesta suhtes**, kui kala püütakse järgmiste vahenditega: püünisvõrgud, lõkspüümisel ja mõrrad.

Muudatusettepanek

Erandina määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 15 lõikest 1 ei kohaldata lossimiskohustust **tursale**, kui **seda** püütakse järgmiste vahenditega: püünisvõrgud, lõkspüümisel ja mõrrad, **rüsad ja seisevnoodad**.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud meetmete eesmärk on saavutada artiklis 3 sätestatud eesmärk, eeskätt noorkalade või kudevate kalade kaitse.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud meetmete eesmärk on saavutada artiklis 3 sätestatud eesmärk, eeskätt noorkalade või kudevate kalade kaitse, **ja kooskõla liidu keskkonnaalaste õigusaktidega vastavalt artiklile 3a ning tagada, et püügittegevuse negatiivne mõju mere ökosüsteemile viidaks miinimumini.**

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) määruse (EÜ) nr 2187/2005 artiklites 3 ja 4 osutatud **II ja III lisas sätestatud** sihtliikide **ja** võrgusilma suuruse spetsifikatsioonid;

Muudatusettepanek

a) määruse (EÜ) nr 2187/2005 **II, III ja IV lisas sätestatud ja nimetatud määruse** artiklites 3 ja 4 ning artikli 14 lõikes 1 osutatud sihtliikide, võrgusilma suuruse **ja kalavarude kaitseks kehtestatud alammõõtude** spetsifikatsioonid;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 3 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) **kõnealuse määruse artiklis 22 sätestatud traalimiskeeld Liivi lahel.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. **Lisaks püüab komisjon enne tehniliste meetmete vastuvõtmist arvesse võtta uusimaid teadusuuringuid, sh ICESi uuringuid.**

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. **Tursa kudemisajal on keelatud pelaagiline kalapüük statsionaarse püügivahendiga, mille võrgusilma suurus on väiksem kui 110 mm või ulgseadme puhul 120 mm.**

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus
VI a peatükk (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

VIa PEATÜKK**ERIMEETMED****Artikkel 9a****Erimeetmed**

1. Igasugune kalapüük on 1. maist kuni 31. oktoobrini keelatud piirkondades, mis asuvad järgmiste ülemaailmse geodeetilise süsteemi (WGS84) kohaste koordinaatidega määratud loksodroomide vahel:

a) piirkond 1:

— 55° 45' N, 15° 30' E

— 55° 45' N, 16° 30' E

— 55° 00' N, 16° 30' E

— 55° 00' N, 16° 00' E

— 55° 15' N, 16° 00' E

— 55° 15' N, 15° 30' E

— 55° 45' N, 15° 30' E

b) piirkond 2:

— 55° 00' N, 19° 14' E

— 54° 48' N, 19° 20' E

— 54° 45' N, 19° 19' E

— 54° 45' N, 18° 55' E

— 55° 00' N, 19° 14' E

c) piirkond 3:

— 56° 13' N, 18° 27' E

— 56° 13' N, 19° 31' E

— 55° 59' N, 19° 13' E

— 56° 03' N, 19° 06' E

— 56° 00' N, 18° 51' E

— 55° 47' N, 18° 57' E

— 55° 30' N, 18° 34' E

— 56° 13' N, 18° 27' E.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kõigil liidu kalalaevadel, mille kogupikkus on vähemalt kaheksa meetrit ja mille pardal hoitakse või mis kasutavad tursa püügiks Läänemerel määruse (EÜ) nr 2187/2005 artikli 3 kohast püügivahendit, peab olema luba tursapüügiks Läänemerel.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 15 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli muutmiseks, kui see on vajalik artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks ja eskätt noorkalade või kudevate kalade kaitseks.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 10

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 10

Artikkel 10

Piirkondlik koostöö

Piirkondlik koostöö

1. Käesolevas peatükis sätestatud meetme suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 lõikeid 1–6.

2. Asjaomased liikmesriigid võivad esitada **kooskõlas määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 lõikega 1** ühiseid soovitusi järgmiste tähtaegade jooksul:

a) artikli 6 lõikes 1 sätestatud meetmete kohta teatavaks kalendriaastaks hiljemalt eelneva aasta 1. septembriks;

b) artikli 8 lõikes 1 ja artikli 9 lõikes 1 sätestatud meetmete kohta esimest korda hiljemalt kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel iga kord kuus kuud pärast kava mõju hinnangu esitamist vastavalt artiklile 14.

1. Käesoleva määruse artiklites 6, 8 ja 9 osutatud meetme suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1380/2013 artikli 18 lõikeid 1–6.

2. Asjaomased liikmesriigid võivad **pärast piirkondlike nõuandekomisjonidega konsulteerimist** esitada **artikli 6 lõikes 3, artikli 8 lõikes 3 ja artikli 9 lõikes 4 osutatud** ühiseid soovitusi **esimest korda hiljemalt 12 kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel iga kord 12 kuud pärast kava käsitleva hinnangu esitamist vastavalt artiklile 14, kuid liikmesriikidega seotud meetmete puhul mitte hiljem kui 1. septembril**. Kui kavaga hõlmatud mis tahes kalavarude olukord muutub järsult, võivad nad esitada selliseid soovitusi ka juhul, kui soovitatavaid meetmeid peetakse teaduslike nõuannete põhjal vajalikuks või põhjendatuks.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Asjaomased nõuandekomisjonid võivad samuti esitada soovitusi vastavalt lõikes 2 sätestatud ajakavale.

2b. Kõik komisjoni kõrvalekalded ühistest soovitustest edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning neid peab olema võimalik kontrollida.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 12

Artikkel 12

Eelteatiseid

Eelteatiseid

1. Erandina määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 17 lõikest 1 on kõnealuses artiklis sätestatud eelteatise kohustatud esitama

selliste liidu kalalaevade kaptenid, mille kogupikkus on vähemalt kaheksa meetrit ja mille pardal on vähemalt **300 kg** turska

või kaks tonni pelaagilist kalavaru.

2. Erandina määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 17 lõikest 1 peab nimetatud artiklis sätestatud eelteatiste esitamise aeg olema vähemalt üks tund enne eeldatavat sadamasse saabumise aega.

1. Erandina määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 17 lõikest 1 on kõnealuses artiklis sätestatud eelteatise kohustatud esitama:

a) turska püüdvate kalalaevade puhul selliste liidu kalalaevade kaptenid, mille kogupikkus on vähemalt kaheksa meetrit ja mille pardal on vähemalt **300 kilogrammi** turska;

b) räime ja/või kilu püüdvate kalalaevade puhul selliste liidu kalalaevade kaptenid, mille kogupikkus on vähemalt kaheksa meetrit ja mille pardal on vähemalt kaks tonni pelaagilist kalavaru.

2. Erandina määruse (EÜ) nr 1224/2009 artikli 17 lõikest 1 peab nimetatud artiklis sätestatud eelteatiste esitamise aeg olema vähemalt üks tund enne eeldatavat sadamasse saabumise aega. **Rannikuliikmesriikide pädevad asutused võivad juhtumipõhiselt anda loa sadamasse varem siseneda, eeldusel et nõuetekohasteks kontrollimeetmeteks vajalikud tingimused on täidetud.**

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) 5 tonni pelaagilisi kalavarusid.

b) 2 tonni pelaagilisi kalavarusid.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14

Artikkel 14

Kava hindamine

Kava hindamine

Komisjon tagab, et kuus aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel iga **kuue** aasta tagant **hinnatakse** käesoleva kava mõju määrusega reguleeritud kalavarudele ja nende varude püügile, eeskätt **selleks, et võtta arvesse teaduslike nõuannete muutumist**. Komisjon esitab hindamiste tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel iga **viie** aasta tagant **hindab komisjon** käesoleva **mitmeaastase** kava mõju määrusega reguleeritud kalavarudele ja nende varude püügile, eeskätt **seoses saavutatud edusammudega kalavarude taastamiseks ja säilitamiseks tasemel, mis ületab maksimaalset jätkusuutlikku saagikust tagava taseme**. Komisjon esitab hindamiste tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule **ning võib vajaduse korral ja uusimaid teaduslikke nõuandeid arvesse võttes teha ettepanekuid mitmeaastase kava kohandamiseks või algatada delegeeritud õigusaktide muutmise**.

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu määrus
IX a peatükk (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

IXa PEATÜKK

EUROOPA MERENDUS- JA KALANDUSFONDI TOETUS

Artikkel 14a

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toetus

Määruse (EL) nr 508/2014 artikli 33 lõike 1 punkti c tähenduses loetakse käesoleva määrusega ette nähtud mitmeaastaseks kavaks määruse (EL) nr 1380/2013 artiklite 9 ja 10 kohane mitmeaastane kava.

Teisipäev, 28. aprill 2015

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artiklites 6, 8 ja 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **määramata ajaks** alates **käesoleva määruse jõustumise kuupäevast**.

Muudatusettepanek

2. Artiklites 6, 8 ja 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **viieks aastaks** alates **1. septembrist 2015**. Komisjon koostab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab pikendamisele vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppu.

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16

Komisjoni ettepanek

Määruse (EÜ) nr 2187/2005 artiklid 20 ja 21 jäetakse välja.

Muudatusettepanek

Määrust (EÜ) nr 2187/2005 muudetakse järgmiselt.

- 1. Artikli 13 lõige 3 jäetakse välja.**
 - 2. IV lisa veerus „Alammõõt” asendatakse tursavarude kaitseks kehtestatud alammõõt 38 cm alammõõduga 35 cm.**
-

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0105

Lossimiskohustus ***I

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse seoses lossimiskohustusega nõukogu määrusi (EÜ) nr 850/98, (EÜ) nr 2187/2005, (EÜ) nr 1967/2006, (EÜ) nr 1098/2007, nr 254/2002, (EÜ) nr 2347/2002 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1434/98 (COM(2013)0889 – C7-0465/2013 – 2013/0436(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 346/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2013)0889),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0465/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 29. aprilli 2014. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. veebruari 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A8-0060/2014),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2013)0436

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 28. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 850/98, (EÜ) nr 2187/2005, (EÜ) nr 1967/2006, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 254/2002, (EÜ) nr 2347/2002 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1379/2013 ja (EL) nr 1380/2013 seoses lossimiskohustusega ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1434/98

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/812) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 311, 12.9.2014, lk 68.

Teisipäev, 28. aprill 2015

P8_TA(2015)0106

EÜ ja Venemaa vahelise partnerluse sõlmimist käsitleva partnerlus- ja koostöölepingu protokoll, mille eesmärk on võtta arvesse Horvaatia ühinemist ELiga ***

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu partnerlus- ja koostöölepingu (millega sõlmitakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel) protokollide sõlmimise kohta Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga (11878/2014 – C8-0006/2015 – 2014/0052(NLE))

(Nõusolek)

(2016/C 346/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (11878/2014),
 - võttes arvesse partnerlus- ja koostöölepingu, millega sõlmitakse partnerlus ühelt poolt Euroopa Ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Venemaa Föderatsiooni vahel, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga, protokollide eelnõu (11513/2014),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 91, artikli 100 lõikele 2, artiklitele 207 ja 212 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0006/2015),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku ja lõiget 2 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi (A8-0129/2015),
1. annab nõusoleku protokollide sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0110

Noorte tööhõive algatuse raames toetust saavatele rakenduskavadele makstavad eelmaksed *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1304/2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi, et suurendada noorte tööhõive algatuse raames toetust saavatele rakenduskavadele makstavate esialgsete eelmaksete summat (COM(2015)0046 – C8-0036/2015 – 2015/0026(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 346/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0046),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 164, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0036/2015),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. märtsi 2015. aasta arvamust⁽¹⁾,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni arvamust ettepaneku finantsraamistikuga kokkusobivuse kohta,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 21. aprilli 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 41,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ja kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A8-0134/2015),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukohta;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2015)0026

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 1304/2013, et suurendada noorte tööhõive algatuse raames toetust saavatele rakenduskavadele makstava täiendava esialgse eelmakse summat

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/779) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0111

Teatavate tekstiiltoodete kolmandatest riikidest importimise ühiseeskirju käsitleva määruse (EMÜ) nr 3030/93 kehtetuks tunnistamine *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 3030/93 teatavate tekstiiltoodete kolmandatest riikidest importimise ühiseeskirjade kohta (COM(2014)0707 – C8-0271/2014 – 2014/0334(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 346/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0707),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 207, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0271/2014),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 11. märtsi 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59 ja artikli 50 lõiget 1,
- võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A8-0026/2015),
 1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0334

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/..., millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 3030/93 teatavate tekstiiltoodete kolmandatest riikidest importimise ühiseeskirjade kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/937) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0112

Norrage sõlmitud lepingus ettenähtud kaitsemeetmed *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelises lepingus ettenähtud kaitsemeetmete kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0304 – C8-0010/2014 – 2014/0159(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 346/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0304),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0010/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0046/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörihma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0159

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... Euroopa Majandusühenduse ja Norra Kuningriigi vahelises lepingus ettenähtud kaitsemeetmete kohta (kodifitseeritud tekst)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/938) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0113

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Albaaniaga *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Albaania Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0375 – C8-0034/2014 – 2014/0191(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 346/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0375),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0034/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0047/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse tööühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0191

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Albaania Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/939) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0114

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping ning kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlev vaheleping Bosnia ja Hertsegoviinaga *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitleva vahelepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0443 – C8-0087/2014 – 2014/0206(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 346/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0443),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0087/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0017/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0206

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja teiselt poolt Bosnia ja Hertsegoviina vahelise kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitleva vahelepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/940) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0115

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0394 – C8-0041/2014 – 2014/0199(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – kodifitseerimine)

(2016/C 346/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0394),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0041/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0132/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse tööühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0199

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu teatava rakenduskorra kohta (kodifitseeritud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/941) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0116

ELi toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamine teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes *

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0377 – C8-0139/2014 – 2014/0192(NLE))

(Konsulteerimine – kodifitseerimine)

(2016/C 346/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2014)0377),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 109, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0139/2014),
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0029/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0117

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamine *

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (kodifitseeritud tekst) (COM(2014)0534 – C8-0212/2014 – 2014/0246(NLE))

(Konsulterimine – kodifitseerimine)

(2016/C 346/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2014)0534),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 109, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0212/2014),
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 103 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0047/2014),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt piirdub kõnealune ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0170

Rahaturufondid ***I

Euroopa Parlamendi 29. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus rahaturufondide kohta (COM(2013)0615 – C7-0263/2013 – 2013/0306(COD)) ⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 346/38)

Muudatusettepanek 1

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED (*)

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS (EL) 2015/...

rahaturufondide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Rahaturufondid pakuvad lühiajalist rahastamist finantseerimisasutustele, äriühingutele ja valitsustele. Neile üksustele rahastamise pakkumisega aitavad rahaturufondid rahastada Euroopa majandust. **Sellised üksused kasutavad rahaturufondidesse investeerimist tõhusa viisina krediidiriski ja riskipositsiooni hajutamiseks, et mitte loota üksnes pangahoiustele.**
- (2) Nõudluse poolel on rahaturufondid lühiajalised rahavoogude juhtimisvahendid, mis tagavad suure likviidsuse ja hajutatuse ning investeeingu põhiosa stabiilse väärtuse koos turupõhise tootlusega. Rahaturufondide võimalusi kasutavad **mitmesugused üksused, sh heategevusorganisatsioonid, elamuühistud, kohalikud omavalitsused ja suuremad kutselised investorid, nagu äriühingud ja pensionifondid**, kes soovivad oma üleliigset raha lühiajaliselt investeerida. Seega on rahaturufondid otsustava tähtsusega lüliks lühiajalise raha nõudluse ja pakkumise vahel.

⁽¹⁾ Seejärel saadeti asi vastavalt kodukorra artikli 61 lõike 2 teisele lõigule vastutavale komisjonile uueks läbivaatamiseks (A8-0041/2015).

(*) Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud **paksus kaldkirjas**, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ■.

⁽¹⁾ ELT C 170, 5.6.2014, lk 50.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- (3) Finantskriisi ajal toimunud sündmused tõid esile mitmed rahaturufondide tunnusjooned, mis muudavad need haavatavaks, kui finantsturgudel tekib raskusi, ning seetõttu võivad rahaturufondid riske finantsüsteemi kaudu levitada ja võimendada. Kui selle vara hinnad, millesse rahaturufondid on investeerinud, hakkavad langema, eelkõige halvenenud turutingimustes, ei saa rahaturufond alati pidada kinni investoritele antud lubadusest osakud või aktsiad koheselt tagasi võtta ning säilitada nende põhiväärtus. Selline olukord, **mis võib Finantsstabiilsuse nõukogu (FSB) ja Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) hinnangul mõjutada eriti tõsiselt püsiva või stabiilse puhaväärtusega rahaturufonde, võib** põhjustada tagasivõtmise taotluste arvuka ja ootamatu esitamise, mis võib omakorda kaasa tuua laiemad makromajanduslikud tagajärjed
- (4) Massiline tagasivõtmistaotluste esitamine **võib sundida** rahaturufonde müüma osa investeerimisvarast langeval turul, mis **võib aidata** kaasa likviidsuskriisi tekkele. Selliste tingimuste korral võivad rahaturu emitendid sattuda tõsisesse rahastamisraskustesse juhul, kui kommertsväärtpaberite ja muude rahaturuinstrumentide turud kokku kuiuvad. **Negatiivne** mõju **võib üle kanduda** lühiajalistele kapitaliturgudele ja **põhjustada** otseseid ja suuri probleeme finantseerimisasutuste, äriühingute ja valitsuste ning järelikult kogu majanduse rahastamisel.
- (5) Varahaldurid, keda **toetavad** sponsorid, võivad otsustada anda oma rahaturufondide likviidsuse ja stabiilsuse säilitamiseks toetust. Sageli on sponsorid sunnitud toetama enda spondeeritavaid rahaturufonde, mille väärtus kahaneb, maineriski ja hirmu tõttu, et paanika võib edasi kanduda sponsori muudesse äritegevustesse. Fondi suurus ja tagasivõtmise surve ulatusest sõltuvalt võib sponsortoetus kasvada nii suureks, et see ületab kasutadaolevaid reserve. Seega on oluline kehtestada ühtsete eeskirjade raamistik, et vältida sponsori maksejõuetust ja riski edasikandumist muudele rahaturufonde spondeerivatele üksustele.
- (6) Siseturu usaldusväärsuse ja stabiilsuse säilitamiseks on vaja sätestada rahaturufondide toimimise eeskirjad, eelkõige seoses rahaturufondide portfelli struktuuriga. **Selle eesmärk on muuta rahaturufondid vastupidavamaks ja vähendada negatiivse mõju ülekandumise võimalusi.** Kogu liidus on vaja kehtestada ühtsed eeskirjad, et tagada rahaturufondide **suutlikkus täita investorite tagasivõtmistaotlusi**, seda eriti halvenenud turutingimustes. Rahaturufondi portfelli käsitlevaid ühtseid eeskirju on vaja ka selleks, et tagada rahaturufondide suutlikkus tulla toime **tagasivõtmistaotluste arvuka** ja ootamatu esitamisega suure hulga investorite poolt.
- (7) Rahaturufondide ühtseid eeskirju on vaja lisaks selleks, et tagada finantseerimisasutuste, lühiajaliste võlakohustuste äriühingutest emitentide ja valitsuste jaoks lühiajalise kapitalituru tõrgeteta toimimine. Eeskirjad peavad tagama ka rahaturufondide investorite võrdse kohtlemise ning vältima **hiliste tagasivõtjate diskrimineerimist juhul**, kui tagasivõtmine on ajutiselt peatatud või kui rahaturufond **likvideeritakse**.
- (8) Rahaturufondide usaldatavusnõuded tuleb ühtlustada, sätestades selged eeskirjad, millega kehtestatakse rahaturufondidele ja nende valitsejatele kõikjal liidus otsesed kohustused. See parandaks rahaturufondide kui valitsus- ja ettevõtlussektori lühiajalise finantseerimise allikate stabiilsust kõikjal liidus. See tagaks ka selle, et rahaturufondid jäävad liidu majanduse rahavoogude juhtimise usaldusväärseks vahendiks ka edaspidi.
- (9) Üks aasta pärast seda, kui olid jõustunud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee (CESR) vastuvõetud rahaturufondi suunised, millega loodi liidu rahaturufondide ühtsed miinimumtingimused, rakendasid neid vaid 12 liikmesriiki, mis näitab lahknevate riiklike eeskirjade püsivust. **Finantskriisi ajal oli näha**, et riikide erinevate lähenemisviiside abil ei ole võimalik tulla toime liidu rahaturgude haavatavusega ega leevendada negatiivse mõju ülekandumise riski **ning see seab** ohtu siseturu toimimise ja stabiilsuse. Seega peaksid rahaturufonde käsitlevad ühtsed eeskirjad tagama investoritele kõrgetasemelise kaitse ning ennetama ja leevendama mis tahes võimalikke negatiivse mõju ülekandumise riske, mis tulenevad **rahaturufondides toimuvast** võimalikust investorijooksust.
- (10) Rahaturufondide eeskirju sätestava määruse puudumisel võidakse riiklikul tasandil jätkata lahknevate meetmete võtmist, mis jätkuvalt põhjustaks olulisi konkurentsimoonutusi, sest investeringute kaitsmise peamistes normides on väga suuri erinevusi. Lahknevused nõuetes portfelli koosseisu, kõlbliku vara, nende lõpptähtaja, likviidsuse ja hajutatuse ning rahaturuinstrumentide emitentide krediidikvaliteedi kohta toovad kaasa erinevusi investorite kaitses,

Kolmapäev, 29. aprill 2015

sest rahaturufondiga seotud investeerimisettepanekute riskid on erineva tasemega. Seetõttu on oluline võtta vastu ühtsed eeskirjad, et vältida negatiivse mõju ülekandumist lühiajalisele kapitaliturule ja rahaturufondide sponsoritele, mis ohustaks liidu finantsturu stabiilsust. **Süsteemse riski leevendamiseks peaksid püsiva puhaskäitumisega rahaturufondid käesoleva määruse jõustumise kuupäevast alates tegutsema liidus ainult kas valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhaskäitumisega rahaturufondina, jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhaskäitumisega rahaturufondina või vähevolatiilse puhaskäitumisega rahaturufondina. Kui ei ole sätestatud teisiti, hõlmavad kõik käesolevas määruses sisalduvad viited püsiva puhaskäitumisega rahaturufondidele nii valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhaskäitumisega rahaturufonde, jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhaskäitumisega rahaturufonde kui ka vähevolatiilse puhaskäitumisega rahaturufonde. Olemasolevatel püsiva puhaskäitumisega rahaturufondidel peaks olema võimalus otsustada tegutseda ka muutuva puhaskäitumisega rahaturufondina.**

- (11) Rahaturufonde käsitlevad uued eeskirjad on tihedalt seotud direktiiviga 2009/65/EÜ⁽¹⁾ ja direktiiviga 2011/61/EL⁽²⁾, sest need moodustavad liidus rahaturufondide loomise, valitsemise ja turustamise õigusraamistiku.
- (12) Liidus võivad ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjad tegutseda vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjatena (eurofondid), mida valitsevad eurofondide valitsejad või direktiivi 2009/65/EÜ alusel tegevusloa saanud äriühingud, või alternatiivsete investeerimisfondidena, mida valitsevad direktiivi 2011/61/EL alusel registreeritud või tegevusloa saanud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejad. Rahaturufonde käsitlevad uued ühtsed eeskirjad täiendavad nende direktiivide sätteid. Seega tuleks rahaturufonde käsitlevaid uusi eeskirju kohaldada lisaks direktiivides 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL sätestatud eeskirjadele. Samas tuleks jätta kohaldamata mitmed direktiivi 2009/65/EÜ VII peatükis sätestatud eeskirjad eurofondide investeerimispoliitika kohta ning kehtestada uutes ühtsetes rahaturufonde käsitlevates sätetes konkreetsed toote-eeskirjad.
- (13) Ühtlustatud eeskirju tuleks kohaldada ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate suhtes, kelle tunnused vastavad rahaturufondidega seotud tunnustele. Uutest rahaturufondide eeskirjadest kinnipidamine peaks olema kohustuslik eurofondidele ja alternatiivsetele investeerimisfondidele, kes investeerivad lühiajalisse varasse, nagu rahaturuinstrumendid ja deposiidid, või kes sõlmivad pöördrepolepinguid või teatavaid tuletispinguid ainsa eesmärgiga maandada fondi muude investeeringutega kaasnevaid riske ning kelle eesmärk on tagada kasum vastavalt rahaturu intressimääradele või säilitada investeeringute väärtus.
- (14) Rahaturufondide eripära tuleneb investeeritava vara kombinatsioonist ja taotletavatest eesmärkidest. Eesmärk tagada kasum vastavalt rahaturu intressimääradele ja eesmärk säilitada investeeringute väärtus ei välista üksteist. Rahaturufondil võib olla üks neist eesmärkidest või mõlemad eesmärgid.
- (15) Eesmärki tagada kasum vastavalt rahaturu intressimääradele tuleks mõista laiemas tähenduses. Oodatav kasum ei pea olema täpselt kooskõlas EONIA, Libori, Euribori või mis tahes muu asjaomase rahaturu intressimääraga. Eesmärk ületada rahaturu intressimäär väikese marginaaliga ei tähenda seda, et eurofond või alternatiivne investeerimisfond jääksid uute ühtsete eeskirjade kohaldamisalast välja.
- (16) Eesmärki säilitada investeeringu väärtus ei tohiks mõista fondi tagatava kapitaligarantiina. Seda tuleks mõista eesmärgina, mida eurofond või alternatiivne investeerimisfond püüab saavutada. Investeeringute väärtuse langus ei tohiks tähendada, et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja on muutnud eesmärki säilitada investeeringu väärtus.
- (17) On oluline, et eurofonde ja alternatiivseid investeerimisfonde, millel on rahaturufondide tunnused, käsitataks rahaturufondidena ning et nende suutlikkus täita pidevalt rahaturufonde käsitlevaid uusi ühtseid eeskirju oleks selgelt kontrollitud. Selleks peaksid rahaturufondidele andma tegevusloa pädevad asutused. Vastavalt direktiivis

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

2009/65/EÜ sätestatud ühtlustatud menetlusele peaks eurofondile tegevusloa andmine rahaturufondina olema osa tegevusloa andmisest eurofondina. Kuna direktiivi 2011/61/EL raames alternatiivsete investeerimisfondide suhtes loa andmise ja järelevalve ühtlustatud menetlusi ei kohaldata, on vaja ette näha ühtsed tegevusloa andmise põhinõuded, mis kajastaksid olemasolevaid eurofondide ühtlustatud eeskirju. Need menetlused peaksid tagama, et rahaturufondina tegevusloa saanud alternatiivset investeerimisfondi valitseb direktiivi 2011/61/EL kohaselt tegevusloa saanud alternatiivse investeerimisfondi valitseja.

- (18) Veendumaks, et rahaturufonde käsitlevad uued ühtsed eeskirjad kehtivad kõikide rahaturufondide tunnustega ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate suhtes, tuleb juhul, kui käesolevat määrust ei järgita, keelata kasutada nimetust „rahaturufond” või mis tahes muud väljendit, mis viitab sellele, et ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjal on rahaturufondidega ühised tunnused. Rahaturufonde käsitlevatest eeskirjadest kõrvalehoidmise vältimiseks peaksid pädevad asutused teostama järelevalvet nende jurisdiktsioonis asutatud või turustatavate ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate turutatavade üle, et kontrollida, et nad ei väärkasuta rahaturufondi nimetust ega osuta endale kui rahaturufondile, ilma et nad järgiksid uut õigusraamistikku.
- (19) Uued rahaturufondide suhtes kohaldatavad eeskirjad peaksid tuginema direktiivi 2009/65/EÜ ja direktiivi 2011/61/EL ning nende rakendamiseks vastuvõetud aktidega loodud kehtivale õigusraamistikule. Seepärast tuleks lisaks liidu kehtivates õigusaktides sätestatud toote-eeskirjadele kohaldada rahaturufonde käsitlevaid toote-eeskirju, välja arvatud juhul, kui need jäetakse sõnaselgelt kohaldamata. Peale selle tuleks rahaturufondide suhtes kohaldada kehtivas raamistikus sätestatud valitsemise ja turustamisega seotud eeskirju, võttes arvesse seda, kas tegemist on eurofondide või alternatiivsete investeerimisfondidega. Samamoodi tuleks rahaturufondide piiriülese tegevuse suhtes kohaldada direktiivides 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL piiriülese teenuste osutamise ja asutamisevabaduse kohta kehtestatud eeskirju.
- (20) Arvestades asjaolu, et eurofondide ja alternatiivsete investeerimisfondide õiguslik vorm võib olla erinev ega pruugi neile tingimata anda juriidilise isiku staatust, tuleks sätteid, millega rahaturufondidelt nõutakse meetmete võtmist, käsitada nii, et need osutavad rahaturufondi valitsejale, kui rahaturufond on selline eurofond või alternatiivne investeerimisfond, mis ei saa ise tegutseda, sest tal endal puudub juriidilise isiku staatus.
- (21) Rahaturufondide portfelli käsitlevate eeskirjade puhul tuleks selgelt kindlaks teha need vara kategooriad, millesse rahaturufondid tohivad investeerida, ja tingimused, mille korral nad tohivad seda teha. Rahaturufondide usaldusväärse tagamiseks on samuti soovitatav keelata rahaturufondidel teha teatavaid finantstehinguid, mis seaksid ohtu nende investeerimisstrateegia ja eesmärgid.
- (22) Rahaturuinstrumentid on vabalt võõrandatavad instrumentid, millega kaubeldakse tavaliselt rahaturgudel, näiteks riigi ja kohalike omavalitsuste võlakirjad, hoiusesertifikaadid, kommertsväärtpaberid, **kvaliteetse likviidse varaga tagatud väärtpaberid**, pangaaktseptid või keskmise või lühikese tähtajaga võlaväärtpaberid. Rahaturufondidel peaks olema lubatud neisse investeerida üksnes sel määral, mil need vastavad lõpptähtajaga seotud piirangutele, **või varaga tagatud väärtpaberite puhul juhul, kui tegemist on kvaliteetse varaga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013⁽¹⁾ VI osa likviidsusnormide tähenduses ning** rahaturufond peab nende krediitkvaliteeti kõrgeks.
- (23) Varaga tagatud kommertsväärtpabereid tuleks käsitada kõlblike rahaturuinstrumentidena ulatuses, mil määral need vastavad täiendavatele nõuetele. Tulenevalt asjaolust, et kriisi ajal olid teatavad väärtpaberistamised eriti ebastabiilsed, on vaja alusvara suhtes kehtestada lõpptähtajaga seotud piirangud ja kvaliteedikriteeriumid **ning samuti tuleb tagada, et riskipositsioonide kogum oleks piisavalt hajutatud. Siiski ei ole** kõik alusvara kategooriad osutunud ebastabiilseks, muu hulgas võib välja tuua eriti need väärtpaberistamised, mille puhul on alusvara seotud tootjate käibekapitali toetamisega ning reaalmajanduse kaupade ja teenuste müügiga. Sellised väärtpaberistamised on hästi toiminud ja neid tuleks pidada kõlblikeks rahaturuinstrumentideks, tingimusel et tegemist on kvaliteetse likviidse varaga määruse (EL) nr 575/2013 VI osa likviidsusnormide tähenduses, nagu on täpsustatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr .../...⁽²⁾. Nende hulka tuleks lugeda kõlblikud kvaliteetse likviidse varaga tagatud väärtpaberid, mis hõlmavad komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr .../...

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr .../..., millega täiendatakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediitiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

artikli 13 lõike 2 punkti g alapunktides iii ja iv osutatud väärtpaberistatud alusvara alamkategoriaid, nagu autolaenuid ja -liisinguid, mis on antud liikmesriigis asutatud või selle residentideks olevatele laenu- või liisinguvõtjatele, või ärialaenuid, liisinguid ja krediitilimiidid, mis on antud liikmesriigis asutatud ettevõtjatele, et rahastada muid kapitalikuluseid või äritegevust kui ärikinnisvara soetamine või arendus. Viide komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr .../... teatavatele väärtpaberistatud alusvara alamkategoriatele on oluline selleks, et tagada kõlbliku väärtpaberistatud alusvara ühesugune määratlemine krediitiasutuste likviidsuseeskirjade ja käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil, mis on omakorda oluline selliste instrumentide likviidsuse jaoks, et vältida reaalmajanduse väärtpaberistamise takistamist.

- (23a) Komisjonile tuleks anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks lihtsa, läbipaistva ja ühtlustatud väärtpaberistamise kindlakstegemise kriteeriumid. Seejuures peaks komisjon tagama järjepidevuse delegeeritud õigusaktidega, mis on vastu võetud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 460 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvantsus II)) artikli 135 lõike 2 alusel, ning arvesse tuleks võtta selliste väärtpaberistamiste eriomadusi, mille tähtaeg on emiteerimisel vähem kui 397 päeva. Samuti tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks kõrge krediitkvaliteediga võlakohustuste ja likviidse varaga tagatud kommertsväärtpaberite kindlakstegemise kriteeriumid. Komisjon peaks tagama järjepidevuse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) vastava tööga ja toetama seda.
- (24) Rahaturufondil peaks olema lubatud investeerida hoiustesse juhul, kui tal on võimalik raha igal ajal välja võtta. Tegelikku võimalust raha välja võtta piiraks see, kui enneaegse väljavõtmisega seotud trahvid oleksid nii suured, et need ületavad enne väljavõtmist kogunenud intressi. Seetõttu peaks rahaturufond hoolikalt vältima hoiustamist krediitiasutustes, mis nõuavad keskmisest suuremaid trahve, või liiga pikaajaliste hoiuste tegemist, kui see toob kaasa ülemäära suured trahvid.
- (25) Nende tuletisinstrumentide eesmärk, millesse rahaturufondid võivad investeerida, peaks olema üksnes maandada intressimäära- ja valuutariski, ning nende alusvaraks olevateks instrumentideks peaksid olema ainult intressimäärad, valuutad või neid kategooriaid kajastavad indeksid. Muu eesmärgiga või muul alusvaral põhinevate tuletisinstrumentide kasutamine peaks olema keelatud. Tuletisinstrumentide kasutamine peaks üksnes täiendama fondi strateegiat, kuid mitte olema peamine vahend fondi eesmärkide saavutamiseks. Kui rahaturufond investeerib varasse, mille väärtus on kajastatud muus valuutas kui fondi valuuta, peaks rahaturufondi valitseja maandama kogu valuutariski positsiooni, sealhulgas tuletisinstrumentide kaudu. **Rahaturufondidel peaks olema õigus investeerida tuletisinstrumentidesse, kui nendega kaubeldakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 50 lõike 1 punktis a, b või c osutatud reguleeritud turul või börsiväliselt või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määruses (EL) nr 600/2014 (finantsinstrumentide turgude kohta) osutatud organiseeritud kauplemiskohas.**
- (26) Ülemäärase raha väga lühiajaliseks investeerimiseks võivad rahaturufondid kasutada pöördrepolepinguid, tingimusel et positsioon on täielikult tagatistega kaetud. Investorite huvide kaitsmiseks on vaja tagada, et pöördrepolepingute raames antavad tagatised on **kvaliteetsed**. Rahaturufondid ei tohiks kasutada mingeid muid tõhusa portfelli halduse meetodeid, sealhulgas väärtpaberite laenuks andmist ega võtmist, sest need võivad piirata rahaturufondi investeerimiseesmärkide saavutamist.
- (27) Rahaturufondide riskivõtmise piiramiseks on tähtis vähendada vastaspoole riski, kehtestades rahaturufondide portfelli suhtes selged investeringute hajutamise nõuded. Selleks on samuti vajalik, et pöördrepolepingud oleksid täielikult tagatistega kaetud ja et tegevusriski piiramiseks ei moodustaks üks pöördrepolepingu vastaspool rohkem kui 20 % rahaturufondi varast. Kõigi börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes tuleks kohaldada määrust (EL) nr 648/2012⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, keskmise vastaspoole ja kauplemisteabeohidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- (28) Usaldatavusnõuete täitmise kaalutlustel ja selleks, et vältida rahaturufondi liigset mõju emitendi juhtimise üle, tuleb vältida rahaturufondi ülemäärast kontsentreerumist ühe ja sama emitendi emiteeritud investeeringutele.
- (29) Rahaturufond peaks olema kohustatud investeerima kvaliteetsesse kõlblikusse varasse. Seepärast peaks rahaturufond rakendama usaldusväärset **krediidihindamismenetlust**, et teha kindlaks nende rahaturuinstrumentide krediitkvaliteet, millesse ta kavatab investeerida. Kooskõlas liidu õigusaktidega, millega piiratakse liigset tuginemist krediidireitingutele, on tähtis, et rahaturufondid väldiksid kõlbliku vara kvaliteedi hindamisel **liigset** tuginemist reitinguagentuuride antud krediidireitingutele. ■
- (29a) **Võttes arvesse selliste rahvusvaheliste organite tööd nagu IOSCO ja FSB ning selliseid Euroopa seadusandlikke akte nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 462/2013⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/14/EL⁽²⁾, mis käsitlevad investorite liigse krediidireitingutele tuginemise vähendamist, ei ole kohane keelata ühelgi tootel (sh rahaturufondidel) välise krediidireitingu tellimist või rahastamist.**
- (30) Vältimaks olukorda, et rahaturufondide valitsejad kasutavad rahaturuinstrumenti **krediitkvaliteedi** hindamisel erinevaid hindamiskriteeriume ja määravad seega samale instrumentile erinevad riskitunnused, on väga tähtis, et valitsejad **võtaksid kasutusele sisemise hindamismenetluse, mis põhineb usaldusväärsetel, süstemaatilistel ja järjepidevalt kohaldatavatel reitingu määramise meetodikatel. Hindamiskriteeriumid** on näiteks instrumenti emitendi kvantitatiivsed näitajad, nagu finantsnäitajad, bilansi dünaamika ja kasumlikkust käsitlevad suunised, mida hinnatakse ja võrreldakse tööstusharus tegutsevate konkurentide ja rühmadega, ning instrumenti emitendi kvalitatiivsed näitajad, nagu valitsemise tulemuslikkus ja ettevõttestrateegia, mida analüüsitakse selle kindlakstegevemiseks, kas emitendi üldine strateegia ei kahjusta tema tulevast krediitkvaliteeti. **Parimad sisemised hindamistulemused** peaksid kajastama asjaolu, et instrumentide emitendi krediitvõimelisus on igal ajal kõrgeimal võimalikul tasemel.
- (31) Läbipaistva ja sidusa **krediidihindamismenetluse** väljatöötamiseks peaks valitseja **krediidihindamise käigus** kasutatavad menetlused dokumenteerima. See peaks tagama, et menetluses järgitakse selgeid eeskirju, mille üle on võimalik teostada järelevalvet, ning et taotluse korral teavitatakse huvitatud sidusrühmasid **ja pädevat riiklikku asutust** kasutatud meetodikast.
- (32) Rahaturufondide portfelleriski vähendamiseks on oluline seada lõpptähtaegadega seotud piirangud, nähes ette maksimaalse lubatud kaalutud keskmise tähtaja (WAM) ning kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja (WAL).
- (33) Kaalutud keskmist tähtaega kasutatakse selleks, et mõõta rahaturufondi tundlikkust rahaturu muutuvate intressimäärade suhtes. Kaalutud keskmise tähtaja kindlaksmääramisel peaksid valitsejad võtma arvesse tuletisinstrumentide, hoiuste ja pöördrepolepingute mõju ning kajastama seda mõju rahaturufondi intressimäärariskile. Kui rahaturufond sõlmib vahetustehingu, et riskipositsioon oleks ujuva intressi asemel seotud fikseeritud intressimääraga instrumentidega, tuleks seda kaalutud keskmise tähtaja kindlaksmääramisel arvesse võtta.
- (34) Kaalutud keskmist järelejäänud tähtaega kasutatakse krediidiriski mõõtmiseks, kuna pikemaajalisem põhisumma lunastamise edasilükkamine tähendab suuremat krediidiriski. Kaalutud keskmist järelejäänud tähtaega kasutatakse ka likviidsusriski piiramiseks. Erinevalt kaalutud keskmise tähtaja arvutamise ei võimalda kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja arvutamine ujuva intressimääraga väärtpaperite ja struktureeritud finantsinstrumentide puhul kasutada intressimäärade muutumise kuupäevi ja seetõttu kasutatakse ainult finantsinstrumenti kehtivat lõpptähtaega. Kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja arvutamises kasutatav tähtaeg on õigusliku tagasivõtmise kuupäevani järelejäänud tähtaeg, sest see on ainus kuupäev, mille puhul fondivalitseja võib olla kindel, et instrument

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 462/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta (ELT L 146, 31.5.2013, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/14/EL, millega muudetakse direktiivi 2003/41/EÜ töandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta, direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaperitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta ning direktiivi 2011/61/EL alternatiivsete investimisfondide valitsejate kohta seoses liigse tuginemisega krediidireitingutele (ELT L 145, 31.5.2013, lk 1).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

lunastatakse. Instrumendi tunnuseid, näiteks võimalust võtta see tagasi teatavatel kuupäevadel ehk nn müügioptsioone ei saa kaalutud keskmise järelejäänud tähtaja arvutamisel arvesse võtta.

- (35) Selleks, et tugevdada rahatufondide suutlikkust tulla toime tagasivõtmisega ja välistada nende vara likvideerimist suurelt allahinnatud hindadega, peaksid rahaturufondid hoidma pidevalt minimaalse koguse päevase või nädalase tähtajaga likviidseid varasid. Päevase või nädalase tähtajaga vara osakaalu arvutamisel tuleks võtta arvesse vara õiguslikku tagasivõtmise tähtpäeva. Arvestada võib valitseja võimalust leping lühikese aja jooksul lõpetada. Näiteks kui pöördrepolepingu saab lõpetada ühepäevase etteteatamisega, tuleks seda käsitada päevase tähtajaga varana. Kui valitsejal on võimalik võtta hoiukontolt raha välja ühepäevase etteteatamisega, võib seda käsitada päevase tähtajaga varana. **Valitsuse võlakirjad võivad kuuluda päevase tähtajaga vara sekka juhul, kui nende võlakirjade krediitkvaliteet on rahaturufondi valitseja hinnangul kõrge.**
- (36) Võttes arvesse, et rahaturufondid võivad investeerida eri lõpptähtajaga varasse, peaks investoritel olema võimalik eristada rahaturufondide eri kategooriaid. Seepärast tuleks rahaturufondid klassifitseerida kas lühiajalisteks rahaturufondideks või standardseteks rahaturufondideks. Lühiajaliste rahaturufondide eesmärk on pakkuda rahaturu tulumäära, tagades samal ajal investoritele võimalikult kõrgel tasemel kaitse. Kuna kaalutud keskmine tähtaeg ja kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg on lühikesed, püsivad lühiajaliste rahaturufondide kestusrisk ja krediidirisk madalal tasemel.
- (37) Standardsete rahaturufondide eesmärk on pakkuda rahaturgudelt saadavast tulust mõnevõrra suuremat tulu ning seepärast investeerivad nad pikendatud lõpptähtajaga varasse. Selliste paremate tulemuste saavutamiseks peaks selle kategooria rahaturufondidel olema lubatud laiendada portfelleriskiga seotud piiranguid, nagu kaalutud keskmine tähtaeg ja kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg.
- (38) Direktiivi 2009/65/EÜ artiklis 84 sätestatud eeskirjade kohaselt võivad rahaturufondidena tegutsevate eurofondide valitsejad erandjuhtudel tagasivõtmise ajutiselt peatada, kui asjaolud seda nõuavad. Direktiivi 2011/61/EL artiklis 16 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 231/2013⁽¹⁾ artiklis 47 sätestatud eeskirjade kohaselt võivad alternatiivsetest investeerimisfondidest rahaturufondide valitsejad kasutada erikorda, et tulla toime fondi vara ootamatu mittelikviidsusega.
- (39) **Kui rahaturufondi valitseja taotleb välist krediitdireitingut, peaks krediitdireiting selle ohu vältimiseks, et rahaturufondide riskijuhtimine on kallutatud lühiajalistest otsustest, mida mõjutab rahaturufondi võimalik reiting, vastama määrusele (EL) nr 462/2013 ja olema koostatud sellega kooskõlas.** Likviidsuse nõuetekohase juhtimise tagamiseks on rahaturufondidel vaja kehtestada usaldusväärset tegevuspõhimõtteid ja menetlused oma investorite tundmaõppimiseks. Tegevuspõhimõtteid, mille valitseja peab kehtestama, peaksid aitama mõista rahaturufondi investoribaasi määral, mis võimaldaks ulatuslikke tagasivõtmisi ette prognoosida. Vältimaks olukorda, kus rahaturufondil tuleb hakkama saada ulatuslike ootamatute tagasivõtmistega, tuleks pöörata erilist tähelepanu suurtele investoritele, kes esindavad märkimisväärset osa rahaturufondi varast, näiteks kui ühe investori vara ületab päevase tähtajaga vara osakaalu. Sellisel juhul peaks rahaturufond suurendama päevase tähtajaga vara osakaalu asjaomase investori vara tasemeni. Kui võimalik, peaks valitseja alati tegema kindlaks investorite isikud, isegi kui nad on esindatud esindajakontode, portaalide või mis tahes muude kaudsete ostjate poolt.
- (40) Osana usaldusväärsest riskijuhtimisest peaksid rahaturufondid tegema **vähemalt kord kvartalis** stressiteste. Kui stressitestide tulemused osutavad puudujääkidele, eeldatakse rahaturufondide valitsejalt meetmete võtmist rahaturufondi usaldusväärse tugevdamiseks.
- (41) Vara tegeliku väärtuse kajastamiseks tuleks rahaturufondi vara hindamise meetodina eelistada turuhinnas hindamist. Kui turuhinnas hindamine näitab usaldusväärset vara väärtust, ei tohiks valitsejal olla lubatud kasutada mudelipõhise hindamise meetodit, sest mudelipõhise hindamise meetod annab üldiselt ebatäpsema väärtuse. Usaldusväärset turuhinnas hindamist eeldatakse üldiselt sellise vara puhul nagu riigi ja kohalike omavalitsuste

⁽¹⁾ Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 231/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL seoses erandite, üldiste tegutsemistingimuste, depositeerimise, finantsvõimenduse, läbipaistvuse ja järelevalvega (ELT L 83, 22.3.2013, lk 1).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

võlakirjad ning keskmise ja lühikese tähtajaga võlaväärtpaberid. Kommertsväärtpaberite või hoiusesertifikaatide hindamisel peaks valitseja uurima, kas järelturg pakub täpset hinnakujundust. Ka emitendi pakutavat tagasiostuhinda tuleks pidada kommertsväärtpaberi väärtuse heaks hinnanguks. **Valitseja peaks väärtuse hindamisel kasutama näiteks selliseid turuandmeid nagu võrreldavate emissioonide ja võrreldavate emitentide tootlused või rahvusvaheliselt tunnustatud amortiseeritud soetusmaksumuse meetod, mis on ette nähtud tunnustatud rahvusvahelistes raamatupidamisstandardites.**

- (42) Püsiva puhasväärtusega rahaturufondide eesmärk on säilitada investeringu kapital, tagades samas likviidsuse kõrge taseme. Enamiku püsiva puhasväärtusega rahaturufondide puhul on investoritele tulu jagamisel määratud vara puhasväärtus osaku või aktsiate hulga kohta, näiteks 1 euro, USA dollar või naelsterling. Teiste puhul kogutakse tulu fondi vara puhasväärtusesse, säilitades vara sisemise väärtuse püsival tasemel.
- (43) Püsiva puhasväärtusega rahaturufondide eripärade arvessevõtmiseks tuleb lubada püsiva puhasväärtusega rahaturufondidel kasutada amortiseeritud soetusmaksumuse meetodit, et määrata kindlaks osaku või aktsia püsiv puhasväärtus. Sellest hoolimata peaks püsiva puhasväärtusega rahaturufond arvutama oma vara väärtuse ka turuhinnas või mudelipõhise hindamise meetodi alusel, tagamaks, et igal ajal on võimalik jälgida erinevust osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia puhasväärtuse vahel.
- (44) Kuna rahaturufond peaks avaldama vara puhasväärtuse, mis kajastab kõiki muudatusi tema vara väärtuses, tuleks vara avaldatud puhasväärtus ümardada lähima baaspunktini või samaväärse ühikuni. Selle tagajärjel tuleks juhul, kui vara puhasväärtus avaldatakse kindlas vääringus (näiteks 1 euro), näidata väärtuse täiendav muutus alati, kui see on vähemalt 0,0001 eurot. Kui vara puhasväärtus on 100 eurot, tuleks väärtuse täiendav muutus näidata alati, kui see on vähemalt 0,01 eurot. Ainult siis, kui rahaturufond on püsiva puhasväärtusega rahaturufond, võib ta avaldada hinna, milles ei järgita täielikult tema vara väärtuse muudatusi. Sellisel juhul, kui vara puhasväärtus on 1 euro, võib vara puhasväärtuse ümardada lähima sendini (iga 0,01 euro suuruse muutuse korral).
- (44a) **Enne rahaturufondidesse investeerimist tuleks investoreid selgelt teavitada sellest, kas rahaturufond on lühiajaline või standardne. Et mitte tekitada investorites põhjendamatu ootusi, tuleks ka kõikides turustusdokumentides selgelt täpsustada, et rahaturufondid ei ole tagatud investeringuid pakkuvad ettevõtjad.**
- (45) Selleks, et **pehendada pingelistes turuolukordades klientide võimalike tagasivõtmistaotluste mõju, peaks kõikides valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondides, jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondides ning vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondides olema kehtestatud sätted likviidsustasu ja tagasivõtmispiirangute kohta, et vältida suuremahulisi tagasivõtmisi pingelistes turuolukordades ning ennetada teiste investorite ebaõiglast jätmist valitsevate turutingimuste mõjuvalda. Likviidsustasu peaks olema samaväärne vara likviidsuse muutmise tegeliku maksumusega, et rahuldada kliendi tagasivõtmistaotlus pingelistes turuolukordades, ja mitte trahvi, mis kompenseeriks teistele investoritele tagasinõudmistega tekitatud kahju.**
- (46) **Valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid ning jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid peaksid lõpetama tegutsemise püsiva puhasväärtusega rahaturufondina, kui nad ei suuda 30 päeva jooksul pärast likviidsustasude või tagasivõtmispiirangute kasutamist täita nädalase likviidsuse miinimumnõudeid. Sellisel juhul tuleks asjaomane valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufond või jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufond muuta automaatselt volatiilse puhasväärtusega rahaturufondiks või likvideerida.**
- (46a) **Vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondid peaks saama tegutsemisloa üksnes viieks aastaks. Neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumist peaks komisjon kontrollima vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondide asjakohasust. Selle käigus tuleks arvesse võtta vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufonde käsitlevate sätete mõju ja rakendamist, sh käesolevas määruses osutatud kaitsemehhanismide kasutamissagedust. Samuti tuleks arvesse võtta liidu finantssüsteemi stabiilsusele põhjustatud ohtu ning majandusele, sh äriühingutele, rahaturufondide sektorile ja finantssektorile laiemalt tekitatud kulu. Ühtlasi tuleks käsitleda võimalust anda vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondidele tegutsemisluba pikemaks perioodiks kui viis aastat – või isegi tähtajatult – ning küsimust, kas sellisel juhul on vaja vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondide suhtes kohaldatavat korda muuta või mitte.**

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- (47) **Rahaturufondile** antud väline toetus, mille eesmärk on **säilitada** likviidsus või stabiilsus või mis tegelikult sellisel viisil toimib, suurendab negatiivse mõju ülekandumise riski rahaturufondide sektori ja ülejäänud finantssektori vahel. Kolmandatel isikutel, kes sellist toetust annavad, on huvi seda teha, sest neil on majandushuvi rahaturufondi valitsevas ettevõtjas või kuna nad püüavad vältida võimalikku maine kahjustamist juhul, kui nende nimi seostatakse rahaturufondi maksejõuetusega. Kuna sellised kolmandad isikud ei võta sõnaselget kohustust toetust anda või see tagada, ei ole kindel, kas siis, kui rahaturufond toetust vajab, talle seda ka antakse. Sellistel asjaoludel tekitab sponsortoetuse vabatahtlik laad turuosalistes ebakindlust seoses sellega, et kes kannab rahaturufondi kahjud, kui need peaksid tekkima. Ebastabiilses finantsolukorras, kus finantsriskid avalduvad ulatuslikumalt ning tekib mure seoses sponsorite majandusliku elujõulisuse ja nende suutlikkusega seotud rahaturufonde toetada, muudab selline ebakindlus rahaturufondid investorijooksu suhtes veelgi haavatavamaks. Nendel põhjustel **tuleks keelata rahaturufondide väline toetamine.**
- (48) Enne rahaturufondidesse investeerimist tuleks investoreid selgelt teavitada sellest, kas rahaturufond on lühiajaline või standardne . Et mitte tekitada investorites põhjendamatu ootusi, tuleb ka kõikides turustusdokumentides selgelt täpsustada, et rahaturufondid ei ole tagatud investeeringuid pakkuvad ettevõtjad.
- (48a) **Investoreid tuleks teavitada ka juurdepääsetavatest allikatest, kust leida teavet investeerimisportfelli ja rahaturufondi likviidsustasemete kohta.**
-
- (50) Rahaturufondi pädev asutus peaks kontrollima, kas rahaturufond suudab käesolevat määrust pidevalt järgida. Kuna pädevatele asutustele on direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL alusel juba antud ulatuslikud volitused, on vaja neid volitusi laiendada, et neid saaks teostada ka seoses rahaturufonde käsitlevate uute ühiste eeskirjadega. Eurofondide või alternatiivsete investeerimisfondide pädevad asutused peaksid kontrollima ka kõikide käesoleva määruse jõustumise ajal tegutsevate rahaturufondide tunnustega ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate nõuetele vastavust.
- (50a) **Komisjon peaks kolme aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist analüüsima käesoleva määruse rakendamisel saadud kogemusi ning rahaturufondidega seotud eri majanduslikele aspektidele avaldunud mõju. Liikmesriikide emiteeritud või tagatud võlakohustused moodustavad selgesti eristuva investeringute kategooria, millel on spetsiifilised krediidi- ja likviidsuse tunnused. Lisaks on riigivõlakohustusel määrav roll liikmesriikide rahastamisel. Komisjon peaks hindama liikmesriikide emiteeritud või tagatud riigivõlakirjade turu suundumusi ning võimalust luua eraldi raamistik rahaturufondidele, kes keskenduvad oma investeerimispoliitikas seda liiki võlakohustustele.**
- (51) Komisjon peaks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu võtma delegeeritud õigusaktid sisemise hindamismenetluse valdkonnas. On ülitähtis, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil.
- (52) Samuti peaks komisjonil olema volitused võtta vastu rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidena ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010⁽¹⁾ artikliga 15. ESMA-le tuleks anda ülesanne koostada komisjonile esitamiseks rakenduslikud tehnilised standardid seoses pädevatele asutustele suunatud aruandevormiga, mis sisaldab rahaturufonde käsitlevat teavet.
- (53) ESMA-l peaks olema võimalik teostada kõiki talle direktiivide 2009/65/EÜ ja 2011/61/EL alusel antud volitusi seoses käesoleva määrusega. Samuti tehakse talle ülesandeks töötada välja regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud.
- (54) **Komisjon peaks kolme aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist kindlasti analüüsima käesoleva määruse rakendamisel saadud kogemusi ning rahaturufondidega seotud eri majanduslikele aspektidele avaldunud mõju. Selle käigus tuleks keskenduda käesolevast määrusest tingitud muudatuste tagajärgedele reaalmajanduse ja finantsstabiilsuse jaoks.**

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsus nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- (55) Rahaturufonde käsitlevad uued ühtsed eeskirjad peaksid vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001⁽²⁾ sätetele.
- (56) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt tagada terves liidus rahaturufondide suhtes kohaldatavad ühtsed usaldatavusnõuded, võttes samal ajal täielikult arvesse vajadust saavutada tasakaal rahaturufondide turvalisuse ja usaldusväärsuse ning rahaturgude tõhusa toimimise ja nende eri sidusrühmade kulude vahel, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning neid on, arvestades nende ulatust ja mõju, võimalik paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus kaugemale sellest, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.
- (57) Rahaturufonde käsitlevates uutes ühtsetes eeskirjades järgitakse põhiõigusi ning põhimõtteid, mida on tunnustatud eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja eelkõige tarbijakaitset, ettevõtlusvabadust ja isikuandmete kaitset. Rahaturufonde käsitlevaid uusi ühtseid eeskirju tuleb kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtete, ja

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja -ala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad, mis käsitlevad finantsinstrumente, millesse rahaturufond võib investeerida, rahaturufondi portfelli ja hindamist ning aruandlusnõudeid seoses liidus asutatud, valitsetavate või turustatavate rahaturufondidega.

Käesolevat määrust kohaldatakse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate suhtes,

- i) millel peab olema eurofondi tegevusluba direktiivi 2009/65/EÜ alusel või mis on alternatiivsed investeerimisfondid direktiivi 2011/61/EL alusel;
 - ii) mis investeerivad lühiajaliselt varasse;
 - iii) mille konkreetne või kumulatiivne eesmärk on toota kasumit kooskõlas rahaturu intressimääradega või säilitada investeeringu väärtus.
2. Liikmesriigid ei kehtesta käesoleva määrusega hõlmatud valdkonnas täiendavaid nõudeid.

Artikkel 1a

Püsiva puhasväärtusega rahaturufondide tüübid

Alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast tegutsevad püsiva puhasväärtusega rahaturufondid liidus ainult:

- a) **valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondina;**
- b) **jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondina või**
- c) **vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondina.**

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Kui ei ole sätestatud teisiti, hõlmavad kõik käesolevas määruses sisalduvad viited püsiva puhasväärtusega rahaturufondidele nii valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufonde, jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufonde kui ka vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufonde.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „lühiajaline vara” – finantsvara, mille järelejäänud tähtaeg ei ületa kahte aastat;
- 2) „rahaturuinstrumendid” – direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis o **osutatud vabalt võõrandatavad instrumendid, millega kaubeldakse tavaliselt rahaturul, näiteks riigi ja kohalike omavalitsuste võlakirjad, hoiusesertifikaadid, kommertsväärtpaberid, pangaktseptid või keskmise või lühikese tähtajaga võlaväärtpaberid, ning direktiivi 2007/16/EÜ artiklis 3 osutatud instrumendid;**
- 3) „vabalt võõrandatavad väärtpaberid” – direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis n määratletud vabalt võõrandatavad väärtpaberid;
- 4) „repoleping” – mis tahes leping, mille alusel üks pool annab vastaspoolele üle väärtpaberid või omandiga seotud mis tahes õigused, kohustudes need kindlaks määratud või kindlaks määrataval kuupäeval kindla hinna eest tagasi ostma;
- 5) „pöördrepoling” – mis tahes leping, mille kohaselt üks pool saab vastaspoolelt väärtpabereid või omandi või väärtpaberitega seotud mis tahes õigused, kohustudes need kindlaks määratud või kindlaks määrataval kuupäeval kindla hinna eest tagasi müüma;
- 6) „väärtpaberite laenuks andmine” ja „väärtpaberite laenuks võtmine” – mis tahes tehing, mille puhul asutus või tema vastaspool annab üle väärtpaberid, tingimusel et laenuks võtja kohustub tagastama samaväärsed väärtpaberid teataval kuupäeval või kui üleandja seda nõuab; nimetatud tehing on väärtpaberite laenuks andmine selle asutuse jaoks, kes väärtpaberid üle annab, ja väärtpaberite laenuks võtmine selle asutuse jaoks, kellele need üle antakse;
- 7) „väärtpaberistamine” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 61 määratletud väärtpaberistamine;
- 7a) **„kvaliteetse likviidse varaga tagatud väärtpaber” – kvaliteetsed varaga tagatud väärtpaber, mis vastavad komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr .../... (millega täiendatakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediitiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega) artiklis 13 sätestatud nõuetele (lähtuvalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklist 460), kusjuures tegemist on kõlbliku võõrandatava varaga, millel on kõrge likviidsus ja krediitkvaliteet määruse (EL) nr 575/2013 artikli 416 lõike 1 punkti d tähenduses;**
- 8) „ettevõtja võlakohustus” – selliste äriühingute emiteeritud võlainstrumendid, kes osalevad kaupade või mittefinantsteenuste tootmises või nendega kauplemises;
- 9) „turu hinnas hindamine” – positsioonide hindamine selliste hõlpsalt kättesaadavate hindade põhjal, millega saaks positsioonid koheselt sulgeda ja mille allikad on sõltumatud (sealhulgas börsihinnad, börsisaali ekraanihinnad või mitme sõltumatu hea reputatsiooniga maakleri noteeringud);
- 10) „mudelipõhine hindamine” – mis tahes hindamine, mille korral kasutatakse võrdlusalust, ekstrapoleerimist või muud ühel või mitmel turusisendil põhinevat arvutust;
- 11) „amortiseeritud soetusmaksumuse meetod” – hindamismeetod, mille puhul võetakse arvesse vara soetusmaksumust ning kohandatakse seda väärtust ülekurside (või alakurside) amortiseerimisega kuni lõpptähtajani;
- 12) „püsiva puhasväärtusega rahaturufond” – rahaturufond, mis säilitab osaku või aktsia muutumatu puhasväärtuse; mille puhul fondi tulu koguneb igapäevaselt või selle võib investoritele välja maksta ning mille varasid hinnatakse üldiselt amortiseeritud soetusmaksumuse meetodi põhjal või vara puhasväärtus ümardatakse lähima protsendipunktini või samaväärse valuutaühikuni;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- 12a) „*jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufond*” – püsiva puhasväärtusega rahaturufond, mille osakuid ja aktsiaid saavad märkida ainult heategevus- ja mittetulundusorganisatsioonid ning avaliku sektori asutused ja sihtasutused;
- 12b) „*vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufond*” – rahaturufond, mis vastab artikli 27 lõigetes 1–4 sätestatud nõuetele;
- 13) „lühiajaline rahaturufond” – rahaturufond, mis investeerib artikli 9 lõikes 1 osutatud kõlblikesse rahaturuinstrumentidesse;
- 14) „standardne rahaturufond” – rahaturufond, mis investeerib artikli 9 lõigetes 1 ja 2 osutatud kõlblikesse rahaturuinstrumentidesse;
- 15) „krediidiasutus” – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus;
- 16) „rahaturufondi pädev asutus”:
- a) eurofondide puhul eurofondi päritoluliikmesriigi pädev asutus, mis on määratud kooskõlas direktiivi 2009/65/EÜ artikliga 97;
- b) ELi alternatiivsete investeerimisfondide puhul direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis p määratletud alternatiivse investeerimisfondi päritoluliikmesriigi pädev asutus;
- c) kolmandate riikide alternatiivsete investeerimisfondide puhul **üks järgmistest**:
- i) selle liikmesriigi pädev asutus, kus kolmanda riigi alternatiivset investeerimisfondi liidus ilma Euroopa tegevusloata turustatakse;
- ii) kolmanda riigi alternatiivset investeerimisfondi valitseva ELi alternatiivse investeerimisfondi valitseja pädev asutus, juhul kui kolmanda riigi alternatiivset investeerimisfondi turustatakse liidus Euroopa tegevusloa alusel või kui seda liidus ei turustata;
- iii) viidatava liikmesriigi pädev asutus, juhul kui kolmanda riigi alternatiivset investeerimisfondi ei valitse ELi alternatiivse investeerimisfondi valitseja ja seda turustatakse liidus Euroopa tegevusloa alusel;
- 17) „rahaturufondi päritoluliikmesriik” – liikmesriik, kus rahaturufondile on antud tegevusluba;
- 18) „kaalutud keskmine tähtaeg” – keskmine ajavahemik kõikide fondis olevate alusvara õigusliku tähtajani, või kui see on lühem, siis ajavahemik järgmise rahaturu intressimäära korrigeerimise kuupäevani, kajastades iga vara suhtelist osa;
- 19) „kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg” – keskmine ajavahemik kõikide fondis olevate alusvara õigusliku tähtajani, kajastades iga vara suhtelist osa;
- 20) „õiguslik lõpptähtaeg” – kuupäev, mil väärtpaberi põhiosa tuleb täielikult tagasi maksta ning millega ei kaasne mis tahes valikulisust;
- 21) „järelejäänud tähtaeg” – ajavahemik kuni õigusliku lõpptähtajani;
- 22) „lühikeseks müük” – rahaturuinstrumentide katteta müük;
- 22a) „*valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufond*” – püsiva puhasväärtusega rahaturufond, mis investeerib valitsemissektori võlakohustuste instrumentidesse 99,5 % oma varast ning paigutab 2020. aastaks vähemalt 80 % oma varast ELi avaliku sektori võlakohustuste instrumentidesse, kusjuures valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid peaksid sellise valitsemissektori võlakohustustesse investeerimise määra saavutama järkjärgult;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- 22b) „väline toetus” – kolmanda isiku, sh rahaturufondi sponsori pakutud otsene või kaudne toetus, mis on ette nähtud rahaturufondi likviidsuse tagamiseks või rahaturufondi osaku või aktsia puhasväärtuse stabiliseerimiseks või millel on tegelikult selline mõju, kusjuures see hõlmab järgmist:
- kolmanda isiku raha;
 - rahaturufondi vara ostmist kolmanda isiku poolt kõrgendatud hinnaga;
 - rahaturufondi osakute või aktsiate ostmist kolmanda isiku poolt, et tagada fondi likviidsus;
 - kolmanda isiku poolt rahaturufondi kasuks antud ükskõik millist otsest või kaudset garantiid, tagatist või toetuskirja;
 - kolmanda isiku mis tahes tegevust, mille otsene või kaudne eesmärk on rahaturufondi likviidsusprofiili ja osaku või aktsia puhasväärtuse säilitamine;
- 22c) „ELi avaliku sektori võlakohustuste instrumendid” – valitsemissektori võlakohustuste instrumendid, mis on raha, liikmesriikide valitsemissektorile kuuluvad varad või pöördrepolingud, mis on tagatud liidu institutsioonide või organite, asutuste või ametite, sh Euroopa Keskpanga, Euroopa stabiilsusmehhanismi, Euroopa Investeerimispanga, Euroopa Investeerimisfondi ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi võlakohustusega;
- 22d) „valitsemissektori võlakohustuse instrumendid” – raha, valitsuse varad või pöördrepolingud, mis on tagatud rahaturu valitseja poolt kindlaks määratud mis tahes kõlbliku riigi valitsemissektori võlakohustusega.

Artikkel 3

Rahaturufondidele tegevusloa andmine

1. Liidus võib ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja rahaturufondina asutada, seda turustada või valitseda üksnes siis, kui sellele on antud käesoleva määruse kohane tegevusluba.

Selline tegevusluba kehtib kõikides liikmesriikides.

2. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjale, kellel on vaja eurofondi tegevusluba direktiivi 2009/65/EÜ alusel, antakse rahaturufondi tegevusluba direktiivi 2009/65/EÜ kohase tegevusloa andmise menetluse osana.

3. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjale, mis on alternatiivne investeerimisfond, antakse rahaturufondi tegevusluba kooskõlas artiklis 4 sätestatud tegevusloa andmise menetlusega.

4. Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjale antakse rahaturufondi tegevusluba üksnes siis, kui rahaturufondi pädev asutus on veendunud, et rahaturufond suudab täita kõik käesoleva määruse nõuded.

5. Tegevusloa saamiseks esitab rahaturufond oma pädevale asutusele järgmised dokumendid:

- fonditingimused või põhikiri;
- valitseja andmed;
- depositooriumi andmed;
- investoritele kättesaadav rahaturufondi kirjeldus või seda käsitlev mis tahes teave;
- II–VII peatükis osutatud nõuete täitmiseks vajalike korralduste ja menetluste kirjeldus või neid käsitlev mis tahes teave;
- mis tahes muu teave või muud dokumendid, mida rahaturufondi pädev asutus taotleb, et kontrollida käesoleva määruse nõuete täitmist.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

6. Pädevad asutused esitavad ESMA-le kord kvartalis teabe käesoleva määruse alusel väljastatud või kehtetuks tunnistatud tegevuslubade kohta.
7. ESMA peab avalikku keskregistrit, mis sisaldab andmeid iga käesoleva määruse alusel tegevusloa saanud rahaturufondi, selle liigi, valitseja ja rahaturufondi pädeva asutuse kohta. Register tehakse kättesaadavaks elektroonilisel kujul.

Artikkel 4

Alternatiivsetest investeerimisfondidest rahaturufondidele tegevusloa andmise menetlus

1. Alternatiivsele investeerimisfondile antakse rahaturufondi tegevusluba üksnes siis, kui tema pädev asutus on kiitnud heaks direktiivi 2011/61/EL alusel tegevusloa saanud alternatiivse investeerimisfondi valitseja taotluse alternatiivse investeerimisfondi valitsemiseks, fonditingimused ja depositeerimise valiku.
2. Esitades taotluse alternatiivse investeerimisfondi valitsemiseks, esitab tegevusloa saanud alternatiivse investeerimisfondi valitseja rahaturufondi pädevale asutusele:
 - a) kirjaliku lepingu depositeerimisega;
 - b) teabe alternatiivse investeerimisfondi portfelli valitsemise ja riskijuhtimise ning haldusega seotud ülesannete edasiandmise korra kohta;
 - c) teabe selliste alternatiivsete investeerimisfondide investeerimisstrateegiatega, riskiprofiilide ja muude tunnustega, mille valitsemiseks on alternatiivsete investeerimisfondide valitsejal tegevusluba.

Rahaturufondi pädev asutus võib paluda alternatiivse investeerimisfondi valitseja pädevalt asutuselt selgitusi ja teavet eelmises lõigus loetletud dokumentide kohta või kinnitust selle kohta, kas rahaturufondid jäävad alternatiivsete investeerimisfondide valitsemise tegevusloa reguleerimisalasse. Alternatiivse investeerimisfondi valitseja pädev asutus vastab kümne tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest rahaturufondi pädevalt asutuselt.

3. Alternatiivse investeerimisfondi valitseja teavitab rahaturufondi pädevat asutust viivitamata kõikidest hilisematest muudatustest lõikes 2 osutatud dokumentides.
4. Rahaturufondi pädev asutus võib alternatiivse investeerimisfondi valitseja taotluse rahuldamata jätta vaid juhul, kui:
 - a) alternatiivse investeerimisfondi valitseja ei järgi käesolevat määrust;
 - b) alternatiivse investeerimisfondi valitseja ei järgi direktiivi 2011/61/EL;
 - c) alternatiivse investeerimisfondi valitseja pädev asutus ei ole alternatiivse investeerimisfondi valitsejale andnud tegevusluba rahaturufondide valitsemiseks;
 - d) alternatiivse investeerimisfondi valitseja ei ole esitanud lõikes 2 osutatud dokumente.

Enne taotluse rahuldamata jätmist konsulteerib rahaturufondi pädev asutus alternatiivse investeerimisfondi valitseja pädeva asutusega.

5. Alternatiivsele investeerimisfondile rahaturufondi tegevusloa andmise tingimuseks ei tohi seada nõuet, et alternatiivset investeerimisfondi valitseks alternatiivse investeerimisfondi valitseja, kes on tegevusloa saanud alternatiivse investeerimisfondi päritoluliikmesriigis, või et alternatiivse investeerimisfondi valitseja tegutseks või annaks oma ülesandeid edasi alternatiivse investeerimisfondi päritoluliikmesriigis.
6. Alternatiivse investeerimisfondi valitsejat teavitatakse kahe kuu jooksul pärast tervikliku taotluse esitamist, kas alternatiivsele investeerimisfondile on antud rahaturufondi tegevusluba või mitte.
7. Rahaturufondi pädev asutus ei anna tegevusluba, kui alternatiivsel investeerimisfondil on õiguslikult keelatud turustada oma osakuid või aktsiaid tema päritoluliikmesriigis.

Artikkel 5

Rahaturufondi nimetuse kasutamine

1. Eurofond või alternatiivne investeerimisfond kasutab enda kohta või tema emiteeritavate osakute või aktsiatega seoses nimetust „rahaturufond” üksnes siis, kui eurofondile või alternatiivsele investeerimisfondile on antud tegevusluba kooskõlas käesoleva määrusega.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Eurofond või alternatiivne investeerimisfond kasutab rahaturufondile viitavat nimetust või selliseid väljendeid nagu „sularaha”, „likviidne”, „raha”, „kauplemiseks valmis varad”, „hoiusealaadne” või muid sarnaseid sõnu üksnes siis, kui see on käesoleva määruse alusel lubatud.

2. Nimetuse „rahaturufond” või rahaturufondile viitava nimetuse või lõikes 1 osutatud väljendite kasutamine hõlmab nende kasutamist mis tahes välis- ja sisedokumentides, aruannetes, avaldustes, reklaamides, teadetes, kirjades või mis tahes muus materjalis, mis on suunatud või mõeldud levitamiseks potentsiaalsetele investoritele, osakuomanikele, aktsionäridele või pädevatele asutustele kirjalikult, suuliselt, elektrooniliselt või mis tahes muus vormis.

Artikkel 6

Kohaldatavad eeskirjad

1. Rahaturufond järgib igal ajal käesoleva määruse sätteid.
2. Rahaturufond, mis on eurofond, ja selle valitseja täidavad igal ajal direktiivi 2009/65/EÜ nõudeid, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on ette nähtud teisiti.
3. Rahaturufond, mis on alternatiivne investeerimisfond, ja selle valitseja täidavad igal ajal direktiivi 2011/61/EL nõudeid, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on ette nähtud teisiti.
4. Rahaturufondi valitseja vastutab käesoleva määruse järgimise tagamise eest. Valitseja vastutab mis tahes võimaliku kahju eest, mis tuleneb käesoleva määruse nõuete täitmata jätmisest.
5. Käesolev määrus ei takista rahaturufondidel kohaldada käesoleva määrusega nõutavatest rangemaid investeerimispiiranguid.

II peatükk

Rahaturufondide investeerimispoliitikaga seotud kohustused

I jagu

üldeeskirjad ja kõlblik vara

Artikkel 7

Üldpõhimõtted

1. Kui rahaturufond koosneb enam kui ühest investeerimisüksusest, käsitatakse iga üksust II–VII peatüki kohaldamisel eraldi rahaturufondina.
2. Eurofondi tegevusloaga rahaturufondide suhtes ei kohaldata direktiivi 2009/65/EÜ artiklites 49, 50, 50a, artikli 51 lõikes 2 ning artiklites 52–57 eurofondide investeerimispoliitika kohta kehtestatud kohustusi, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on sõnaselgelt ette nähtud teisiti.

Artikkel 8

Kõlblik vara

1. Rahaturufond investeerib ainult ühte või mitmesse järgmistest finantsvara kategooriatest ning üksnes käesolevas määruses sätestatud tingimustel:
 - a) rahaturuinstrumendid;
 - aa) *finantsinstrumendid, mis on emiteeritud või tagatud üksi või ühiselt liikmesriikide riigi tasandi, piirkondlike või kohalike omavalitsuste või liikmesriikide keskpankade, liidu institutsioonide, organite, asutuste ja ametite, sh Euroopa Keskpanga või Euroopa Investeerimispanga, Euroopa Investeerimisfondi, uue Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi või Euroopa stabiilsusmehhanismi, Rahvusvahelise Valuutafondi, Rahvusvahelise Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga, Euroopa Nõukogu Arengupanga ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga poolt;*

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- b) hoiused krediidasutustes;
- c) **kõlblikud** tuletisinstrumendid, mida kasutatakse ainult riski maandamiseks;
- d) pöördrepolepingud **või repolepingud, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:**
 - i) **tagatisena kasutatud vara ei müüda, reinvesteerita ega pandita;**
 - ii) **repolepinguid kasutatakse ajutiselt ja mitte investeerimise eesmärgil;**
 - iii) **rahaturufondil on õigus leping igal ajal kuni kahe tööpäeva pikkuse etteteatamisega lõpetada;**
 - iv) **rahaturufondile repolepingute raames laekuv raha ei ületa 10 % selle varast ning seda ei võõrandata, reinvesteerita ega kasutata ühelgi muul viisil.**
- 2. Rahaturufond ei tegele ühegi järgmise tegevusega:
 - a) investeerimine muusse varasse kui see, millele on osutatud lõikes 1;
 - b) rahaturuinstrumentide lühikeseks müük;
 - c) otseste või kaudsete riskipositsioonide võtmine **börsil kaubeldavates fondides, aktsiakapitalides** või kaupades, sealhulgas tuletisinstrumentide, neid esindavate sertifikaatide, neil põhinevate indeksite või mis tahes **muude vahendite** või **instrumentide** kaudu, mis tekitaks nendega seotud riskipositsiooni;
 - d) väärtpaberite laenuks andmise lepingute või väärtpaberite laenuks võtmise lepingute **■** või mis tahes muude lepingute sõlmimine, mis koormaks rahaturufondi varasid;
 - e) raha laenuks võtmine ja laenuks andmine;
- ea) **investeerimine muudesse rahaturufondidesse.**

Artikkel 9

Kõlblikud rahaturuinstrumentid

- 1. Rahaturufond võib investeerida rahaturuinstrumenti, tingimusel et see vastab kõikidele järgmistele nõuetele:
 - a) see kuulub ühte direktiivi 2009/65/EÜ artikli 50 lõike 1 punktis a, b, c või h osutatud rahaturuinstrumentide kategooriasse;
 - b) sellel on üks järgmistest alternatiivsetest omadustest:
 - i) emitteerimisel on selle õiguslik lõpptähtaeg 397 päeva või vähem;
 - ii) selle järelejäänud tähtaeg on 397 päeva või vähem **või**
 - iii) **see on kõlblik kui kvaliteetse likviidse varaga tagatud väärtpaber, nagu on osutatud artikli 2 punktis 7a.**
 - c) rahaturuinstrumenti emitendile on määratud üks kahest kõrgemast sisemisest reitinguklassist kooskõlas käesoleva määruse **artiklis 18** sätestatud eeskirjadega;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

d) kui ta võtab väärtpaberistamisest tuleneva riskipositsiooni, kohaldatakse selle suhtes artiklis 10 sätestatud täiendavaid nõudeid.

2. Standardsetel rahaturufondidel lubatakse investeerida sellistesse rahaturuinstrumentidesse, mille tootlust korrigeeritakse korrapäraselt vastavalt rahaturu oludele iga 397 päeva järel või sagedamini, samas kui nende järelejäänud tähtaeg ei ületa kahte aastat.

3. Lõike 1 punkti c ei kohaldata nende rahaturuinstrumentide suhtes, mille emitent või tagaja on liikmesriigi keskasutus või keskpank, Euroopa Keskpank, liit, Euroopa stabiilsusmehhanism või Euroopa Investeerimispank.

Artikkel 10

Kõlblikud väärtpaberistamised

1. **Väärtpaberistamine on kõlblik** tingimusel, et täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) aluspositsioon või positsioonide kogum koosneb üksnes **kõlblikust** võlakohustusest **ja on piisavalt hajutatud**;

b) alusvaraks olev **kõlblik** võlakohustus on kõrge krediitkvaliteediga ja likviidne;

c) emiteerimisel on alusvaraks oleva **kõlbliku** võlakohustuse õiguslik lõpptähtaeg 397 päeva või vähem; või selle järelejäänud tähtaeg on 397 päeva või vähem.

1a. Artikli 2 punktis 7a osutatud kvaliteetse likviidse varaga tagatud väärtpabereid käsitatakse kõlblike väärtpaberistamistena.

1b. Varaga tagatud kommertsväärtpabereid käsitatakse kõlblike väärtpaberistamistena tingimusel, et need on määruse (EL) nr 575/2013 kohaselt likviidsed ja et aluspositsioonid on kõrge krediitkvaliteediga.

2. **Komisjon võtab hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamist] kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusaktid, milles määratakse iga järgmise aspekti seisukohast kindlaks lihtsa, läbipaistva ja ühtlustatud väärtpaberistamise kindlakstegemise kriteeriumid:**

a) tingimused ja asjaolud, mille korral aluspositsiooni või positsioonide kogumit käsitatakse üksnes **kõlblikust** võlakohustustest koosnevana **ja peetakse piisavalt hajutatuks**;

b) tingimused ja arvulised künnised, millega määratakse kindlaks see, millal on **alusvaraks olev** võlakohustus kõrge krediitkvaliteediga ja likviidne;

ba) **väärtpaberistamise ja selle alusvara läbipaistvusnõuded.**

Seejuures tagab komisjon järjepidevuse delegeeritud õigusaktidega, mis on vastu võetud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 460 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvensus II)) artikli 135 lõike 2 alusel, ja võtab arvesse selliste väärtpaberistamiste eriomadusi, mille tähtaeg on emiteerimisel vähem kui 397 päeva.

Peale selle võtab komisjon hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamist] vastu delegeeritud õigusaktid, milles määratakse seoses lõikega 1 a kindlaks kõrge krediitkvaliteediga võlakohustuse ja likviidse varaga tagatud kommertsväärtpaberite kindlakstegemise kriteeriumid. Seejuures tagab komisjon järjepidevuse EBA vastava tööga ja toetab seda.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Artikkel 11

Kõlblikud hoiused krediidasutustes

Rahaturufond võib investeerida hoiustesse krediidasutuses, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) hoius on nõudmisel tagastatav ja selle võib igal ajal välja võtta;
- b) hoiuse tähtaeg on kõige rohkem 12 kuud;
- c) krediidasutuse registrijärgne asukoht on liikmesriigis või, juhul kui krediidasutuse registrijärgne asukoht on kolmandas riigis, kohaldatakse selle suhtes usaldatavusnõudeid, mida peetakse samaväärseks liidu õiguses sätestatud nõuetega vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 107 lõikes 4 sätestatud menetlusele.

Artikkel 12

Kõlblikud tuletisinstrumentid

Rahaturufond võib investeerida tuletisinstrumentidesse, kui nendega kaubeldakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 50 lõike 1 punktis a, b või c osutatud reguleeritud turul või **kui selle suhtes kohaldatakse määrusega (EL) nr 648/2012 ette nähtud kliirimiskohustust**, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) tuletisinstrumenti alusvaraks on intressimäärad, valuutakursid, valuutad või mõnda nendest kategooriatest kajastavad indeksid;
- b) tuletisinstrumenti ainus eesmärk on maandada kestusega seotud ja valuutariske, mis kaasnevad rahaturufondi muude investeeringutega;
- c) **tuletisinstrumentide** vastaspoolel on asutused, mille suhtes kohaldatakse usaldatavusnõuete kohast reguleerimist ja mille üle teostatakse järelevalvet ning mis kuuluvad rahaturufondi päritoluliikmesriigi pädevate asutuste heakskiidetud kategooriatesse;
- d) **tuletisinstrumentide** suhtes kohaldatakse usaldusväärset ja kontrollitavat igapäevast hindamist ning neid on võimalik rahaturufondi algatusel igal ajal nende õiglase väärtusega müüa, rahaks vahetada või tasaarvestusega lõpetada.

Artikkel 13

Kõlblikud pöördrepolepingud

1. Rahaturufond võib sõlmida pöördrepolepingu, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) rahaturufondil on õigus leping igal ajal kuni kahe tööpäeva pikkuse etteteatamisega lõpetada;
- b) pöördrepolepingu raames saadava vara turuväärtus on igal ajal vähemalt võrdne selle eest makstud rahaga.

2. Varad, mida rahaturufond pöördrepolepingu raames saab, on **artiklis 9 sätestatud** rahaturuinstrumentid.

3. Rahaturufond ei või pöördrepolepingu raames saada artiklis 10 määratletud väärtpaberistamisi. ■

4. Varasid, mida rahaturufond pöördrepolepingu raames saab, võetakse arvesse käesolevas määruses sätestatud hajutamise ja kontsentreerumise piirmäärade arvutamisel. **Neid varasid ei müüda, reinvesteerita, pandita ega võõrandata muul viisil.**

Kolmapäev, 29. aprill 2015

5. Erandina lõikest 2 võib rahaturufond pöördrepolepingu raames saada likviidseid vabalt võõrandatavaid väärtpabereid või muid kui **artiklis 9 sätestatud** rahaturuinstrumente, tingimusel et kõnealused varad vastavad ühele järgmistest tingimustest:

- a) need on kõrge krediitkvaliteediga varad, mille emitent või tagaja on liikmesriigi keskasutus või keskpank, Euroopa Keskpank, liit, Euroopa stabiilsusmehhanism, Euroopa Investeerimispank;
- b) need varad on emiteerinud või taganud kolmanda riigi keskasutus või keskpank, tingimusel et varasid emiteerinud **kolmas riik on läbinud sisemise hindamise** vastavalt artiklites 16–19 sätestatud eeskirjadele.

Rahaturufondi investoritele avalikustatakse teave pöördrepolepingu raames esimese lõigu kohaselt saadud vara kohta.

Esimese lõigu kohaselt pöördrepolepingu raames saadud vara suhtes kohaldatakse artikli 14 lõikes 6 sätestatud eeskirju.

5a. Rahaturufond võib laenu võtta või sõlmida repolepinguid, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

- a) *repolepingut kasutatakse ajutiselt, st kuni seitsme tööpäeva jooksul, ja seda ei kasutata investeerimiseks;*
- b) *repolepingute summa ei ole suurem kui 10 % asjaomase rahaturufondi varast ja seda ei investeerita kõlblikusse varasse;*
- c) *rahaturufondil on õigus leping igal ajal kuni kahe tööpäeva pikkuse etteteatamisega lõpetada;*
- d) *saadava rahalise tagatise kohta kehtib järgmine:*
 - *seda hoiustatakse ainult eurofondide direktiivi artikli 50 punktis f kirjeldatud üksustes;*
 - *see investeeritakse ainult kvaliteetsetesse valitsuse võlakirjadesse;*
 - *seda kasutatakse ainult pöördrepotehingute tegemiseks, tingimusel et tehingud tehakse usaldatavusnõuete täitmise järelevalve all olevates krediitiasutustes ja eurofond on võimeline kogu tekkepõhise rahasumma igal ajal tagasi võtma;*
 - *seda investeeritakse ainult lühiajalistesse rahaturufondidesse, nagu on määratletud juhistes Euroopa rahaturufondide ühise mõiste kohta.*

Reinvesteeritud rahalist tagatist hajutatakse vastavalt mitterahalise tagatise suhtes kohaldatavatele hajutamismõistetele. Prospektis antakse investoritele eurofondi tagatisepoliitika kohta selget teavet, sh antakse rahalise tagatise korral teavet eurofondi reinvesteerimispoliitika ja sellega kaasnevate riskide kohta.

II jagu

Investeerimispoliitikat käsitlevad sätted

Artikkel 14

Hajutamine

1. Rahaturufond ei tohi investeerida rohkem kui 5 % oma varast

- a) ühe ja sama asutuse emiteeritud rahaturuinstrumentidesse;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

b) ühte ja samasse krediidasutusse paigutatud hoiustesse.

2. Kõigist väärtpaberistamistest tulenev agregeeritud riskipositsioon ei ületa 10 % rahaturufondi varast.

3. Rahaturufondi ühe ja sama vastaspoolega seotud agregeeritud riskipositsioon, mis tuleneb tuletisinstrumentidega tehtavatest tehingutest, ei ületa 5 % tema varast.

4. Agregeeritud rahasumma, mis antakse rahaturufondi ühele ja samale pöördreplepingute vastaspoolele, ei ületa 10 % tema varast.

5. Olenemata lõigetes 1 ja 3 sätestatud üksikutest piirmääradest, ei tohi **valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud** rahaturufondil **ega standardsel rahaturufondil** juhul, kui selle tagajärjel oleks rohkem kui 8 % tema varast investeeritud ühte asutusse, samal ajal olla

a) investeeringuid kõnealuse asutuse emiteeritud rahaturuinstrumentidesse;

b) hoiuseid kõnealuses asutuses;

c) tuletisinstrumente, millega seoses tekiks kõnealuse asutuse suhtes vastaspoole risk.

6. Erandina lõike 1 punktist a võib pädev asutus lubada rahaturufondil kooskõlas riski hajutamise põhimõttega investeerida kuni 100 % oma varast mitmesugustesse rahaturuinstrumentidesse, mille emitent või tagaja on liikmesriigi riiklik asutus, piirkondlik või kohalik omavalitsus või keskpank, Euroopa Keskpank, liit, Euroopa stabiilsusmehhanism või Euroopa Investeerimispank, kolmanda riigi keskasutus või keskpank või avalik-õiguslik rahvusvaheline organisatsioon, millesse kuulub üks või mitu liikmesriiki.

Esimest lõiku kohaldatakse üksnes juhul, kui kõik järgmised nõuded on täidetud:

a) rahaturufondi valduses on vastava emitendi vähemalt kuue eri emissiooni rahaturuinstrumentid;

b) rahaturufond seab ühe ja sama emissiooni rahaturuinstrumentidesse tehtavate investeeringute piirmääraks kõige rohkem 30 % oma varast;

c) rahaturufond märgib fonditingimustes või põhikirjas selgelt ära **liikmesriikide riiklikud asutused, piirkondlikud** või **kohalikud omavalitsused** või **keskpangad**, Euroopa Keskpanga, liidu, Euroopa stabiilsusmehhanismi või Euroopa Investeerimispanka, **Euroopa Investeerimisfondi, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi**, kolmanda riigi keskasutuse või keskpanga, **valitsemissektori võlakohustuste instrumentid, Rahvusvahelise Valuutafondi, Rahvusvahelise Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga, Rahvusvaheliste Arvelduste Panga, Euroopa Nõukogu Arengupanga, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga** või **mis tahes muu** rahvusvahelise organisatsiooni, millesse kuulub üks või mitu liikmesriiki, mille emiteeritud või tagatud rahaturuinstrumentidesse ta kavatseb investeerida üle 5 % oma varast;

d) rahaturufond lisab oma prospektile ja reklaamiteadetes selgesti eristatava teate, et juhtida tähelepanu käesoleva erandi kasutamisele, ning märgib ära **liikmesriikide riiklikud asutused, piirkondlikud** või **kohalikud omavalitsused** või **keskpangad**, Euroopa Keskpanga, liidu, Euroopa stabiilsusmehhanismi või Euroopa Investeerimispanka, **Euroopa Investeerimisfondi, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi**, kolmanda riigi keskasutuse või keskpanga, **Rahvusvahelise Valuutafondi, Rahvusvahelise Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga, Rahvusvaheliste Arvelduste Panga** või **mis tahes muu** rahvusvahelise organisatsiooni, millesse kuulub üks või mitu liikmesriiki, mille emiteeritud või tagatud rahaturuinstrumentidesse ta kavatseb investeerida üle 5 % oma varast.

7. Äriühinguid, mis on koondatud ühte konsolideerimisgruppi nõukogu direktiivi 83/349/EMÜ⁽¹⁾ või tunnustatud rahvusvaheliste raamatupidamiseeskirjade kohaste konsolideeritud aruannete koostamiseks, käsitatakse lõigetes 1–5 osutatud piirmäärade arvutamisel ühe üksusena.

⁽¹⁾ Seitsmes nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiiv 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruandeid (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Artikkel 15
Kontsentreerumine

1. Rahaturufond ei tohi omada rohkem kui 5 % ühe üksuse emiteeritud rahaturuinstrumentidest.
2. Lõikes 1 sätestatud piirmäär ei kohaldata selliste rahaturuinstrumentide osaluste suhtes, mille emitent või tagaja on liikmesriigi riiklik asutus, piirkondlik või kohalik omavalitsus või keskpank, Euroopa Keskpank, liit, Euroopa stabiilsusmehhanism või Euroopa Investeeringuspank, kolmanda riigi keskasutus või keskpank või avalik-õiguslik rahvusvaheline organisatsioon, millesse kuulub üks või mitu liikmesriiki.

III JAGU
RAHATURUINSTRUMENTIDE KREDIIDIKVALITEET

Artikkel 16
Sisemine hindamismenetlus

1. Rahaturufondi valitseja kehtestab rahaturuinstrumentide krediitkvaliteedi määramiseks usaldusväärse sisemise hindamismenetluse ning rakendab ja kohaldab seda, võttes arvesse instrumendi emitenti ja instrumendi enda omadusi.

1a. Rahaturufondi valitseja tagab, et teave, mida kasutatakse sisemise hindamismenetluse kohaldamisel, on piisava kvaliteediga, ajakohane ja pärineb usaldusväärsetest allikatest.

2. Sisemine hindamismenetlus põhineb usaldusväärsetel, süstemaatilistel ja järjepidevalt kohaldatavatel reitingu määramise meetodidel. **Rahaturufondi valitseja** peab valideerima **kasutatavad** meetodikad varasema kogemuse ja empiiriliste tõendite, sealhulgas järelestimise, põhjal.

3. Sisemine hindamismenetlus peab vastama järgmistele **üldpõhimõtetele**:

- a) **selle raames luuakse tulemuslik menetlus** emitentide omaduste kohta teabe kogumiseks ja ajakohastamiseks;
- b) rahaturufondi valitseja kehtestab ja võtab sobivad meetmed, millega tagatakse, et **krediidihinnang** põhineb kättesaadava ja ajakohase teabe põhjalikul analüüsil ning et see sisaldab kõiki asjakohaseid põhitegureid, mis mõjutavad emitendi krediitvõimelisust;
- c) rahaturufondi valitseja teostab pidevalt **sisemise hindamismenetluse** järelevalvet ning vaatab kõik **krediidihinnangud** läbi **iga kuue kuu järel**. Fondivalitseja vaatab **sisemise hinnangu** läbi iga kord, kui toimub oluline muutus, mis võib mõjutada **tema poolt emitendile antavat krediidihinnangut**;
- d) **sisemise hindamismenetluse kohaldamisel toimib rahaturufondi valitseja vastavalt määrusele (EL) nr 462/2013 ja sellega koosõlas**;
- e) **rahaturufondi valitseja vaatab krediidihindamismetoodikad** läbi vähemalt **iga kuue kuu järel**, et teha kindlaks, kas need on portfelli seisust ja välistingimustest lähtuvalt jätkuvalt asjakohased, **ning läbivaatamisteave edastatakse pädevatele asutustele**;
- f) kui sisemises hindamismenetluses kasutatavaid meetodikaid, mudeleid või reitingu olulisimaid eeldusi muudetakse, vaatab rahaturufondi valitseja nii kiiresti kui võimalik läbi kõik sisemised **krediidihinnangud**, mida muutus mõjutab;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- g) rahaturufondi valitseja **sisemisi krediidihinnanguid** ega nende perioodilisi läbivaatamisi ei tohi teostada isikud, kes haldavad rahaturufondi portfelli või vastutavad selle valitsemise eest.

Artikkel 17

Sisemine **krediidihindamismenetlus**

1. Igale emitendile, kes emiteerib rahaturuinstrumenti, millesse rahaturufond kavatseb investeerida, **antakse sisemise hindamismenetlusega kooskõlas loodud krediidihindamismenetluse kohaselt krediidihinnang.**
2. **Krediidihindamismenetluse** struktuur peab vastama **■** järgmistele **üldpõhimõtetele**:
 - a) **menetluses võetakse arvesse** emitendi krediidiriski kvantifitseerimist, **võttes arvesse suhtelist makseviivituse riski**;
 - b) **menetluses võetakse arvesse** emitendi krediidiriski ning **dokumenteeritakse kriteeriumid**, mida kasutatakse **■** krediidiriski **taseme kindlaksmääramiseks**;
 - c) **menetluses võetakse** arvesse rahaturuinstrumentide lühiajalist olemust.
3. **Lõikes 1 osutatud krediidihinnang põhineb kriteeriumidel, mis vastavad** järgmistele nõuetele:
 - a) kriteeriumid sisaldavad vähemalt kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid näitajaid instrumenti emitendi ning makromajandusliku ja finantsturu olukorra kohta;
 - b) kriteeriumid viitavad ühistele arvulistele ja kvalitatiivsetele kontrollväärtustele, mida kasutatakse kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete näitajate hindamiseks;
 - c) kriteeriumid vastavad konkreetsele emitendi liigile. Eristatakse vähemalt järgmisi emitendi liike: riiklikud, piirkondlikud või kohalikud avaliku sektori asutused, finantsettevõtted ja mittefinantsettevõtted;
 - d) väärtpaberistamisest tuleneva riskipositsiooni puhul võetakse kriteeriumides arvesse emitendi krediidiriski, väärtpaberistamise struktuuri ja alusvara krediidiriski.

Artikkel 18

Dokumentatsioon

1. Rahaturufondi valitseja dokumenteerib sisemise hindamismenetluse ja sisemise reitingusüsteemi. Dokumentatsioon peab sisaldama:
 - a) sisemise hindamismenetluse ja sisemiste reitingusüsteemide ülesehituse ja toimimise üksikasjalikku kirjeldust, mis võimaldab pädevatel asutustel eri klassidesse määramisest aru saada ning klassi määramise sobivust hinnata;
 - b) fondivalitseja poolt reitingukriteeriumide ja läbivaatamise sageduse valimise põhjendust ja valikuid toetavat analüüsi. Analüüs sisaldab reitingukriteeriumide valikul kasutatud parameetreid, mudelit ja mudeli piiranguid;
 - c) kõiki peamisi muutusi sisemises hindamismenetluses, sealhulgas andmeid muutuste põhjustajate kohta;
 - d) sisemise hindamismenetluse ülesehitust, sealhulgas reitingute määramise protsess ja sisekontrolli struktuur;
 - e) kogu teavet emitentide ja tunnustatud tagatise andjate seniste sisereitingute kohta;
 - f) sisereitingute määramise kuupäevi;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- g) peamisi andmeid ja meetodikat, mida kasutati sisereitingu tuletamiseks, sealhulgas reitingu olulisimad eeldused;
- h) sisereitingu määramise eest vastutava(te) isiku(te) andmeid.

2. Sisemist hindamismenetlust kirjeldatakse üksikasjalikult rahaturufondi tingimustes või põhikirjas ning kõik lõikes 1 osutatud dokumendid tehakse kättesaadavaks rahaturufondi pädevate asutuste ja rahaturufondi valitseja pädevate asutuste taotlusel.

Artikkel 19

Delegeeritud õigusaktid

Komisjonile antakse kooskõlas artikliga 44 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse järgmised küsimused:

- a) tingimused, mille korral käsitatakse reitingu määramise meetodikaid usaldusväärsete, süstemaatiliste ja järjepidevalt kohaldatavatena, ning valideerimise tingimused, millele on osutatud artikli 16 lõikes 2;
- b) iga reitinguklassi määratlus artikli 17 lõike 2 punktis a osutatud emitendi krediidiriski kvantifitseerimise põhjal ning kriteeriumid artikli 17 lõike 2 punktis b osutatud krediidiriski kvantifitseerimise kindlaksmääramiseks;
- c) iga kvalitatiivse näitaja täpsed kontrollväärtused ning iga kvantitatiivse näitaja arvulised kontrollväärtused. Need näitajate kontrollväärtused määratakse kindlaks iga reitinguklassi puhul, võttes arvesse artikli 17 lõikes 3 osutatud kriteeriume;
- d) artikli 16 lõike 3 punktis c osutatud olulise muutuse tähendus.

Artikkel 20

Krediidikvaliteedi hindamise juhtimine

1. Sisemise hindamismenetluse kiidavad heaks rahaturufondi valitseja kõrgem juhtkond, juhtorgan ja, kui see on olemas, järelevalvefunktsiooni täitja.

Kõnealused osapooled peavad fondivalitseja sisemist hindamismenetlust, sisemisi reitingusüsteeme ja määramismetodikaid hästi mõistma ning nendega seotud aruannetest täpselt aru saama.

2. Rahaturufondi krediidiriskiprofiili sisereitingutel põhinev analüüs on oluline osa lõikes 1 osutatud osapooltele esitatavatest aruannetest. Aruanded peavad sisaldama vähemalt riskiprofiili klasside lõikes, reitingute muutumist reitinguklasside lõikes, asjaomaste parameetrite hinnangut reitinguklasside lõikes ja realiseerunud makseviivituse määrade võrdlust. Aruannete esitamise sagedus sõltub teabe olulisusest ja liigist ning neid esitatakse vähemalt üks kord aastas.

3. Kõrgem juhtkond peab pidevalt tagama, et sisemine hindamismenetlus toimib nõuetekohaselt.

Kõrgemat juhtkonda teavitatakse regulaarselt sisemise hindamismenetluse tulemuslikkusest, valdkondadest, kus tuvastati puudusi, ning varem tuvastatud puuduste parandamiseks tehtud jõupingutuste ja võetud meetmete seisust.

III peatükk

Rahaturufondide riskijuhtimisega seotud kohustused

Artikkel 21

Eeskirjad lühiajaliste rahaturufondide portfelli kohta

Lühiajalise rahaturufondi portfelli peab alati vastama kõikidele järgmistele nõuetele:

- a) portfelli kaalutud keskmine tähtaeg ei ületa 60 päeva;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- b) portfelli kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg ei ületa 120 päeva;
- c) vähemalt 10 % tema portfelli varast on päevase tähtajaga vara. Lühiajaline rahaturufond ei soeta muud kui päevase tähtajaga vara, kui muu vara soetamise korral oleks päevase tähtajaga varasse investeeritud alla 10 % tema portfelist;
- d) vähemalt 20 % tema portfelli varast on nädalase tähtajaga vara. Lühiajaline rahaturufond ei soeta muud kui nädalase tähtajaga vara, kui muu vara soetamise korral oleks nädalase tähtajaga varasse investeeritud alla 20 % tema portfelist. **Arvutuse tegemisel võib nädalase tähtajaga vara hulgas kuni 5 % ulatuses arvesse võtta ka rahaturuinstrumente, tingimusel et neid on võimalik arvelduseks ära müüa järgmise viie tööpäeva jooksul;**

da) **punktides c ja d osutatud päevase ja nädalase likviidsuse nõudeid suurendatakse vastavalt järgmise võrra:**

— 5 % rahaturufondi varast, mida on hinnatud amortiseeritud soetusmaksumuse meetodil;

— 10 % rahaturufondi varast, mida on hinnatud amortiseeritud soetusmaksumuse meetodil.

Artikkel 22

Eskirjad standardsete rahaturufondide portfelli kohta

1. Standardne rahaturufond peab täitma kõiki järgmisi nõudeid:
- a) portfelli kaalutud keskmine tähtaeg ei ületa kunagi 6 kuud;
- b) portfelli kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg ei ületa kunagi 12 kuud;
- c) vähemalt 10 % tema portfelli varast on päevase tähtajaga vara. Standardne rahaturufond ei soeta muud kui päevase tähtajaga vara, kui muu vara soetamise korral oleks päevase tähtajaga varasse investeeritud alla 10 % tema portfelist;
- d) vähemalt 20 % tema portfelli varast on nädalase tähtajaga vara. Standardne rahaturufond ei soeta muud kui nädalase tähtajaga vara, kui muu vara soetamise korral oleks nädalase tähtajaga varasse investeeritud alla 20 % oma portfelist. **Arvutuse tegemisel võib nädalase tähtajaga vara hulgas kuni 5 % ulatuses arvesse võtta ka rahaturuinstrumente, tingimusel et neid on võimalik arvelduseks ära müüa järgmise viie tööpäeva jooksul;**

da) **punktides c ja d osutatud päevase ja nädalase likviidsuse nõudeid suurendatakse vastavalt järgmise võrra:**

— 5 % rahaturufondi varast, mida on hinnatud amortiseeritud soetusmaksumuse meetodil;

— 10 % rahaturufondi varast, mida on hinnatud amortiseeritud soetusmaksumuse meetodil.

2. Standardne rahaturufond võib investeerida kuni 10 % oma varast ühe üksuse emiteeritud rahaturuinstrumentidesse.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

3. Olenemata lõikes 2 sätestatud individuaalsest piirmäärast **ja erandkorras**, võib standardisel rahaturufondil juhu, kui selle tagajärjel oleks kuni 15 % tema varast investeeritud ühte asutusse, samal ajal olla:

- a) investeeringuid kõnealuse asutuse emiteeritud rahaturuinstrumentidesse;
- b) hoivuseid kõnealuses asutuses;
- c) tuletisinstrumente, millega seoses tekiks kõnealuse asutuse suhtes vastaspoole risk.

4. Rahaturufondi investoritele avalikustatakse teave kõigi portfelli vara kohta, millesse standardne rahaturufond investeerib vastavalt lõigetele 2 ja 5.

5. Standardne rahaturufond ei tegutse püsiva puhasväärtusega rahaturufondina.

Artikkel 23

Rahaturufondi krediidireitingud

Kui rahaturufond taotleb välist krediidireitingut, peab see vastama määrusele (EL) nr 462/2013 ja olema koostatud sellega kooskõlas.

Artikkel 24

Põhimõte „tunne oma klienti”

1. Rahaturufondi valitseja kehtestab menetlused ning rakendab ja kohaldab neid ning rakendab hooldsuskohustust, et teha kindlaks rahaturufondi investorite arv, nende vajadused ja käitumine ning nende osaluste väärtus, et näha õigesti ette mõju, mida avaldavad mitme investori üheaegselt esitatud tagasivõtmistaotlused, **võttes arvesse vähemalt investori tüüpi, üksikinvestorile kuuluva fondi aktsiate arvu ning sisse- ja väljavoolu muutumist**. Seejuures võtab rahaturufondi valitseja arvesse vähemalt järgmisi tegureid:

- a) märgatavad seaduspärasused investorite sularahavajaduses;
- b) **investori tüüp**;
- c) eri investorite riskikartlikkus;
- d) korrelatsiooni määr või tihedad seosed rahaturufondi eri investorite vahel;
- da) **rahaturufondi aktsiate arvu tsükliline muutumine**.

1a. Kui rahaturufondi investorid teevad oma investeeringuid vahendaja kaudu, peab rahaturufondi valitseja küsima andmeid, mis võimaldavad rahaturufondi valitsejal asjakohaselt hallata rahaturufondi likviidsust ja investorite kontsentratsiooni, ning vahendaja peab need andmed esitama.

2. Rahaturufondi valitseja tagab, et:

- a) üksikinvestori omanduses olevate osakute või aktsiate väärtus ei ületa mis tahes ajal päevase tähtajaga vara väärtust;
- b) tagasivõtmine ühe investori poolt ei mõjuta oluliselt rahaturufondi likviidsusprofiili.

Artikkel 25

Stressitestimine

1. Igal rahaturufondil on kehtestatud usaldusväärsed stressitestimise protsessid, mis võimaldavad tuvastada võimalikke sündmusi ja tulevasi muutusi majandustingimustes, mis võivad rahaturufondi ebasoodsalt mõjutada. Rahaturufondi valitseja teostab regulaarselt stressitestimisi ning töötab välja tegevuskavasid erinevate võimalike stsenaariumide jaoks. **Lisaks mõeldavad stressitestid vähevolatilise puhasväärtusega rahaturufondide puhul erinevust osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia tegeliku puhasväärtuse vahel erinevate stsenaariumide lõikes.**

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Stressitestid põhinevad objektiivsetel kriteeriumidel ja nende käigus kaalutakse tõsiste, kuid realiseeruda võivate stsenaariumide mõjusid. Stressitesti stsenaariumides võetakse arvesse vähemalt võrdlusparameetreid, **mis hõlmavad** järgmisi tegureid:

- a) hüpoteetilised muutused rahaturufondi portfellis hoitava vara likviidsustasemes;
 - b) hüpoteetilised muutused rahaturufondi portfellis hoitava vara krediidiriski tasemes, sealhulgas krediidi- ja reitingusündmused;
 - c) hüpoteetilised liikumised intressimäärades;
 - d) hüpoteetilised tagasivõtmistasemed;
- da) **nende indeksite vahe hüpoteetiline laienemine või kitsenemine, millega on seotud portfelli väärtpaberite intressimäärad;**
- db) **hüpoteetilised süsteemsed makromajanduslikud šokid, mis mõjutavad majandust tervikuna.**

2. Lisaks mõõdad stressitestid **valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud** püsiva puhasväärtusega rahaturufondide **ja jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondide** puhul erinevust osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse ja osaku või aktsia puhasväärtuse vahel erinevate stsenaariumide lõikes 5. **Stressitesti tulemuste alusel töötab rahaturufondi valitseja võimalike eri stsenaariumide jaoks välja finantsseisundi taastamise kavad. Pädevad asutused peavad finantsseisundi taastamise kavad heaks kiitma.**

█

4. Stressitesti sageduse määrab kindlaks rahaturufondi █ juhatus pärast kaalumist, milline on turutingimustest lähtudes sobiv ja mõistlik vahemik ning milliseid muutusi võib ette näha rahaturufondi portfellis. Stressitestid tuleb teha vähemalt **kord kvartalis**.

4a. Kui stressitesti tulemused paljastavad rahaturufondis puudujääke, võtab rahaturufondi valitseja meetmed, mis tugevdavad rahaturufondi usaldusvärsust, sealhulgas meetmed, mis parandavad fondi vara likviidsust või kvaliteeti, ja annab pädevale asutustele viivitamata võetud meetmetest teada.

5. Rahaturufondi █ juhatusel esitatakse läbivaatamiseks stressitestimise tulemusi sisaldav üksiksajalik aruanne **ja ettenähtud tegevuskava**. Juhatus teeb esitatud tegevuskavva muudatusi, kui see on vajalik, ja kiidab lõpliku tegevuskava heaks. **Aruannet säilitatakse vähemalt viis aastat.**

█

6. **Lõikes 5 osutatud** aruanne esitatakse rahaturufondi **pädevale asutusele**. Pädevad asutused saadavad aruande ESMA-le.

█

IV peatükk

Vara hindamise eeskirjad ja raamatupidamisarvestus

Artikkel 26

Rahaturufondide vara hindamine

1. Rahaturufondi vara hinnatakse vähemalt igapäevaselt. **Hindamistulemused avaldatakse iga päev rahaturufondi veebisaidil. Ilma et see piiraks artikli 27 lõike 4 punktide a ja b kohaldamist, teeb hindamise turuhinnas või mudelipõhise hindamise meetodit kasutades sõltumatu kolmas isik. Hindamist ei tee rahaturufond ise, sellega seotud varahaldur ega selle sponsor.**

Kolmapäev, 29. aprill 2015

2. **Ilma et see piiraks artikli 27 lõike 4 punkti b kohaldamist, hinnatakse rahaturufondi** vara alati, kui see on võimalik, turuhinnas.

3. Vara hindamisel **turu hinnas hindamise meetodit kasutades** lähtutakse ostu- ja müügihinna konservatiivsemast poolest, välja arvatud juhul, kui asutus saab sulgeda oma positsiooni parima ostu- ja müügihinna keskmise hinnaga. **Turu hinnas hindamise meetodit kasutades** kasutatakse vaid kvaliteetseid turuandmeid, mille on esitanud tunnustatud sõltumatu hinnaandmete müüja, tingimusel et see ei piira põhjendamatult samal päeval arveldamist. Turuandmete kvaliteeti hinnatakse kõikide järgmiste tegurite põhjal:

- a) vastaspoolte arv ja kvaliteet;
- b) kõnealuse vara turu maht ja käive;
- c) emissiooni maht ja kui suurt osa emissioonist kavatseb rahaturufond osta või müüa.

4. Kui turu hinnas **hindamise meetodit ei ole võimalik kasutada** või turuandmed ei ole piisavalt kvaliteetsed, kasutatakse rahaturufondi vara hindamisel konservatiivset **mudelpõhise hindamise meetodit**. Mudel hindab täpselt vara sisemist väärtust, toetudes järgmistele ajakohastele põhiteguritele:

- a) kõnealuse vara turu maht ja käive;
- b) emissiooni maht ja kui suurt osa emissioonist kavatseb rahaturufond osta või müüa;
- c) varaga seotud tururisk, intressimäärarisk ja krediidirisk.

Kui **kasutatakse mudelpõhise hindamise meetodit**, siis ei kasutata amortiseeritud soetusmaksumusel põhinevaid **hindamise meetodeid**.

Mudelpõhise hindamise meetodi kasutamisel võib kasutada vaid hinnaandmeid, mille on esitanud tunnustatud sõltumatu hinnaandmete müüja, ja mudeli hinnameetodi peab heaks kiitma rahaturufondi pädev asutus.

5. **Erandina lõigetest 1–4 võib valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud** püsiva puhasväärtusega rahaturufondi ja **jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondi** varasid hinnata **vara hindamiseks mõeldud** amortiseeritud soetusmaksumuse meetodil.

Artikkel 27

Osaku või aktsia puhasväärtuse arvutamine

1. **Ilma et see piiraks artikli 2 punkti 13b kohaldamist, arvutatakse osaku** või aktsia **tegelikku** puhasväärtust nii, et rahaturufondi kõikide vara summast lahutatakse selle fondi kõikide kohustuste summa, ja seda hinnatakse kas turuhinnas hindamise või **mudelpõhise hindamise meetodi alusel**, ning saadud tulemus jagatakse rahaturufondi ringlusse lastud osakute või aktsiate arvuga.

Esimest lõiku kohaldatakse kõigi rahaturufondide suhtes, sh vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondid, valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid ja jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid.

2. Osaku või aktsia **tegelik** puhasväärtus ümardatakse lähima baaspunktini või samaväärse ühikuni, kui vara puhasväärtus avaldatakse rahaühikus.

3. Rahaturufondi osaku või aktsia **tegelik** puhasväärtus arvutatakse vähemalt kord päevas.

4. Lisaks osaku või aktsia **tegeliku** puhasväärtuse arvutamisele kooskõlas lõigetega 1–3 võib vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufond esitada ka osaku või aktsia püsiva puhasväärtuse, tingimusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- a) *alla 90 päevase järelejäänud tähtajaga vara hindamiseks kasutatakse amortiseeritud soetusmaksumuse meetodit; kõikide üle 90 päevase järelejäänud tähtajaga vara hinnakujunduseks kasutatakse turuhinnas või mudelipõhist hindamist;*
- b) *kui osaku või aktsia püsiv puhaskväärtus ei erine selle tegelikust puhaskväärtusest rohkem kui 20 baaspunkti võrra, ümardatakse varad hindamiseks kahe kümnendkohani ja muul juhul nelja kümnendkohani;*
- c) *tagasivõtmine või märkimine osaku või aktsia püsiva puhaskväärtuse juures, tingimusel et osaku või aktsia püsiv puhaskväärtus ei erine selle tegelikust puhaskväärtusest rohkem kui 20 baaspunkti võrra;*
- d) *tagasivõtmine või märkimine osaku või aktsia tegeliku puhaskväärtuse juures, mis ümardatakse 4 kümnendkohani või vähem, kui püsiv puhaskväärtus erineb tegelikust puhaskväärtusest rohkem kui 20 baaspunkti võrra;*
- e) *võimalikele investoritele antakse enne lepingu sõlmimist kirjalikult selgesti teada asjaolud, mille korral fond ei võta enam tagasi ega märgi püsiva puhaskväärtuse juures;*
- f) *osaku või aktsia püsiva puhaskväärtuse ning osaku või aktsia tegeliku puhaskväärtuse vahelise erinevuse üle tehakse pidevat järelevalvet ja see avaldatakse iga päev rahaturufondi veebisaidil.*

5. Neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumist vaatab komisjon käesoleva määruse mõju ja rakendamise, sh artikli 27 lõike 4 punktis d osutatud kaitsemehhanismide kasutamissageduse, läbi ja esitab tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Käesoleva määruse reguleerimisalas vähevolatiilse puhaskväärtusega fondile antud tegevusload muutuvad kehtetuks viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Komisjon kontrollib, kas vähevolatiilse puhaskväärtusega rahaturufond on süsteemse riski ja mis tahes muu liidu finantssüsteemi või selle osa finantsstabiilsust ohustava teguriga asjakohaselt tegelema või mitte. Kooskõlas läbivaatamise tulemuste ja finantsstabiilsusele avalduva mõjuga esitab komisjon esimese löigu kohaselt seadusandlikud ettepanekud ning uurib, kas teine löik on võimalik välja jätta.

Artikkel 28

Emiteerimis- ja tagasivõtuhind

1. Rahaturufondi osakud või aktsiad, *v.a vähevolatiilse puhaskväärtusega rahaturufondi puhul, mille suhtes kohaldatakse artikli 27 lõiget 4*, emiteeritakse või võetakse tagasi hinnaga, mis on võrdne rahaturufondi osaku või aktsia puhaskväärtusega.
2. Erandina lõikest 1 emiteeritakse *jaeinvestoritele mõeldud* püsiva puhaskväärtusega rahaturufondi ja *valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhaskväärtusega rahaturufondi* osakud või aktsiad või võetakse need tagasi hinnaga, mis on võrdne rahaturufondi osaku või aktsia püsiva puhaskväärtusega.

Va peatükk

Valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhaskväärtusega rahaturufondide, jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhaskväärtusega rahaturufondide ja vähevolatiilse puhaskväärtusega rahaturufondide erinõuded

Artikkel 34a

Valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhaskväärtusega rahaturufondide ja jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhaskväärtusega rahaturufondide lisanõuded

Rahaturufond ei kasuta vara hindamiseks amortiseeritud soetusmaksumuse meetodit, ei reklaami osaku või aktsia püsivat puhaskväärtust, ega ümarda osaku või aktsia püsivat puhaskväärtust lähima protsendipunktini ega selle ekvivalendini, kui puhaskväärtus avaldatakse rahahihikus, välja arvatud juhul, kui rahaturufondile on selgesõnaliselt antud luba tegutseda valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud või jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhaskväärtusega rahaturufondina, või välja arvatud juhul, kui see on vähevolatiilse puhaskväärtusega rahaturufond, mille suhtes kohaldatakse artikli 27 lõiget 4.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Artikkel 34b

Valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondide, jaainvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondide ja vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondide likviidsustasud ja tagasivõtmispiirangud

1. Valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondi, jaainvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondi või vähevolatiilse puhasväärtusega rahaturufondi valitseja kehtestab rahaturufondide suhtes kohaldatavate nädalase likviidsuse piirmäärade kindlaksmääramiseks usaldusväärse, range, süstemaatilise ja järjepideva sisemise hindamismenetluse ning rakendab ja kohaldab seda järjekindlalt. Nädalase likviidsuse piirmäärade haldamisel kohaldatakse järgmist menetlust:

a) Kui nädalase tähtajaga vara osakaal langeb alla 30 % rahaturufondi koguvarast, toimivad rahaturufondi valitseja ja juhatuse järgmiselt.

i) Valitseja teavitab viivitamata rahaturufondi juhatus. Rahaturufondi juhatuse koostab olukorra kohta dokumenteeritud hinnangu, millega määratakse kindlaks asjakohane tegevussuund, võttes arvesse rahaturufondi investorite huve, ja otsustab, kas võtta üks või mitu järgmist meetet:

— tagasivõtmistelt võetavad likviidsustasud, mis kajastavad asjakohaselt likviidsuse saavutamise saavutamise rahaturufondile tekkivat kulu ja tagavad, et fondi jäävad investorid ei satu ebaõiglaselt ebasoodsamasse olukorda, kui teised investorid võtavad oma osaluse sellel perioodil tagasi;

— tagasivõtmispiirangud, mille kohaselt ei tohi ühegi kuni 15-tööpäevase ajavahemiku jooksul võtta ühelgi tööpäeval tagasi rohkem aktsiaid või osakuid kui 10 % rahaturufondi aktsiatest või osakutest;

— tagasivõtmise peatamine 15-tööpäevaseks ajavahemikuks või

— viivitamatutest meetmetest loobumine.

b) Kui nädalase tähtajaga vara osakaal langeb alla 10 % rahaturufondi koguvarast, toimivad rahaturufondi valitseja ja juhatuse järgmiselt:

i) Valitseja teavitab viivitamata rahaturufondi juhatus. Rahaturufondi juhatuse koostab olukorra kohta dokumenteeritud hinnangu, millega määratakse kindlaks asjakohane tegevussuund, võttes arvesse rahaturufondi investorite huve, ja otsustab, kas võtta üks või mitu järgmist meetet:

— tagasivõtmistelt võetavad likviidsustasud, mis kajastavad asjakohaselt likviidsuse saavutamise saavutamise rahaturufondile tekkivat kulu ja tagavad, et fondi jäävad investorid ei satu ebaõiglaselt ebasoodsamasse olukorda, kui teised investorid võtavad oma osaluse sellel perioodil tagasi;

— tagasivõtmise peatamine 15-päevaseks ajavahemikuks.

c) Pärast seda, kui rahaturufondi juhatuse on punktide a ja b kõigis alajaotistes tegevussuuna kindlaks määranud, esitab ta oma otsuse üksikasjad kiiresti rahaturufondi pädevale asutusele.

VI peatükk

Väline toetus

Artikkel 35

Väline toetus

1. **Rahaturufond** ei saa välist toetust **■**.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

3. Väline toetus tähendab kolmanda isiku, **sh rahaturufondi sponsori**, pakutavat otsest või kaudset toetust, mis on ette nähtud rahaturufondi likviidsuse tagamiseks või rahaturufondi osaku või aktsia puhasväärtuse stabiliseerimiseks, või millele oleks tegelikult selline tulemus.

Väline toetus hõlmab:

- a) kolmanda isiku rahaeraldisi;
- b) rahaturufondi vara ostmist kolmanda isiku poolt kõrgendatud hinnaga;
- c) rahaturufondi osakute või aktsiate ostmist kolmanda isiku poolt, et tagada fondi likviidsus;
- d) kolmanda isiku poolt rahaturufondi kasuks antud ükskõik millist otsest või kaudset garantiid, tagatist või toetuskirja;
- e) kolmanda isiku mis tahes tegevust, mille otsene või kaudne eesmärk on rahaturufondi likviidsusprofiili ja osaku või aktsia puhasväärtuse säilitamine.

VII peatükk

Läbipaistvusnõuded

Artikkel 37

Läbipaistvus

1. **Rahaturufondi investorid peavad saama vähemalt kord nädalas järgmist teavet:**

- a) **rahaturufondi likviidsusprofiil, sh ühepäevase ja ühenädalase tähtajaga investeringute kumulatiivne osakaal ja see, kuidas kõnealune likviidsus saavutatakse;**
- b) **krediidiprofiil ja portfelli koosseis;**
- c) **rahaturufondi kaalutud keskmine tähtaeg ja kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg;**
- d) **rahaturufondi viie suurima investori kumulatiivne osakaal.**

2. **Lisaks lõike 1 nõuete täitmisele teevad valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid, jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondid ja vähevolatilise puhasväärtusega rahaturufondid oma investoritele kättesaadavaks järgmise teabe:**

- a) **vara koguväärtus;**
- b) **kaalutud keskmine tähtaeg ja kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg;**
- c) **jaotus lõpptähtaja lõikes;**
- d) **sellise vara osakaal portfellis, mille lõpptähtaeg saabub ühe päeva pärast;**
- e) **sellise vara osakaal portfellis, mille lõpptähtaeg saabub ühe nädala pärast;**
- f) **puhastootlus;**
- g) **orienteeruv päevane väärtus turuhinna juures nelja kümnendkohani;**
- h) **rahaturufondi portfellis hoitava vara üksikasjad, nagu nimi, riik, lõpptähtaeg ja vara liik (sh edasimüügilepingute puhul üksikasjad vastaspoole kohta);**

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- i) *rahaturufondi veebisaidil avaldatud puhasväärtus.*
3. *Rahaturufond avaldab korrapäraselt teabe selle kohta, kui suure osa selle üldisest portfelist moodustavad:*
 - a) *rahaturufondi sponsori emiteeritud rahaturuinstrumendid;*
 - b) *rahaturufondi sponsori emiteeritud väärtpaberistamised, kui neid on;*
 - c) *kui sponsor on krediidasutus, siis rahahoiused rahaturufondi sponsori juures ning*
 - d) *rahaturufondi sponsori kui börsiväliste tuletisväärtpaberitehingute vastaspoolega kaasnev risk.*
4. *Kui rahaturufondi sponsor investeerib rahaturufondi osakutesse või aktsiatesse, avaldab fond oma teistele investoritele sponsori poolt rahaturufondi tehtud investeeringute kogusumma ja annab teistele investoritele teada kõigist sponsori omanduses olevate osakute või aktsiate hulga muutustest.*

Artikkel 38

Pädevale asutusele esitatavad aruanded

1. Rahaturufondi valitseja peab iga valitsetava rahaturufondi kohta vähemalt korra kvartalis esitama rahaturufondi pädevale asutusele teabe. Taotluse korral peab valitseja andma teavet ka valitseja pädevale asutusele, kui see ei ole sama kui rahaturufondi pädev asutus.
2. Lõike 1 alusel esitatav teave sisaldab järgmisi punkte:
 - a) rahaturufondi tüüp ja omadused;
 - b) portfelli näitajad, nagu vara koguväärtus, vara puhasväärtus, kaalutud keskmine tähtaeg, kaalutud keskmine järelejäänud tähtaeg, jaotus lõpptähtaja lõikes, likviidsus ja tootlus;
 - d) stressitestide tulemused;
 - e) teave rahaturufondi portfellis oleva vara kohta:
 - i) iga vara omadused, sh nimetus, riik, emitendi kategooria, risk või lõpptähtaeg ja määratud sisereitingud;
 - ii) vara liik, sh vastaspoole andmed tuletisinstrumentide või pöördreplepingute puhul;
 - f) teave rahaturufondi kohustuste kohta, mis sisaldab järgmiseid punkte:
 - i) investori asukohariik;
 - ii) investori kategooria;
 - iii) märkimis- ja tagasivõtmistegevus.

Vajaduse korral ja piisavate põhjenduste olemasolul võivad pädevad asutused nõuda täiendavat teavet.

3. ESMA töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et kehtestada aruande vorm, mis sisaldab kogu lõikes 2 loetletud teavet.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

4. Pädevad asutused edastavad ESMA-le kogu käesoleva artikli alusel saadud teabe ja muud rahaturufondi või selle valitsejaga käesoleva määruse põhjal vahetatud teavitused või teabe. Asjaomane teave edastatakse ESMA-le hiljemalt 30 päeva pärast aruandluskvartali lõppu.

ESMA kogub teavet, et luua keskne andmebaas kõikidest liidus loodud, valitsetavatest või turustatavatest rahaturufondidest. Euroopa Keskpangal on juurdepääsuõigus sellele andmebaasile ainult statistika koostamise eesmärgil.

VIII peatükk

Järelevalve

Artikkel 39

Pädevate asutuste teostatav järelevalve

1. Pädevad asutused teostavad pidevat järelevalvet käesoleva määruse täitmise üle. **Rahaturufondi tegevusluba tunnistatakse sponsortoetuse keelu rikkumisel korral kehtetuks.**
2. Rahaturufondi pädev asutus vastutab II–VII peatükis sätestatud eeskirjade täitmise tagamise eest.
3. Rahaturufondi pädev asutus vastutab järelevalve eest fonditingimustes või põhikirjas sätestatud kohustuste ja prospektis sätestatud kohustuste täitmise üle, mis peavad olema kooskõlas käesoleva määrusega.
4. Fondivalitseja pädev asutus vastutab järelevalve eest fondivalitseja menetluste ja töökorralduse asjakohasuse üle, et rahaturufondi valitseja oleks võimeline täitma kõikide tema valitsetavate rahaturufondide moodustamise ja tegevusega seotud kohustusi ja eeskirju.
5. Pädevad asutused teostavad järelevalvet nende territooriumil loodud või turustatavate eurofondide või alternatiivsete investeerimisfondide üle tagamaks, et need ei kasuta rahaturufondi nimetust ega ei esitle ennast rahaturufondina, kui nad ei vasta käesoleva määruse tingimustele.

Artikkel 40

Pädevate ametiasutuste volitused

1. Pädevatel asutustel on kõik järelevalve- ja uurimisvolitused, mida on vaja oma ülesannete täitmiseks käesoleva määruse kohaselt.
2. Direktiivi 2009/65/EÜ ja direktiivi 2011/61/EL alusel pädevatele asutustele antud volitusi kasutatakse samuti käesoleva määruse kohaselt.

Artikkel 41

ESMA volitused ja pädevus

1. ESMA-l on talle käesoleva määrusega antud ülesannete täitmiseks vajalikud volitused.
2. ESMA kasutab direktiivi 2009/65/EÜ ja direktiivi 2011/61/EL kohaseid volitusi ka käesoleva määruse suhtes ja vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001.
3. Määruse (EL) nr 1095/2010 kohaldamisel kuulub käesolev määrus mis tahes hilisemate õiguslikult siduvate liidu õigusaktide hulka, milles sätestatakse määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 1 lõikes 2 osutatud asutusele antud ülesanded.

Artikkel 42

Asutustevaheline koostöö

1. Rahaturufondi pädev asutus ja fondivalitseja pädev asutus, kui need ei ole sama asutus, teevad omavahel koostööd ja vahetavad teavet käesoleva määrusega sätestatud kohustuste täitmiseks.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

2. Pädevad asutused, *sh asutused, mille liikmesriigid on kindlaks määranud kooskõlas määrusega (EL) nr 575/2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/36/EL* ⁽¹⁾ rahaturufondi päritoluliikmesriigis asuvate krediitiasutuste, ühtse järelevalvemehhanismi ja Euroopa Keskpanga jaoks, ja ESMA teevad omavahel koostööd käesoleva määrusega sätestatud kohustuste täitmisel vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010.

3. Pädevad asutused, *sh asutused, mille liikmesriigid on kindlaks määranud kooskõlas määrusega (EL) nr 575/2013 ning direktiiviga 2013/36/EL rahaturufondi päritoluliikmesriigis asuvate krediitiasutuste, ühtse järelevalvemehhanismi ja Euroopa Keskpanga jaoks*, ja ESMA vahetavad kogu teavet ja dokumente, mis on vajalikud käesoleva määrusega sätestatud kohustuste täitmiseks vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010 eelkõige käesoleva määruse rikkumiste kindlakstegemiseks ja parandamiseks.

IX peatükk

Lõppsätted

Artikkel 43

Nõuded olemasolevatele eurofondidele ja alternatiivsetele investeerimisfondidele

1. **Hiljemalt üheksa kuud** pärast käesoleva määruse jõustumist peab olemasolev eurofond või alternatiivne investeerimisfond, mis investeerib lühiajalistesse varasse ja mille omaette või kumulatiivne eesmärk on tagada rahaturu intressimääradele vastav kasum või säilitada investeringu väärtus, esitama oma pädevale asutusele taotluse koos kõigi käesoleva määruse nõuetele vastavust tõendavate dokumentide ja vajalike tõenditega.

█

Artikkel 44

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 13 ja 19 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 13 ja 19 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle üheaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artiklite 13 ja 19 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

Artikkel 45

Läbivaatamine

Komisjon vaatab hiljemalt [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist] läbi käesoleva määruse asjakohasuse usaldatavusnõuete seisukohast ja majanduslikust seisukohast. Läbivaatamisel kaalutakse eelkõige **seda, kas jaeinvestoritele mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondide, valitsemissektori võlakohustustesse investeerimiseks mõeldud püsiva puhasväärtusega rahaturufondide ja vähevolatilise puhasväärtusega rahaturufondide korras tuleks teha muudatusi.** Läbivaatamise käigus **tehakse ka järgmist:**

- a) analüüsitakse käesoleva määruse kohaldamisel saadud kogemusi ning määruse mõju liidus tegutsevatele investoritele, rahaturufondidele ja rahaturufondide valitsejatele;
- b) hinnatakse rahaturufondide rolli liikmesriikide emiteeritud või tagatud võlakohustuste ostmisel;
- c) võetakse arvesse liikmesriikide emiteeritud või tagatud võlakohustuste eriomadusi ning rolli, mis võlakohustustel on liikmesriikide rahastamisel;
- d) võetakse arvesse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 509 lõikes 3 osutatud aruannet;
- e) võetakse arvesse regulatiivseid suundumusi rahvusvahelisel tasandil.

Läbivaatamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral koos asjakohaste muudatusettepanekutega.

Artikkel 46

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0171

Tekstiiltoodete importimine teatavatest liidu impordi erieeskirjadega hõlmamata kolmandatest riikidest *I**

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus teatavatest kahepoolsete lepingute, protokollide või muude kokkulepetega ja liidu impordi erieeskirjadega hõlmamata kolmandatest riikidest pärit tekstiiltoodete importimise ühiseeskirjade kohta (uuesti sõnastatud) (COM(2014)0345 – C8-0023/2014 – 2014/0177(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

(2016/C 346/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0345),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0023/2014),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 104 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 13. novembri 2014. aasta kirja rahvusvahelise kaubanduse komisjonile,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 18. veebruari 2015. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 104 ja 59,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A8-0016/2015),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda komisjoni ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta;

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2014)0177

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 29. aprillil 2015. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/... teatavatest kahepoolsete lepingute, protokollide või muude kokkulepetega ja liidu impordi erieeskirjadega hõlmamata kolmandatest riikidest pärit tekstiiltoodete impordi ühiste eeskirjade kohta (uuesti sõnastatud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2015/936) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 29. aprill 2015

P8_TA(2015)0172

2016. aasta tulude ja kulude eelarvestus – I jagu – Parlament

Euroopa Parlamendi 29. aprilli 2015. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi 2016. aasta tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2015/2012(BUD))

(2016/C 346/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 314,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002)⁽¹⁾, eriti selle artiklit 36,
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020⁽²⁾,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁽³⁾, eriti selle punkti 27,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1023/2013, millega muudetakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 23. oktoobri 2013. aasta resolutsiooni⁽⁵⁾ ja 22. oktoobri 2014. aasta resolutsiooni⁽⁶⁾ Euroopa Liidu 2014. ja 2015. aasta üldeelarve projekti kohta,
- võttes arvesse peasekretäri aruannet juhatusel Euroopa Parlamendi 2016. aasta esialgse eelarvestuse projekti koostamise kohta,
- võttes arvesse juhatuse poolt 27. aprillil 2015. aastal koostatud esialgset eelarvestuse projekti,
- võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 96 lõikele 2 eelarvekomisjoni poolt koostatud eelarvestuse projekti,
- võttes arvesse kodukorra artikleid 96 ja 97,
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0144/2015),

A. arvestades, et käesolev menetlus on esimene täispikk eelarvemenetlus uue koosseisu ametiajal ja kolmas menetlus 2014.–2020. aasta finantsraamistiku ajal;

⁽¹⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 287, 29.10.2013, lk 15.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0437.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0036.

Kolmapäev, 29. aprill 2015

- B. arvestades, et 9. veebruari 2015. aasta koosolekul kiitis juhatus peasekretäri esitatud 2016. aasta eelarve suunised heaks; arvestades, et suuniste keskmis on parlamendikomisjonide suutlikkuse suurendamine täitevvõimu kontrollimiseks, eelkõige delegeeritud õigusaktide puhul, Euroopa Parlamendi hoonete turvalisusse ja küberjulgeolekusse tehtavad investeeringud ning parlamendiliikmetele pakutav tugi, eelkõige parlamenditegevuses assisteerimise osas;
- C. arvestades, et peasekretäri poolt esitatud Euroopa Parlamendi 2016. aasta esialgses eelarvestuse projektis oli eelarve summaks ette nähtud 1 850 470 600 eurot, mis on 3,09 % suurem kui 2015. aasta eelarve ja moodustab 2014.–2020. aasta finantsraamistiku 5. rubriigist 19,51 %;
- D. arvestades, et kuna liikmesriikidel lasub praegu suur avaliku sektori võla ja eelarve konsolideerimise koormus, peaks Euroopa Parlament näitama üles eelarvealast vastutustundlikkust ja oma kulude piiramise soovi, tagades samas piisavad vahendid, tänu millele on parlamendil võimalik täita kõiki oma ülesandeid ja tagada institutsiooni normaalne toimimine;
- E. arvestades, et vaatamata väiksele manööverdamisruumile ja vajadusele tasakaalustada kokkuhoidu muudes valdkondades, tuleks kaaluda teatavaid investeeringuid, et tugevdada Euroopa Parlamendi institutsioonilist rolli;
- F. arvestades, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 5 ülemmäär 2016. aasta eelarves on praegustes hindades 9 483 miljonit eurot;
- G. arvestades, et 24. märtsil ning 14. ja 15. aprillil 2015 toimusid juhatuse ja eelarvekomisjoni delegatsioonide vahel lepitusprotsessi koosolekud;

Üldine raamistik ja üldeelarve

- väljendab heameelt Euroopa Parlamendi juhatuse ja eelarvekomisjoni hea koostöö üle praeguse eelarvemenetluse raames ning lepitusprotsessi jooksul saavutatud kokkuleppe üle;
- võtab teadmiseks peasekretäri poolt 2016. aastaks esitatud kõige olulisemad eesmärgid;
- tuletab meelde, et alates Lissaboni lepingu jõustumisest on Euroopa Parlamendi eelarve sisaldanud märkimisväärseid lisakulutusi, mis on seotud järgmiste sündmustega: Euroopa Parlamendi muutumine täieõiguslikuks kaasseadusandjaks ja kinnisvarapoliitika tugevdamine (2010–2012), Horvaatia ühinemine ja Euroopa Ajaloo Maja (2013) ning Euroopa Parlamendi uuringuteenistuse loomine (2014–2015); tunneb heameelt asjaolu üle, et parlament suutis tasaarvestada suure osa nendest kuludest struktuuri- ja organisatsioonilistest reformidest tulenevate kokkuhoitud vahenditega, mistõttu on eelarve suurenenud üksnes mõõdukalt umbes inflatsioonimäära võrra;
- märgib, et eelmisel ametiajal leppis Euroopa Parlament kokku reas poliitilistes prioriteetides, mis kas suurendasid eelarvet mõõdukalt või millega hoiti eelarvelisi kulusid kokku; on seisukohal, et Euroopa Parlamendi uus koosseis peaks nende mitmeaastaste projektide elluviimist põhjalikult kontrollima ja tegema selle põhjal otsuse omaenda poliitiliste prioriteetide kohta, sh vajaduse korral negatiivsete prioriteetide kohta; palub sellega seoses, et peasekretär esitaks nende mitmeaastaste projektide kohta hindamisaruande õigeaegselt enne 2015. aasta sügisel parlamendis toimuvat lugemist;
- on seisukohal, et 2016. aastal tuleks esmatahtsale kohale seada Euroopa Parlamendi töö tugevdamine, tõhustades eelkõige parlamendi seadusandlikku tööd ja selle täitevvõimu kontrollimise suutlikkust, ning parlamendi hoonete turvalisuse ja küberjulgeoleku suurendamine;
- on seisukohal, et Euroopa Parlament peaks olema eeskujuks, tehes erilisi pingutusi, et piirata eelarve mahtu ja kulude suurendamist 2015. aastaga võrreldes; rõhutab, et 2016. aasta eelarve peaks põhinema realistlikel alustel ning olema kooskõlas eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

7. on seisukohal, et struktuurseid ja organisatsioonilisi reforme, mille eesmärk on suurema tõhususe, keskkonnasäästlikkuse ja tulemuslikkuse saavutamine, tuleks jätkata võimaliku koostoime ja kokkuhoiu põhjaliku analüüsimise kaudu; tuletab meelde olulist kokkuhoidu, mida oleks võimalik saavutada, kui kolme töökoha (Brüssel, Strasbourg ja Luxembourg) asemel oleks vaid üks töökoht; rõhutab, et seejuures ei tohiks ohtu seada Euroopa Parlamendi kõrgetasemelist õigusloomet, eelarvepädevust ja kontrollipädevust ega parlamendiliikmete, assistentide ja töötajate töötingimuste kvaliteeti;

8. rõhutab, et selleks, et parlamendiliikmetel oleks võimalik täita oma kohustusi ja suurendada Euroopa Parlamendi suutlikkust täita kõiki oma pädevusi, tuleks tagada piisav vahendite tase; toonitab, et seadusloomejärgsed ja kohustuslikud kulud tuleb 2016. aastal katta;

9. tunneb heameelt, et Euroopa Parlamendi eelarve osakaal kõigist mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 5 kulutustest oli eelmisel ametiajal (välja arvatud aastatel 2011 ja 2014) alla 20 %; on seisukohal, et Euroopa Parlamendi eelarve osakaal peaks 2016. aastal jääma samuti alla 20 %;

10. on seisukohal, et Euroopa Parlamendi 2016. aasta eelarve kulude suurenemist võrreldes 2015. aastaga peaksid mõjutama kaks järgmist tegurit:

i) jooksvate kulude suurenemine, mis ei tohi ületada 1,6 %;

ii) erakorralised kulud, mida on 2016. aastal vaja Euroopa Parlamendi Brüsseli hoonete turvalisuse ja küberjulgeoleku suurendamiseks, summas kuni 15 miljonit eurot;

rõhutab, et sel eesmärgil on vaja kokkuhoidu muudes valdkondades;

11. väljendab heameelt kokkuleppe üle, mille eelarvekomisjoni ja juhatuse delegatsioonid saavutasid 14. ja 15. aprilli 2015. aasta lepituskoosolekul ja mis käsitleb kokkuhoidu võrreldes juhatuse soovitatud esialgse eelarvestuse projektiga;

12. määrab jooksvate tegevuskulude tasemeks 2016. aastaks 1 823 648 600 eurot, mis tähendab 2015. aasta eelarvega võrreldes 1,6 % suurenemist, ning lisab eelarvestuse projektile erakorralise kulu summas 15 miljonit eurot, mida on 2016. aastal vaja Brüsseli hoonete turvalisuse ja parlamendi küberjulgeoleku suurendamiseks;

13. kasutab seda esimest täieõiguslikku lepitusmenetlust Euroopa Parlamendi eelarve kohta kaheksandal ametiajal võimalusena paluda peasekretäril ja juhatusel esitada keskpika ja pika perioodi eelarvekava koos dokumentidega, mis on seotud 2017. aasta eelarve koostamise menetlusega; palub peasekretäril tuua selgelt välja kulud, mis on seotud investeeringutega (hooned, soetused jne), ning kulud, mis on seotud Euroopa Parlamendi töö ja selle põhikirjajärgsete kohustustega;

14. tuletab meelde, et Euroopa Parlamendil on eelarvemenetluse raames võimalik eelarveprioriteete korrigeerida ja Euroopa Parlament teeb lõpliku otsuse 2015. aasta sügisel;

Eriküsimused*Parlamenditöö esmatähtsale kohale seadmine*

15. rõhutab, et tuginedes Lissaboni lepingule, millega Euroopa Parlamendist sai täieõiguslik kaasseadusandja, ning arvestades asjaolu, et Euroopa Parlamendi üks tähtsamaid ülesandeid on kontrollida täitevvõimu, on praegu väga oluline panna rõhku parlamendiliikmete seadusandlikule ja kontrollitööle;

16. on seisukohal, et Euroopa Parlamendi rolli tugevdamiseks tuleks parlamendikomisjonide sekretariaatide haldussuutlikkust vastavalt suurendada (kus seda ei ole juba tehtud) ja seda ümberpaigutamise kaudu;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

17. on veendunud, et parlamendiliikmetele nende tööga seotud ülesannete täitmiseks piisava toe tagamiseks on vaja uut tasakaalu parlamendiliikmete registreeritud assistentide ja kohalike assistentide vahel; nõuab, et peasekretär esitaks juhatusel võimalikult kiiresti sellekohase otsuse ettepaneku; on veendunud, et kehtivate reeglite läbivaatamise korral tuleks pidada kinni üleminekuperioodist, ning loodab, et lõplik otsus jõustub hiljemalt 2016. aasta juulis;

18. juhib tähelepanu parlamendiliikmete üldkulude hüvitiste suurema läbipaistvuse vajalikkusele; palub Euroopa Parlamendi juhatusel tegeleda nimetatud hüvitise raames lubatud kulude aruandluse täpsemate reeglite väljatöötamisega, nii et see ei tekitaks parlamendile lisakulusid;

19. tuletab meelde, et vastavalt parlamendi kodukorra artiklile 130 viib esimeeste konverents 2015. aasta juuliks seoses lisaküsimustega läbi kirjalikult vastatavate küsimuste esitamise korra hindamise; toonitab asjaolu, et parlamendi tööd käsitlevale statistikale keskendumine ei tohiks kahjustada parlamendiliikmete tegelikku seadusandlikku tööd; nõuab seetõttu korra läbivaatamist ning palub pädeval organil teha järgmist:

- piirata iga parlamendiliikme elektroonilisel kujul esitatavate küsimuste arvu kuni viie küsimuseni kuus (võtmata arvesse kaasautoreid);
- kaotada võimalus esitada lisaküsimusi parlamendiliikme poolt isiklikult allkirjastatud ja esitatud paberdokumendina;

20. toonitab, et Euroopa Parlamendi kodukorra kirjalikult vastatavaid küsimusi käsitlevate sätete (artikkel 130) läbivaatamine võib aidata saavutada kokkuvõtteid ja piirata halduskoormust Euroopa institutsioonides, seadmata ohtu Euroopa Parlamendi seadusandlikke volitusi; loodab, et läbivaadatud kodukorda hakatakse kohaldama alates 2016. aasta jaanuarist;

21. on seisukohal, et mööbli väljavahetamine kõikide parlamendiliikmete ja töötajate töökohtadel ei ole 2016. aasta eelarve prioriteet;

Turvalisus

22. rõhutab, et praeguses olukorras tuleks Euroopa Parlamendi hoonete turvalisust pidada esmatahtsaks; rõhutab, et parlament peab võtma vajalikud uued meetmed, et tugevdada turvalisust parlamendi hoonetes ja väljaspool neid (jäädes samas Euroopa kodanikele avatuks), samuti küberjulgeolekut;

23. nõuab sellega seoses, et peasekretär esitaks eelarvekomisjonile üldhinnangu Euroopa Parlamendis pärast parlamendi turvateenistuse institutsiooniseks muutmise otsuse tegemist (juhatus 2012. aasta juuni otsus) võetud turvameetmete kohta ja niisuguste meetmete mõju kohta eelarvele ning annaks ülevaate kavandatud meetmetest Euroopa Parlamendi turvalisuse tugevdamiseks nii hoonete sees kui ka väljaspool neid ning selliste meetmete mõjust 2016. aasta eelarvele; nõuab teavet turvalisuse valdkonnas tehtava institutsioonidevahelise halduskoostöö finantsmõju kohta;

Küberjulgeolek

24. on seisukohal, et elektrooniliste vahendite ja seadmete järjest suureneva kasutamise tõttu tuleks eritähelepanu pöörata infotehnoloogia turvalisusele, et tagada parlamendi info- ja kommunikatsioonisüsteemide suurim võimalik turvalisus; on seisukohal, et kõik selle valdkonna meetmed peaksid põhinema parlamendi vajaduste selgel hindamisel ja nende kohta tuleks otsus teha eelarvemenetluse raames;

Kinnisvarapoliitika

25. tuletab meelde, et juhatuses 2010. aastal vastu võetud keskpika perioodi kinnisvarastrateegia on praegu läbivaatamisel; palub peasekretäril esitada eelarvekomisjonile võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 2015. aasta augustiks, st enne 2015. aasta sügisel Euroopa Parlamendis toimuvat eelarve lugemist, uue keskpika perioodi kinnisvarastrateegia;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

26. kordab, et pikaajalisi investeeringuid, mida tehakse näiteks Euroopa Parlamendi kinnisvaraprojektidesse, tuleb käsitleda ettevaatlikult ja läbipaistvalt; nõuab ranget kulude kontrollimist, projektide kavandamist ja järelevalvet; kordab, et kinnisvarapoliitika valdkonnas tuleb otsuseid teha läbipaistvalt ja aegsasti esitatud teabe põhjal, võttes arvesse finantsmääruse artiklit 203;

27. palub vastutavatel asepresidentidel esitada vastutavale komisjonile uue keskpika perioodi kinnisvarastrateegia, samuti KADi hoone eduaruanne, sh finantsvõimalused; otsustab selle põhjal eelarve lugemisel KADi hoone rahastamise parlamendi 2016. aasta eelarvesse lisamise üle, võttes arvesse võimalikku kokkuhoidu intressimäärades;

28. tuletab meelde, et KADi hoone ehitamise tõttu on kogumaksed aasta kohta edaspidi palju väiksemad kui võrreldava kinnisvara rendikulud;

Kommunikatsioon

29. palub peasekretäril anda eelarvekomisjonile aru 2014. aasta parlamendivalimiste kampaania hindamise kohta ning üldsusele mõeldud Euroopa Parlamendi kommunikatsioonimeetmete tulemuslikkuse kohta;

30. on kindlalt veendunud, et parlamendiliikmete esmane mandaat seisneb seadusandlikus töös; on seetõttu seisukohal, et esmatähtsale kohale tuleks sel eesmärgil seada suhtlemine üldsuse ja muude sidusrühmadega tehnilise varustuse ja meediakanalite ajakohastamise abil, sest meediahuvi on suurenenud, sotsiaalmeedia muutub järjest tähtsamaks ja parlamendiliikmete vajadused korraliste täiskogu istungjärkude ajal on suurenenud;

31. palub, et juhatus annaks esimesele Euroopa noorteüritusele sõltumatu hinnangu, enne kui korraldatakse teine üritus;

Euroopa Parlamendi keskkonnajalajälj

32. kordab parlamendi kohustust tegutseda säästvalt; tunneb heameelt paberivaba keskkonna saavutamise alaste püüdluste ja jätkuva väärtusliku töö üle, mida tehakse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) raames; on veendunud, et EMASi protsess vajab jätkuvat eelarvetoetust;

33. palub, et lühilendude puhul äriklassi kasutamise seoses hinnataks vabatahtlikkusel põhineva lähenemisviisi tulemusi;

Euroopa Ajaloo Maja

34. märgib, et Euroopa Ajaloo Maja avamine on kavandatud 2016. aastasse; palub, et peasekretär esitaks eelarvekomisjonile õigeaegselt enne 2015. aasta sügisel Euroopa Parlamendis toimuvat lugemist järgmise viie aasta ajakohastatud eelarve kava Euroopa Ajaloo Maja tegevus- ja toimimiskulude kohta alates selle avamisest, hõlmates ka komisjoni osalust; tuletab meelde, et 2014. aasta eelarves nähti liidu eelarve III jaos ette uus eelarverida 16 03 04 „Euroopa Ajaloo Maja” komisjoni osalemiseks Euroopa Ajaloo Maja tegevuskulude katmises;

Töötajatega seotud meetmed

35. rõhutab, et 2016. aastal tuleks jätkata personali 5 % vähendamise eesmärgi täitmist, nagu otsustati 2014.–2020. aasta finantsraamistiku kokkuleppimisel; tunneb heameelt kinnituse üle jätta fraktsioonide töötajate arv vähendamise alt välja, mis on täielikult kooskõlas Euroopa Parlamendi ülanimetatud resolutsioonidega 2014. ja 2015. aasta eelarve kohta;

Kolmapäev, 29. aprill 2015

36. märgib, et 2016. aastal on Euroopa Parlamendi sekretariaadi ametikohtade loetelust kavas kustutada 57 ametikohta, mis peaks andma umbes 1,8 miljoni euro suuruse kokkuhoiu, arvestades, et mõned nendest ametikohtadest on praegu vabad ning ülejäänud ametikohtade täitjad lähevad pensionile või paigutatakse ümber aasta jooksul; märgib, et Euroopa Parlamendi ametikohtade loetelust on kavas kustutada veel kaks ametikohta, et viia need komisjoni juhtimisel läbiviidava kahe institutsioonidevahelise IT-projektiga seoses komisjoni üle, ning komisjoni 2016. aasta ametikohtade loetelus luuakse seetõttu kaks uut ametikohta;

37. kiidab heaks peasekretäri ettepaneku luua 25 uut ametikohta turvalisuse ja ohutuse peadirektoraadi tugevdamiseks, et parandada turvasüsteemide tõhusust parlamendi hoonetes ja nendest väljaspool ning hoonete tuleohutust ja tagada parlamendiliikmete, töötajate ja kõrgete külaliste asjakohane kaitse parlamendi hoonetes; palub teavet selle kohta, milline on niisuguste ametikohtade täpne kulu; on siiski seisukohal, et väljaspool parlamendi hooneid asuva turvasüsteemi peaksid tagama Belgia ametivõimud;

38. tunneb heameelt ettepaneku üle tugevdada parlamendikomisjonide sekretariaate, et parlamendiliikmetel oleks kontrollitegevuses võimalik saada vajalikku tuge, eelkõige praeguse või tulevase suurima rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide arvuga parlamendikomisjonides; toonitab, et tugevdamine peab toimuma ümberpaigutamiste abil;

39. märgib, et peasekretär on teinud ettepaneku luua selleks 20 uut ametikohta, et tugevdada asjaomaste parlamendikomisjonide (majandus- ja rahanduskomisjon, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon, transpordi- ja turismikomisjon ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon) sekretariaati;

40. palub, et peasekretär esitaks eelarvekomisjonile tervikliku ülevaate parlamendi ametikohtade arengu ja selle kohta, kuidas on siiani lähenetud eesmärgile vähendada personali 5 %, kuidas see eesmärk õigeaegselt saavutatakse ja millist ametikohtade loetelust sisalduvat ametikohtade võrdlusarvu kasutatakse selle eesmärgi rakendamiseks;

Lõppmärkused

41. võtab vastu 2016. aasta tulude ja kulude eelarvestuse;

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ning tulude ja kulude eelarvestus nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 30. aprill 2015

P8_TA(2015)0177

Erandlike kaubandusmeetmete kohaldamise peatamine Bosnia ja Hertsegoviina suhtes ***I

Euroopa Parlamendi 30. aprillil 2015. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1215/2009, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes ning peatatakse selle kohaldamine Bosnia ja Hertsegoviina suhtes (COM(2014)0386 – C8-0039/2014 – 2014/0197(COD)) ⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2016/C 346/41)

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

- (2) Määruses (EÜ) nr 1215/2009 ei ole ette nähtud ühtegi võimalust ajutiselt peatada erandlike kaubandusmeetmete kohaldamist juhul, kui asjaomased riigid rikuvad tõsiselt ja süstemaatiliselt inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid. On asjakohane kehtestada selline võimalus, et tagada kiire tegutsemine juhul, kui Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevatel või sellega seotud maadel ja territooriumidel rikutakse tõsiselt ja süstemaatiliselt inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid.

Muudatusettepanek

- (2) Määruses (EÜ) nr 1215/2009 ei ole ette nähtud ühtegi võimalust ajutiselt peatada erandlike kaubandusmeetmete kohaldamist juhul, kui asjaomased riigid rikuvad tõsiselt ja süstemaatiliselt inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid. On asjakohane kehtestada selline võimalus, et tagada kiire tegutsemine juhul, kui Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevatel või sellega seotud maadel ja territooriumidel rikutakse tõsiselt ja süstemaatiliselt inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid. **Ühinemisprotsessi edenemiseks tuleb austada demokraatia põhimõtteid ja inimõigusi ning kaitsta vähemusi.**

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

- (5) Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi algusest peale on stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingud sõlmitud kõikide Lääne-Balkani riikidega, välja arvatud Bosnia ja Hertsegoviina ja Kosovoga ⁽²⁾. **Nõukogu volitas 2013. juunis komisjoni alustama läbirääkimisi** stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimiseks Kosovoga.

Muudatusettepanek

- (5) Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi algusest peale on stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingud sõlmitud kõikide Lääne-Balkani riikidega, välja arvatud Bosnia ja Hertsegoviina ja Kosovoga ⁽³⁾. **Läbirääkimised** stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu sõlmimiseks Kosovoga **lõppesid 2014. aasta mais ja leping parafeeriti sama aasta juulis.**

⁽¹⁾ Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 61 lõike 2 teisele lõigule vastutavale komisjonile uueks läbivaatamiseks (A8-0060/2015).

⁽²⁾ Selline nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁽³⁾ Selline nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

Neljapäev, 30. aprill 2015

Muudatusettepanek 3**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 7***Komisjoni ettepanek*

- (7) Kuid Bosnia ja Hertsegoviina ei ole veel nõustunud kohandama vahelepingu alusel antud kaubandussoodustusi, et võtta arvesse Horvaatia ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelist Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu alusel kehtestatud kauplemise sooduskorda. Juhul kui käesoleva määruse vastuvõtmise ajaks ei ole Euroopa Liit ning Bosnia ja Hertsegoviina alla kirjutatud lepingule, millega kohandatakse stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingus ning vahelepingus kehtestatud kaubandussoodustusi, tuleks Bosniale ja Hertsegoviinale antud soodustused peatada alates 1. jaanuarist 2016. Pärast seda, kui Bosnia ja Hertsegoviina ning Euroopa Liit on allkirjastanud vahelepingus kehtestatud kaubandussoodustuste kohandamise lepingu ning kohaldavad seda ajutiselt, tuleks soodustused taastada.

Muudatusettepanek

- (7) Kuid Bosnia ja Hertsegoviina ei ole veel nõustunud kohandama vahelepingu alusel antud kaubandussoodustusi, et võtta arvesse Horvaatia ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelist Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu alusel kehtestatud kauplemise sooduskorda. Juhul kui käesoleva määruse vastuvõtmise ajaks ei ole Euroopa Liit ning Bosnia ja Hertsegoviina alla kirjutatud lepingule, millega kohandatakse stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingus ning vahelepingus kehtestatud kaubandussoodustusi, tuleks Bosniale ja Hertsegoviinale antud soodustused peatada alates 1. jaanuarist 2016. Pärast seda, kui Bosnia ja Hertsegoviina ning Euroopa Liit on allkirjastanud vahelepingus kehtestatud kaubandussoodustuste kohandamise lepingu ning kohaldavad seda ajutiselt, tuleks soodustused taastada. **Bosnia ja Hertsegoviina ametivõimud ning Euroopa Komisjon peaksid kahekordistama jõupingutusi, et leida enne 1. jaanuari 2016 vahelepingu kohane vastastikuselt aktsepteeritav lahendus eelkõige seoses piiriülese kaubandusega.**

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 7 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- (7a) **Oluline on arvesse võtta asjaomaste Lääne-Balkani riikide ja territooriumide järjepidevat liikumist Euroopa Liidu liikmeks astumise suunas, samuti Horvaatia ühinemist liiduga ning sellest tulenevat vajadust kohandada vahelepingut Bosnia ja Hertsegoviinaga. Sellega seoses on samuti oluline arvesse võtta liidu selgelt väljendatud aktiivset toetust Bosnia ja Hertsegoviina ELiga ühinemise perspektiivile, nagu see on esitatud välisasjade nõukogu 15. detsembri 2014. aasta järeldustes. Nimetatud järeldustes korratakse, et Bosnia ja Hertsegoviina poliitiline juhtkond peab võtma ELiga integreerumiseks vajalikud reformid kõikidel olulistel institutsioonide töösse ning et kõikidel valitsustasanditel tuleb tagada toimivus ja tulemuslikkus, et valmistada ette Bosnia ja Hertsegoviina tulevane ühinemine ELiga.**

Neljapäev, 30. aprill 2015

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (7b) *Euroopa Liit toetab jätkuvalt Bosnia ja Hertsegoviina Euroopaga integreerumise väljavaadet ning ootab riigi poliitiliselt juhtkonnalt selliste reformide jätkamist, mille eesmärk on edendada funktsionaalseid institutsioone ning tagada võrdsed õigused kolme põhirahvuse hulka kuuluvatele inimestele ning Bosnia ja Hertsegoviina kõigile kodanikele.*

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – punkt - 1 (uus)
Määrus (EÜ) nr 1215/2009
Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- 1) Lisatakse järgmine põhjendus:**

Neljapäev, 30. aprill 2015

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

„(14a) Et võimaldada käesoleva määruse kohaldamise üle nõuetekohast demokraatliku kontrolli, tuleks komisjonile anda kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 õigus võtta vastu muid kui seadusandlikke akte, et teha I ja II lisas kombineeritud nomenklatuuri koodide ja TARICi alamrubriikide muutmisest tulenevaid muudatusi ning vajalikke tehnilisi kohandusi seoses vajalike kohandustega, mis tulenevad kaubandussoodustuste andmisest liidu ja käesoleva määrusega hõlmatud riikide ja territooriumide vahel kokku lepitud muu korra raames, ja seoses käesolevast määrusest tulenevate soodustuste peatamisest juhul, kui ei järgita tõhusa halduskoostöö tingimust, inimõiguste järgimise tingimust ning õigusriigi põhimõtteid, samuti tingimust, mille kohaselt tuleb alustada põhjalikke majandusreforme ja osaleda piirkondlikus koostöös. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Komisjon peaks esitama täieliku teabe ja dokumentatsiooni koosolekute kohta, mis ta on pidanud riiklike ekspertidega delegeeritud õigusakte ette valmistades ja rakendades. Sellega seoses peaks komisjon tagama, et Euroopa Parlament oleks nõuetekohaselt kaasatud, kasutades teistes poliitikavaldkondades omandatud parimaid tavasid, et luua parimad tingimused Euroopa Parlamendi kontrolli teostamiseks delegeeritud õigusaktide üle;”

Neljapäev, 30. aprill 2015

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – punkt 1 a (uus)

Määrus (EÜ) nr 1215/2009

Artikkel 2 – lõige 3

Kehtiv tekst

Muudatusettepanek

3. Juhul kui maa või territoorium ei täida **lõikeid** 1 või 2, võib komisjon rakendusaktiga osaliselt või täielikult peatada asjaomasele maale või territooriumile käesoleva määrusega ettenähtud õiguse saada soodustust. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 8 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.

(1a) Artikli 2 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Juhul kui maa või territoorium ei täida **lõike** 1 **punkte a** või **b**, võib komisjon rakendusaktiga osaliselt või täielikult peatada asjaomasele maale või territooriumile käesoleva määrusega ettenähtud õiguse saada soodustust. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 8 lõikes 4 osutatud kontrollimenetlusega.”

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – punkt 1 b (uus)

Määrus (EÜ) nr 1215/2009

Artikkel 7 – punkt c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Artiklisse 7 lisatakse järgmine punkt:

„c) asjaomasele maale või territooriumile käesoleva määrusega ettenähtud soodustuste saamise õiguse osaline või täielik peatamine, kui see maa või territoorium ei täida käesoleva määruse artikli 2 lõike 1 punktides c ja d ning artikli 2 lõikes 2 sätestatud tingimusi.”

Neljapäev, 30. aprill 2015

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 1 – punkt 1 c (uus)**

Määrus (EÜ) nr 1215/2009

Artikkel 10 – lõige 1 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Kehitiv tekst

Muudatusettepanek

1. Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid pettuse kohta või ei tulla toime päritolutõendite kontrollimiseks vajaliku halduskoostööga või kui ühendusse suunduv eksport on märkimisväärselt kasvanud, ületades tavapäraseid tootmis- ja ekspordimahtusid, või kui artiklis 1 osutatud maade ja territooriumide osas ei täideta artikli 2 **lõikes** 1 sätestatud tingimusi, võib ta võtta meetmeid, et käesoleva määrusega ettenähtud sooduskord kas täielikult või osaliselt kolmeks kuuks peatada, tingimusel et ta on eelnevalt:

(1c) Artikli 10 lõike 1 sissejuhatav tekst asendatakse järgmisega:

„1. Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid pettuse kohta või ei tulla toime päritolutõendite kontrollimiseks vajaliku halduskoostööga või kui ühendusse suunduv eksport on märkimisväärselt kasvanud, ületades tavapäraseid tootmis- ja ekspordimahtusid, või kui artiklis 1 osutatud maade ja territooriumide osas ei täideta artikli 2 **lõike 1 punktides a ja b** sätestatud tingimusi, võib ta võtta meetmeid, et käesoleva määrusega ettenähtud sooduskord kas täielikult või osaliselt kolmeks kuuks peatada, tingimusel et ta on eelnevalt:”

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET